

శిర్డీ సంగీతానందబాధిని.

W. S. ...

May 6

D. V. R. Photographer
Moxstad

100-3-100-5

100-3-100-5

100-3-100-5

100-3-100-5

100-3-100-5

ఓమ్

పరబ్రహ్మణే నమః.

బాలుర కల్యాణోపయుక్తబగు

సిద్ధాంతగణకానందబోధిని

అను

గణకానందము.

(పదకవదర్శిని గ్రంథసహితము)

ఇది

బాదరుపుర నివాసులగు

జ్ఞానాగలింగశాస్త్రులవారి పుత్రులగు

లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే

ఆంధ్ర తాత్పర్యసహితముగా

వ్రాయఁబడి,

స్వకీయ

ఆర్యానందముద్రాక్షరశాలయంను

ముదించి ప్రకటింపబడియె.

(ద్వితీయముద్రణము 500 ప్రతులు)

1934.

రిజిస్టర్డ్ కాపీరైట్.]

[దీనివల 1-8-0]

పరిపూర్ణ సత్యజ్ఞానానందాది లక్షణపరబ్రహ్మంబు స్వమాయా శక్తివలన పాంచభౌతికాంతర్భూతంబగు భవక్రమగును, రవ్యాది గ్రహమండలంబులుగాను పరిణమించెను. వీని గుణ ధర్మంబులు భూగోళమందు వ్యాపించినందున ప్రారబ్ధకర్మానుసారముగా భూమి యందుజన్మించు జంతుపులకు సుఖదుఃఖంబులు కలుగుచున్నవి. అట్లు కలిగెడు ఫలములం దెలియుటకై సర్వజ్ఞులగు ఋష్యాదులు జాతకశాస్త్రములను నిర్మించిరి. జాతకఫలమును స్పష్టముగా దెలియుటకును, నిత్యనైమిత్తిక యజ్ఞాదికర్మములంజేయుటకును, (భవక్ర గ్రహగతి) మూలకారణమైయున్నది. భవక్రస్వరూప మేమనినః— అశ్వినీ, భరణి, కృత్తికా, రోహిణి, మృగశిర్ష, ఆర్ద్రా, పునర్వసు, పుష్యమి, ఆశ్లేష, మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర, హస్త, చిత్ర, సావిత్రీ, విశాఖ అనూరాధ, జ్యేష్ఠ, మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ, (అభిజిత్ దీని పూర్వభాగము ఉత్తరాషాఢకును, ఉత్తరభాగము శ్రవణము నకును చేయున్నది) శ్రవణము, ధనిష్ఠ, శతభిషము, పూర్వాభాద్ర, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి యివి ౨౭ నక్షత్రములు. ఈ ౨౭ నక్షత్రాత్మకమే భవక్రమనబడును. మఱియు, నక్షత్రము ౧ కి నాలుగేసిపాదముల చొప్పున భవక్రమునకు ౧౦౮ నక్షత్రపాదములగును. మఱియు అశ్వినీ ౪ పాదములును, భరణి ౪ పాదములును, కృత్తికలో ౧ పాదమునుజేరి నక్షత్రపాదములు ౯ కి ఒక మేషరాశియగును. ఇట్లు నక్షత్రములు ౨౭ కిని రాశి ౧ కి ౯ పాదములవంతున ౧౨ రాసులకు (౧౦౮) పాదములకు క్రమముగా మేషము, వృషభము, మిథునము మొదలైన సంజ్ఞలుగల ద్వాదశరాశ్యాత్మకచక్రమగును. ఈద్వాదశరాశ్యాత్మక చక్రము భగణ, రాశి, భాగ, లిప్తా, విలిప్తా రూపముగా గణించబడును. అందు విలిప్తలు ౬౦ కి ఒక లిప్త వంతునను, తిప్తలు ౬౦ కి ఒక భాగవంతునను, భాగములు ౩౦ కి ఒక రాశివంతునను, రాసులు ౧౨ కి ఒక భాగమువంతున నెఱుంగ

వలయును. మఱియు ఒక నక్షత్రపాదమునకు ౩ దినముల, ౨౪ ఘడియలవంతున భవక్రమునకు ౩౬౦ భాగములగును. మఱియు భాగమునకు ౬౦ లిప్తవంతున భవక్రమునకు (౨౧౬౦౦) లిప్త లగును. ఒకలిప్తకు ౬౦ విలిప్తవంతున గణించుకొనవలయును. నక్షత్రము ౧ కి (౮౦౦) లిప్తలును, నక్షత్రపాదము ౧ కి (౨౦౦) లిప్తలును అయినది. మఱియు అశ్వినీకి తూర్పున భరణియు, భరణికి తూర్పున కృత్తికయు, కృత్తికకు తూర్పున రోహిణియు, రోహిణికి తూర్పున మృగశిర్షయు, యావకారము ౨౭ నక్షత్రములును, వరుసగా మండలాకారము గలిగి తూర్పుముఖముగ నున్నవి. ఈభవక్రము తూర్పునుండి పడమరకు దిరుగుచు ఒకదినమునకు ఒకపర్యాయము కులాలచక్రమువలె దిరుగుచున్నది. ఆచక్రముతో గూడ రవ్యాదిగ్రహములు తూర్పువనుండి పడమరకు బోవుచున్నట్లు తోచుచున్నదేగాని, కులాలచక్రముమీద దానికి వ్యత్యయముగ దిరుగుచుండు కీటకములవలె ఆ రవ్యాదిగ్రహంబులు పడమరదిశ నుండి నక్షత్రక్రమంబున తూర్పునకు బోవుచున్నవి. కనుక రవ్యాది గ్రహములకు సత్యమైనది ప్రాగ్గతియేగాని ప్రత్యగ్గతికాదు. ఇట్లు సూర్యసిద్ధాంతమందు, శ్లో॥ పశ్చాద్వజంతోతిజవా నక్షత్రైస్సతతం గ్రహః జీయమానాస్తులంబంతే తుల్యమేవస్వమార్గగాః॥ ప్రాగ్గతిత్వ మతస్తేషాం భగణైః ప్రత్యహంగతైః । పరిమాణవశా ద్భిన్నా తద్వశాద్భానిభూజతే॥ అని చెప్పబడియున్నది మఱియు యుగ భగణోపదేశముం జేయునపుడు, శ్లో॥ యుగేసూర్యజ్ఞ చక్రాణాం ఖచతుష్కరద్వారాః । కుజార్కిగురు శీఘ్రాణాం భగణాఃపూర్వ యాయినామ్ ॥ అను వాక్యమందు రవ్యాదులకు (పూర్వయాయీ) అనెడి పదమును ప్రయోగించినందున వారలకు ప్రాగ్గతియేగాని, పశ్చాద్గతికాదు. (౨౧౬౦౦) లిప్తలుగల భవక్రక్షేత్రము ననుసరించి దానిక్రింద శనికక్ష్యయు, దానిక్రింద గురుకక్ష్యయు, దానిక్రింద కుజకక్ష్యయు, దానిక్రింద సూర్యకక్ష్యయు, దానిక్రింద శుక్రకక్ష్యయు, దానిక్రింద బుధకక్ష్యయు, దానిక్రింద చంద్రకక్ష్యయు, దానిక్రింద భూగోళంబు నున్నవి. ఈకక్ష్యలు అల్పాధికభావములం

(3)

గలిగియున్నందున గ్రహములకు గతిభేదము కలుగుచున్నది. అధిక గతిగల గ్రహము భచక్రమును అల్పకాలమునకు చుట్టివచ్చును. కనుక అట్టిగ్రహములు శీఘ్రులనియు, అల్పగతిగలగ్రహము భచక్రమును బహుకాలమునకు చుట్టివచ్చును. కనుక అట్టి గ్రహములు మందలనియు సంజ్ఞలు చేయబడియున్నవి. సూర్యుడు రమారమి దినము ౧ కి ౬౦ లిష్టలక్షేత్రమును నడచును. కనుక ఒకదినము నకు ౧ భాగవంతున నెల ౧ కి ఒకరాశి ౧౮౦౦ లిష్టలక్షేత్రమును నడచును. ఇట్లు సంవత్సరము ౧ కి (౨౧౬౦౦) లిష్టలక్షేత్రమైన ద్వాదశరాశ్యాత్మక భచక్రమును ఒకచుట్టు చుట్టివచ్చును. ఇట్టి సంవత్సరములు (౪౩,౨౦,౦౦౦) గలది ఒక మహాయుగ మనఁబడును. మహాయుగ మనఁగా, కృతత్రేత ద్వాపర కలియుగము లనెడు నాల్గింటి సముదాయము. అందు కృతయుగ ప్రమాణము (౧౭,౨౮,౦౦౦) సంవత్సరములును, త్రేతాయుగ ప్రమాణము (౧౨,౯౬,౦౦౦) సంవత్సరములును, ద్వాపరయుగ ప్రమాణము (౮,౬౪,౦౦౦) సంవత్సరములును, కలియుగ ప్రమాణము (౪,౩౨,౦౦౦) సంవత్సరములు నగును. అట్టి మహాయుగములు ౧౭ కి ఒక మన్వంతరమగును. అట్టి మన్వంతరములు ౧౪ అయిన యెడల బ్రహ్మకు పగటికాలము (ఒకఅహస్సు) అగును. అదియే కల్పమనఁబడును. సంధికాలములంజేర్చగా ఒకకల్పమునకు (౧౦౦౦) మహాయుగములగును. ఇట్టికల్పములు ౨ కి బ్రహ్మకు ఒక అహోరాత్రము (దినము) అగును. అట్టిదినములు (౩౬౦) చేత బ్రహ్మకు ఒకసంవత్సరమగును. ఇట్టి నూలుసంవత్సరము లాయువు గలవాడు బ్రహ్మదేవుడు. బ్రహ్మకు అట్టి శతసంవత్సరములలో యిప్పటి వఱకు ౫౦ సంవత్సరములు గతించినవి. ౫౦ వ సంవత్సరములో ప్రథమకల్పంబున (స్వాయంభువ స్వారోచిష ఉత్తమ తామస రైవత చాక్షుషులు) అనెడు ౬ మనువులు గతించిరి. ఇప్పుడు సప్తమాంబగు వైవస్వతమన్వంతరములో ౨౮ వ మహాయుగములో కలియుగము జరుగుచున్నదని తెలియవలెను.

ఇట్లు,

చెల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.

గంధస్థవిషయసూచిక.

విషయము	పుట	విషయము	పుట
ఇష్టదేవతాపార్థనము	1	అంకముల సంజ్ఞానిఘంటు	"
ఉపకరణాధ్యాయము	2	నక్షత్రముల విషధ్రువములు	8
సౌరాది మాసనిర్ణయము	2	విషామృతచక్రము	9
ప్రభవాది వత్సర నామములు	3	అమృతధ్రువములు	10
అయనక్రమము	"	అయనము	"
ఋతునిర్ణయము	"	షడశీతిపుణ్యకాలము	"
మాసనిర్ణయము	"	అగస్త్యాస్తోదయధృవము	"
చాంద్రమాసనిర్ణయము	4	క్షయవృద్ధిఘటికానిర్ణయము	"
సౌరమాసనిర్ణయము	"	పదకళాన్యే తిథిసాధనము	11
హుళామాసములు	"	నక్షత్రాత్మకగ్రహములకు	"
ద్రావిడమాసములు	"	రాశ్యాత్మకగణితము	"
తురుష్కమాసములు	"	ఒకసంవత్సర పంచాంగమును	"
పంచాంగనిర్ణయము	"	బట్టి తలువాతవత్సర పంచాంగము చేయువిధం	"
చాంద్రతిథినామములు	5	సౌరమాస దినలగ్న దినభుక్తి	"
వారనామములు	"	ప్రమాణసంక్రమణాధ్రువక	12
నక్షత్రనామములు	"	చక్రము	"
యోగనామములు	"	మచిలీపట్టణమునకు మేషాది	13
కరణనామములు	"	లగ్న విభుడియలు	"
విష్టి (భద్ర) నిర్ణయము	6	గంధారంభము	"
తిథికరణచక్రము	"	కలిగతవత్సరములంబెచ్చు	"
అభిజిత్ నక్షత్రము	"	క్రమము	"
లత్తనిర్ణయము	7	ధ్రువాబ్జక్రమము	14
అర్గళనిర్ణయము	"	ద్యుగణక్రమము	"
అంకోత్పత్తి	"		

విషయము	పుట	విషయము	పుట
అధిక క్షయమానముల		అయనాంశపూర్వధ్రువములు	42
స్వరూపము	17	పూర్వోక్త అయనాంశలకు	
గణకానంద ద్యుగణమువల్ల		సంస్కారము	43
మధ్యగ్రహములందెచ్చు		అయనాంశప్రయోజనము	44
క్రమము	18	రవిచంద్రస్ఫుటాభ్యాసము	„
గ్రహగుణకార భాగహార		మందభుజసంస్కారము	„
సంఖ్యలు	20	రవిచంద్రస్ఫుటక్రమము	47
గ్రహసంస్కారక్రమము	23	మందస్ఫుటగతిసాధనము	49
పూర్వధ్రువములు	24	దినార్థసాధనము	50
త్రిగుణబ్రహ్మసంస్కారము	27	అహాప్రమాణసాధనము	52
భూరేఖకు ప్రాకృచ్ఛిమదేశాం		తిథిసాధనము	55
తర స్థితయోజనచక్రము	30	నక్షత్రసాధనము	57
దృక్ఫలసంస్కారము	32	యోగసాధనము	59
దృక్స్పంస్కార గుణకార భాగ		కరణసాధనము	„
హారసంఖ్యలు	34	చరస్థిరాది కరణనిర్ణయము	61
భుజాఫలసంస్కారము	35	విషఫుటికాసాధనము	62
రవ్యాదిగ్రహమధ్యగతుత్పత్తి		అశ్విన్యాది విషభ్రవములు	63
క్రమము	36	అమృతభ్రవ నిర్ణయము	64
గ్రహమధ్యగతులు	37	త్యాజ్యపరిమాణనిర్ణయము	65
ఇష్టకాలమునకు గ్రహమును		తిథి నక్షత్రములకు విష్యఫుటి	
దెచ్చెడిక్రమము	38	కలుదెచ్చువిధము	66
ద్యుగణసంఖ్యలయొక్క సంక		నక్షత్ర పాదప్రవేశము	„
లనజన్యమగు మధ్యగ్రహ		వక్రగ్రహములకు నక్షత్ర	
నయనము	39	పాదప్రవేశము	68
రవ్యాదిగ్రహ మందోచ్చలకు		షడశీతిముఖనిర్ణయము	69
పూర్వధ్రువములు	40	అయనప్రవేశము	70
మందోచ్చసంస్కారము	41	లగన్త్యాస్తమయము	71

విషయము	పుట	విషయము	పుట
రాశ్యాత్మకగ్రహములను నక్ష		బుధశుక్రలకు ప్రాగస్తమయ	
త్రాత్మకముగామూర్ఖుట	71	పశ్చాదుదకేంద్రభాగలు	87
అపరాహ్ణవ్యాప్తి తిథి		కుజాదులకు అస్తమయాది	
నిర్ణయము	73	ఉదయదినములు	88
కుజాదిపంచగ్రహస్ఫుటక్రమం	74	కుజాదులకు స్తమయదినములు	89
అత్రాదాశీఘోచ్చనిర్ణయము	„	బుధశుక్రలకు పశ్చాదుదయ	
శీఘ్రకేంద్రము	„	పశ్చాదుదస్తమయదినములు	89
శీఘ్రసంస్తారభుజాఫలసాధనం	75	కుజాదులకు ప్రాగస్తపశ్చా	
కుజాదిగ్రహస్ఫుటకర్మయందు		దుదయవక్రవక్రత్యాగాదు	
సంస్కారము	76	లకు పరిమాణదినములు	90
ఫలసంస్కారము	„	వక్రవక్రత్యాగఉదయాస్తమ	
ప్రథమసంస్కారము	78	యాదిప్రవేశఫుటికానిర్ణయం	91
ద్వితీయసంస్కారము	79	త్రిప్రశ్నాభ్యాసప్రారంభము	93
తృతీయసంస్కారము	„	అక్షకర్ణానయనము	94
చతుర్థసంస్కారము	80	విషువచ్ఛాయానయనము	„
కుజాదులకు మందగతిసాధనం	„	అభిమతహారానయనము	95
కుజాదులకు శీఘ్రగతిసాధనం	81	నలసాధనము	„
కుజాదులకు శీఘ్రస్ఫుటగతి		ఇష్టఫుటికానిర్ణయము	„
సాధనము	82	నాడికాస్వరూపము	„
కుజాది పంచగ్రహములకు		అక్షాంశసాధనము	„
వక్రకేంద్రభాగములు	84	క్రాంతిసాధనము	„
కుజాదులకు వక్రత్యాగకేంద్ర		నతాంశసాధనము	96
భాగలు	„	లంకోదయలగ్నప్రమాణము	„
కుజాదులకు వక్రదినములు	85	స్వదేశలగ్నప్రమాణసాధనం	97
కుజాదులకు పశ్చాదుదస్తమయ		ఇష్టకాలలగ్ననయనము	98
కేంద్రభాగలు	86	రాత్రికాలలగ్నసాధనము	101
ప్రాగుదయకేంద్రభాగలు	„	పాతాభ్యాసప్రారంభము	103

(7)

విషయము	పుట	విషయము	పుట
చంద్రగ్రహణాధ్యాయము	108	చంద్రోచ్చస్యమధ్యపదకాని	9
సూర్యగ్రహణాధ్యాయము	112	కుజస్యమధ్యపదకాని	11
చంద్రశృంగోన్నత్యధ్యాయం	118	బుధస్యమధ్యపదకాని	13
బౌద్ధస్పత్యాబ్జనిర్ణయము	119	గురోర్మధ్యపదకాని	14
హూణశకానయనము	120	శుక్రస్యమధ్యపదకాని	16
నవసాయకనిర్ణయము	121	శ నేర్మధ్యపదకాని	18
కల్యాదిసౌరాహర్ణము	„	రాహోర్మధ్యపదకాని	19
సూర్యప్రవేశము	123	పక్షగతయః :—	
సౌరమాసధృవములు	„	ది ౬ కి గ్రహరాశ్యాదిః	21
గ్రహములకు మహాయుగ	„	ది ౭ కి గ్రహరాశ్యాదిః	21
భగణములు	125	ది ౧౩ కి గ్రహరాశ్యాదిః	22
సూర్యసిద్ధాంతజీవలు	„	ది ౧౪ కి గ్రహరాశ్యాదిః	22
గ్రహయుద్ధవిషయము	131	ది ౧౫ కి గ్రహరాశ్యాదిః	23
గణకానంద పదకఫలములు	„	ది ౧౬ కి గ్రహరాశ్యాదిః	23
దెచ్చు క్రమము	133	ది ౧౭ కి గ్రహరాశ్యాదిః	24
పశునాయకనిర్ణయము	134	ది ౩౫ కి గ్రహరాశ్యాదిః	24
వర్షాధికనిర్ణయము	„	కుజాదీనాంశీఘ్రపదకాని	25
ఖండత్రయనిర్ణయము	135	కుజాదీనాం మందపదకాని	30
అకారాది దేశనామముల	„	౭విచంద్రకాంతిపదకాని	32
చక్రము	137	చంద్రవిక్షేపపదకాని	35
పదకప్రదర్శిని ప్రారంభము:—		అహర్గళపదకాని	38
రవిమందపదకాంతరగతుల		కుజశీఘ్రపదకాంతర లిప్తా	
లిప్తావిలిప్తలు.	1	విలిప్తలు	41
చంద్రమందపదకాంతరగతుల		కుజమందపదకాంతరలిప్తా	
లిప్తావిలిప్తలు	3	విలిప్తలు	46
రవేర్మధ్యపదకాని	6	బుధశీఘ్రపదకాంతరలిప్తా	
చంద్రస్యమధ్యపదకాని	8	విలిప్తలు	48

(8)

విషయము	పుట	విషయము	పుట
బుధమందపదకాంతరలిప్తా		సౌరవర్షధ్రువములు:—	
విలిప్తలు	54	రవే సౌరవర్షధ్రువపదకాని	81
గురుశీఘ్రపదకాంతరలిప్తా		చంద్రస్య సౌరవర్షధ్రువ	
విలిప్తలు	56	పదకాని	81
గురుమందపదకాంతరలిప్తా		చంద్రోచ్చస్య సౌరవర్షధ్రువ	
విలిప్తలు	62	పదకాని	81
శుక్రశీఘ్రపదకాంతరలిప్తా		కుజస్య సౌరవర్షధ్రువపదకాని	82
విలిప్తలు	64	బుధస్య సౌరవర్షధ్రువపదకాని	82
శుక్రమందపదకాంతరలిప్తా		గురోః సౌరవర్షధ్రువపదకాని	82
విలిప్తలు	70	శుక్రస్య సౌరవర్షధ్రువపదకాని	83
శనిశీఘ్రపదకాంతర లిప్తా		శ నేః సౌరవర్షధ్రువపదకాని	83
విలిప్తలు	72	రాహో సౌరవర్షధ్రువ	
శనిమందపదకాంతర లిప్తా		పదకాని	83
విలిప్తలు	78	గ్రహవక్రలక్షణము	84

విషయసూచిక సమాప్తమ్.

శుద్ధా ౭ శుద్ధ పత్రిక

పుట.	పా.క్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
2	24	బ్రాహ్మ్య	బ్రాహ్మ్యం
3	14	వికృతః	వికృతిః
4	12	ద్వాదశః	ద్వాదశ
5	4	షష్ఠి	షష్ఠి
5	8	శనైశ్చరాః	శనైశ్చరాః
15	30	లబము	లబము

(9)

పుట.	పంక్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
16	19	దైత్యైః	దైత్యజైః
16	19	అహర్ణాము	అహర్ణాము
17	16	చెప్ప	చెప్ప
17	20	మధ్యేవ	మధ్యేవ
23	12	దృక్సంసార	దృక్సంసార
24	12	సూర్యనియుక్	సూర్యనియుక్
24	23	పూర్వభవ	పూర్వభవ
27	12	రామ	రామా
37	20	వహ్ని	వహ్ని
40	2	గ్రతుల	గ్రహగతుల
40	22	దందా	దంతా
41	14	భృవాబ్దః	భృవాబ్దః
44	17	సాక్షి	సాక్షి
45	26	భుజ్య	భుజ
50	24	చరజ్య	చరజ్యస్యాత్
53	7	సామ్యాచ్చ	సామ్యాశ్చ
53	21	సతా	సదా
54	11	మేషాది	మేషాది
54	28	సాన	సాన
81	14	మూవవ	మూవవ
84	23	భాగైః	భాగైః
84	24	భాగైః	భాగైః
86	3	చంద్ర	చంద్ర
86	7	కేంద్ర	కేంద్ర
87	3	ప్రాచ్యా	ప్రాచ్యాం
88	3	అగస్త	అగస్త

(10)

పుట.	పంక్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
88	4	తద్దైవః	తద్దైవ
91	15	ఉదేతి	ఉదేతి
93	3	దిక్సాధన	దిక్సాధన
93	7	నివృత్త	నివృత్త
93	15	చంద్రవద్వల	చంద్రవద్వల
93	16	వలయ	వలయం
93	20	త్తరానిత్వాం	త్తరానిత్వాం
93	22	వలయ	వలయం
94	8	శంకోశ్చ	శంకోశ్చ
96	13	ద్రహ	ద్రహ
98	8	ఏతే	ఏతే
98	10	అది	అది
98	24	తోభ్యగ్య	తోభ్యగ్య
104	9	సిత	సితస్య
107	2	గృతైష్య	గృతైష్య
107	15	ప్రభేద	ప్రభేద
110	4	విధు	విధు
110	19	బింబే	బింబే
113	13	ధనర్ణ	ధనర్ణ
120	19	కరాంబం	కరాంబర
120	23	పునరబ్ధా	పునరబ్ధా
121	4	మధి	మధికం
121	7	హూణ	హూణా
121	23	త్ర్యభాగ	త్ర్యభాగ
132	23	యుక్	యుక్
134	7	మంత్ర	మంత్ర

శుద్ధా ఒద్ధపత్రిక సమాప్తము.

గ్రంథ చదువరుల కొక

విజ్ఞాపనము.

ఈ సిద్ధాంత గణకానందబోధిని పూర్వము ఆన 1923 వ సంవత్సరంబున ముద్రించిన గ్రంథము లన్నియును ఖర్చుపడినందున ద్వితీయముద్రణము సంక్షేపించి యుండగా, బహుదేశములనుండి ప్రత్యహం యీగ్రంథముకొరకు వ్రాస్తూవచ్చిరి. అందుమీద యీగ్రంథమును స్వకీయ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రించి ప్రచురపరచితిని. ఈ గ్రంథము దెచ్చటనయినను అచ్చులోపములు గనుగొన్న విద్వాంసులు వ్రాసి పంపుదురేని రాబోవు తృతీయ ముద్రణమందు సవరించి ముద్రించెదను. కనుక సిద్ధాంతులను ప్రార్థించెదను.

బచ్చపేట, } ఇట్లు,
మచిలీపట్టణము } ఛేల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.

ఓమ్.

పరబ్రహ్మజేనమః.

సిద్ధాంత గణకానందబోధిని.

అను గణకానందము.

శ్లో॥ పంచే విశ్వేశ్వరం దేవం గణనాథం గజాననమ్ ।
ధ్యానేనయస్యప్రత్యూహః విలయంత్యాంతిదూరతః ॥

తా॥ ధ్యానము చేయుట మాత్రము చేరనే సకలవిఘ్నములను దొలగించువాఁడను, ప్రపంచమున కీశ్వరుఁడును, గణాధిపతియును. ప్రపంచమునకు సర్వమునకును సాధిపతియును ఏనుగుయొక్క- ముఖము గలవాఁడును నగు విశ్వేశ్వరునకు నమస్కారము జేసెదను.

శ్లో॥ ఆదిత్యప్రముఖః ఖేటా స్తథామేవాదిరాశయః ।
లోకానాముపకర్తారః పాంతుమామిహసర్వదా ॥

తా॥ సూర్యుడు మొదల గాగల గ్రహములును, మేషము మొదలగు రాసులును లోకములకు మేలును గలుగజేయునట్టి స్వభావముగలవగుటచలన నాకుసర్వకాలములయందు రక్షకులగుదురనితా॥

శ్లో॥ సప్తవింశతితారాణా మశ్వాదీనాంపృథక్పృథక్ ।
పాదైశ్చతుర్భిర్గణనే శింశుమారంప్రతిష్ఠితమ్ ॥

తా॥ నాలుగుపాదములుగల అశ్విన్యాది 27 నక్షత్రములకును ఆకాశమందు భగవంతునిచేత నివాసయోగ్యమగు శింశుమార మను పేరుగల చక్రమొకటి నిర్మింపబడెనని తా॥

శ్లో॥ ప్రాక్ప్రాగ్గలోదుచక్రం త దప్తేత్తరశ తాంఘ్రికం ।
ప్రత్యుజ్జుఖంచలత్యేవ మేరోర్నిత్యంప్రదక్షిణమ్ ॥

తా॥ ఉచుచక్రము ప్రాగ్భాగమునందు నూటయెనిమిది పాదముల ప్రమాణముగలదై నిర్మింపబడినది. అది ప్రత్యుజ్జుఖముగా మేరువర్వరమునకు ప్రదక్షిణక్రమమున దిరుగుచుండునని తా॥

శ్లో॥ జ్యోతిశ్చాస్త్రే వినిశ్చిత్త్య మారికం ఫలమారితం ।

ఇష్టానిష్టకరిజ్ఞానా దనిష్టస్య ప్రశాంతయే ।

ఇష్టసాధనసిద్ధ్యర్థ ముపాయోయం ప్రదర్శితః ॥

తా॥ జ్యోతిశ్చాస్త్రమును జక్కగా నాలించిన యెడల శుభాశుభఫలములు జక్కగా దెలిసికొనవచ్చును. మనకుఁ దెలియఁ బడకయే వచ్చునట్టి శుభాశుభములను దెలిసికొనుటకు భగవంతుఁ డీశాస్త్రమును నిర్మించెనని తా॥

అత్రాచా ఉపకరణధ్యాయః.

శ్రీగణేశాయనమః ॥ శ్లో॥ అహోరణ తరస్మాత్తా దీశ్వరోమహా తో మహా । ఆత్మాగుహయాంసిహితో జంతోర్జయత్పదీంద్రియః ॥

శ్లో॥ బ్రహ్మచార్యోవసిష్ఠోత్తి ర్మనుపాల స్త్యలోమశౌ మరీచి రంగిరావ్యాసో నారదః శౌనశోభృగుః । చ్యవనోయవనోగర్గః కశ్య పశ్యపరాశరః । అష్టదశై తేగంధీరాః జ్యోతిశ్చాస్త్రప్రవర్తకాః ॥

శ్లో॥ సిద్ధాంత సంహితాహారా యపస్కంధ త్రయార్థకం । వేదగ్యనిర్మలంచక్షు ర్జ్యోతిశ్చాస్త్రమును త్రయమ్ ॥

శ్లో॥ ఆస్యశాస్త్రస్య సంబంధో వేదాంగమతికధ్యతే । అభిధే యంచ జగతః శుభాశుభనిరూపణమ్ ॥

శ్లో॥ యజ్ఞాధ్యయనసంక్రాంతి గ్రహమండకకర్మణి । ప్రయోజ నంచ విక్షేయం తత్తత్కాలవినిర్ణయాత్ ॥

శ్లో॥ విన్దైతదఖిలంశ్రౌతే స్మార్తకర్మసంస్థితీ । తస్మాజ్జగత్థితా యేదం బ్రహ్మణారదితంపురా ॥

అథ సారాదిమాననిర్ణయమాహః.

శ్లో॥ బ్రాహ్మ్యం దైవం మానుషంచ పితృం సౌరంచ సావనం । చాంద్రమార్తంగురోర్మాన మితిమానానిచైవనవ ॥

శ్లో॥ ఏషాంతసవమానానాం వ్యవహారోత్థిపంచభిః । తేషాం పృథక్పృథక్కార్యం వక్ష్యతేవ్యవహరతః ॥

శ్లో॥ గ్రహణం నిఖిలంకార్యం గృహ్యతే సౌరమానరః । విధే ర్విధానం శ్రీగర్భం సావనేనైవ గృహ్యతే ॥

శ్లో॥ ప్రవర్ణణం మేఘగర్భో నాక్షత్రేణాపగృహ్యతే । యాత్రో ద్యాహవ్రతిక్షౌర తిదివద్వాదినిర్ణయః ॥

శ్లో॥ పర్యవస్తుపవాసాది కృత్స్నంచాంద్రేణగృహ్యతే । గృ హ్యతే గురుమా నేన ప్రభవాద్యబ్జులక్షణమ్ ॥

శ్లో॥ భచక్రగతిరార్థ స్సన్య త్సవనం త్రింశతాదిస్తేః । సౌరం సంక్రమణం ప్రోక్తం చాంద్రం ప్రతిపదాదికమ్ ॥

శ్లో॥ తత్తస్మాన్సైర్వాదశభి స్తత్తదబ్దోభవే తరః । గురుచారేణ సంభూతాః పుష్కలైః ప్రభవాదయః ॥

అథ ప్రభవాదివత్సరాణాం నామాని.

శ్లో॥ ప్రభవోవిభవశ్శుక్లః ప్రమోదోధప్రజాపతిః । అంగిరాః శ్రీముఖోభవో యువాధాతా తథేశ్వరః । బహుధాన్యప్రమాధీచ విక్రమోవృషసంజ్ఞకః । చిత్రభానుస్యభానుశ్చ తారణః సార్థివోవ్యయః । సర్వజత్సర్వధారీచ విరోధీవికృతఃఖరః । నందనోవిజయశ్చైవ జయో మన్మథదుర్ముఖా । హేమలంబోవిలంబశ్చ వికారీశార్యరీప్లవః । శుభకృ చ్చోభనఃక్రోధీ విశ్వావసురురాభవా । ప్లవంగః కీలకస్సౌమ్యః సాధా రణవిరోధకృత్ । పరీభావీప్రమాదీచ ఆనందోరాక్షసానలః । పింగళః కాళయుక్తశ్చ సిద్ధార్థీ కాద్రదుర్మతీ । దుండుభీరుధిరోద్ధాతీ రక్షాక్షీ ప్రోధనఃక్షయః ॥

అయ న క్ర మః .

శ్లో॥ సౌమ్యాయనమానపట్కం మృగాద్యంభానుభుక్తిరః । అహఃసురాణాంతద్రాత్రిః కర్కాద్యందక్షిణాయనమ్ ॥

ఋ తు నిర్ణ యః .

శ్లో॥ క్రమాచ్ఛిశిరవాసంత గ్రీష్మాస్యశ్శోత్రరాయణే । వర్షా శరచ్చ హేమంత ఋతవోదక్షిణాయనే ॥

మా న నిర్ణ యః .

శ్లో॥ మాఘాదిమాసాద్యావ్యాచ ఋతవః శిశిరాదయః । చాం ద్రోదర్భావభిః సౌరః సంక్రాంత్యాసావనోదినైః । త్రింశద్భిశ్చంద్ర భగణా మాసానాక్షత్రసంజ్ఞకః ॥

అథ చాంద్రమాసాన్యాహః.

శ్లో॥ మధుశ్యమాధవశుక్రః శుచిస్యాపివభావ్యాయః । నభస్య
ఇషణ్డశ్య గహఃఖ్యశ్యగహస్యకః । తపస్తపస్యక్రమశః చైత్రాది
నాంతుసంజ్ఞకాః । యస్మిన్మాసేపార్వమాసీ యేనధిష్ఠేనసంయుతా ।
తన్నక్షత్రావ్యయోమాసః పార్వమాసీతథాద్యయా ॥ తత్పక్షౌదైవ
పిత్రాభ్యా శుక్లకృష్ణాచతాపుభౌ । శుభాశుభేకర్మణిచ ప్రకస్తౌ
భవతః సదా ॥

అథ సౌరమాసాన్యాహః.

శ్లో॥ మేషావృషశ్యమిధునం కర్కసింహంగనాతులాః । వృశ్చి
కశ్యధనుర్మాసః మకరోకుంభవారిజః । ఏతేద్వాదశనామాని సౌర
మాసాః ప్రకీర్తితాః । ఏతేచరంత్యనుదిశే లగ్నసంజ్ఞాశ్చద్వాదశః ॥

అథ మాణమాసాన్యాహః.

శ్లో॥ జాన్మావరీభిబ్రవరి మార్చి ఏప్రిల్ తదైవచ । మే జూను
జూలై ఆగష్టు సెప్టెంబరు తథోపరి । అక్టోబరు నవాంబారు డిశంబరితి
ద్వాదశ ॥ జూన్ నవంబరుయెప్రైలు సెప్టెంబర్నామసంజ్ఞకాః । మా
సాఃప్రత్యేకతస్త్రింశ ద్విస్తైశేవ వినిర్ణితాః । ఫిబ్రవర్నామ మాసస్తు
ద్వావత్త్రింశ ద్విస్తైర్భవేత్ । సైకత్రింశ ద్విస్తైరశ్యే మాసాస్సర్వే
వినిర్ణితాః ॥

అథ ద్వావిడమాసాన్యాహః.

శ్లో॥ చిత్రివైయ్యాశిఆనిశ్చ ఆసిఆవణిశేతతః । పెరటాశీఅల్పి
శిశ్చకార్తికీమార్గశీతథా । త్రైమాసిపంగుణిచైవఏతేద్వాదశమాసకాః ॥
తురుష్క మాసాః.

మొహరం, సగర్, రబ్యులవల్, రబ్యురాని, జమాదీలవల్,
జమాదీయస్సాని, రజ్జఫ్, సాబాజ్, రంజాజ్, మవ్వాల్, జలకాత్,
జలహేజ్. (ఇది చంద్రోదయముమొగలు మాసారంభము)

అథ పంచాంగనిర్ణయమాహః.

శ్లో॥ తిథివారంచ నక్షత్రం యోగో తిధ్యర్థసంజ్ఞకం । ఏతేపంచాంగ
నామాని కథ్యతేమునిపుంగవై ॥

అథ చాంద్రతిథీనాం నామాని.

శ్లో॥ తిథీనాంప్రథమంచైవ ప్రతిపత్తిధిమచ్యతే । ద్వితీయశ్చ
తృతీయశ్చ చతుర్థీ పంచమీతతః । షష్ఠీసప్తమ్యష్టమీచ నవమీ
దశమీతథా । ఏకాదశీద్వాదశీచ త్రయోదశీచతుర్దశీ । పూర్ణిమా
చావ్యమావాస్యా తిథిసంజ్ఞాఃప్రకీర్తితాః ॥

అథ వారనామాని.

శ్లో॥ రవిచంద్రకుజస్సోమ్య కురుశుక్రశనైశ్చరాః । ఏతానివార
నామాని క్షపార్థేవారసంభవః ॥

అథ నక్షత్రనామాని.

శ్లో॥ అశ్వినీభరణీచాగ్ని రోహిణీమృగశీర్షకః । ఆర్ద్రాపురవసూ
పుష్య మ్యూశ్రేషాచమఖాతథా । పుబ్బాతరశ్చహస్తశ్చ చిత్తస్వాతీ
విశాఖధం । అనూరాధాచజ్యేష్ఠశ్చ మూలాతోయంచవిశ్వధం । శ్రవ
ణంచధనిష్ఠాచ శతతారాచహస్తధం । ఉత్తరాభాద్రకంచైవ రేవతీ
తారకాఃస్మృతాః ॥

అథ యోగనామాని.

శ్లో॥ విష్కంభఃప్రీతిరాయమ్నాః సౌభాగ్యంశోభనంతథా ।
అతిగండస్సుకర్మాచ ధృతిశ్శూలంతదైవచ । గంఢోవృద్ధిర్భవత్యైవ
వ్యాఘాతోహర్షణంతథా । వజ్రసిద్ధిర్వ్యతీసాతో వరీయాపరిఘ
శ్శివః । సిద్ధంసాధ్యంశుభంశుక్లం బ్రహ్మమైద్రంచవైధృతిః । చంద్రా
ర్కయోగసంజాతా యోగాస్తేనప్రవింశతిః ॥

అథ కరణనామాని.

శ్లో॥ శకునిశ్చచతుష్పాచ్చ నాగవంకింస్తుఘ్నమేవచ । ఏతా
శ్చత్వారికరణాః స్థిరసంజ్ఞాఃప్రకీర్తితాః । భవశ్చబాలవత్యైవ కౌలనో
తైతులస్తతః । గరజశ్చవణిగృధ్ర స్సప్తైతానిచరాణివై । మాసేష్ట
కృత్యేవర్తంతే చరాణ్యేతానిసప్తతు ॥

శ్లో॥ కరణావ్యధశ్చక్షేతు చతుర్దశ్యుతరేదశే । శకునీదర్శ
పూర్వాధి చతుష్పాచుతరేదశే । నాగవస్సాచ్చుక్లపక్షే కింస్తుఘ్నః
ప్రతిపద్దశే । స్థిరాణికరణాన్యేవం సంభవంతితిధిక్రమాత్ ॥

అథ (విష్టి) భద్రనిర్ణయమాహ.

శ్లో॥ కృష్ణతృతీయా దశమీచరాత్రో సానప్తమీభూతదివాచ
విష్టిః । ఏకాదశీన క్రమధశ్చతుర్థీ శుక్లాప్తమీభూ ర్ణదివాచవిష్టిః ॥ స్వ
కాలజనితావిష్టి ర్భద్రాదై భిన్నకాలజాః । విష్టిర రతికార్యాణి భద్రా
సర్వత్రమంగళా ॥

అథ తిథికరణచక్రమ్.

తి థి	శుక్లపక్షము.		కృష్ణపక్షము.	
	పూర్వార్ధముందు	ఉత్తరార్ధముందు	పూర్వార్ధముందు	ఉత్తరార్ధముందు
౧	కింస్తున్నం	బవ	బాలవ	కాలవ
౨	బాలవ	కాలవ	తైత్తిల	గరజ
౩	తైత్తిల	గరజ	వణజ	భద్ర) (విష్టి)
౪	వణజ	భద్ర) (విష్టి)	బవ	బాలవ
౫	బవ	బాలవ	కాలవ	తైత్తిల
౬	కాలవ	తైత్తిల	గరజ	వణజ
౭	గరజ	వణజ	భద్ర) (విష్టి)	బవ
౮	భద్ర) (విష్టి)	బవ	బాలవ	కాలవ
౯	బాలవ	కాలవ	తైత్తిల	గరజ
౧౦	తైత్తిల	గరజ	వణజ	భద్ర) (విష్టి)
౧౧	వణజ	భద్ర) (విష్టి)	బవ	బాలవ
౧౨	బవ	బాలవ	కాలవ	తైత్తిల
౧౩	కాలవ	తైత్తిల	గరజ	వణజ
౧౪	గరజ	వణజ	భద్ర) (విష్టి)	శకుని
౧౫	భద్ర) (విష్టి)	బవ	చతుష్పాతే	నాగనం

అభిజిత్ సక్షత్రమాహ.

వ్యా॥ అంత్యః సాదో వైశ్వదేవాహ్వయస్య విష్టో ధివ్యశ్చాన్యరా
ద్యశ్చత్రస్రః ఉక్తాభిక్తిస్సాభిజిత్సంజ్ఞకస్యతస్థేభిటోరోపేణనాంచవేధః॥

అథ ల త్తనిర్ణయమాహ.

శ్లో॥ రవేద్వాదశనక్షత్రం కుజస్యత్రేణిముక్షకం, శనేరప్తమ
నక్షత్రం రాహుకేతో ర్నవస్తథా । ఏవం సావగ్రహణాంచ పుర
తక్షస్యల త్రకః ॥

అర్గళనిర్ణయమాహ.

శ్లో॥ విరుద్ధనామయోగేషు సాభిజిద్విషమర్గ గః । అర్కాదిందు
ప్రదాయోగో నింద్యవీకార్గళాభిదః ॥ అంత్యాదిగండవరిషు వ్యతిపాత
పూర్వం వ్యాపూతగండ వరశూల మహాశనీషు । చిత్రానురాధపిత్త
వన్నగద్రసభేషు సాదిత్యమూల శశిమూరిషు మూర్ధాకేషు కేళామేకా
మూర్ధ్వంపట్టు సప్తదిర్వ్యకృత్వాప్యత్ర భూష్టూరచక్రే । తిర్వ్యకేళా
సంస్థయోశ్చంద్రభాన్వో ర్దిక్సంపాతో దోషకాపీర్గళాభ్యః ॥

అంకో ర్పు త్తిః.

శ్లో॥ శివరూపఃఖమాత్రంతు శివరూపఃతదర్థకం । చతుర్థము
సమాయుక్తం వ్యోమరూపంమహేశ్వరం । తదర్థంరూపమిత్యాహుః
సంఖ్యానాంప్రథమోదితం । లఘువృద్ధ్యాప్రజాయంతే ద్వాదిసంఖ్యా
నవాంతకం । ఏకాదినవవర్తంతం వ్యోమరూపమతఃపరమ్ ॥

అంకముల సంజ్ఞానిఘంటు.

శ్లో॥ ఏకస్యసంజ్ఞాభూయప కుచంద్రాశ్చ ప్రకీర్తితాః ॥

దస్రీయుగ్మాక్షీయమశ పక్షహస్తాద్విసంజ్ఞకాః ॥

త్రిసంజ్ఞకాలోకరామ పురాగ్నిసుణసావకాః ॥

చతుర్థాంవేదబంధ్యంబు కృతాభిగతయోయుగాః ॥

పంచాఖ్యాబాణభూతార్థా విషయేంద్రియవాచుకాః ॥

షష్ఠస్యసంజ్ఞకథితా స్తర్కాంగదురసాస్తథా ॥

సప్తసంజ్ఞాతురంగాద్రి మునిస్వరభయాస్మృతాః ॥

అష్టమస్యతుసంజ్ఞాశ్చ వసుసర్పగజాహ్వయాః ॥

నవంసంజ్ఞాంకగోనంద నిధిగ్రహవిరించయః ॥

ఆకాశంగగనంశూన్యం । ౦౧ దిక్సంజ్ఞాః పంక్తిరేవచ ॥

ఏకాదశాఖ్యాదుద్రశ్చ ॥ ౧౧ ॥ మానారాద్యాదశాహ్వయా ౧౨

త్రయోదశసమాఖ్యాతాః గణైర్విశ్వసంజ్ఞితాః ॥ ౧౩
 చతుర్దశేంద్రమనవః ॥ ౧౪ ॥ తిథిఃపంచదశస్యతు ॥ ౧౫
 అష్టిన్మహాదశస్యా ॥ ౧౬ ॥ త్యష్టినప్తదశస్యతు ॥ ౧౭
 అష్టాదశస్యస్ఫుటేయః పురాణానిధృతిస్తథా ॥ ౧౮
 ఏకోనవింశతేరాఖ్యా విజ్ఞేయ విధృతిస్తథా ॥ ౧౯
 కృతిర్నఖ్యాశ్చవింశత్యా ॥ ౨౦ ॥ మూర్ఛనా స్తేకవింశతిః ॥ ౨౧
 ద్వావింశస్యాదాకృతిస్తు ॥ ౨౨ ॥ త్రయోవింశతివికృతిః ॥ ౨౩
 సంకృతిర్నిససిద్ధాశ్చ చతురుత్తరవింశతిః ॥ ౨౪
 తత్త్వానిపంచవింశత్యాః ॥ ౨౫ ॥ షడ్వింశత్యాస్తథోత్కృతిః ॥ ౨౬
 ధిష్ట్యాఖ్యారప్తవింశత్యా ॥ ౨౭ ॥ ద్వాత్రింశద్దంతసంజ్ఞితాః ॥ ౨౮
 త్రయస్త్రైశ్చద్వేవసంజ్ఞా ॥ ౩౩ ॥ తూన్యంపూర్ణంవియన్నధః ॥ ౩౪
 తానాభివైకపంచాశ్చ ద్వేవమంకాభిధాన్యతాః ॥ ౩౫
 క-ట-పయపురస్యరవర్ణానవ నవపంచాష్టకల్పితాఃక్రమశః ॥
 జ-ణ-నకారవర్ణాఃతూన్య యుక్తోప్యథోక్తరంగ్రాహ్య ॥
 ఏకదశశతసహస్రాణామలక్ష ప్రయుక్తోటయఃకృమశః ॥
 అర్బుదమబ్జంఖర్వనికర్వ మహావర్మశంఖవస్తస్మాత్ ॥
 జలభిశ్చాంత్యంతుధ్యం పరార్థమితి దశగుణోత్తరాఃసంజ్ఞాః ॥
 సంఖ్యాయాః స్థానానాం వ్యవహారార్థకృతాఃపూర్వైః ॥

అథ సక్షత్రాణాం విషధృవాః

శ్లో॥ వసుశ్రవణమైతానిం దశధ్యః ౧౦ పరతోవిషం మృగ
 స్వాతివిశాఖానాం జ్యేష్ఠస్యతుచతుర్దశ ౧౪ ॥ అజైకచరణస్యాథ పోడ
 శశ్చ ౧౬ విషంస్మృతం ॥ అష్టాదశ ౧౮ ఘటిజ్ఞేయా ఉత్తరా శత
 తారయాః ॥ పుష్యపూర్వోత్తరాషాఢా చిత్రణాంవింశతిఃపరం ౨౦ ॥
 ఏకవింశతి నాడీధ్యః ౨౧ పరంహస్తార్దమోర్విషం ॥ పూర్వాషాఢో
 త్తరాభాద్రా భరణీనాంత్ర్యప్తకాత్ ॥ ౨౪ పునర్వసుమఖావహ్ని
 శేవతీనాందశతికం ౩౦ ॥ ద్వాత్రింశద్దంతకాధ్య ౩౨ స్వా దాశే
 షాయాఃపరంవిషం ॥ చత్వారింశద్ధుటిధ్యస్యా దోహిణ్యాః పరతో

విషం ౪౦ ॥ పంచాశతోదత్రభస్యగిం పరతో విషముచ్యతే ॥ విం
 శతిః ౨౦ షట్పదేధ్యగి ॥ సుమూలర్వస్యపరంవిషం ॥
 అథ విషామృతధృవచక్రం.

సంఖ్య	సక్షత్రములు	మేష ధృవం	పుష్య ధృవం
౧	అశ్వినీ	గిం	౪౨
౨	భరణి	౨౪	౪౪
౩	కృత్తిక	౩౦	గి౪
౪	రోహిణి	౪౦	గి౨
౫	మృగశిర	౧౪	౩౮
౬	ఆరద్రా	౨౧	౩గి
౭	పునర్వసు	౩౦	గి౪
౮	పుష్యమి	౨౦	౪౪
౯	ఆశ్లేష	౩౨	గి౬
౧౦	మఘ	౩౦	గి౪
౧౧	పుబ్బ	౨౦	౪౪
౧౨	ఉత్తర	౧౮	౪౨
౧౩	భాద్ర	౨౧	౪గి
౧౪	చిత్త	౨౦	౪౪
౧౫	స్వాతి	౧౪	౩౮
౧౬	విశాఖ	౧౪	౩౮
౧౭	అనూరాధ	౧౦	౩౪
౧౮	జ్యేష్ఠ	౧౪	౩౮
౧౯	మూల	(౨౦) గి౬	౪౪
౨౦	పూర్వాషాఢ	౨౪	౪౮
౨౧	ఉత్తరాషాఢ	౨౦	౪౪
౨౨	శ్రవణం	౧౦	౩౪
౨౩	ధనిష్ఠ	౧౦	౩౪
౨౪	శతభిషం	౧౮	౪౨
౨౫	పూర్వాభాద్ర	౧౬	౪౦
౨౬	ఉత్తరాభాద్ర	౨౪	౪౮
౨౭	శేవతి	౩౦	గి౪

అమృతధృవా.

శ్లో॥ అశ్వినామప్రహీనంతు రోహిణ్యాం ద్వాదశైర్వృతం।
ఆర్ద్రాయామనునయ క్తం శేషరేషుజనాన్యతం । విషధృవంవిజా
నీయాదమృతధృవ సంజ్ఞికమ్ ॥

అయనకాలమాహా.

శ్లో॥ ద్రావంత్యపాదగేనూర్యే భవేర్నశ్చాద్యవాయనం।
రోహిణీప్రథమేయగ్గం కర్కీస్యాదార్ద్రభద్రయే ॥ పుష్యత్రిత
యగే సింహం మఘాంత్యే కన్యకాయనం ॥ మాస్తాదిపాదేతౌళీస్యా
ద్వ్యశ్చికస్యాతిభద్రయే । ధనుర్నైత్రతిపాదేర్కే మూలాంత్యే
మకరాయనం ॥ శ్రవణప్రథమే కుంభం మీనం శతభిషద్రయే ।
అహిర్బుధ్నితిపాదేర్కే మేషాయన మితిక్రమాత్ ॥

అధవడశీతి పుణ్యకాల.

శ్లో॥ పద్వీంశే ౨౬ ధనుషాభాగేద్వావిశే ౨౨ ధర్మ
షన్యచ। మిధునేష్టాదశే ౧౮ భాగే కన్యాయాంతుచతుర్దశ ౧౪।
మిధునాదిక్రమాద్యగ్గ హా సోమేషు పుష్కరః ॥ ౫-౫౧-౦
భానుర్మైకమప్రథంచ ౧౨ ౧౮-౦ నవేందు ముని బాణఖం
౧౯-౫౭-౦ రసపక్షజనాశ్చంధ్ర ౨౬-౨౪-౦ పడశీతిముఖా
ధృవాః ॥

అగస్త్యస్తోదయధృవా

శ్లో॥ రామాద్యవ్నిశ్చ వేదాః ౩-౩౨-౨౪ నవతర్కా
శ్విషట్ ౯-౨౬-౬ క్రమాత్ ॥ అగస్త్యస్తోదయే త్వేతేధృవకం
నిశ్చితంబుధైః ॥

అథతిథ్యాదీనాం క్షయవృద్ధిఘటికా నిర్ణయమాహా

శ్లో॥ పట్టిధిర్వేదనక్షత్రం అష్టయోగేక్షయేతథా । తిథి
పంచాదినక్షత్రం బాహుయోగే చవృద్ధిదాః ॥

అథ రవేపదకరూన్యేతిధిసాధనమాహా

రాశ్యాత్మగ్రహణాం నక్షత్రాత్మకప్రకరణమ్.

శ్లో॥ యద్వారాస్యాదిభటస్య లిప్తాఖఖగజై ౮౦౦ ర్వా
తాః । ఫలం తారాత్మకభటో భవేదితివినిశ్చితం ॥

శ్లో॥ నక్షత్రాత్మకభటస్య నాడికాఃకరతాడితాః । నవ
భక్తాఃఫలం భాగ పూర్వకోభవరోభవేత్ ॥

ఒక సంవత్సర పంచాగమునుబట్టి తరువార సంవత్సర
పంచాగము చేయువిధం

శ్లో॥ తిథాశేనర ధృతి ౧౮ శ్చైవముక్షేత్రీణి ౩ త్రయో
దశ ౧౩ । యోగేయగ్గం ౨ మను ౧౪ స్తాభ్యా వారేకం ౧
విశ్వమానయక్ ॥

తా॥ ఒక సంవత్సర మందలి చైత్ర శుక్ల ౧ కి ర గలు
పగా మరుచటి సంవత్సర చైత్ర శు కి యగును. వెనుకటి శు ౧
గడియలకు ౧౮ గలుప మరువత్సర చైత్ర శు కి నాటిగడియ
లగును. అట్లే శు ౧ నాటి నక్షత్రముకు ౩ గలుప మరువత్సర
చైత్ర శు కి నాటి నక్షత్రముగును. వెనుకటి నక్షత్ర గడియలలో
౧౩ గలుప మరువత్సర చైత్ర శు కి నాటి నక్షత్ర గడియలగును.
యోగమునకు ౨ గలిపి యోగగడియలలో ౧౪ తివచ వలెను.
వారముకు ౧ గలుపవలెను.

ఉదహరణము! కీలక సంవత్సర చైత్ర శు ౧ గురువారం
౮-౧౨ లేవతి ౧-౬ వైధృతి రర-౮.

తిథి ౧ + ర సౌమ్య సం॥ చైత్ర శు కి పంచమి గురు
వారం + ౧-శుక్రవారం తిథి గడియలు ౮-౧౨ + ౧౮-౦=

౨౬-౧౨ x రేవతి ౩= కృత్తిక ౧-౬ + ౧౩-౦-౧౪-౬
నక్షత్రగణియలు వైధృతి — ౨ ప్రీతి ౪౪-౮ — ౧౪=౩౦-౮
యోగ గణియలు.

బ్రహ్మశ్రీ మంగిపూడి వీరయ్య సిద్ధాంతిగాను అనుగ్రహించిన ప్రకారము ఉపకరణాధ్యాయ మిందు చేర్చబడినది.

సౌరమాస దినలగ్న దినభుక్తి ప్రమాణ సంక్రమణ ధృవకాః.

మాసములు	సౌరమాస ప్రమాణ దినాది	దిన లగ్న ప్రమాణ ఘటికాది కొందరిట్లు చూచెదరు	దిన భుక్తి ప్రమాణ ఘటికాది	సంక్రమణ ధృవకములు వారాది
మే	౩౦ ౫౬ ౨౫	౪ ౨౦	౮ ౨౪	౧ ౫ ౪౧
జూన్	౩౧ ౨౫ ౩౦	౪ ౫౬	౯ ౨౫	౨ ౫౬ ౧౨
జూలై	౩౧ ౩౮ ౨౪	౫ ౨౬	౧౦ ౧౮	౬ ౨౧ ౨౯
ఆగష్టు	౩౧ ౨౮ ౧౦	౫ ౩౧	౧౦ ౩౧	౨ ౫౯ ౫౯
సెప్టెంబర్	౩౧ ౦ ౨౧	౫ ౨౦	౧౦ ౧౯	౬ ౨౮ ౧౯
అక్టోబర్	౩౦ ౨౫ ౧౬	౫ ౧౬	౧౦ ౨౩	౭ ౨౯ ౨
నవంబర్	౨౯ ౫౫ ౫	౫ ౨౪	౧౦ ౫౦	౪ ౫౪ ౪౮
డిసెంబర్	౨౯ ౨౭ ౨౭	౫ ౩౩	౧౧ ౧౮	౬ ౪౮ ౬
జనవరి	౨౯ ౧౯ ౦	౫ ౧౯	౧౦ ౫౩	౧ ౧౬ ౫౮
ఫిబ్రవరి	౨౯ ౪౮ ౨	౪ ౪౩	౯ ౩౬	౨ ౩౬ ౧౬
మార్చి	౨౯ ౨౯ ౩౦	౪ ౧౦	౮ ౨౩	౪ ౩ ౪౦
ఏప్రిల్	౩౦ ౨౨ ౨౦	౪ ౨	౭ ౫౮	౫ ౫౩ ౨౮

గత సంవత్సర మేష ప్రవేశ వార గణియ విగణియలకు
యిందలి మేషవారాది ధృవకం కలిపిన వర్తమాన వత్సర మేష

ప్రవేశమగును. ఒక సంవత్సర మేష సంక్రాంతి వారాదికి వృష
సంక్రాంతి ధృవము గలుపగా వృష సంక్రాంతియు తక్కిన సంక్ర
మణ ధృవములు మేషధృవమునందు గలుప అన్నియు వారగణియ
విగణియలగును, లగ్నప్రమాణములు ప్రతి దేశమునకు కొంచము
వ్యత్యము కలుగుచుండు,

మచిరీపట్టణమునకు.

మీనమేషములు ౨౪౨ వృషభ కంభములు ౨౭౦ మిథున
మకరములు ౩౧౧ కటక ధనస్సులు ౩౩౫ సింహ వృశ్చికములు
౩౨౮ కన్యతులలు ౩౧౪ ఈ ప్రకారం మేషాది లగ్న ప్రమా
ణము చూచుకొనవలెను.

అథ గ్రంథారంభః.

శ్లో॥ బాలాదిత్యేనయోగ్రంథః గణకానందనామకః। రచితః
పూర్వమేవాద్య తస్మాత్సంగృహ్యతత్పరః॥ గురోఃకటాక్షాత్ప్రేభ్యో
శాస్త్రిభ్యశ్చతతైవచ। బాలానాంసుఖబోధాయ రచయామిముదా
యుతః। సిద్ధాంతగణకానంద బోధినీనామకంత్వముమ్ ॥

అథ కలిగతసంవత్సరములందెచ్చు క్రమముం జెప్పుచున్నాడు.

శ్లో॥ ద్యౌశీతిషసినిహతా గజవేదసమన్వితా।

ప్రభవాద్యబ్రహ్మసంయుక్తా భవేయుఃకలివత్సరాః ॥

టీ॥ ద్యౌశీతిః = (ద్యౌః=౨, అశీతిః=౪౦) ౪౨, వస్తినిహతా = వస్తి=౬౦ చేత,
నిహతా = గుణింపబడినదై, గజవేదసమన్వితా = (గజ=౮, వేద=౪) ౪౮తో, సమన్వితా =
కలియుచు, ప్రభవాద్యబ్రహ్మసంయుక్తాః = ప్రభవాద్యబ్రహ్మప్రభవాది సంవత్సరములతో, సం
యుక్తాః = కూర్చబడునవి, కలివత్సరాః = కలియుగ గతసంవత్సరములు, భవేయుః =
కాలపు.

తా॥ ౪౨ ను ౬౦ చేత గుణించి, అందు ౪౮ నిన్ని, ప్రభవాదిగా యిష్ట
కాలమువరకుగల గత సంవత్సరములనున్న కలపగా, అవి యిప్పటి కలిగతసంవత్సరము

అగును. తై చెప్పబడిన ౨౨ టి యందు ప్రభవాదిగా మరల ప్రభవసంవత్సరవ్యం
తము అనగా (౬౦) సంవత్సరములు గతింపుచుండ నొక్కొక్కటిని జేర్చుకొనవలెను.

అవతారిక॥ ఇపుడు ధృవాబ్జములందెచ్చు క్రమమును చెప్ప
చున్నాడు.

శ్లో॥ గజవేదశరాంభోధి హీనాస్తుకలివత్సరాః ।

ధృవోత్పత్తేర్భవేదబ్ద గణోగగనచారిణామ్ ॥

టీ॥ గజవేదశరాంభోధిహీనాః = (గజ=౨, వేద=౪, శర=౫, అంభోధి=౪)
౪౫౪౨ వీనిచేత, హీనాః తగ్గిన, కలివత్సరాస్తుకలిగతసంవత్సరములూ, గగనచారిణాం
= రవాణిహములకు, ధృవోత్పత్తేః కర్తవ్యం ధనిర్ణయ కాలమునుండి, అబ్జగణాభ్యువాబ్జ
సంఖ్యము, భవేత్ అగును.

తా॥ కలిగత సంవత్సరములూ ౪౫౪౨ దిని తివచగా మిగిలిన సంఖ్య ధృవా
బ్జము లగుననుట.

అవతారిక॥ ఇపుడు యిష్టకాలమునకు సావనద్యగణముందెచ్చెడి
క్రమమును నాలుగుశ్లోకములచే చెప్పచున్నాడు.

శ్లో॥ ధృవాబ్జోర్కగుణోమాస యుక్తోధనఖతాడితః ।

ద్విర్నఖాక్షీందునందాబ్ధి యుక్తలక్ష్యాప్తసంయుతః ॥

టీ॥ ధృవాబ్జః ధృవాబ్జగణ్య, అగ్గుణః ౧౨ చేత గుణించబడినై, మాస
యుక్తః గతమాసములతో జేరినదగుచు, అథ=అది రెండుపతలై, అందుక్రిందపతి, నఖ
తాడితః=౨౦ చేత గుణించబడినదగుచు, అది, ద్విః=రెండు పతలై అందు క్రిందు
పతి, నఖాక్షీందునందాబ్ధియుక్తః=(నఖ=౨౦, అక్షీ=౨, ఇందు=౧, నంద=౨, అబ్ధి=౪)-
౪౦౧౨౨౦, వీనితో, యుక్తః=చేరినదగుచు, మెల్లతో ప్రసంయుతః=మెల్లతో=ఆరులక్షల
చేత, ఆప్తః=భాగింపబడగా నేర్పడిన, అలబ్ధముతో, సంయుతః=వైప్రతిచేరినదగుచు,
అదిమరియు,

శ్లో॥ నగర్న యుగ్ధువాబ్జోనో గజాభిరసలబ్ధయుక్త ।

దివీకృతోద్దినైర్మ్యక్త స్త్రిర్నవాంగాగ్ని సంయుతః ॥

టీ॥ నగర్న యుక్తః=(నగ=౨, ఋతు=౨౨)=౨౨౨ వీనితో, యుక్తః=చేరిన
దగుచును, అది మరియు, ధృవాబ్జోనో=ధృవాబ్జః ధృవాబ్జములచే, ఊసంతగ్గినదియై,
గజాభిరసలబ్ధయుక్తః=(గజ=౨, అబ్ధి=౪, రస=౬)=౬౪౦ వీనిచేత, లబ్ధః=భాగింపబడగా

నేర్పబడిన, అలబ్ధముతోటి, యుక్తః=వైప్రతిచేరినదగుచు, అది, దివీకృతః=౩౦ చేత
గుణించబడినదై, దినైః=గతతిథులతోటి, యుక్తః=చేరినదగుచు = అది త్రి=ముడు
పతలై, అందుక్రిందు పతి నవాంగాగ్ని సంయుతః=(నవ=౨, అంగ=౬, అగ్ని=౩)
౩౬౨, వీనితో సంయుతః=కూర్చబడినదగుచు, అది మరియు,

శ్లో॥ ద్వియుగఘ్నాత్వరామాద్రి గోక్షీలభ్యాగ్ని బాణయుక్త ।

కృతాంగాప్తక్షయ్యోనో భృగువారాద్యహర్గణః ॥

టీ॥ ద్వియుగఘ్నః=(ద్వి=౨, యుగ=౪)-౪౨ వీనిచేత, ఘ్నః=గుణించబడిన
దగుచును, అత్వరామాద్రిగోక్షీలభ్యాగ్ని బాణయుక్తః=(అత్వ=౨, రామ=౩, అద్రి=౨,
గో=౨, అక్షీ=౨) ౨౨౨౩౨, వీనిచేత, లబ్ధః=భాగింపబడగా నేర్పడిన లబ్ధముతోడను
న్ను, (అగ్ని=౩, బాణ=౫) * ౫౩, వీనితోడనున్ను, యుక్తః=వైప్రతి చేరినదై, అది
కృతాంగాప్తక్షయ్యోనో=(కృత=౪, అంగ=౬)=౬౪, వీనిచేత, ఆప్తః=భాగింపబడగా నేర్ప
డిన లబ్ధులకు, క్షయ్యోనో=క్షయింపబడిన, హీనః=వైప్రతి గణించదగుచు, భృగువారా
ద్యహర్గణః=కుకృవారాదిసావనద్యగణము, (భవేత్) అగును.

శ్లో॥ ద్యుగణస్సప్తసంభక్త శ్చేషంవారమిహోద్యతే ॥

వర్జయేద్వర్జయేదేకం వారోనాయాతిచేత్తదా ॥

టీ॥ ద్యుగణః=అహర్గణము, సప్తసంభక్తః=ఏడింపు భాగింపబడుచుండ,
శ్చేషం=మిగిలినది, ఇహ=ఈక్రిందమందు, వారం=వాసరమని, ఉద్యతే=చెప్ప
బడుచు, వారః=వాసము, నాయాతిచేత్=సరిరానియెడల, తదా=అప్పుడు
ఏకం=ఒకటిని, వర్జయేత్=తివచవలెను, ఏకం=ఒకటిని, వర్జయేత్=కలుపు
కొనవలెను.

తా॥ ధృవాబ్జములను ౧౨ చేత గుణించి అందు యిష్టమాసవ్యంతముల
గతమాసమును కలిపి దానిని రెండు పతలుపెట్టి అందు క్రిందు పతిని ౨౦ చేత
గుణించి దానిని రెండు పతలుపెట్టి అందు క్రిందు పతిలో ౪౦౧౨౨౦ కలిపి
దానిని ౬౦౦౦౦౦ లక్షలచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమునున్ను ౨౨౨ నున్ను తై
పతిలో కలిపి దానిలో ధృవాబ్జములనుతిచి దానిని ౬౪౦ చేత భాగించగా వచ్చిన
లబ్ధము అధిక మాసములు. గనుక వీనిని వైప్రతిలో కలిపి దానిని ౩౦ చేత గుణిం
చగా దినములగును. అదిన సంఖ్యలో యిష్టతిథి సహితముగా శుక్లపక్ష ప్రతిపదాది
గత తిథులనుజేర్చి దానిని మూడు పతలుపెట్టి అందుకొక పతలూ ౩౬౨ ని కలిపి
దానిని ౪౨ చేత గుణించి ౨౨౨౩౨ చేత భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమునున్ను ౫౩ టి
నిన్ని వైప్రతిలో కలిపి దానిని ౬౪చేత భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము త్రియతిథులగును.
అక్షయతిథులను వైప్రతిలో తివచగా భృగువారాదిసావనద్యగణము, (అహర్గణము)

లగును. (సావనద్యుగణనగా) నేటి నూన్యాయము మొదలు నేటి నూన్యాయమువఱకు ఒక సావన దినము ఆట్టి దిన సంఖ్యమును ఇచ్చుకొని ముగియక గలది సావనద్యుగణము అనబడును. ఈ అహర్దణమును 2 టి చేత భాగించగా మిగిలిన సంఖ్య ఇక్కడ శుక్రవారాదిగా వారంబగును. వారము రానియెడల ఆ అహర్దణములో (౧) ఒకటిని చేర్చుకొనియైనను తినిచియైనను వారమును సరిచూచుకొనవలెను,

మైగణితానంద అహర్దణముతో 2౧౪౪౦౩౯౫౭౮౧౧ ఇది చేర్చినయెడల సృష్ట్యాది సావనద్యుగణముగును. ఇది భానువారాదికము.

సృష్ట్యాది సావనద్యుగణమును 3౦ చేత భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమును ౨ చేత గుణించి అందు ౧ ని కలిపి 2 చేత భాగించగా శేషము నూర్యాదిగా సావనమాసాధిపతియగును. ముయు సృష్ట్యాదిద్యుగణమును 3౬౦ చేత భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమును 3 చేత గుణించి అందు ౧ ని కలిపి 2 చేత భాగించగా శేషము నూర్యాదిగా సావనవర్షాధిపతియగును. వారాధిపతి ప్రసిద్ధపేను

శ్లో॥ అధిమాసాత్పూర్వమాసే అధిమాసేపిపాపునః ।

దైవజ్ఞైర్మాత్రాగణాసాధ్యో వత్సమాణప్రకారతః ॥

టీ॥ అధిమాసాత్ = అధికమాసముకంటె, పూర్వమాసే = పూర్వమాసమందైనను, పునః = మరలయును, అధిమాసేపివా = అధికమాసమందైనను, వత్సమాణప్రకారతః = చెప్పబోయెడి ప్రకారము, దైజ్ఞైః = జ్యోతిష్కలచేత, ద్యుగణః = అహర్దణము, సాధ్యః = సాధింపదగినది.

తా॥ అధికమాసముకంటె పూర్వమాసమందుగాని లేక అధికమాసమందుగాని చెప్పబోయెడి ప్రకారముగా జ్యోతిష్కలచే అహర్దణము సాధింపదగినదనుట

అవతారిక॥ అట్లు సాధించెడి క్రమమును జెప్పుచున్నాడు.

శ్లో॥ పూర్వాబ్ధాధికమాసేభ్యో వర్తమానాధిమాసకాః ।

అధికాయదితేష్యేకం హిత్యాసాధ్యోద్యుగసంచయః ॥

టీ॥ పూర్వాబ్ధాధికమాసేభ్యః = పూర్వాబ్ధ - గడచిన సంవత్సరముయొక్క, అధిమాసేభ్యః = అధికమాస సంఖ్యకంటె, వర్తమానాధిమాసకాః = వర్తమాన = జరిగెడు సంవత్సరముయొక్క, అధిమాసకాః = అధికమాసములు, అధికాయది = అధికమైనయెడల,

తేషు = వానియందు, ఏకంహిత్యా = ఒకటిని తీసిచి = ద్యుగసంచయః = అహర్దణము, సాధ్యః = సాధించదగినది.

తా॥ పూర్వసంవత్సరపు అధికమాస సంఖ్యకంటె వర్తమాన సంవత్సరపు అధికమాస సంఖ్య యెక్కువైనయెడల ఆ అధికమాస సంఖ్యయందు ఒకటిని వేసి పూర్వోక్త ప్రకారము అహర్దణము సాధింపదగుననుట.

అవ॥ ఇప్పుడు అధికక్షయమాసముల స్వరూపమును రెండు శ్లోకములచే జెప్పుచున్నాడు.

శ్లో॥ అర్కసంక్రాంతిరహిత శ్చాంద్రమాసోఽధికస్మన్మతః ।

ద్విసంక్రాంతియుతశ్చాంద్రః క్షయమాసఇటీరితః ॥

టీ॥ అర్క సంక్రాంతి రహితః = నూర్యసంక్రమణములేని, శాంద్రమాసః = శాంద్రమాసము, అధికః = అధికమాసమని, స్మన్మతః = చెప్పబడినది. ద్వి సంక్రాంతి యుతః = రెండు నూర్యసంక్రమణములతో జేరిన, శాంద్రః = శాంద్రమాసము, క్షయ మాసఇతి = క్షయమాసమని, ఈరితః = చెప్పబడినది.

తా॥ నూర్య సంక్రమణము లేని శాంద్రమాసము అధిక మాసమనియు రెండు నూర్య సంక్రమణములతో జేరిన శాంద్రమాసము క్షయ మాసమనియు చెప్పబడుననుట.

శ్లో॥ క్షయోత్పత్తిః కార్తికాది త్రయేనాన్యత్రసంభవేత్ ।

తదానీంవర్షమధ్యేవ ద్వామాసాభవతోఽధికౌ ॥

టీ॥ క్షయోత్పత్తిః = క్షయ మాస జననము, కార్తికాదిత్రయే = కార్తికాది మాడు మాసములయందు, సంభవేత్ = అగును, అన్యత్ర = ఇతరమాసములయందు, వసంభవేత్ = కలుగదు, తదానీం = క్షయమాసోత్పత్తి కలిగినపుడు, వర్షమధ్యేవ = ఒక సంవత్సరమందే, అధికామాసాః = అధికమాసములు, ద్వా = రెండో, భవతః = రావలెను.

తా॥ క్షయమాసము కార్తిక మాగ్నక్షిప్త పున్య మాసములయందే వచ్చుచుగాని యితర మాసములయందు రానేరదు. అట్లు వచ్చినపుడు ఆ సంవత్సరమందే రెండు అధిక మాసములు రావలెననుట.

అవశ్యప్పుడు పూర్వోక్త గణితానందమ్యగణమునకు మధ్యగ్రహములచెచ్చెడి క్రమమును అయినశ్లోకములచే జెప్పుచున్నాడు.

శ్లో॥ ద్యుగణోభూగుణహతో రామదంతశివైర్హృతః ।

భగణాద్యర్కశుక్రజ్ఞాః మందారేజ్యచలోచ్చకమ్ ॥

టీ॥ ద్యుగణః=అహర్గణము, భూగుణహతః=(భూ-౧, గుణ-౩)-౩౧ చేత, హతః=గుణింపబడినదై, రామదంతశివై=రామ-౩, దంత-౩౨, శివై-౧౧, ౧౧౩౨౩, వీనిచేత, హృతః=భాగింపబడగా నేర్పడిన, భగణాది-నూర్వని భగణాదిహృతము, అర్కశుక్రజ్ఞాః-౪వి శుక్ర బుధ గ్రహములుగాను, మందారేజ్యచలోచ్చకం-మందారేజ్య - శని - కుజ - గురువు లనెడి గ్రహములకు, చలోచ్చకం - శిఖోచ్చముగాను, (భవేత్) అగును.

శ్లో॥ అహర్గణఃఖభాంగఘ్నా గుణాంకాన్నిసృష్టైశ్శీ ।

సప్తాష్టమిస్సంభక్తో ద్యుగణోధరణీసుతః ॥

టీ॥ అహర్గణః-ద్యుగణము, ఖభాంగఘ్నః-(ఖ-౧, భ-౧, అంగ-౬)-౬౦౦, వీనిచేత, ఘ్నః-గుణింపబడినదై, గుణాంకాన్నిసృష్టై=(గుణ-౩, అంక-౯, అన్ని-౩, సృష్టై-౧౬)-౧౬౩౯౩, వీనిచే భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము, శశి-చంద్రుడగును. ద్యుగణః-అహర్గణము, సప్తాష్టమిస్థి-౯, ౯-౨, అష్ట-౮, మిథ్య-౬)-౬౮౨, వీనిచే సంభక్తః-భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము, భరణీసుతః-కుజుండగును.

శ్లో॥ సురఘ్నద్యుగణోరామ ఖాంకనేత్రైజ్యశీఘ్రకం ।

దశఘ్నద్యుగణోలోక దంతవహ్నియుగైర్గురుః ॥

టీ॥ ద్యుగణః=అహర్గణము, సురఘ్నః-౩౩ చే గుణింపబడినదై, రామ ఖాంకనేత్రై=(రామ-౩, ఖ-౧, అంక-౯, నేత్రై-౨)-౨౯౦౩ చే భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము, శీఘ్రశీఘ్రకం-బుధశిఖోచ్చకమగును ద్యుగణః-అహర్గణము దశఘ్నః-౧౦ చే గుణింపబడినదై లోకదంతవహ్నియుగై=(లోక-౩ దంత-౩౨ వహ్ని-౩, యుగై-౪) - ౪౩౩౨౩ వీనిచే భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము గురుః-బృహస్పతి యగును.

శ్లో॥ దశఘ్నద్యుగణశ్శుక్ర శీఘ్రమద్రిజనాశ్విభిః ।

ద్యుగణోరసతర్కాద్రి దశభక్తశ్చనైశ్చరః ॥

టీ॥ ద్యుగణః-అహర్గణము దశఘ్నః-౧౦ చే గుణింపబడినదై ఆద్రిజనాశ్విభిః-(ఆద్రి-౨ జన-౨౪ అశ్విభిః-౨)-౨౨౪౨ వీనిచే భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము శుక్రశీఘ్రం-శుక్ర శిఖోచ్చకమగును, ద్యుగణః-అహర్గణము రసతర్కాద్రి దశభక్తః-(రస-౬ తర్క-౬ ఆద్రి-౨ దశ-౧౦)-౧౦౭౬౬ వీనిచే భక్తః-భాగింపబడగా నేర్పడిన భగణాదికము శనైశ్చరః-శనియగును.

శ్లో॥ చంద్రోచ్చంద్యుగణాద్విగ్నా ద్భూదంతదశనైహతాత్ ।

రాహుర్భవేమ్యగాంకాద్రి రసాప్తదినసంచయాత్ ॥

టీ॥ ద్విగ్నాత్-౧౦ చే గుణింపబడినదియు భూదంతదశనై=(భూ-౧ దంత-౩౨ దశనై-౩౨)-౩౨౩౨౧ వీనిచే, హృతాత్-భాగింపబడినదియునగు, ద్యుగణాత్-అహర్గణమువలన, చంద్రోచ్చం-భగణాది హృతముల చంద్రోచ్చమగును. అనగా ద్యుగణమును ౧౦ చే గుణించి ౩౨౩౨౧ చే భాగించవలెననుట. యుగాంకాద్రి రసాప్తదిన సంచయాత్-(యుగ-౪, అంక-౯, ఆద్రి-౨, రస-౬, - (౬౨౯౪ వీనిచేత, అప్త-భాగింపబడిన, దినసంచయాత్-అహర్గణమువలన, రాహుః-రాహువు, భవేత్-అగును. అనగా అహర్గణమును ౬౨౯౪ చే భాగించబడగా నేర్పడినది భగణాది రాహువగుననుట. ఇట్లు భగణాదిగా యేర్పడిన రవాది మధ్యగ్రహములకు భగణములలో ప్రయోజనము లేదు గనుక, భగణములను విడిచి రాశ్యాదిగ్రహములను వ్రాసికొనవలెను.

తా॥ అహర్గణమును ౩౧ చే గుణించి ౧౧౩౨౩ చే భాగించగా భగణాది నూర్వడుగును. అనగా, గణితానంద అహర్గణమును ౩౧ చే గుణించి ౧౧౩౨౩ చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము భగణములగును ఆశేషమును ౧౨ చే గుణించి మరల ౧౧౩౨౩ చే భాగించగా లబ్ధము రాసులగును. ఆశేషమును ౩౦ చే గుణించి మరల ౧౧౩౨౩ చే భాగించగా లబ్ధము భాగలగును. ఆశేషమును ౬౦ చే గుణించి మరల

చంద్రోచ్చమునకు.	
ద్యుగణము గర్గగో	౧౦
3౨3౨౧) గర్గగో (౪౬ భగణ	౧౨౯౨౪౪ (ములు)
	౨౦౧౭౪౦
	౧౯౩౯౨౬
శేషము	౭౮౧౪
	౧౨
3౨3౨౧) ౯౩౭౬౮ (౨ రాసులు	౬౪౬౪౨
శేషము	౨౯౧౨౬
	౩౦
3౨3౨౧) ౮౭౩౭౮౦ (౨౭ భాగలు	౬౪౬౪౨
	౨౨౭౩౬౦
	౨౨౬౨౪౭
శేషము	౧౧౧౩
	౬౦
3౨3౨౧) ౬౬౭౮౦ (౨, లిప్తులు	౬౪౬౪౨
శేషము	౨౧౩౮
	౬౦
3౨3౨౧) ౧౨౮౨౮౦ (౩, విలిప్తులు	౯౬౯౬౩
	౩౧౩౧౭
భగణములను వదలగా } రా-భా-లి-విలి	
రాశ్యాదిచంద్రోచ్చము. } ౨-౨౭-౨-౩	
ఈ ప్రకారమే అన్ని గ్రహములను	
అ యా గుణ కార భాగ హారములచేత	
సాధించవలయును.	

కుజానకు.	
౬౮౭) గర్గగో (౨౧౭, భగణ	౧౩౭౪ (ములు)
	౧౨౦౫
	౬౮౭
	౫౧౮౮
	౪౮౦౯
శేషము	౩౭౯
	౧౨
౬౮౭) ౪౫౪౮ (౬, రాసులు	౪౧౨౨
శేషము	౪౨౬
	౩౦
౬౮౭) ౧౨౭౮౦ (౧౮, భాగలు	౬౮౭
	౫౯౧౦
	౫౯౪౬
శేషము	౪౧౪
	౬౦
౬౮౭) ౨౪౮౪౦ (౩౬, లిప్తులు	౨౦౬౧
	౪౨౩౦
	౪౧౨౨
శేషము	౧౦౮
	౬౦
౬౮౭, ౬౪౮౦ (౯, విలిప్తులు	౬౧౮౩
	౨౯౭
రా - భా - లి - విలి	
ఇట్లు మధ్య కుజాను. ౬-౧౮-౩౬-౯.	

గ్రహసంస్కార క్రమమును మూడు శ్లోకములచే చెప్పబడును.

శ్లో॥ కర్తవ్యాః పంచసంస్కారాః మధ్యభేదేషు సర్వదా ।

పూర్వప్రవః ప్రథమత స్త్రిగుణాబ్జ సతః పరం ॥

టీ॥ మధ్యభేదేషు - ద్యుగణమువల్ల యేర్పడిన మధ్య గ్రహములయందు, సర్వదా - ఎల్లప్పుడును. పంచసంస్కారాః - ఐదు సంస్కారములు, కర్తవ్యాః - జేయదగినవి, అందు ప్రథమతః - మొదటను పూర్వప్రవః - పూర్వ ధృవంబును, తిథి-పిమ్మటను, త్రిగుణాబ్జః - త్రిగుణాబ్జ సంస్కారంబును.

శ్లో॥ దేశాంతరం బీజఫలం బాహోః ఫలమితి క్రమాత్ ।

సూర్యజ్ఞయో ద్వీజఫల మనుక్తం శాస్త్రకర్తృభిః ॥

టీ॥ (పరం) - అటుపిమ్మటను, దేశాంతరం - దేశాంతర సంస్కారంబును, (పరం) - అటుపిమ్మటను, బీజఫలం - దృక్సంస్కారంబును, (పరం) - అటుపిమ్మటను, బాహోః ఫలం - రవి భుజాఫల సంస్కారంబును, ఇతి - ఈ ప్రకారము, క్రమాత్ - క్రమముగాను, (కర్తవ్యాః) - ఐదు సంస్కారములు జేయదగినవి, శాస్త్రకర్తృభిః - శాస్త్రకర్తృజ్ఞేత, సూర్యజ్ఞయోః - రవి బుధులకు, బీజఫలం - దృక్సంస్కారంబు, అనుక్తం - చెప్పబడలేదు.

శ్లో॥ చంద్రోచ్చస్య తథా రాహోః స్పందార్క గ్రహణాదిషు ।

ఆవశ్యకత్వాత్ కర్తవ్యం నతిధ్యానయనాదిషు ॥

టీ॥ తథా - అప్రకారము, చంద్రోచ్చస్య - చంద్రోచ్చమునకు, రాహోః - రాహువునకును, చంద్రార్క గ్రహణాదిషు - చంద్రసూర్య గ్రహణాదులయందు, ఆవశ్యకత్వాత్ - ఆవశ్యమగుటవలన, కర్తవ్యం - దృక్సంస్కారము జేయదగినది. తిధ్యానయనాదిషు - తిధ్యానయనాదులయందు, నకర్తవ్యం - చంద్రోచ్చరాహువులకు దృక్సంస్కారము జేయదు.

తా॥ పూర్వోక్త ద్యుగణమువలన యేర్పడిన మధ్య గ్రహములయందు, ఐదు సంస్కారములుజేసి, పిమ్మట ప్రత్యేకముగ స్మృతుముజేయవలెను. ఆపంచ సంస్కారంబు తెప్పియవలెను:- ౧ పూర్వ ధృవంబును, ౨ త్రిగుణాబ్జ ఫలంబును, ౩ దేశాంతరంబును, ౪ దృక్సంస్కారంబును, ౫ రవి భుజాఫల సంస్కారంబును, ఇట్లు క్రమ

ముగా జేయవలెను. అందు రవిబుధులకు దృక్సంస్కారము సిద్ధాంత శాస్త్రకర్తల చేత చెప్పబడలేదు. చంద్రోచ్చరాహువులకు నూర్వచంద్రగ్రహణామాయందు దృక్సంస్కారము జేయవలయునుగాని, తిథ్యాదులం దెచ్చుపుడు ఆచంద్రోచ్చరాహువులకు దృక్సంస్కారము జేయదగదు. ఈ పంచసంస్కారములంజేసిన గ్రహములను పిమ్మట స్థుతియు జేయవలయును కనుక, ఈ పంచసంస్కార స్వరూపములను యిదిగవ క్రమముగా జెప్పబడుననుట.

అవ॥ అందు ౧టవ సంస్కారమగు, (గ్రహముల పూర్వభవములను) ఆటు శ్లోకములచే జెప్పచున్నాడు.

శ్లో॥ శివభూపద్వ్యక్షగుణాః రవేః పూర్వభవో భవేత్ ।
రుద్రాష్టాంగార్ణవసురా శ్చంద్రస్యాయం ప్రకీర్తితః ॥

టీ॥ రవేః - నూర్వనియుక్క, పూర్వభవః - పూర్వభవము, శివభూపద్వ్యక్షగుణాః - [శివ - ౧౧ రాసులును, భూప - ౧౬ భాగములును, [ద్వి-౨ అక్ష-౫] ౫౨ లిప్తులును, గుణాః - ౩ విలిప్తులును, భవేత్ - అగును. చంద్రస్య - చంద్రునకు, రుద్రాష్టాంగార్ణవసురా - రుద్ర - ౧౧ రాసులును, అష్ట - ౮ భాగములును, [అంగ-౬, అర్ణవ-౪,]-౪౬, లిప్తులును, సురా - ౩౩ విలిప్తులును, అయం-ఈపూర్వభవము, ప్రకీర్తితః - చెప్పబడెను.

శ్లో॥ వ్యోమార్కనఖషడ్వేదాః కుజస్యాయం భవస్సదా ।
బుధస్యతుగిరింద్వర్కనిగమాబ్ధయపవచ ॥

టీ॥ కుజస్య = అంగారకునకు, వ్యోమార్కనఖషడ్వేదాః = [వ్యోమ - ౧౦ రాసులును, అర్క - ౧౨ భాగములును, నఖ - ౨౦ లిప్తులును, [వట్ - ౬, వేదా - ౪] - ౪౬ విలిప్తులును, అయంభవః-ఈపూర్వభవము, సదా = ఈ గ్రంథమం దెల్లప్పుడును, [భవేత్] అగును. బుధస్యతు, బుధుని పూర్వభవమే, గిరింద్వర్కనిగమాబ్ధయః = [గిరి-౭ రాసులును, ఇందు-౧ భాగము, అర్క-౧౨ లిప్తులును, [నిగమ-౪, అబ్ధయః-౪]-౪౪ విలిప్తులును, [భవేత్] అగును.

శ్లో॥ గురోఃపంచాష్టతక్రేందు సఖాః పూర్వభవకవేః ।
రుద్రభేదరనందైక బాహవస్సాన్యత్రతశ్చ నేః ॥

టీ॥ గురోః = గురునియుక్క, పూర్వభవః = పూర్వ భవము, పంచాష్టతక్రేందుసఖాః = (పంచ = ౫ రాసులును, అష్ట = ౮ భాగములును, (తర్క-౬ ఇందు-౧) - ౧౬ లిప్తులును, సఖాః - ౨౦ విలిప్తులును, [భవేత్] అగును. కవేః = కుబ్రునియుక్క, పూర్వభవము, రుద్రభేదరనందైకబాహవః = (రుద్ర - ౧౧ రాసులును, భేదర - ౧ భాగములును, నంద - ౧ లిప్తులును, (ఏక - ౧ బాహవః - ౨) - ౨౧ విలిప్తులును, సాన్యత్ర = అగును. తతః = అనంతరము, తనేః = శనియుక్క, పూర్వ భవము.

శ్లో॥ గుణాష్టేందు సవాంబోధి రసతామూస్తతఃపరం ।

చంద్రోచ్చస్య ద్విసప్తేందు తారార్కస్తయస్తస్త్విధ ॥

టీ॥ [శని పూర్వభవము] గుణాష్టేందు సవాంబోధి రసరామాః = (గుణ - ౩ రాసులును, [అష్ట - ౮ ఇందు-౧,] ౧౮ భాగములును, [రస - అంబోధి-౪] - ౪౪ లిప్తులును, [రస - ౬ రామాః - ౩] - ౩౬ విలిప్తులును, [భవేత్] అగును. తతఃపరం = అనంతరము, చంద్రోచ్చస్య = చంద్రోచ్చయుక్క, పూర్వ భవము, ద్విసప్తేందు తారార్కాః - [ద్వి-౨ రాసులును, [స్తప్త - ౭, ఇందు - ౧,] - ౧౭ భాగములును, తారా = ౨౭ లిప్తులును, అర్కాః = ౧౨ విలిప్తులును, [భవేత్] అగును. అథ-అనంతరము, తమస్త = రాహుయుక్క, పూర్వభవము.

శ్లో॥ గగనాక్షి ఖరామాశ్చ విలిప్తాః పుష్కరాంకితాః ।

భవంత్యేతైర్మతాస్సర్వే మధ్యాహ్న సమయగ్రహాః ॥

టీ॥ [రాహు పూర్వభవము] గగనాక్షి ఖరామాశ్చ - [గగన - ౧౦, రాసులును, అక్షి - ౨ భాగములును, (ఖ - ౧, రామాశ్చ - ౩,) - ౩౦ లిప్తులును, విలిప్తాః - విలిప్తులు, పుష్కరాంకితాః = పుష్కర - ౭ చిందువే, అంకితాః = గురుకులవి) అనగా విలిప్తులు సున్నయగుట. ఏతైః = ఈరాశ్యాది పూర్వభవములతో, యుతాః = కూడిన సర్వే = ద్వి-ణమువల్ల యేర్పడిన సూర్యాది మధ్య గ్రహంబులన్నియు, మధ్యాహ్న సమయ గ్రహాః = మధ్యాహ్న సమయ మధ్యాహ్న కాలిక, గ్రహాః = గ్రహములు, భవంతి = అగుచున్నవి.

శ్లో॥ స్వధృవేణవియుక్తోసౌ మధ్యరాహుస్సుప్తోభవేత్ ।

రాశిషక్తుయతే చాస్మిన్ రాహుకేతుస్త్వనిశ్చితః ॥

టీ॥ స్వప్రపాణ = తన పూర్వభవముచేత, వియుక్త = తివచబడిన, అసామధ్య రాహుః = ద్యుగణమువల్ల యేర్పడిన ఈమధ్య రాహువు, స్ఫుటః = స్ఫుట రాహువు, భవేత్ = అగును అస్మిన్ రాహుః. ఈస్ఫుటరాహువునందు రాశివస్థే. ఆఱు రాసులు, యుతేద = కూడగా, కేతుః = కేతుగ్రహంబు, వినిశ్చితః = నిశ్చయింపబడును.

గ్రహముల రాశ్యాది పూర్వభవములు.

రాశి-భాగ - లి - విలి	రాశి-భాగ - లి - విలి
రశ్మి	౧౧-౧౬-౧౭-౩
చంద్రునకు	౧౧-౮-౪౬-౩౩
కుజునకు	౦-౧౭-౨౦-౪౬
బుధునకు	౭-౧-౧౭-౪౪
గురునకు	౧-౮-౧౬-౨౦
శుక్రునకు	౧౧-౯-౯-౨౧
శనికి	౩-౧౮-౪౯-౩౬
చంద్రోచ్చమునకు	౨-౧౭-౨౭-౧౨
రాహువునకు	౦-౨-౩౦-౦

ఆ యా గ్రహముల రాశ్యాది పూర్వభవములను ఆ యా మధ్య గ్రహములలో కలపవలయును. ఇట్లుచేయగా మధ్యాహ్న సమయ గ్రహములగును. రాహువును మాత్రము అతని రాశ్యాది పూర్వభవములో తివచగా మధ్యాహ్న కాలిక స్ఫుట రాహు నగును. ఈ స్ఫుట రాహువులో ఆఱు రాసులు కలపగా కేతు గ్రహంబగుననుట.

ఉ ద హ రణ ము .

మధ్యరవి	౨-౬-౨౮-౧౦	మధ్యచంద్రుడు	౩-౨౧-౪౬-౪౧
పూర్వభవము	౧౧-౧౬-౧౭-౩	పూర్వభవము	౧౧-౮-౪౬-౩౩
రాశ్యాదిరవి	౧-౨౩-౨౦-౧౩	రాశ్యాదిచంద్రుడు	౩-౦-౩౩-౧౮
మధ్యభందోచ్చము	౨-౨౭-౨-౩	మధ్యకుజుడు	౬-౧౮-౩౬-౯
పూర్వభవము	౨-౧౭-౨౭-౧౨	పూర్వభవము	౦-౧౭-౨౦-౪౬
చంద్రోచ్చము	౧-౧౪-౨౯-౧౧	రాశ్యాదికుజుడు	౭-౦-౧౬-౧౧

అవ॥ గ్రహములకు (౨) ఉదయగ (త్రి)గుణాబ్ధ సంస్కారమును) మూడు శ్లోకముచే చెప్పబడును.

త్రి గుణాబ్ధః .

శ్లో॥ త్రిగుణాబ్ధో నవాంకాగ్ని వేదై ర్నీత్రక్షుః బాహుభిః ।
తైలాంకాశ్వియుగైశ్చైద్ర గుణనేత్రాగ్ని వహ్నిభిః ॥

టీ॥ త్రిగుణాబ్ధః - త్రిగుణ - మూటిచేత గుణింపబడిన, అబ్ధః - భవబ్ధ సంఖ్య, రవాదిగ్రహక్రమమున, నవాంకాగ్ని వేదైః - (నవ = ౯, అంక = ౯, అగ్ని = ౩, వేదైః = ౪) = ౪౩౯౯ చేతను, నీత్రక్షుః బాహుభిః - [నీత్ర = ౨, ఋతు = ౨౭, బాహుభిః = ౨] - ౨౨౭౨ చేతను, తైలాంకాశ్వియుగైః - [తైల = ౭, అంక = ౯, అశ్వి = ౨, యుగైః = ౪] = ౪౭౯ చేతను, చంద్రగుణ నేత్రాగ్ని వహ్నిభిః = (చంద్ర = ౯, గుణ = ౩, నేత్ర = ౨, అగ్ని = ౩, వహ్నిభిః = ౩) = ౩౩౨౩౯ చేతనున్ను,

శ్లో॥ వేదాగ్ని పర్వతనఖైః పారావారవియద్గజైః ।

రామధాంగభవై ర్వేద తురగ ర్తునగాగ్నిభిః ॥

టీ॥ వేదాగ్ని పర్వతనఖైః = [వేద = ౪, అగ్ని = ౩, పర్వత = ౭ = నఖైః = ౨౦] = ౨౦౭౩౪ చేతను, పారావారవియద్గజైః = [పారావార = ౪, వియత్ = ౦, గజైః = ౮] = ౮౦౪, చేతను, రామధాంగభవైః = [రామ = ౩, అర్ధ = ౧, అంగ = ౬, భవైః = ౧౧] = ౧౧౬౧౩ చేతను, వేదతురగ ర్తునగాగ్నిభిః = [వేద = ౪, తురగ = ౭, ఋతు = ౬, వగ = ౭, అగ్నిభిః = ౩] = ౩౭౬౭౪ చేతనున్ను,

శ్లో॥ కృతాగ్నిషట్కరైర్భక్తః ఫలం భాగాదికం ఋణం ।

రవీందు గురుసామ్యానా మితరేషాం ధనం భవేత్ ॥

టీ॥ కృతాగ్నిషట్కరైః = [కృత = ౪, అగ్ని = ౩, షట్ = ౬, కరైః = ౨] = ౨౬౩౪ చేతను, భక్తః భాగింపబడగా నేర్పడిన, భాగాదికం - భాగాదిరూపకమున, ఫలం - లభ్యమును, రవీందు గురుసామ్యానాం - రవి చంద్ర గురు బుధులకు, ఋణం భవేత్ - తివిచుటయగును. ఇతరేషాం - ఇతర గ్రహములకు అనగా, కుజ శుక్ర శని చంద్రోచ్చ రాహువులకును, ధనం భవేత్ - కూడుటయగును. ఇపుడు ముద్రింపించబడియుండు గణకానందమందు, “ఋణం, రవీంద్వగ్వాద్యసామ్యానాం” అను పాఠము చొప్పున, రాహువునకును, త్రిగుణాబ్ధ సంస్కారఫలము తివచవలెను. అట్లు తివిచినయెడల రాహు గ్రహము మూర్ఖ సిద్ధాంత ప్రకారము సరిపట్టుట లేదు. కనుక,

వెద్దలు చెప్పిన ప్రాచీనపాఠ ప్రకారము టీక వ్రాయబడెను. ఈప్రకారము చేసిన సూక్తసిద్ధాంతమునకు సువచ్చుచున్నది.

తా॥ ధృవాబ్జములను 3 చేత గుణించి ఈ క్రిందజెప్పబడిన ఆయా గ్రహభాగ హార సంఖ్యచేత భాగించగా లబ్ధము భాగలును. ఆశేషమును ౬౦ చే గుణించి, మఱల భాగించగా లబ్ధము లిప్తలగును. ఆశేషమును ౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా లబ్ధము లిప్తలగును. ఈప్రకారము సంపాదించబడిన ఆయా గ్రహములయొక్క భాగ లిప్తాలిప్తలను పూర్వోక్త ప్రకారము * ధన ఋణము లెరిగి ఆయాగ్రహము లలో సంస్కరించవలెను.

ఉ ద హ రణ ము .

గ్రహములకు త్రిగుణాబ్జ భాగ హార సంఖ్యలు.		రవి-ఉదాహరణము. ధృవాబ్జములు ౪౦౯, దీనిని 3 చే గుణించగా ౧౨౨౭ అగును. దీనిని ౪౩౯౯ చే భాగించగా లబ్ధము భాగలు - ౦ - ఆశేషముగు ౧౨౨౭ ను ౬౦ చే గుణించగా ౭౩౬౨౦ - వచ్చును. దీనిని ౪౩౯౯ చే భాగించగా లబ్ధము లిప్తలు ౧౬ వచ్చినది. ఆశేషముగు ౩౭౩౬ - ను మరల ౬౦ చే గుణించగా ౧౮౪౧౬౦ - వచ్చినది. దీనిని మరల ౪౩౯౯ - భాగించగా లబ్ధము విలిప్తలు ౪౪ వచ్చినది ఇట్లు అన్ని గ్రహములకు భాగాది ఫలమును సాధించిన ధన ఋణములెరిగి గ్రహములలో సంస్కరించవలెను.
రవికి	౪౩౯౯	
చంద్రునకు	౨౨౭౨	
కుజునకు	౪౨౯౭	
బుధునకు	౩౩౨౩౯	
గురునకు	౨౦౭౩౪	
శుక్రునకు	౮౦౪	
శనికి	౧౧౬౫౩	
చంద్రోచ్చమునకు	౩౭౬౭౪	
రాహువునకు	౨౬౩౪	

ఉ ద హ రణ ము .

రాశి-భాగ-లిప్త - విలిప్త	రాశి-భాగ-లిప్త-విలి
పూర్వోక్తము. ౧ - ౩౩ - ౨౦ - ౫౩	చంద్రోచ్చము ౫ - ౧౪ - ౨౯ - ౧౫
త్రిగుణాబ్జముల ౦ - ౧౬ - ౪౪	త్రిగుణాబ్జముల ౦ - ౧౫ - ౭
రవికి ౧ - ౦౩ - ౪ - ౯	చంద్రోచ్చము ౫ - ౧౪ - ౩౧ - ౧౨

* ధనము - కలుపుట, ఋణము - తీవ్రము అనగా తీసివేయుట.

పూర్వోక్తచంద్రుడు ౩ - ౦ - ౩౩ - ౧౮	కుజుడు ౭ - ౦ - ౫౬ - ౫౫
త్రిగుణాబ్జముల ౦ - ౩౨ - ౨౪	త్రిగుణాబ్జముల ౦ - ౧౭ - ౭
రాహుదిచంద్రుడు ౩ - ౦ - ౨ - ౫౪	రాహుదిచంద్రుడు ౭ - ౧ - ౧౪ - ౨

అవ॥ ఇప్పుడు (౩) డవది యగు (దేశాంతర సంస్కారమును) రెండు శ్లోకములచే జెప్పబడును.

శ్లో॥ లంకావంతీపురి మధ్య రేఖాపూర్వాపరస్థితైః ।

యోజనైర్గతయోనిఘ్నః ఖఖాప్తనిగమైహ్యతాః ॥

టీ॥ లంకావంతీపురిమధ్య రేఖాపూర్వాపరస్థితైః - లంకావంతీపురి - లంకా ఉజ్జయినీపట్టణములకు, మధ్య - నడుమను దక్షిణోత్తరముగా నుండెడి, రేఖా - గీతకు పూర్వాపరస్థితైః - తూర్పు పడమర దిశలయందుండెడి, యోజనైః - యోజనముల చేత, గతయః - నూర్వాది గ్రహమధ్య గతులు, నిఘ్నః - గుణింపబడినవై, ఖఖాప్త నిగమైః - [ఖ - ౦, ఖ - ౦, అప్త - ౮, నిగమైః - ౪,] - ౪౮౦౦ చేత, హ్యతాః - భాగింపబడగా నేర్పడిన.

శ్లో॥ కలూచితత్ఫలం ప్రాచ్యాం గ్రహేషుపరిశోధయేత్ ।

భూరేఖాపశ్చిమేభాగే గ్రహలిప్తావిభిర్యజేత్ ॥

టీ॥ తత్ఫలం - దానిలబ్ధముగు, కలూచి - లిప్తాలిప్తలను, ప్రాచ్యాం - భూరే ఖకు తూర్పు దేశమున, గ్రహేషు - గ్రహములయందు, పరిశోధయేత్ - తీవ్రచవలెను. భూరేఖాపశ్చిమే - భూరేఖా - భూరేఖకు, పశ్చిమే పడమటిదైన, భాగే - దేశ మందు, గ్రహలిప్తావిభిః - ఆ యా గ్రహ లిప్తములతోటి, యజేత్ - కూర్చవలెను.

తా॥ లంకామేరు పర్వతములకు మాత్రరూపముగా, లాహితక ఉజ్జయినీ పట్టణముల మధ్యంబున కుపరిభాగంబున, దక్షిణోత్తరముగా నుండెడి భూరేఖకు తూర్పు పడమర దిశలయందుండు యోజనములచేత, క్రింద చెప్పబోయ్యెడి ఆ యా గ్రహ మధ్య గతులు గుణించి ౪౮౦౦ చేత భాగించగా లబ్ధము లిప్తలగును. ఆ శేషమును ౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా లబ్ధము లిప్తలగును. ఇట్లు నేర్పడిన లిప్తాలిప్తలను భూరేఖకు తూర్పుననుండు దేశములు, ఆయాగ్రహములలో తీవ్రచవలెను. భూరేఖకు పడమర దిశనుండువారు, ఆయాగ్రహములలో కూర్చ వలెననుట.

భూరేఖకు, పాక్షిశ్చిమ దేశాంతర స్థితయోజనములం దెలిపెడి చక్రము.

దేశసంఖ్య	వర్ణకృమ దేశ నామములు.	దేశమునకు దూరము.	దేశసంఖ్య	వర్ణకృమ దేశ నామములు.	దేశమునకు దూరము.
౧	అర్కాడు ...	౨౬	౧౮	తిరువనంతపురము	౮
౨	ఉదకమండలము	...	౧౯	ధార్వాడ-ఇది రేఖోపనితం	...
౩	కడప ...	౧౩	౨౦	నాగపూరు	౨౫
౪	కన్ననూరు	పశ్చిమ	౨౧	నెల్లూరు	౩౧
౫	కర్నూలు	తూర్పు	౨౨	ప్రయాగ	౪౫
౬	కాంచీపురము	...	౨౩	బల్లారి	౮
౭	కాకినాడ	...	౨౪	బెంగుళూరు	౧౪
౮	కాశి	...	౨౫	మంగుళూరు	౮
౯	కోయంబుత్తూరు	...	౨౬	మచిలీపట్టణము	౪౦
౧౦	గుంటూరు	...	౨౭	మధుర	౪౯
౧౧	గుత్తి	...	౨౮	మైసూరు	౭
౧౨	గుడలూరు	...	౨౯	రాజమహేంద్రము	౪౪
౧౩	గజాం	...	౩౦	విజయనగరము	౫౭
౧౪	చెన్నపురి	...	౩౧	విశాఖపట్టణము	౫౬
౧౫	చిత్తూరు	...	౩౨	శ్రీకాకుళము	౬౧
౧౬	తంజావూరు	...	౩౩	సేలము	౧౭
౧౭	తిరునల్వేలి	...	౩౪	హైదరాబాదు	౨౧

ఇందుకు ఉదాహరణము.

లిప్తము - విలిప్తము.	ఒక దేశమునకు నిరూపించెదను.
రవి మధ్య గతి	దేశాంతర లిప్తము విలిప్తము
యోజనాలు	రవికి ... ౦ - ౨౮
౫౯ - ౮	చంద్రునకు ... ౬ - ౨౫
౩౯	కుజునకు ... ౦ - ౧౫
౫౩౧-౩౧౨	బుధునకు ... ౧ - ౫౯
౧౭౭	గురునకు ... ౦ - ౨
౨౩౦౧-౩౧౨	శుక్రునకు ... ౦ - ౪౭
౫ - ౩౦౦	శనికి ... ౦ - ౧
౪౮౦౦] ౨౩౦౬-౧౨[౦-లి	చంద్రోచ్ఛమునకు ... ౦ - ౩
౬౦	రాహువునకు ... ౧ - ౩
౧౩౮౩౬౦	ఈ దేశాంతర లిప్తా విలిప్తలను తినిచిన పూర్వోక్త గ్రహములు.
౧౨	రా-భా - లి - విలి
౪౮౦౦] ౧౩౮౩౬౨[౨౮-లి	రవి ౧-౨౩- ౩-౪౧
౯౬౦౦	చంద్రుడు ౨-౨౯-౫౪-౨౯
౪౨౩౭౨	చంద్రోచ్ఛము ౫-౧౪-౩౧- ౯
౩౮౪౦౦	కుజుడు ౭- ౧-౧౩-౪౭
౩౮౭౨	ఇట్లుచేయ స్వదేశీయ మధ్యాహ్న మధ్య గ్రహంబులగును.
ఇవియే దేశాంతర విప్తా విలిప్తము ఈ	
ప్రకారము అన్ని గ్రహములకును వారి	
వారి గతులచేత లిప్తా విలిప్తలను సాధించ	
వలెను.	

అన|| ఇప్పుడు గ్రహములకు ర గవదియగు దృక్కల సంస్కారార్థమై గుణ్య రాశిందెచ్చు క్రమమును జెప్పచున్నాడు.

శ్లో|| కల్యాద్యబ్దాఃఖఖరస గుణైర్భాజితాస్తత్రశేషం |
జ్ఞాతౌశూన్యాంబరగజ భవోల్పయదీస్యాత్తదేవ |
గుణ్యంతస్మాదధికమిహ చేతస్మిక్పత్రోనితంత |
చ్ఛేషంగుణ్యంఖచరగుణై హోరకై హోర్యమేవం ||

టీ॥ కల్యాద్యభ్యాం = కల్యాదిగతాబ్దములు, భువనగుణైః = [భ-౦, భ-౦, రస - ౬, గుణైః - 3,]-3౬౦౦ చేత, భాజితాః = భాగింపబడుచుండ, త్రేతాంశు, శేషంబాత్వా = శేషము నెఱిగి, ఆశేషము, మాన్యాంబరగజభవ్యః = [మాన్య-౦, అంబర-౦, గజ-౨, భవ-౧,]-౧౦౦౦ దీనికంటె, అల్పయది = తక్కువైనయెడల, తదేవ = అదియే, గుణ్యంస్యాత్ = గుణింపదగినదియగును. తస్మాత్ = ఆ, ౧౦౦౦ కంటె, ఇహ = ఇక్కడ, అధికంచేత్ = ఎక్కువైనయెడల ఆశేషము, మస్తికృతో నితం = మస్తి - ౬౦ యొక్క, కృతి = వర్గమైన, 3౬౦౦ వల్ల, ఊనితం = తివచ బడుచుండగా, తచ్చేషం = ఆశేషమును, ఏవం = ఈదిగువ చెప్పబోయెడి ప్రకారము, భువనగుణైః = ఆ యా గ్రహగుణక సంఖ్యలచేత, గుణ్యం = గుణింపదగినదియై, హారకైః = ఆ యా ప్రహభాగహార సంఖ్యలచే, హార్యం = భాగింపదగినది యగును.

అవ॥ ఇపుడు గ్రహములకు దృక్సంస్కార గుణకార భాగ హారసంఖ్యలను మూడు శ్లోకములచే జెప్పబడును.

శ్లో॥ చంద్రోచ్చస్యశివాఃగురోద్ధి నకరాశ్చక్రస్యనేత్రాబ్ధయ॥
శ్రీతాంశోస్తుభవాభవంతిగుణకాఃప్రోక్తాశ్చ తేహంక్రమాత్॥
పంచార్కాఃపవనాశ్వీత రుచయస్తత్వేందవోహరకాః॥
వ్యోమాకాశశరాస్సమాగత ఫలం లిప్తాదికంశోధయేత్॥

టీ॥ చంద్రోచ్చస్య = చంద్రోచ్చమునకు, శివాః - ౧౧ ను, గురోః = గురు నకు, ధినకరాః - ౧౨ ను, శుక్రస్య = శుక్రస్యకు, నేత్రాబ్ధయః =]నేత్ర - ౨, అబ్ధయః - ౪,]-౪౨ ను, శీతాంశోస్తు = చంద్రునినకు, భవాః - ౧౧ ను, ప్రోక్తాః - ఈ చెప్పబడినవి, గుణకాః - గుణకములు, భవంతి = అగుచున్నది. తేహం = ఆచంద్రోచ్ఛములకు, క్రమాత్ = క్రమముగాను, పంచార్కాః = [పంచ - ౫, అర్కాః - ౧౨,]-౧౨ ను, పవనాశ్వీతరుచయః = [పవన - ౫, అశ్వ - ౨, శీతరుచయః - ౧,]-౧౨ ను, తత్వేందవః = [తత్వ - ౨, ఇందవః - ౧,]-౧౨ ను; వ్యోమాకాశ శరాః = [వ్యోమ - ౦; ఆకాశ - ౦; శరాః - ౫,]-౫౦ ను; హారకాః - భాగ హారములగును. సమాగతఫలం = మచ్చిన లబ్ధముగు; లిప్తాదికం = లిప్తాదిలిప్తలను; శోధయేత్ - ఆ యా గ్రహములలో శోధించవలయును అనగా తీసివేయవలెను.

శ్లో॥ భూనందనస్య మనవో రవియుక్తనేశ్చ దృక్సామ్యసిద్ధికరణే గుణక భవేతాం॥ తత్వేందవశ్చరకరా వనయుస్తుహారా లబ్ధాకలాదికఫలం త్వనయోః ప్రయోజ్యమ్॥

టీ॥ భూనందనస్య-మనవః; మనవః = ౧౪, శనేః - శనికి; రవియుక్ - అందు ౧౨ కూడినది. అనగా ౨౬ ను; గుణకా - గుణకములు; దృక్సామ్యసిద్ధికరణే - దృక్సమసిద్ధికరణేయుటయందు, భవేతాం - అగుచున్నవి. ఆ కుజ శనులకు క్రమంబుగ, తత్వేందవః - [తత్వ - ౨, ఇందవః - ౧,]-౧౨ ను, శరకరావనయుస్తు - [శర - ౫, కర - ౨, అవనయుస్తు - ౧,]-౧౨ ను, హారా - భాగహారములగును. లబ్ధం - పొందబడిన, కలాదికఫలం-లబ్ధలిప్తాదిలిప్తలను, అనయోః-ఈ కుజ శనులలో, ప్రయోజ్యం-కూడదగినది. అనగా ధనం చేయవలెను.

శ్లో॥ నక్షత్రస్థంభ్యాగుణితం శూన్యతత్త్వవిభాజితం॥
లబ్ధలిప్తాదికంశోధ్యం రాహోద్భిజఫలంబుధైః॥

టీ॥ రాహోః - రాహువునకు, నక్షత్రస్థంభ్యా గుణితం - నక్షత్రస్థంభ్యా - ౨౭ చేతను, గుణితం - గుణింపబడుచు, శూన్యతత్త్వ విభాజితం - [శూన్య - ౦, తత్త్వ - ౨,]-౨౦ వీనిచేత, విభాజితం - భాగింపబడుచుండ, లబ్ధం - లబ్ధమైన, లిప్తాదికం - లిప్తాదిలిప్తల రూపముగు, భిజఫలం - దృక్సంస్కారఫలమును, బుధైః - సిద్ధాంతులచేత, శోధ్యం - తీవచదగినది. [తీసివేయవలెను.]

తా॥ కల్యాద్యములను 3౬౦౦ చేత భాగించగా ఆశేషము ౧౦౦౦ కంటె తక్కువైనయెడల, అది గుణ్యరాశి యగును. ఆశేషము ౧౦౦౦ కంటె యెక్కువైనయెడల, దానిని 3౬౦౦ లో తివచగా మిగిలినది గుణ్యరాశియగును. ఇట్లు గుణ్యరాశిని యేర్పర్చుకొని ఈక్రింద చెప్పబడిన ఆ యా గ్రహగుణ కారములచే గుణించి, ఆ యా గ్రహభాగహార సంఖ్యలచే భాగించగా, లబ్ధము లిప్తలగును. ఆశేషమును ౬౦ చేత గుణించి మఱల భాగించగా లబ్ధము విలిప్తలగును. ఇట్లు పొందబడిన లిప్తాదిలిప్తలను, చంద్ర, గురు, శుక్ర, చంద్రోచ్చ, రాహువులలో [తివచ వలెను.] అనగా ఋణం చేయవలెను. కుజ శనులలో ధనం చేయవలెను. అనగా కలపవలెను.

గ్రహముల దృక్సంస్కార గుణక భాగ హార సంఖ్యలు.

గణకములు.	భాగహారములు.	కుజనకు ఉదహరణము.
రవికి ౦	౦	కల్యబ్జములు ౪౯౫౭ దీనిని
చంద్రునకు ౧౧	౫౦౦	౩౬౦౦ చే భాగించగా, శేషము
కుజనకు ౧౪	౧౨౫	౧౩౫౭ ఇది పూర్వోక్త ప్రకారము
బుధునకు ౦	౦	౧౦౦౦ కంటె తక్కువైనందున యి
గురునకు ౧౨	౧౨౫	దియే గుణ్యతానియగును. గనుక,
శుక్రునకు ౪౨	౧౨౫	౧౩౫౭ ను ౧౪ చేత గుణించగా-
శనికి ౨౬	౧౨౫	౧౦౯౮ వచ్చును. దీనిని ౧౨౫ చే
చంద్రోచ్చకు ౧౧	౧౨౫	భాగించగా లబ్ధము లిప్తులు ౧౫౧ ఆ
రాహువునకు ౨౭	౨౫౦	శేషము ౧౨౩ దీనిని ౬౦ చే గుణించి
కుజాడు ౭-౧-౧౩-౪౭		మరల ౧౨౫ చే భాగించగా విలిప్తులు
దృక్ ఫలం ౨-౩-౧-౫౯		౫౯ వచ్చినవి. లిప్తులు ౬౦ కంటె
కుజాడు ౭-౩-౪౫-౪౬		అధికమైనందున ౬౦ చే భాగించి,

భాగలుచేసికొనగా కుజనకు దృక్సంస్కార భాగలు ౨ లిప్తులు ౩౧ విలిప్తులు పరలు ౫౯ అయినవి.

కొందరు పంచాంగ కర్తలు చంద్రునకు దృక్సంస్కారమును చేయడము లేదు. గనుక ప్రస్తుతము విడిచితిని రాహువునకు చేయుచున్నారు. గనుక చేయవలెను.

అవ|| ఇప్పుడు గ్రహములకు గీదవది యగు (భుజాఫల సంస్కారమును) జెప్పబడును.

శ్లో|| సూర్యబాహుఫలక్షణా భేచరణాంగతిఃపుభక్ |

చక్రిలిప్తహృత్తాల్లబ్ధ ఫలంకుర్యాద్రవేరివ ||

టీ|| భేచరణాం - గ్రహములయొక్క, గతి - గతి, సూర్యబాహుఫలక్షణా - సూర్యబాహుఫల - సూర్యునియొక్క భుజములచేత, యక్షణా - గుణింపబడినదై - పుభక్ - ప్రత్యేకముగా, చక్రిలిప్తహృత్తాల్ - చక్రిలిప్త ౨౧౬౦౦ చేత, హృత్తాల్ - భాగించుటవల్ల, లబ్ధఫలం - పొందబడిన లిప్తాదిఫలమును, రవేరివ - సూర్యునకువలె, కుర్యాత్ - సంస్కరించవలెను.

తా|| క్రింద జెప్పబోయ్యెడి ఆయా గ్రహ వృద్ధి గతిని సూర్యుని భుజ ఫలము చేత గుణించి ౨౧౬౦౦ చేత భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము లిప్తులగును. ఆ శేషమును ౬౦ చే గుణించి, మరల భాగించిన లబ్ధము విలిప్తులగును. యీ ప్రకారము ఆయా గ్రహ లిప్తాదిలిప్తులను స్ఫుటకర్మయందు సూర్యునకు సంస్కరించిన ప్రకారము ధన ఋణము తెలిసి ఆయా గ్రహములలో సంస్కరించవలసినది.

భుజ ఫల సంస్కారమునకు లఘూపాయమును రెండు శ్లోకములచే జెప్పబడును.

శ్లో|| పంచర్తురామైర్మునిలోచనైశ్చ శైలాష్టతర్కైశ్చ గజాష్టభిశ్చ |

దంతాగ్నివేదైఃకృతనేత్రబాహుభిఃరసర్తుశైలాభ్రకుభిఃక్రమేణ ||

టీ|| క్రమేణ - రవ్యాది గ్రహ క్రియంబున, పంచర్తురామైః - (పంచ - ౫, ఋతు - ౬, రామైః - ౩,) - ౩౬౫ చేతను, మునిలోచనైశ్చ - (ముని - ౭, లోచనైశ్చ - ౨) - ౨౭ చేతను, శైలాష్టతర్కైశ్చ - (శైల - ౭, అష్ట - ౮, తర్కైశ్చ - ౬) - ౬౮౭ చేతను, గజాష్టభిశ్చ - (గజ - ౮, అష్టభిశ్చ - ౮) - ౮౮ చేతను దంతాగ్నివేదైః - (దంత - ౩౨, అగ్ని - ౩, వేదైః - ౪) - ౪౩౩౨ చేతను, కృతనేత్రబాహుభిః - (కృత - ౪, నేత్ర - ౨, బాహుభిః - ౨) - ౨౨౪ చేతను, రసర్తుశైలాభ్రకుభిః - (రస - ౬, ఋతు - ౬, శైల - ౭, అభ్ర - ౦; కుభిః - ౧,) - ౧౦౭౬౬ చేతను.

శ్లో|| సూర్యబాహుఫలంసర్వ గ్రహాణాంహారకైఃపుభక్ |

విభజ్యలబ్ధలిప్తాది కుర్యాత్సూర్యస్ఫుటోక్తవత్ ||

టీ|| సర్వగ్రహాణాం - రవ్యాది గ్రహములయొక్క, హారకైః - భాగహార సంఖ్యలచేత, పుభక్ - ప్రత్యేకముగా, సూర్యబాహుఫలం - రవి భుజ ఫలమును, విభజ్య - భాగించి, లబ్ధం - పొందబడును, లిప్తాది - లిప్తాదిలిప్తులను సూర్యస్ఫుటోక్తవత్ - సూర్య స్ఫుట కర్మయందు చెప్పినట్లు, (అనగా సూర్యునకువలెనగుట) కుర్యాత్ - సంస్కరించవలెను.

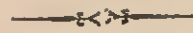
భుజ ఫల భాగ హార సూక్తులు.

రవికి	3౬౫	ఇపుడే, నూత్యస్థూతాధ్యాయము జెప్పిన చొప్పున
చంద్రునకు	౨౭	నూత్యుని స్థూతముజేసి, రవి భుజాఫలము వెలింగి, నూత్య
కుజునకు	౬౮౭	భుజాఫలమును ఆయా గ్రహాధ్యాయములలో సంక్షిప్తముచే
బుధునకు	౮౮	భాగించగా వచ్చిన ఫలము లిష్టమగును. ఆశేషమును
గురునకు	౪౩౩౭	౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా రాసులగును. ఆశేషమును
శుక్రునకు	౨౨౪	౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా రాసులగును. ఆశేషమును
శనికి	౧౦౭౬౬	౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా రాసులగును. ఆశేషమును

ఉ ద హ రణ ము .

రవిని ఇపుడే స్థూతముచేయగా రవి ధన భుజ ఫలము —
లిప్తలు - ౫౪ - విలిప్తలు - ౧౯ - దీనిని ఆయా గ్రహ భాగ హార
సూక్తులచే భాగించగా రవికి లిప్తలు - ౦ - విలిప్తలు - ౮ - చంద్రు
నకు లిప్తలు - ౨ - విలిప్తలు - ౦ - కుజునకు లిప్తలు - ౦ -
విలిప్తలు - ౪ - దీనిని వివి భుజా ఫలము ధనమగుటచేత పూర్వో
క్త గ్రహములలో చేర్చగా రవి భుజా ఫల భాగ సంస్కార మధ్య
గ్రహము లగును.

ర - భా - ౨ - విలి	(౨) చంద్రుడు ౨ - ౨౯ - ౫౬ - ౨౯
చంద్రునికి ౧ - ౨౩ - ౩ - ౪౯	(౩) కుజుడు ౭ - ౩ - ౪౫ - ౫౦

ఇపుడు, రవ్యాది గ్రహ మధ్య గతుత్పత్తి క్రమమును
జెప్పబడును.

శ్లో॥ ద్యుగణసౌక్త్యక్తగుణకాః భాగహారై ర్విభాజితాః ।

గ్రహాణామధ్యగతయో భవతిభముఖాదయః ॥

టీ॥ ద్యుగణస్య - అహార్దమునకు, ఉక్తగుణకాః - ఆయా గ్రహములకు
చెప్పబడిన గుణకములు, భాగహారైః - ఆయా గ్రహ భాగ హారములచేత, విభా

జితాః - భాగించబడుచుండ, గ్రహాణాం - రవ్యాదులయొక్క, భముఖాదయః -
భగణరాశ్యాదికములగు, మధ్యగతయః - మధ్యగతులు, భవతి - అగుచున్నవి.

తా॥ ద్యుగణమునకు జెప్పబడిన ఆయా గ్రహ గుణకారములను ఆయా
ద్యుగణ గ్రహభాగహార సంఖ్యలచే భాగించగా లభ్యము భగణములగును. ఆశేషమును
౧౨ చేత గుణించి మరల భాగించగా రాసులగును. ఆశేషమును ౩౦ చేత గుణించి
మరల భాగించగా లభ్యము భాగలగును. ఆశేషమును ౬౦ చేత గుణించి మరల
భాగించగా లభ్యము లిప్తలగును. ఆశేషమును ౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా
లభ్యము విలిప్తలగును. ఆశేషమును మరల ౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా
లభ్యము పరలగును. ఆశేషమును మరల ౬౦ చేత గుణించి మరల భాగించగా లభ్యము
విపరలగుననుట.

ఇట్లు భాగించగా యేర్పడిన గ్రహ మధ్య గతులను లిప్తా
విలిప్తల రూపముగా మూడు శ్లోకములచే జెప్పబడును.

శ్లో॥ లిప్తావిలిప్తాసూర్యస్య గతిర్నవశరాగజాః ।

చంద్రస్యశూన్యసందాశ్వాః విషయాగ్నయవహి ॥

టీ॥ నూత్యస్యగతిః = నూత్యునిగతి, నవశరాః = [నవ - ౯, శరాః - ౫,]-
౫౯, లిప్తా = విలిప్తలును, గజాః - ౮, విలిప్తాః = విలిప్తలును, చంద్రస్య = చం
ద్రునకు, శూన్యసందాశ్వాః = [శూన్య - ౦, సంద - ౯, అశ్వాః = ౭] - ౭౬౦
లిప్తలును, విషయాగ్నయః = [విషయ - ౫, అగ్నయః - ౩,] - ౩౫ విలిప్తలును.

శ్లో॥ అంగారకస్యచక్షోణి వహ్నియోంగాశ్వినోగతిః ।

జ్వస్యబాణజినాదంతాః గురోఃపంచాంబరంతతః ॥

టీ॥ అంగారకస్య = కుజునకు, గతిః = గతి, చక్షోణివహ్నియః = [చక్షోణి-౧,
వహ్నియః - ౩,] - ౩౧ లిప్తలును, అంగాశ్వినశ్చ - [అంగ - ౬, అశ్వినశ్చ - ౨,]
- ౨౬ విలిప్తలును, జ్వస్య = బుధునకు, బాణజినాః = [బాణ - ౫, జినాః ౨౪,]
- ౨౪౫ లిప్తలును, దంతాః = ౩౨ విలిప్తలును, తతః = అనంతరము.

శ్లో॥ శుక్రిస్యాంగనవాప్తేచ సూర్యజస్యాశ్వివోవియత్ ।

వదూభవేదావిఘాచ్చస్య రాహోర్వహ్నయఃశ్వరాః ॥

టీ॥ శుక్రస్య = శుక్రనకు, అంగనవాః = [అంగ = ౬, నవాః = ౯] - ౯౬
లిప్తును, అప్తేచ = ౮ విలిప్తును, సూర్యజస్య = శనికి, అశ్విః = ౨, లిప్తును,
వియత్ = ౦, విలిప్తును, విఘాచ్చస్య = చంద్రోచ్చమునకు, ఘట్ = ౬ లిప్తును,
భూవేదాః = [భూ - ౧, వేదాః = ౪] = ౪౦ విలిప్తును, రాహోః = రాహువునకు,
వహ్నయః = ౩ లిప్తును, ఈశ్వరా = ౧౧ విలిప్తును [భవంతి] అగుచున్నవి.

తా॥ ఒక దినమునకు రవ్యాది గ్రహముల మధ్య గతులు యీక్రింద వ్రాయబడుచున్నవి. ఎట్లనిన,

లిప్తులు. విలిప్తులు.			లిప్తులు. విలిప్తులు.				
రవికి	...	౫౯	౮	శుక్రునకు	...	౯౬	౮
చంద్రునకు	...	౭౯౦	౩౫	శనికి	...	౨	౦
కుజునకు	...	౩౧	౨౬	చంద్రోచ్చమునకు	...	౬	౪౧
బుధునకు	...	౨౪౫	౩౨	రాహువునకు	...	౩	౧౧
గురునకు	...	౫	౦				

ఇపుడు, ఇప్తకాలమునకు గ్రహమును దెచ్చెడి క్రమమును జెప్పబడును.

శ్లో॥ గతగమ్యేప్తనాడిఘ్నా గతిషష్టివిభాజితా ।

ఫలేనహీనయుక్తశ్చే ద్గ్రహస్తాత్కాలికోభవేత్ ॥

టీ॥ గతగమ్యేప్తనాడిఘ్నా = గతగమ్య = గతవ్యములైన, ఇప్తనాడి -
ఇప్తకాల ఘడియలచేత, ఘ్నా = గుణింపబడిన, గతిః = గ్రహగతి, షష్టివిభాజితా =
షష్టి = ౬౦ చేత, విభాజితా = భాగింపబడుచుండ, ఫలేన = అల్పముచేత, గ్రహః =
గ్రహము, హీనశ్చేత్ = తగ్గించబడియైనను, యుక్తశ్చేత్ = కూడబడియైనను,
తాత్కాలికః = ఇప్తకాలగ్రహము, [భవేత్] అగును.

తా॥ మధ్యాహ్నముకంటె పూర్వము జాతకాది ఇప్తకాలమైన యెడల,
సూర్యోదయాది ఆ యిప్తకాల గడియలను దినార్థములగా తివచగా గత కాల గడియ
లగును. మధ్యాహ్నముకంటె పైవైన, యిప్తకాలమైన యెడల, సూర్యోదయాది
యిప్తకాల గడియలలో దినార్థము తివచగా ఏవ్యకాల గడియలగును. ఇట్లు యేర్ప
డిన యిప్తకాలముయొక్క గత ఏవ్య గడియలను (ఇప్తగ్రహముయొక్క) అనగా,
మధ్య గ్రహ విషయమై మధ్య గతిచేతను, స్ఫుట గ్రహ విషయమై స్ఫుటగతిచేత
గుణించి, ౬౦ చేత భాగించగా, లబ్ధము లిప్తలగును. ఆ శేషమును ౬౦ చేత
గుణించి మరల ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము విలిప్తలగును. ఈ లబ్ధ విలిప్తాలిప్తలను,
గ్రహము గతిముగో రావలసినయెడల గ్రహములలో తివచవలెను. ఏవ్యముగా రావ
లసినయెడల గ్రహములలో కలపవలెను. గ్రహమునకు వక్రగతియైనయెడల, ఏవ్యమైతే
ఆలిప్తాలిలిప్తలను గ్రహములలో తివచవలెననియు, గతమైతే కలపవలెననియు
అభిప్రాయము.

ఇందుకు మధ్య గ్రహ విషయమై, ఉదాహరణము మధ్యాహ్న సూర్యుని
రాత్రి కాలమునకు తాత్కాలింపుచున్నాడు, మధ్యాహ్నము మొదలు, నిశీధిపర్యంతము
౩౦ ఘడియలగును. దీనిచేత రవి మధ్య గతియైన (౫౯ = లిప్తులు ౮ = విలిప్త
లను) గుణించి ౬౦ చే భాగించగా, లబ్ధ విలిప్తాలిలిప్తలు ౨౯ - ౩౪ వచ్చుచున్నవి.
మీనిని మధ్యాహ్న మధ్య గ్రహములలో కలపగా నిశీధి కాలసూర్యుండగును. ఈ పృ
థావే గతకాలమునకు లిప్తాలిలిప్తలను సాధించి గ్రహములలో తివచగా తాత్కాలిక
గ్రహమగును.

ఇపుడు, ద్యుగణ సంఖ్యలయొక్క సంకలనజన్యమగు మధ్య
గ్రహ నయమును జెప్పబడును.

శ్లో॥ ఏకాదిస్థానసంఖ్యానాం పదకానామహర్గణే ।

సంయోగాన్యధ్యభేటస్సన్యత్ పూర్వధృవసమన్వితః ॥

టీ॥ అహర్గణే = ద్యుగణమందు, ఏకాదిస్థానసంఖ్యానాం = ఏకాదిస్థానముల
యందును సంఖ్యగల, పదకానాం = పదకములయొక్క, సంయోగాత్ = కూడిక
వల్ల మధ్యభేటః = మధ్యగ్రహము, పూర్వధృవసమన్వితః = పూర్వధృవముతో జేరిన
దగుచు, సన్యత్ = అగును.

తా॥ అహర్గణమందు ఏకాదిస్థాన సంఖ్యలుగల, ఆయా గ్రతుల సంకలనజన్యః
ఫదకములనుకూడి పూర్వభృవము జేర్చగా మధ్య గ్రహంబగుననుట.

ఇపుడు, మూడు శ్లోకములచే రవ్యాది గ్రహమందొచ్చులకు
పూర్వభృవములు జెప్పబడును.

శ్లో॥ ద్వ్యైకేందునృపషడామా సూర్యమందభృవస్తతః ।
కుజస్యవేదదిజ్జేత్ర సఖాస్సమసుతస్యతు ॥

టీక॥ సూర్యమందభృవః = సూర్యునియొక్క మందోచ్చభృవము, ద్వ్యైకేందు
నృపషడామాః = (ద్వి = 2 రాసులును, (అగ = 2, ఇందు = 0,) = 02 భాగ
లును, నృప = 02 లిప్తులును, = (వట్ = 2, రామా = 3,) = 32 లిప్తులును,
కుజస్య = అంగారకునియొక్క మందోచ్చ = పూర్వభృవము, వేదదిజ్జేత్రసఖాః = వేద =
౪ రాసులును, దిక్ = 00 భాగలును, సేత్ర = 2 లిప్తులును సఖాః = 20 విలిప్తు
లును, సోమసుతస్యతు = బుధుని మందోచ్చ పూర్వభృవము.

శ్లో॥ శైలాశాతారకాదేవా స్సన్ధ్యన్మందోచ్చభృవస్తథా ।
పంచేందుద్వ్యైకరాక్ష్యభి కరాస్సురగురోధృవః ॥

టీక॥ శైలాశాః = శైల = 2 రాసులును, ఆశాః = 00 భాగములును, తార
కాః = 22 లిప్తులును, దేవాః = 33 విలిప్తులును, గురోధృవః = గురుని మందోచ్చ
పూర్వభృవము, పంచేందు ద్వ్యైకరాక్ష్యభి = పంచ = 5 రాసులును, (ఇందు =
0, ద్వి = 2,) = 20 భాగలును, (అంబ = 0, అక్షి = 2,) = 20 లిప్తులును, (అభి =
౪, కరాః = 2,) = 2౪ విలిప్తులును.

శ్లో॥ ద్వ్యైకేందుత్కార్ధరవయ శృక్రమందభృవోభవేత్ ।
సప్తాంగాశ్వితురంగాగ్ని దందాసూర్యసతస్యచ ॥

టీక॥ శృక్రమందభృవః = శుక్రుని మందోచ్చ పూర్వభృవము, ద్వ్యైకేందు
త్కార్ధరవయః = ద్వి = 2 రాసులును, (అంక = ౯, ఇందు = 0,) = 0౯ భాగలును
[త్కార్ధ = 0, అర్ధ = 5,] 50 లిప్తులును రవయః 02 విలిప్తులును, భవేత్ = అగును.

సూర్యసుతస్యచ - శని. మందోచ్చ పూర్వభృవము, సప్తాంగాశ్వితురంగాగ్ని దంతాః =
సప్త = 2 రాసులును, [అంగ = ౬, అశ్వి = 2,] = 2౬ భాగలును, [తురంగ = 2,
అగ్ని = 3,] = 32 లిప్తులును, దంతాః = 32 విలిప్తులును, (భవేత్) అగును.

మందోచ్చ పూర్వ భృవములు.

	రాశి - భాగ - లిప్త - విలిప్తులు	రాశి - భాగ - లిప్త - విలిప్తులు.
రవికి	౨ - ౧౭ - ౧౬ - 3౬	గురుకు ౫ - ౨౧ - ౨౦ - ౨౪
కుజుకు	౪ - ౧౦ - ౨ - ౨౦	శుక్రుకు ౨ - ౧౯ - ౫ - ౧౨
బుధుకు	౭ - ౧౦ - ౨౭ - 33	శనికి ౭ - ౨౬ - 3౭ - 3౨

ఇపుడు, గ్రహముల మందోచ్చ పూర్వ భృవములకు రెండు
శ్లోకములచే సంస్కారమును జెప్పబడును

శ్లో॥ ధృవాబ్జః క్రమతత్త్వైల యాపబాజై ద్విభాజితాః ।
శూన్యాష్టాంకైః కృతాబ్జ్యైః నయనాశ్వికరైస్తతః ।

టీక॥ ధృవాబ్జః - ధృవాబ్జములు, క్రమతః - మందోచ్చ గ్రహ క్రమమున శైల
యాపబాజైః - [శైల = 2, యాప = 0, బాజై = 5,] = 502 చేతను, శూన్యా
ష్టాంకైః - [శూన్య = 0, అష్ట = ౮, అంకై = ౯,] = ౯౮౦ చేతను, కృతాబ్జ్యైః -
[కృత = ౪, అభి = ౪, అక్షై = 5,] = 5౪౪ చేతను, నయనాశ్వికరైః - [నయన = ౨,
అశ్వి = 2, కరై = 2,] = 2౨2 చేతను; తతః - అనంతరము.

శ్లో॥ యుగాదిరామైరష్టాక్షి చందాత్సైస్సంహృతాః ఫలా ।
కలాదికంస్సాన్ధ్యన్మందఫలా ధృవేషుసతతంయుజేత్ ॥

టీక॥ యుగాదిరామైః - [యుగ = ౪, అక్షి = 2, రామై = 3,] = 32౪
చేతను, అష్టాక్షిచంద్రాక్షైః - [అష్ట = ౮, అక్షి = 2, చంద్ర = 0, అక్షై = 5,] =
50౨౪ చేతను, సంహృతాః - భాగంపబడుచుండగా నేర్పడిన, ఫలం - లబ్ధము, కలా
దికం - లిప్తావిలిప్తులు, సాన్ధ్యత్ - అగును. దానిని, సతతం - ఎల్లప్పుడును, మందభృ
వేషుః - మందోచ్చ పూర్వ భృవములయందు, యుజేత్ - కూడవలెను.

పూర్వ ధృవములకు మందోచ్చ సుస్కార భాగ హార సంఖ్యలు.

రక్షి	గింఠ	గురునకు	౨౨౨
కుజానకు	౯౦౦	కుక్షానకు	3౭౪
బుధునకు	గిరళ	శనికి	గింఠ౨

ధృవాబ్జములను ఆయా గ్రహ భాగ హార సంఖ్యలచే భాగించగా లబ్ధము లిష్టమగును. ఆ శేషమును ౬౦ చే గుణించి మరల భాగించగా లబ్ధము విలిష్టమగును. ఈ లబ్ధలిప్తా విలిష్టలను ఆయా గ్రహముల మందోచ్చ పూర్వధృవములలో కలపగా స్ఫుట మందోచ్చలగుననుట.

ఉదాహరణము.

ధృవాబ్జములు ౪౦౯ - వీనిని గింఠ చే భాగించగా లబ్ధము లిష్టము - శేష మగు ౪౦౯ - ను ౬౦ చే గుణించి మరల గింఠ చే భాగించగా లబ్ధము విలిష్టము - ౪౭ - వీనిని రవి మందోచ్చ పూర్వధృవములో కలపగా ౨-౧౭-౧౭-౨౩ ఇదియే రవి స్ఫుటమందోచ్చమగును. ఈ ప్రకారము కుజాది స్ఫుటమందోచ్చములను సాధించవలయును. కుజ స్ఫుటమందోచ్చము ౪-౧౦-౨-౪గి అయినది.

అయనాశ పూర్వధృవంబుఁ జెప్పబడును.

శ్లో॥ అయనాశాః కృతేంద్వగ్ని మహీకమలబాంధవాః ।

చక్రప్రక్షలనాదద్యవృద్ధి యాంతిధనాభిధాః ॥

టీ॥ అయనాశాః = అయనాశములు, కృతేంద్వగ్ని మహీకమలబాంధవాః, [కృత = ౪, ఇందు = ౧,] - ౧౪ భాగము, (అగ్ని - 3, మహీ - ౧,) - ౧౩ లిష్టము, కమలబాంధవా - ౧౨ నిలిష్టము, అగును. అద్య - ఇపుడు చక్రప్రాక్షలనాత్ = చక్రముయొక్క పూర్వ చలనంబువలన, ధనాభిధాః = ధన నామంబు గల ఆ అయనాశములు, వృద్ధియాంతి = వృద్ధిపొందును.

తా॥ భాగలు ౧౪ లిష్టము ౧౩ విలిష్టము ౧౨ ఈ భాగ లిప్తావిలిష్టలను అయనాశ పూర్వ ధృవంబుగను. ఇపుడు చక్రముయొక్క పూర్వ చలనంబుగలవలన ఆ అయన భాగలు వృద్ధి పొందుచున్నవనుట.

పూర్వోక్త అయనాశములకు సుస్కారము జెప్పబడును.

శ్లో॥ ధృవాబ్జాస్స స్వదశాంశోనా వ్యష్టిభక్తాశ్చయత్ఫలం ।

తదంతాద్యధృవేయోజ్యం సంభవంత్యయనాశకాః ॥

టీ॥ ధృవాబ్జాః = ధృవాబ్జములు, స్వదశాంశోనాః = స్వ - తమ యొక్క, దశాంశ = పదవ భాగముచేత, ఊనాః = తగ్గినవగుచు, వ్యష్టిభక్తాశ్చ = ౬౦ చే భాగింపబడుచుండ, యత్ఫలం = ఏలబ్ధముగలదో, తదంతాద్యం = ఆ భాగాదిఫలమును, ధృవే = అయనాశ పూర్వ ధృవమందు, యోజ్యం = కలపదగినది. ఇట్లు చేయగా, అయనాశకాః = స్ఫుట అయనాశములు, సంభవంతి = అగుచున్నవి.

తా॥ ధృవాబ్జములను లిష్టముగా భావించుకొని వానిని ౧౦ చే భాగించగా లబ్ధము లిష్టమగును. ఆ శేషమును ౬౦ చే గుణించి మరల ౧౦ చే భాగించగా లబ్ధము విలిష్టమగును. ఇట్లు యేర్పడిన లబ్ధ లిప్తావిలిష్టలను పూర్వోక్తధృవాబ్జరూప లిష్టయందు తివచగా మిగిలిన లిష్టలను ౬౦ చే భాగించి భాగలుచెసికొని పూర్వోక్త అయనాశ పూర్వధృవములో కలపగా స్ఫుట అయనాశము లగుననుట.

ఉదాహరణము.

ధృవాబ్జములు ౪౦౯ వీనిని లిష్టముగా భావించుకొని ౧౦ చే భాగించగా లబ్ధము లిష్టము ౪౦ ఆ శేషమగు ౯ ని ౬౦ చేత గుణించగా గిరం దీనిని మరల ౧౦ చేత భాగించగా లబ్ధము విలిష్టము గిర ఈ లబ్ధ లిప్తావిలిష్టలను ౪౦-గిర ను, పూర్వోక్తలిష్టలగు ౪౦౯-౦ లో తివచగా శేష లిప్తావిలిష్టలు ౩౬౮-౬ ఇందు, లిప్తా సంఖ్యను ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము భాగలు ౬ లిష్టము ౮ విలిష్టము ౬ ఈ భాగాది ఫలమును పూర్వోక్త అయనాశ పూర్వధృవభాగాదికగును ౧౪-౧౩-౧౨ లో కూడగా ౨౦-౨౧-౧౮ ఇదియే స్ఫుట అయనాశములగును. మఱియొక విశేషము గలదు. ఇష్టకాలమునకు త్రైతాది గత మాసంబు లెన్ని గలవో వానికి మాసము ౧ కి ౪౪ విలిష్టల వంతున పూర్వోక్త స్ఫుట అయనాశములలో చేర్చగా తాత్కాలికాయనాశములగును. ఇట్లు జేయగా తాత్కాలిక అయనాశము ౨౦-౨౧-౨౭.

ఈ అయనాంశముల వల్ల పృథ్వీబలము జెప్పబడును.

శ్లో॥ అగ్రేయనాంతైః ఖేటానామహర్మానావమాదయః ।
సాధ్యంతేర్కస్య మేషాది రాశీనామయనానిచ ॥

టీ॥ అగ్రే = ముందరను, అయనాంతైః = అయిన భాగములచేత, ఖేటానాం = గ్రహములకు, అహర్మానావమాదయః = అహర్మాన = అహప్రమాణంబును, తద్వారా, అవమాదయః = అవమాదులును, అర్కస్య = సూర్యునకు, మేషాదిరాశీనాం = మేషాదిరాసులయొక్క, అయనానిచ = అయిన ప్రవేశములును, సాధ్యంతే = సాధింపబడుచున్నవి.

తా॥ సుఖటాధ్యాయాదులయందు యీ అయనాంశములచేత, అహప్రమాణంబును, తద్వారా, అవమాదులును మఱియు సూర్యాది గ్రహములకు మేషాదిరాశ్యయన ప్రవేశాదులును సాధింపబడుచున్నవని యభిప్రాయము.

ఇది మధ్యాధికార స్థూపము

అథ రవిచంద్రస్సుటాధ్యాయ ప్రారంభః.

శ్లో॥ లక్ష్మీవాసగృహస్యయః ప్రతిదినంపద్మస్యసాభాగ్యదః ।
యచ్చాదేణకలాదిభోగకలనః కాలస్తుసంజాయతే ॥
యశ్చక్షుర్జగతామమందఫలదం సాక్షీచయఃకర్మణాం ।
తంవదేశుతిమందిరం ప్రణమతామోజస్కరంభాస్కరమ్ ॥

అతావ్రామాద భుజ సంస్కార క్రమః.

శ్లో॥ సోమ్యగ్రహానాకేంద్రంస్యా త్తత్తదేవిషమేగతః ।
యుగ్యేగమ్యామదభుజ స్తద్రాశివ్యోమవహ్నిభిః ॥

టీ॥ గ్రహానాం = గ్రహము తివచభాగిన, సోమ్యం = తన మందోచ్చము, కేంద్రంస్యాత్ = కేంద్రమును. తత్ = ఆకేంద్రము, విషమేపదే = ఓజపదమందు, గతః = గతింబినది, మందభుజః = మందభుజయగును. యుగ్యే = యుగ్యపదమందు, గమ్యః = మిగిలినది, మందభుజః = మందభుజయగును. తద్రాశీం = ఆభుజరాశి స్థానమందుండు సంఖ్యను, వ్యోమవహ్నిభిః = (వ్యోమ-ం, వహ్నిభిః-3,) = 30 చేతను.

శ్లో॥ సంగుణ్యభాగసాయుక్తా త్పదకంరవిచంద్రయోః ।
ఏవమేవ కుజాదీనాం స్యాన్మంద పదకక్రమః ॥

టీ॥ సంగుణ్య = గుణించి, భాగసాయుక్తాత్ = క్రింది భాగాలు కలుపుట వలన, రవిచంద్రయోః = సూర్యచంద్రులకు, పదకం = పదక సంఖ్యయగును, ఏవమేవ = ఈప్రకారమే, కుజాదీనాం = కుజాది. పంచ గ్రహములకు, మందపదకక్రమః = మందపదక సంఖ్యాజ్ఞాన క్రిమము, స్యాత్ = అగును.

తా॥ గ్రహమును తన మందోచ్చముతో తివచగా మిగిలినది మందకేంద్ర మగును. ఆ కేంద్రము 3 రాసులవఱకు. ఓజపదమనియు, 3 రాసులకు పైన ౬ రాసుల వఱకు యుగ్యపదమనియు, ౬ రాసులకు పైన ౯ రాసులవఱకుమఱల ఓజపదమనియు, ౯ రాసులకు పైన ౧౨ రాసులవఱకు మఱల యుగ్యపదమనియు నెఱుంగ వలయు. అందు ఓజపదమందు గతము భుజయగును. యుగ్యపదమందు (గమ్యము) మిగిలినది భుజయగును. ఇట్లు మందభుజను సాధించి, ఆ భుజ రాశి స్థానమందుండు సంఖ్యను 30 చేత గుణించి క్రింది భాగాలు కలపగా రవిచంద్రులకు మంద పదకంబగును. ఈ ప్రకారమే కుజాదులకును మందపదక సంఖ్యను యెరుంగ వలెననుట.

ఈపై జెప్పబడిన మంద భుజసాధన క్రమమునే, మఱల స్పష్టముగా జెప్పబడును.

శ్లో॥ కేంద్రేతి భాగాత్పేతు తదేవబాహు స్త్రిభ్యోధికే చక్రదత్తా
ద్విశోధ్యో । షడ్భాధికే షడ్రహితా భుజ్యసన్న్య న్నవాధికం
చేద్భాగణాద్విశోధ్యో ।

టీ॥ కేంద్ర = కేంద్రము, త్రిభాగాస్పృశు = మూడు రాసులకంటె తక్కువైనయెడల, తదవ = ఆ కేంద్రమే, బాహుః = భుజయగును. త్రిభ్యః = మూడు రాసులకంటె, అధికే = అధికమైనయెడల, చక్రదశాత్ = ఆఋరాసులవలన శోధ్యం = శోధింపగా మిగిలినది. భుజయగును, మధ్యాధికే = ఆఋరాసులకంటె అధికమైనయెడల, మద్రహితం = ఆఋ తివచగా మిగిలినది, భుజస్సన్యత్ = భుజయగును, నవాధికంచేత్ = తొమ్మిది రాసులకంటె అధికమైనయెడల, భజాత్ = చక్రమువల్ల (అనగా = ౧౨ రాసులవల్ల ననుట) వి శోధ్యం = తివచగా మిగిలినది భుజయగును.

తా॥ గృహమును తన మందోచ్చములూ తివచగా మిగిలినది మంద కేంద్రయగును. ఆ కేంద్రము ౩ రాసులకంటె తక్కువైనయెడల, అదియే భుజయగును. మఱియు, ఆ కేంద్రము ౩ రాసులకంటె సధికమై ౬ రాసులలోగా నున్నయెడల దానిని ౬ రాసులలో తివచగా మిగిలినది భుజయగును. మఱియు, ఆ కేంద్రము, ౬ రాసులకంటె సధికమై ౯ రాసులలోగా నున్నయెడల దానిలో ౬ రాసులను తివచగా మిగిలినది భుజయగును. మఱియు, ఆ కేంద్రము, ౯ రాసులకంటె సధికమై ౧౨ రాసులలోగా నున్నయెడల దానిని ౧౨ రాసులలో తివచగా మిగిలినది భుజయగుననుట.

ఉ ద హ రణ ము .

రవి మందోచ్చము	౨-౧౭-౧౩-౨౩	చంద్రోచ్చము	౫-౧౪-౩౧-౯
రవి భుజ ఫల భాగ		రవి భుజ ఫల భాగ	
సంస్కారము		సంస్కారము	౨-౨౯-౫౬-౨౯
చేయనిమధ్యాహ్న	౧-౨౩-౩-౪౧	జేసినమధ్యాహ్న	
మధ్యరవిః.....		మధ్య చంద్రుడు	
మందకేంద్రము.	౦-౨౪-౧౩-౪౨	మందకేంద్రము	౨-౧౪-౩౪-౪౦
ఈ కేంద్రము ౩ రాసులలోగా నున్నందున ఇదియే మంద భుజయగును.		ఈ కేంద్రము మూడు రాసులలోగా నున్నందున, ఇదియే మంద భుజయగును.	

మఱియు, కేంద్రము, ౩ రాసులకంటె సధికమై ౯ రాసులకంటె తక్కువైనయెడల, అది కర్కాటది కేంద్రమనియు, ౯ రాసులకంటె సధికమై ౩ రాసులకంటె తక్కువైనయెడల, అది మకరాది కేంద్రమనియు నెఱుంగవలెను. ఈ కర్కాటది మకరాది కేంద్రజ్ఞానము గ్రహగతుల సంస్కారాదులయందు ప్రయోజనమగును. గనుక, సర్వ గ్రహంబులకును, యీ ప్రకారమే కర్కాటది మకరాది కేంద్రముల నెఱుంగదగినది. మఱియు, కేంద్రము ౬ రాసులకంటె తక్కువైనయెడల మేషాది కేంద్రము (ఉత్తరము) అనియు, ౬ రాసులకంటె పైన ౧౨ రాసులలోగా నున్నయెడల, తులాది కేంద్రము (దక్షిణము) అనియు నెఱుంగునది. ఇట్లు కేంద్రము నెఱింగి యీ కేంద్రమువల్ల భూర్వోక్త ప్రకారము మంద భుజను సాధించి, ఆ భుజ రాసులను ౩౦ చేత గుణించి క్రింది భాగలు కలుపుకొనగా రవికి ౨౪ మంద పదకంబులు, చంద్రునకు ౭౪ మంద పదకంబులు అయినది. ఇట్లు పదక సంఖ్యలను యేర్పరచుకొని ఈ గ్రంథమందు క్రింద వ్రాయబడిన రవి చంద్రుల ఆయా మంద పదక ఫల లిప్తావిలిప్తలనున్నా, ఆ యా పదకముల అంతర లిప్తావిలిప్తలనున్నా, కర్కాటది మకరాది స్ఫుటగతులనున్నా, వ్రాసుకొనవలెను.

ఉ దా హ రణ ము.

రవి మంద పదకము - ౨౪ - వది. ౫౩ - ౫౧ - అంతరం - ౨ - ౫ మకరాది స్ఫుటగతి - ౫౭ - ౫, చంద్రమంద పదకము. ౭౪-వది. ౨౯౧-౯-అంతరం-౧-౨౪ మకరాది స్ఫుటగతి-౭౭౨-౧౮,

రవి చంద్రుల స్ఫుటక్రమమును రెండు శ్లోకములచే జెప్పబడును.

శ్లో॥ భుజలిప్తావిలిప్తాస్తు పదకాంతరతాడితాః ।

షష్టిభక్తాః ఫలాయోజ్యం పదకేమందనామకే ॥

టీ॥ భుజలిప్తావిలిప్తాస్తు = భుజరాశ్వాదికమందుండు లిప్తావిలిప్తలు, పదకాంతరతాడితాః = పదక = ఆ యా మంద పదకము యొక్క, అంతరం = అంతరలిప్తా

విలిప్తచేత, తాడితా = గుణింపబడినదై, వష్టిభక్తా = ౬౦ చేత భాగింపబడగా
ఫలం = లబ్ధమైన లిప్తాదికమును, మందనామకే = మందమనెడు నామంబుగల, పదకే
పదక లిప్తాదికమందు, యోజ్యం = కూడదగినది, అట్లు కూర్చగా,

శ్లో॥ ఏతద్బాహుఫలం కేంద్రే మేషాదాతుధనం యుజేత్ |

ఋణంతులాదిగే కేంద్రే మధ్యభేదాద్వియోజయేత్ ||

టీ॥ ఏతత్ = ఇది, బాహుఫలం = భుజాఫలమగును. కేంద్రే = కేంద్రము -
మేషాదాతు - మేషాదియైనయెడల, ధనం = ధనమనెడి సంజ్ఞగల ఆ భుజాఫలమును,
యుజేత్ = మధ్య గ్రహములొ కలపవలెను. కేంద్రే = కేంద్రము, తులాదిగే =
తులాదిని పొందియున్నయెడల, ఋణం = ఋణ సంజ్ఞగల ఆ భుజాఫలమును, మధ్య,
భేదాత్ = మధ్య గ్రహమునుండి, వియోజయేత్ = తివచవలెను.

తా॥ భుజ రాశ్యాదికమందుండు లిప్తావిలిప్తలను పదకాంతర లిప్తావిలిప్తల
చేత, చతుష్పతి న్యాయముగా గుణించి (ఆది యెట్లునగా మొదటి ప్రతియందు
లిప్తలను, దానికింద విలిప్తలను, దానికింద మఱి లిప్తలను, దానికింద మఱి
విలిప్తలను, ఇట్లు చతుష్పతులనుగాబెట్టి అందువై రెండు ప్రతులను పదకాంతర
పల్లచేతనున్న, క్రిందనుండు రెండు ప్రతులను పదకాంతర విలిప్తచేతనున్న,
ప్రత్యేకముగ గుణించి, నాలగవ ప్రతిని ౬౦ చేత భాగించి, ఆ లబ్ధమునున్న వై
రెండు ప్రతులనున్న జేర్చి, దానిని మఱి ౬౦ చేత భాగించి, ఆ లబ్ధమును వై ప్రతి
యందు కలపగా విలిప్తలగును. దానిని ౬౦ చేత భాగించగా లబ్ధము లిప్తలను
శేషమును విలిప్తలనగును. ఈ లిప్తావిలిప్తలను మందపదక లిప్తావిలిప్తలయందు
కలపగా అదియే భుజాఫలము (మేషాది కేంద్రమైనయెడల ధనం సంజ్ఞగలది. గనుక,
మధ్య గ్రహములొ కలపవలసినది. తులాది కేంద్రమైనయెడల ఆ భుజాఫలము ఋణ
సంజ్ఞగలది. గనుక, మధ్య గ్రహములొ తివచవలెను.) ఇట్లు ధన ఋణములెఱిగి సం
స్కరించగా నూర్చుడుగాని చంద్రుడుగాని స్ఫుటమగును.

ఉదాహరణము.

పూర్వోక్త రవియొక్క రాశ్యాది భుజయందుండు లిప్తా
విలిప్తలకును, పదకాంతర లిప్తా విలిప్తలకును, చతుష్పతి
న్యాయగుణనము.

లిప్తలు విలిప్తలు	లిప్తలు విలిప్తలు	నాలగవ ప్రతిని ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము
౧౩ ౪౨	౧౩ ౪౨	౩ వీనితో వై రెండు ప్రతులను జేర్చగా
౨ ౨	౫ ౫	౧౫౨ అగును. దీనిని మఱి ౬౦ చే భాగం
౨౬ ౮౪	౬౫ ౨౧౦	చగా లబ్ధము ౨ దీనిని వై ప్రతులయందు కల

పగా ౨౮ ఇవి విలిప్తలగును. వీనిని ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము లిప్తలు ౦ విలిప్తలు
౨౮. ఈ లిప్తావిలిప్తలను రవి మందపదక లిప్తావిలిప్తలగు, ౫౩-౫౧ లొ కలపగా
౫౪-౧౯ ఇదియే రవి భుజాఫలమనడవను. ఈ రవి భుజాఫల లిప్తావిలిప్తలు
(మేషాది కేంద్రమగుటచేత) ధన సంజ్ఞగలవి. గనుక, మధ్య రవిలొ కలప రాశ్యా
దిగా ౧౨౩-౫౮-౦ స్ఫుట రవి యాయెను. ఈ పూర్వోక్త ప్రకారము చంద్రుని
భుజ రాశ్యాదిక మందుండు లిప్తావిలిప్తలను ఆ పదకాంతర లిప్తావిలిప్తలచేత చతు
ష్పతి న్యాయముగా గుణించి సర్వము పూర్వోక్త ప్రకారముచేయ రాశ్యాదిగా
౩-౪-౪౮-౨౬ స్ఫుట చంద్రుడాయెను. ఇట్లు చతుష్పతి న్యాయమును అంతట
నెఱుంగునది. ఇట్లు మధ్యాహ్న మధ్య గ్రహములను బెట్టుకొని స్ఫుటికరించి
తిమి గనుక ఈ స్ఫుటములైన రవి చంద్రులను మధ్యాహ్న సమయస్థులనుగా
నెఱుంగవలెను.

గ్రహములకు మంద స్ఫుటగతి సాధన క్రమము.

శ్లో॥ పదాంతరహతాభుక్తిః ఖేటానాంవష్టిభాజితా |

ఫలంమధ్యగతౌస్వర్ణం కేంద్రే రిక్తిన్ముగాదిగే ||

టీ॥ ఖేటానాం = గ్రహములయొక్క, భుక్తిః = మందగతి, పదాంతరహతా =
పదాంతర - ఆయా మంద పద కాంతరముచేత, హతా = గుణింపబడినదై, వష్టి
భాజితా = ౬౦ చేత భాగింపబడగా, ఫలం = లబ్ధమును లిప్తాదికము, కేంద్రే =

కేంద్రము, కర్మిమృగాదిగే = కర్మ్యాదిమకరాదిని పొందుచుండగా మధ్యగతా = తమ తమ మధ్యగతియందు, స్వర్ణం = ధన ఋణ సంజ్ఞలది యగును.

తా॥ గృహ మధ్య గతి లిప్తావిలిప్తలను, మందపదకాంతర లిప్తావిలిప్తలచేత, చతుష్పత్రి న్యాయముగా గుణించి ౬౦ చేత భాగించగా లబ్ధము లిప్తలును, శేషము విలిప్తలునగును. ఈ లిప్తావిలిప్తలను (కర్మ్యాది కేంద్రమైన యెడల గ్రహ మధ్య గతిలో కలపవలెను. మకరాది కేంద్రమైనయెడల గ్రహ మధ్య గతిలో తీవచ వలెను.) ఇట్లు చేయగా మంద స్ఫుటగతియగును. రవి చంద్రుల మధ్యగతులను పూర్వోక్త ప్రకారము స్ఫుటముచేసి పదక ప్రదర్శినిలో ఆ యా పదకములయందు వ్రాయబడి యున్నది. గనుక రవి చంద్రులకు గతి స్ఫుటము చేయవలసిన పనిలేదు.

శ్లో॥ ఏనాగ్రహణాంసర్వేషాం మందస్ఫుటమితిరితం ।

చంద్రనూర్యస్ఫుటాస్యాతాం మాందేనై కేనకర్మణా ॥

టీ॥ ఏవం = ఈ పూర్వోక్త ప్రకారము, సర్వేషాం = సకలములైన, గ్రహణాం = గ్రహములకు, మంద స్ఫుటమితి = మందస్ఫుట కర్మమని, ఈరితం = చెప్పబడినది, ఏకేన = ఒకటియగు, మాందేన = మంద నామంబుగల; కర్మణా = కర్మము చేత, చంద్రనూర్య = చంద్రురవులనెడి గ్రహములు, స్ఫుటా = స్ఫుటములు, స్యాతాం = అయినవి.

తా॥ ఈపూర్వోక్త ప్రకారము సర్వ గ్రహణములకు మంద స్ఫుటకర్మమని జెప్పబడినది. అందు పూర్వోక్తమైన ఒక మంద సంస్కారముచేతనే రవి చంద్రులు స్ఫుటమగుదునట.

దినార్థ సాధనము కొఱకు చరఖండములం చెచ్చు క్రమము.

శ్లో॥ ఖాక్షిఘ్నాక్ష ప్రభాచాద్యా స్వాక్షాంశో నాహిమధ్యమా ।

త్రిభాజితఫలాచార్యా చరజ్యాస్వదేశజా ॥

టీ॥ అక్షప్రభా = స్వదేశ విభవచ్ఛాయ, ఖాక్షిఘ్నా = (ఖ - ౦ అక్షి - ౨) = ౨౦ చేత, ఘ్నా = గుడింపబడునది. ఆచార్యా = ఆదిచరజ్యయగును, స్వాక్షాంశో నాహి = స్వ - తనయొక్క, (ఆదిచరజ్యయొక్క) అక్షాంశ = విదవ భాగముచేత ఊనా =

తక్కువగునది, మధ్యమా = మధ్యచరజ్యయగును. త్రిభాజితఫలం = త్రిభాజిత - 3 చేత భాగింపబడిన; ఫలం = లబ్ధము, స్వదేశజా = స్వదేశీయమైన, అంత్యా = అంత్య మగు, చరజ్యా, స్వాత్ = అగును.

శ్లో॥ ఏత స్వదేశకృతాస్త్రీణి చరఖండాన్యనుక్రమాత్ ।

భవంత్యేతేస్సోద్దయామా ర్మానాదీనిచసాధయేత్ ॥

టీ॥ ఏతాః - ఈ ఆది మధ్యమాంత్యచరజ్యలు మూడును, అర్థీకృతాః = ప్రత్యేకముగ నర్థీకరింపబడినవై, అనుక్రమాత్ = పూర్వోక్త క్రమంబున, స్త్రీణి = మూడగు, చరఖండాని - చరఖండములు, భవంతి - అగుచున్నవి. ఏతైః - ఈ చరఖండముల చేత, అహర్మానాదీనిచ = అహః ప్రమాణము మొదలైన వానిని, సాధయేత్ - సాధించవలెను.

తా॥ స్వదేశ విభవచ్ఛాయారూపమైన అంగుళ వియంగుళములను ౨౦ చేత గుణించిన రాశి ఆదిచరజ్యయగును మఱియు ఆ ఆదిచరజ్యయందు తన విదవభాగము తీవచగా మధ్యచరజ్యయగును. మఱియు ఆదిచరజ్యయొక్క మూడవ భాగము అంత్యచరజ్యయగును. ఈ ఆదిమధ్యమ అంత్యచరజ్యలు మూడును ప్రత్యేకముగ అర్థీకరింపబడినవై కర్మముగ ఆదిచరఖండమనియు మధ్యచరఖండమనియు అంత్యచరఖండమనియుఁ జెప్పబడును. వీనిచేత మేషాదిరాసుల స్వదేశ స్వోదయములును (అనగా రాశి ప్రమాణములు) అహః ప్రమాణములను సాధింపబడుననుట.

ఉ దా హ రణ ము .

కుండినీపట్టణమునకు విభవచ్ఛాయ అంగుళములు 3, వియంగుళములు 3౬ ఈ అంగుళ రాశిని ౨౦ చే గుణించగా ౭౨౦ వియంగుళము లాయెను. వియంగుళములు ౬౦ కి ౧ అంగుళము గనుక ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము అంగుళములు ౧౨ వచ్చినది. మఱియు పూర్వోక్త విభవచ్ఛాయాంగుళములగు 3 ని ౨౦ చే గుణించగా అంగుళములు ౬౦ వీనియందు పూర్వోక్త ౧౨ అంగుళములం జేర్చగా మొత్తం ౭౨ ఇది ఆదిచరజ్యయగును. దీనియందు దీని అయిదవ భాగమగు ౧౨ తీవచగా మిగిలినది. గౌర ఇది మధ్య చరజ్యయగును. మఱియు ఆదిచరజ్యను 3 చేత భాగించగా లబ్ధము ౨౪ ఇది అంత్యచరజ్యయగును. ఈ ఆది మధ్య అంత్యచరజ్యములు మూడును ప్రత్యేకముగ అర్థీకరింప - (సగము చేయ) ఆదిచరఖండము

3-౬ వ్యవస్థ చరఖండము, ౨౯౦, అంత్య చరఖండము ౧౨ అగును. ఈ ప్రకారము ఆయా స్వదేశ విభవచ్ఛాయాంగుళ వియంగుళములచేత ఆయా స్వదేశ చరఖండములను సాధింపవలయును. చెన్నపట్టణమునకు విభవచ్ఛాయాంగుళ వియంగుళములు ౨-౪౮ కాళహస్తికి విభవచ్ఛాయ 3-౬ ఈ విభవచ్ఛాయ, లంక మొదలు కొని ఉత్తర దిశను క్రమముగా పృథ్విబాంధుచున్నది.

దినార్థ అమా: పమా: సాధన క్రమము:

శ్లో॥ సాయనాంశార్కకేంద్రస్య భుజరాశ్మకనిశ్చితం ।

గతానాంచరఖ డానాం యోగరాశితలేక్షిపేత్ ।

టీ॥ సాయనాంశార్కకేంద్రస్య = సాయనాంశ = అయనాంశములతో గూడిన, ఆర్కకేంద్రస్య = రవి కేంద్రము యొక్క, భుజరాశ్మకనిశ్చితం = భుజరాశ్మక = భుజరాశి సంఖ్యలచేత, నిశ్చితం = నిర్ణయింపబడిన, గతానాం = గడచిన, చరఖండానాం = చరఖండములయొక్క, యోగం = కూడికను, రాశితలే = ఆభుజరాశి స్థానమందు, టీపేత్ = ఉంచవలెను.

శ్లో॥ భాగాదీనేవ్యఖండేన మాత్వామానాప్తజంఘలం ।

చరార్థయోగసగయోగాజ్జాతాశ్చరవిసాడికాః ।

టీ॥ భాగాదీ = ఆ భుజ భాగలిప్తావిలిప్తలను, ఏవ్యఖండేన = వైఖండము చేత, మాత్వా = గుణించి, మానాప్తజంఘలం = మాన = ఆయా ప్రమాణముచేత, (అనగా విలిప్తలను ౬౦ చేతను, విలిప్తలను ౬౦ చేతను, భాగలను 3౦ చేత ననుకు) అప్తజ = భాగించుటవల్ల కలిగిన, ఘలం = లబ్ధమును, చరార్థయోగసంయోగాత్ = చరార్థ = చరఖండములయొక్క, యోగ = కూడికయగు, (అనగా పూర్వోక్త గత చరఖండమునుంచిన రాశి స్థానమందు) సంయోగాత్ = కలుపుకువలన, జాతాః = అయినవి, చరవిసాడికాః = చరవిసాడిక లవణమును.

శ్లో॥ తావత్ప్రపథలంనాద్య సచ్చేషాసువిసాడికాః ।

ఏతాస్సమ్యాశ్చయ్యామ్యాశ్చ చరవిసాడికాః ।

భవతిసాయనేనూర్వే మేషజాతాద్విశేషతే ।

టీ॥ తా = ఆచరవిసాడికలను, వప్త్యప్రపథలం = వప్త్యప్ర = ౬౦ చేత భాగించుటవల్ల కలిగిన, ఘలం = లబ్ధము, నాద్యః = గడిచినవి. తచ్చేషాస్తు = దాని శేషములు, విసాడికాః = విగడియలగును, సాయనేనూర్వే = సాయన రవి (అయనాంశములతో గూడిన రవి) మేషజాతాద్విశేషతే = మేషాదీ తులాదిని బాంధుచుండగా, ఏతాః = ఈ, చరవిసాడికాః = చర ఘడియా విఘడియాలు, సామ్యాశ్చ = సామ్యములుగాను, యామ్యాశ్చ = యామ్యములుగాను, భవతి = అగుచున్నవి.

శ్లో॥ లంకాదినార్థసంయోజ్యా శ్చోత్తరాశ్చరవిసాడికాః ।

దక్షిణాశ్చేద్వియోజ్యాస్త శ్చేషందినదశంభవేత్ ।

దినార్థద్విగుణంస్వస్వ దేశాహర్యానముచ్యతే ॥

టీ॥ ఉత్తరా = సామ్యములైనయెడల, చరవిసాడికాః = చరవిఘడియలను, లంకాదినార్థ = లంకాదినార్థముగు = ౧౫౦ యందు, సంయోజ్యాః = కలపబడినవి, ఇట్లుచేయ దినార్థముగును.

దక్షిణాశ్చేత్ = యామ్యములైనయెడల, వియోజ్యాః = ౧౫౦ యందు తివచ దగినవి. ఇట్లుచేయ, తచ్చేషం = ఆశేషము, దినదశం = దినార్థము, భవేత్ = అగును, దినార్థద్విగుణం = రెండు గుణింపబడిన దినార్థము, స్వస్వదేశాహర్యానం = స్వస్వదేశ = తమ తమ దేశముయొక్క, అహర్యానం = అహప్రమాణమని, ఉచ్యతే = చెప్పబడును.

శ్లో॥ వప్త్యహీనమహర్యానం స్యాన్ని శాపరిమాణకం ।

వప్తిహీనంనిశామాన మహస్సంజాయతేనతా ॥

టీ॥ వప్త్య = ౬౦ చేత, హీనం = తగిన, అహర్యానం = అహప్రమాణం, నిశాపరిమాణకం = రాత్రి ప్రమాణము, స్యాత్ = అగును, వప్తిహీనం = ౬౦ చేత తగిన, నిశామానం = రాత్రి ప్రమాణము, సహ = ఎల్లప్పుడును, అహః = అహప్రమాణము, సంజాయతే = అగుచున్నది.

తా॥ స్ఫుటరవిలో అయనాంశలు కలపగా సాయన రవియగును. ఈసాయన రవిని కేంద్రముగా భావించుకొని పూర్వోక్త ప్రకారము మందభుజను సాధించగా ఆ భుజ రాశి స్థానమందు నున్న వున్నయెడల ఆ భుజ భాగ లిప్తావిలిప్తలను ఆది

చర ఖండముచేత ప్రత్యేకముగ గుణించవలెను. మఱియు ఆ భుజ రాశి స్థానమందు ౧ టి వున్నయెడల ఆ రాశి స్థానమందు ఆదిచరఖండమును నిలిపి ఆ భుజ మధ్య చరఖండముచేత ప్రత్యేకముగ గుణించవలెను. మఱియు ఆ భుజ రాశి స్థానమందు ౨ వున్నయెడల ఆ రాశి స్థానమందు ఆదిమధ్య చరఖండములు రెండును నిలిపి ఆ భుజ భాగాదులను అంత్య చర ఖండముచేతను ప్రత్యేకముగ గుణించి విలిప్తలను ౬౦ చేత భాగించి లబ్ధమును విలిప్తలయందు కలిపి ఆలిప్తలను ౬౦ చే భాగించి లబ్ధమును భాగలయందు కలిపి ఆ భాగలను ౩౦ చేత భాగించి లబ్ధమును. రాశి స్థానమందుండు చరఖండములయందు కలపగా చరవినాడికలగును. వానిని ౬౦ చేత భాగించగా లబ్ధము ఘడియలును కేవలము విఘడియలునగును. (ఈ ఘడియా విఘడియలు) సాయన రవి ౬ రాసులలోగ నున్నయెడల (మేషాది మట్కుమందుండును) గనుక సౌమ్యములనియు సాయన రవి ౬ రాసులకంటె వైస ౧౨ రాసులలోగ నున్నయెడల (కులాది మట్కుమందుండును) గనుక ఆపృథు యామ్యములనియు జెప్పబడును. సౌమ్యములైనయెడల వైఘడియా విఘడియలును లంకాదినార్థమగు ౧గి గడియలలో కలపగా స్వదేశ దినార్థమగును. యామ్యములైనయెడల ౧గి ఘడియలలో తివచగా మిగిలినది స్వదేశదినార్థమగును. ఇట్లు దినార్థను సాధించుకొని దీనిని ౨ చేతను గుణించగా స్వదేశ అహాప్రమాణమగును. అహాప్రమాణమును ౬౦ ఘడియలలో తివచగా రాత్రి ప్రమాణమగును. రాత్రి ప్రమాణమును ౬౦ ఘడియలలో తివచగా అహాప్రమాణమగును.

ఉ దా హ రణ ము.

రాశ్యాది స్ఫుట రవి ౧-౨౩-గి-౦ ఇందులో, అయనా శములు ౨౦-౨౧-౨౨ వీనిని కలకగా సాయనరవి: ౨-౧౪-౧౯-౨౨ అయ్యెను. ఈ సాయన రవిని కేంద్రముగా భావించుకొని మంద భుజను సాధింపగా, ఈ కేంద్రము మూడు రాసులలోగా నున్నందున, ఇదియే భుజయగును. ఆ భుజ రాశి స్థానమందు ౨ ఉన్నందున పూర్వోక్తములగు ఆది చర ఖండము ౩౩ న్ను మధ్య చర ఖండము ౨౯ ఇవి రెండును కూర్చగా ౬౨గి దీనిని భుజ రాశి స్థానమందు నిలిపి, ఆ భుజ భాగ లిప్తావిలిప్తలగు ౧౪-౧౯-౨౨

వీనిని అంత్య చర ఖండమగు ౧౨ చేత ప్రత్యేకముగ గుణించగా ఈ భాగాదులు ౧౬౮-౨౨౮-౩౨౪ వచ్చుచున్నవి. అందు విలిప్తలను ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము ౨గి వీనిని విలిప్తలగు ౨౨౮ లో కలపగా ౨౩౩ అయినది. వీనిని ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము ౩ వచ్చినది. దీనిని భాగలగు ౧౬౮ లో కలపగా ౧౭౧ వచ్చినది. వీనిని ౩౦ చే భాగించగా లబ్ధము ౨గి వచ్చినది. దీనిని రాశిస్థాన మందుండు చరఖండయోగమగు ౬౨గి లో కలపగా ౭౦ వచ్చినది. ఇవి విఘడియలగును. వీనిని ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము ఘడియలు ౧ విఘడియలు ౧౦ అయినవి. సాయన రవి ౬ రాసులలోగా (మేషాది మట్కుమా దున్నందున) ఈ ఘడియా విఘడియలు సౌమ్యములు గనుక, లంకాదినార్థమగు ౧గి లో కలపగా ౧౬౬౦ ఇదియే దినార్థమగును. దీనిని ౨ చే గుణించగా ౩౩౩౦ ఇదియే అహాప్రమాణమగును. దీనిని ౬౦ లో తివచగా ౨౭-౪౦ ఇదియే రాత్రి ప్రమాణమగును.

తి థి సా ధ న ము .

శ్లో॥ వ్యక్తేందులిప్తాభక్తాస్సుప్త స్థితియోభాశ్వపర్వతైః ।

గతగమ్యాశ్చష్టిఘ్నాః నాడ్యోభుక్త్యంతరార్థతాః ॥

టీ॥ వ్యక్తేందులిప్తాః = వ్యక్తేందు = శూన్యము తివచబడిన చంద్రుని యొక్క, లిప్తాః = లిప్తలను, భాశ్వపర్వతైః = (భ - ౦, ఆశ్వ - ౨, పర్వతైః - ౭,) ౭౨౦ చేత, భక్తాః = భాగింపబడుచుండగ నేర్పడిన లబ్ధము, తిథయః = గత తిథులగును. గతగమ్యాశ్చ = ఆ కేవలమువల్ల యేర్పడెడి గత ఏవ్య లిప్తలు, వష్టి ఘ్నాః = ౬౦ చేత గుణింపబడుచు, భుక్త్యంతరార్థతాః = భుక్త్యంతర = వ్యక్తేందు గతి చేత, (అనగా రవిగతి తివచబడిన చంద్రగతిచేత ననుట.) ఉద్భూతాః = భాగింపబడుచుండగా నేర్పడిన లబ్ధము, నాడ్యోభుక్త్యంతరార్థతాః = మధ్యాహ్నమునకు గత ఏవ్యము లను తిథి ఘడియలగును.

తా॥ స్ఫుట శూన్యని స్ఫుట చంద్రునిలో తివచగ మిగిలినది (వ్యక్తేందు ననబడును.) శూన్య స్ఫుటగతిని చంద్రస్ఫుటగతిలో తివచగ మిగిలినది (వ్యక్తేందు

దు గతి యనబడును.) వ్యక్తేందు రాసులను 30 చే గుణించి, క్రింది భాగలు కలుపుకొని, దానిని ౬౦ చే గుణించి క్రింది లిప్తులు కలుపుకొనగా, వ్యక్తేందు లిప్తులగును. ఈ లిప్తులు ౭౨౦ చే భాగించగ లబ్ధము గత తిథులగును. ఆ శేషము సాధారణముగ ౧౦౦ టికి తక్కువైనయెడల గతమనియు, యెక్కువైనయెడల ఏవ్యవసాయము, నెఱుంగవలయు. కొన్ని సమయములయందు శేషము ౧౦౦ కి తక్కువైనను ఏవ్యవసాయము కలదు. యీ గతి ఏవ్యవసాయము. పూర్వ తిథులవలన నెఱుంగవలయును. ఇట్లు గత ఏవ్యవసాయము నిశ్చయించుకొని, తిథి ఏవ్యవసాయము రావలసినయెడల ఆ శేష లిప్తాలిప్తులను ౭౨౦ లిప్తులలో తివచగ మిగిలినవి, ఏవ్యవసాయ తిథి లిప్తాలిప్తులగును. తిథి గతమయినయెడల ౧౦౦ టికి తక్కువ ఆ శేషమే గత లిప్తాలిప్తులగును. వీనిని ౭౨౦ లో తివచ కూడదు. ఇట్టి గత ఏవ్యవసాయ లిప్తాలిప్తులను ౬౦ చే గుణించి వ్యక్తేందు గతచేత భాగించగా లబ్ధము ఘడియలగును. ఆ శేషమును ౬౦ చే గుణించి మఱల భాగించగ లబ్ధము విఘడియలగును. ఈ ఘడియా విఘడియలు ఏవ్యవసాయము దినార్థములలో కలపగా నూర్వోదయాది ఏవ్యవసాయ తిథి ఘటికలగును. గతమైనయెడల ఆ లబ్ధ ఘడియా విఘడియలను దినార్థములలో తివచగ నూర్వోదయాది గత తిథి ఘడియలగునటు వ్యక్తేందుగతిని ౬౦ చే గుణించి సవరించుకొనినయెడల పూర్వోక్తములగు (౬౦ చే గుణించబడిన గత ఏవ్యవసాయ లిప్తాలిప్తులను) మఱల ౬౦ చే గుణించవలెను.

ఉ ద హ రణ ము .

రాశ్యాది స్ఫుట చంద్రుడు 3-౪-౪౦-౨౬ గతి ౭౭౨-౧౦ ఇందులో రాశ్యాది స్ఫుటచంద్రుని ౧-౨౩-౧౦-౦ గతి ౧౭-౧౦ దీనిని తివచగ రాశ్యాది వ్యక్తేందు ౧-౧౦-౧౦-౨౬ వ్యక్తేందు గతి ౭౧౧-౧౩ వచ్చినది. వ్యక్తేందు రాసులను 3౦ చే గుణించి క్రింది భాగలు కలుపుకొని దానిని ౬౦ చే గుణించి క్రింది లిప్తులు కలపగా ౨౪౧౦ లిప్తులు అయినవి. వీనిని ౭౨౦ చే భాగించగ లబ్ధము గత తిథి ౩ ఆ శేషము లిప్తులు ౨౦౦ క్రింది లిప్తులు ౨౬ ఇవి ౧౦౦ కంటె యెక్కువైనందున ఏవ్యవసాయములగును, గనుక, ఆ లిప్తాలిప్తులను ౭౨౦ లిప్తులలో తివచగ మిగిలిన ఏవ్యవసాయ తిథి లిప్తులు ౪-౨౩-౩౪ వీనిని ౬౦ చే గుణించి మానమెత్తగా ౨౧౭౭౪

అయినవి. వీనిని వ్యక్తేందు గతి లిప్తులగు ౭౧౧-౧౩ చే భాగించవలెను. గనుక ౭౧౧ ను ౬౦ చే గుణించి క్రింది విలిప్తులను కలుపుకొనగ ౪౨౯౧౩ అయినవి పూర్వోక్తములగు ౨౧౭౭౪ ను మఱల ౬౦ చే గుణించి సజాతీయము చేసికొనగా ౧౧౪౬౪౪౦ అయినవి. వీనిని పూర్వోక్త గతి సంఖ్యయగు ౪౨౯౧౩ చే భాగించగ లబ్ధము ఘడియలు 3౬ ఆ శేషముగు ౧౧౭౨ ను ౬౦ చే గుణించి మఱల భాగించగ లబ్ధము విఘడియలు ౨ ఈ లబ్ధ ఘడియా విఘడియలగు 3౬-౨ను దినార్థముగు ౧౬-౧౦ లో కలపగా నూర్వోదయాది చతుర్థి తిథి ఘడియలు ౧౭-౧౨ అయినవి. ఇదే తిథి సాధనమని తెలియవలెను.

న తు త్రి సా ధ న ము .

శ్లో॥ చంద్రలిప్తాః ఖఖాస్తాస్తాః సత్తత్రాణి గతానిచ ।

గతగమ్యాశ్చ వప్తిస్థూః శశిభుక్త్యా విభాజితాః ॥

టీ॥ చంద్రలిప్తాః - చంద్రుని లిప్తులు, ఖఖాస్తాస్తాః - (ఖ - ౦, ఖ - ౦, అప్ - ౦,) - ౦౦౦, వీనిచే భాగించబడగ నేర్పబడిన లబ్ధము, గతాని - గతచిహ్న సత్తత్రాణి - సత్తత్రములగును, గతగమ్యాశ్చ - ఆ శేషమువల్ల యేర్పడెడి గత ఏవ్యవసాయ లిప్తాలిప్తులు, వప్తిస్థూః - ౬౦ చే గుణించబడుచు, శశిభుక్త్యా - చంద్రు స్ఫుట గతిచేత, విభాజితాః - భాగించబడగ నేర్పడిన లబ్ధము మధ్యాహ్నమునకు గత ఏవ్యవసాయ సత్తత్ర ఘడియలగును.

తా॥ స్ఫుట చంద్రుని రాసులను 3౦ చే గుణించి క్రింది భాగలు కలుపు కొని దానిని ౬౦ చే గుణించి క్రింది లిప్తులు కలపగ చంద్ర లిప్తులగును. వీనిని ౧౦౦ చే భాగించగ వచ్చిన లబ్ధము గత సత్తత్రములగును. ఆ శేషము ౨౦౦ కి తక్కువైనయెడల గతమనియు, యెక్కువైనయెడల ఏవ్యవసాయము, నిట్లు సాధారణముగ నెఱుంగవలెను. కొన్ని సమయములయందు శేషము ౨౦౦ కి తక్కువైనను ఏవ్యవసాయము కలదు. గనుక పూర్వ సత్తత్రముల వలన పూర్వోక్త క్రమంబుగ గత ఏవ్యవసాయము నెఱింగి ఏవ్యవసాయము రావలసినయెడల ఆ శేష లిప్తాలిప్తులను (౨౦౦) లో తివచగ మిగిలిన మధ్యాహ్నమునకు వైన ఏవ్యవసాయ లిప్తాలిప్తులగును. సత్తత్రము గతమైనయెడల ౨౦౦ కి తక్కువగు ఆ శేషమే మధ్యాహ్నమునకు గత సత్తత్ర లిప్తాలిప్తులగును. వీనిని (౨౦౦) లో తివచ కూడదు. ఇట్లు

యేర్పడిన గత ఏవ్య సత్తతా) లిప్తావిలిప్తలను ౬౦ చె గుణించి చంద్ర స్ఫుట గతిచే భాగించగ వచ్చిన లబ్ధము ఘడియలగును. ఆ శేషమును ౬౦ చె గుణించి మఱల భాగించగ వచ్చిన లబ్ధము విఘడియలగును. ఈ లబ్ధ ఘడియా విఘడియలు ఏవ్య సత్తతాత్మకములైన యెడల దినార్థములూ కలపగ సూర్యోదయాది ఏవ్య సత్తత్ర ఘడియలగును. గత సత్తతాత్మకములైనయెడల ఆ లబ్ధ ఘడియావిఘడియలను దినార్థములూ తివచగ సూర్యోదయాది గత సత్తత్ర ఘడియలగుననుట.

చంద్ర గతియందు విలిప్తలున్నప్పుడు ౬౦ చె గుణించి సహించుకొనిన యెడల పూర్వోక్తములగు (౬౦ చె గుణింపబడిన గత ఏవ్య సత్తత్ర లిప్తావిలిప్తల నున్న) మఱల ౬౦ చె గుణించి సజాతీయము జేసికొనవలెను.

ఉ ద హ రణ ము .

రాశ్యాది స్ఫుట చంద్రుడు ౩-౪-౪౮-౨౬ గతి - ౨౨౨-౧౮ ఈ స్ఫుట చంద్ర రాసులను ౩౦ చె గుణించి క్రిందిభాగలను కలుపుకొని దానిని ౬౦ చె గుణించి క్రింది లిప్తలు కలపగ ౫౬౮౮ చంద్రలిప్తలయెను. వీనిని (౮౦౦) చె భాగించగ లబ్ధము గతసత్తత్రములు ౭, ఆ శేష లిప్తలు ౮౮ క్రింది విలిప్తలు ౨౬ ఇవి ౨౦౦ కంటే తక్కువైనందున గత సత్తత్ర లిప్తావిలిప్తలను. వీనిని ౬౦ చె గుణించి మాఃమెత్తగా ౫౩౦౬ అయినది. దీనిని చంద్ర గతియగు ౨౨౨-౧౮ చె భాగించవలెను. గనుక చంద్రా తి లిప్తలను ౬౦ చె గుణించి క్రింది విలిప్తలు గలుపు కొనగా ౪౬౩౩౮ అయినది. పూర్వోక్తములగు ౬౦ చె గుణింపబడిన గత సత్తత్ర లిప్తలను మఱల ౬౦ చె గుణించి సజాతీయము జేసికొనగా ౩౧౮౩౬౦ దీనిని పూర్వోక్త గతి సంఖ్యాకమగు ౪౬౩౩౮ చే భాగించగా లబ్ధము ఘడియలు ౬ ఆ శేషముగు (౪౦౩౩౨) ను ౬౦ చె గుణించి మఱల భాగించగా లబ్ధము విఘడియలు ౫౨ ఈ గత సత్తత్ర ఘడియా విఘడియలగు ౬-౫౨ ను దినార్థముగు ౧౬-౧౦ లూ తివచగా సూర్యోదయాది పునర్వసూ సత్తత్ర ఘడియలు ౯-౧౮ అయి ట్లు తెలియవలెను. సత్తత్రాన్యంతము నెఱుంగుటకై మరు దినము పువ్యమీ సత్తత్ర మెన్ని గడియలున్నదియో గణించుకొనవలెను. అది యెట్లనిన రవి భుజా ఫల భాగ సంస్కారముచేయని మధ్య రవి చంద్రులలో వారి వారి మధ్యగతులను కలపగా మరుదినపు మధ్యాహ్న మధ్య గ్రహంబులగును. ఆ మధ్య రవిని పూర్వోక్త

ప్రకారము స్ఫుటముజేసి రవి భుజా ఫలము నెఱింగి ఆ భుజా ఫల భాగమును చంద్రునకు రవికి వ్రతేనే ధన ఋణము తెలిసి సంస్కరించి తదనంతరము చంద్రుని స్ఫుటముజేసికొని పూర్వోక్త ప్రకారము గత ఏవ్యముల నెఱింగి మరు దిన మందు సత్తత్రము నెఱుంగవలెను. సత్తత్రమువ్రతేనే యోగమును గ్రహించవలెనని తాత్పర్యము.

యో గ సా ధ న ము .

శ్లో॥ రవీంద్రోర్యోగలిప్తాస్య ర్యోగాఃఖఖగజైహృతాః ।

గతగమ్యాశ్చపప్తిఘ్నః భుక్తియోగవిభాజితాః ॥

టీ॥ రవీంద్రోః = సూర్య చంద్రులయొక్క, యోగలిప్తాః = కూడికవల్ల నేర్పడిన లిప్తలు, ఖఖగజైః = (ఖ - ౦, ఖ - ౦, గజైః - ౮) - ౮౦౦ చే హృతాః = భాగింపబడగా నేర్పడిన లబ్ధము, యోగాః = విష్కంభాది గతయోగములు, స్యుః = అగుచున్నవి, గతగమ్యాశ్చ = ఆ శేషములవల్ల నేర్పడెడి, గత ఏవ్య లిప్తావిలిప్తలు, పప్తిఘ్నః = ౬౦ చే, గుణింపబడుచు, భుక్తియోగ విభాజితాః = భుక్తియోగ = రవి చంద్రస్ఫుటగతులు కూడికచేత, విభాజితాః = భాగింపబడుచుండి నేర్పడిన లబ్ధము గత ఏవ్య యోగ ఘడియలగును.

తా॥ రాశ్యాది స్ఫుట రవి చంద్రులను కలిపి లిప్తలుచేసికొని (౮౦౦) చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము విష్కంభాదిగా గతించిన యోగసంఖ్యయగును. ఆ శేష మువల్ల సత్తత్రమువ్రతేనే గతఏవ్య లిప్తలు యేర్పరచుకొని వానిని ౬౦ చే గుణించి రవి చంద్ర స్ఫుట గతులను కలిపి భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము గతఏవ్య యోగ ఘడియలగును. యీ ఘడియా విఘడియలను ఋణ ధనము తెలిసి దినార్థలూ సంస్కరించగా సూర్యోదయాది యోగఘడియగునని తాత్పర్యము.

క రణ సా ధ న క్రి మ ము .

శ్లో॥ వ్యక్తేంద్రులిప్తాశ్చాన్యోగ రామధక్తఫలంతుయత్ ।

తస్మిన్నేకవిహీనంచే శ్చవాదికరణంభవేత్ ॥

టీ॥ వ్యక్తేంద్రులిప్తాః = రవి తివచబడిన చంద్రుని లిప్తలు, శాన్యాంగ

రామభక్తఫలంతు = (శూన్య = 0, అంక = 1, రామ = 3,) - 310, వీనిచేత భక్త - భాగింపబడగా నేర్పబడిన, ఫలంతు = లబ్ధము, యత్ = మేది కలవో, తస్మిన్ = దానియందు, ఏకవిహీనంచేత్ = ఒకటి తీవచినయెడల, నది, బవాదికరణం = బవాది కరణ సంఖ్య, భవేత్ = అగును.

తా॥ స్ఫుట చంద్రినిలో స్ఫుట రవిని తివచగా, (వ్యర్థేందువగును) ఆ రాశ్యాది వ్యర్థేందువును లిప్తలు చేసికొని, ఆ లిప్తలను 310 చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమందు దొకటి తివచగా మిగిలినది బవాదికరణంబగును.

మఱియొక విధ మెట్లునన.

శ్లో॥ తిథేద్విగుణమేకోనా స్యాద్భవాదికమన్వహం ।

వ్యర్థేందుగత్యాసాసాధ్యః ఘటికాస్తుతిథేర్యధా ॥

టీ॥ ఏకోనా = ఒకటి తివచబడిన, తిథే = తిథియొక్క, ద్విగుణం = రెట్టింపు (అనగా గత తిథుల సంఖ్యను రెట్టు గుణించి అందులో నొకటి తివచవలెనగుట,) అన్వహం = ఎల్లప్పుడును, బవాదికం = బవాదికరణ సంఖ్య, స్యాత్ = అగును, ఘటికాస్తు - ఘడియలో, తిథేర్యధా - తిథికివలెనే, వ్యర్థేందుగత్యా - రవి స్ఫుట గతి తివచబడిన, చంద్రి స్ఫుట గతిచేత, సంసాధ్యః - సాధింపదగినది.

తా॥ గత తిథులసంఖ్యను రెంటిచేతగుణించి అందులో నొకటి తివచగా మిగిలినది బవాదికరణ సంఖ్యయగును. చంద్రి స్ఫుట తిలో రవి స్ఫుట గతిని తీవచి శేషించిన (వ్యర్థేందు గతిచేత) తిథికివలెనే కరణ ఘడియలను సాధించవలెనని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ అహాప్రమాణతోన్యూనా స్తిథేర్నాడి వినాడికాః ।

యదితా ఏవ తిథ్యర్థనాడికా సుభవంతి హి ।

టీ॥ తిథే = తిథియొక్క, నాడినాడికాః = ఘడియా విఘడియలు అహా ప్రమాణతః = ఆహా ప్రమాణము కంటె, న్యూనాయది = తక్కువయినప్పుడు, తావత్తిథ్యర్థనాడికాః = ఆ తిథ్యర్థఘటికతే, సంభవంతి = కరణ ఘడియలు అగుచున్నవి.

తా॥ తిథియొక్క ఘటికావిఘటికలు ఆహాప్రమాణముకంటె తక్కువైనప్పుడు ఆతిథ్యర్థఘటికతే కరణ ఘటికలగుననుట.

చరస్థిరాది కరణ నిర్ణయము.

శ్లో॥ బవశ్చబాల వశ్చేతి కాలవో తైతులస్తతః ।

గరజశ్చవశిగ్భద్ర స్సప్తైతానిచరాణివై ॥

టీ॥ బవశ్చ - బవయు, బాలశ్చ - బాలయు, కాలవః - కాలయు, తైతులః - తైతులయు, తతః - అనంతరము, గరజశ్చ - గరజయు, వశిక్ - వశయు, భద్రశ్చేతి - భద్రయునెడి, సప్తైతాని - ఈ యేడు కరణంబులును, చరాణి - చర సంజ్ఞగలవి యగును.

శ్లో॥ కరణాన్యథకృష్ణేతు చతుర్దశ్యుత్తరేదశే ।

శకునీదర్శపూర్వార్థే చతుష్షామత్తరేదశే ॥

నాగవస్సాన్యచ్ఛక్లవత్ కింతుఘ్నః ప్రతిపద్యతః ।

స్థిరాణికరణాన్యేవం సుభవంతి తిథిక్రమాత్ ॥

టీ॥ అథ - అనంతరము, కరణాని - శేషించినవి నాలుగు కరణంబులు అందు, కృష్ణేతు - కృష్ణపక్షంబున, చతుర్దశ్యుత్తరేదశే - చతుర్దశి ఉత్తరార్థమందు, శకునీ - శకునీకరణంబును, దర్శపూర్వార్థే - అమావాస్యయొక్క పూర్వార్థమందు, చతుష్షాత్ - చతుష్షాత్తినెడి కరణంబును, ఉత్తరేదశే - అమావాస్యయొక్క ఉత్తరార్థమందు, నాగవః - నాగవకరణంబును, శక్లవత్ - శక్లపక్షంబున, ప్రతిపది - పాడ్యమీ పూర్వభాగమందు, కింతుఘ్నః - కింతుఘ్నమనెడి కరణంబును, స్యాత్ - అగును. అతః - ఆ హేతువుచేత, కరణాని - ఈ నాలుగు కరణంబులును, స్థిరాణి - స్థిరసంజ్ఞగలవియగును. ఏవం - ఈ ప్రకారము, తిథిక్రమాత్ - వైచిప్యబడిన తిథి క్రమంబున, సంభవంతి - కలుగుచున్నవి.

తా॥ బవ, బాలవ, కాలవ, తైతుల, గరజి, వశి, భద్ర, అను నీ యేడుకరణం బులును, (చరములు అనబడెను) మఱియు కృష్ణపక్షపు చతుర్దశి ఉత్తరార్థమందు శకునీయు, అమావాస్య పూర్వార్థమందు చతుష్షాత్తును అమావాస్య ఉత్తరార్థ

మందు నాగవంబును శుక్లపాద్యమీ పూర్వార్థమందు కింతున్నంబును ఇట్లు తిథిక్రమమున రాబడును. కనుక ఇవి నాలుగును (సిరములు) అని చెప్పబడును.

శ్లో॥ శుక్లాష్టమ్యం పూర్ణిమాయాం విష్టిః పూర్వదశేభవేత్ ।

దినస్యైకస్యకరణ ద్వయ మేవేతి చింతయేత్ ॥

టీ॥ శుక్లాష్టమ్యం - శుక్లపక్షపు అష్టమియందును, పూర్ణిమాయాం - పున్నమయందును, పూర్వదశే - పూర్వార్థమున, విష్టిః - భద్రకరణమును, భవేత్ - అగును. (అనగా వచ్చుననుట.) దినస్యైకస్య - ఒక దినమునకు, కరణద్వయమేవేతి - రెండు కరణములని, చింతయేత్ - యోచించవలెను.

తా॥ శుక్లపక్షపు అష్టమియందును పున్నమయందును పూర్వార్థమున భద్రవాకరణము వచ్చును. ఒక దినమునకు రెండు కరణములని తెలియవలెను.

[ఈ తిథి కరణ చక్రము ౬ వ పుటలో జేర్చినాను చూడగలరు.]

విష (త్యాజ్య) ఘటికా సాధన క్రియము.

శ్లో॥ విషధృవః ఖఖాష్టమ్ శృశిభక్తిహృతః ఫలం ।

నాడ్యాదికంతుపూర్వతే యోజయేద్విషనాడికాః ॥

టీ॥ విషధృవః - ఆయా నక్షత్ర విషధృవ సంఖ్య, ఖఖాష్టమ్ - (ఖ-౦, ఖ-౦, అష్ట-౮,) - ౮౦౦ చే గుణింపబడినదై, శృశిభక్తిహృతః - శృశిభక్తి, చంద్ర స్ఫుట గతిచేత, హృతః - భాగింపబడగా నేర్పడిన, ఫలం - లబ్ధమగు - నాడ్యాదికం - ఘడియా విఘడియలను, పూర్వతే - పూర్వ నక్షత్రమందు, యోజయేత్ - కూడవలెను. ఇట్లు చేయ, విషనాడికాటికాః - విష ఘడియలగును.

తా॥ ఈ క్రింద చెప్పబోయ్యెడి ఆ నక్షత్ర విషధృవ సంఖ్యను ౮౦౦ చే గుణించి చంద్ర స్ఫుటగతిచే భాగించగా లబ్ధము ఘడియలగును. ఆ శేషము ౬౦ చే గుణించి మఱల చంద్ర స్ఫుటగతిచే భాగించగా లబ్ధము విఘడియలగును. ఈ ఘడియా విఘడియలను పూర్వ నక్షత్రమందు కలుపగా విఘడియలగును. అనగా త్యాజ్య ప్రారంభకాల మగుననుట.

అశ్విన్యాది విషధృవ క్రియము.

శ్లో॥ దస్తాది భక్రమత ఏవవిషధృవాస్సు యోమేషు వేదకర శూన్యగుణాభవేదైః । వేదోర్వరేందు కరశూన్య గుణాభవస్తనేత్రాన్ని పుష్కరగుణాభవ కరాహించదైః ॥

టీ॥ దస్తాదిభక్రమతఏవ - అశ్వినీ నక్షత్ర క్రమంబుగానే, విషధృవాః - చెప్పబోయ్యెడి విషధృవటికాధృవములు, స్వః - కాగలవు. ఎట్లనిన - యోమేషు వేదకర శూన్యగుణాభవేదైః - (యోమ - ౦, ఇషు - ౫) - ౫౦, (వేద - ౪, కర - ౨) - ౨౪, (శూన్య - ౦, గుణ - ౩) - ౩౦, (అభ - ౦, వేదైః - ౪) - ౪౦, వీనిచేతను, వేదోర్వరేందు కర శూన్యగుణాభవస్తనేత్రాన్ని పుష్కరగుణాభవకరాహించదైః - (వేద - ౪, ఉర్వరా - ౧) - ౧౪, (ఇందు - ౧, కర - ౨) - ౨౧, (శూన్య - ౦, గుణ - ౩) - ౩౦, (అభ - ౦, హస్త - ౨) - ౨౦, (నేత్ర - ౨, అన్ని - ౩) - ౩౨, (పుష్కర - ౦, గుణ - ౩) - ౩౦ (అభ - ౦, కర - ౨) - ౨౦, (అహి - ౮, చంద్రైః - ౧) - ౧౮, వీనిచేతను.

శ్లో॥ చంద్రాక్షిపుష్కరకరాద్ధి ధరాద్ధిచంద్రైశ్శూన్యేందు వేద వసుధారససాయకైశ్చ । వేదాక్షిశూన్యభుజ ద్విగతనాగచంద్రైస్తర్కేందువేదభుజ పుష్కరవహ్నిభిశ్చ ।

టీ॥ చంద్రాక్షిపుష్కరకరాద్ధి ధరాద్ధిచంద్రైః - [చంద్ర - ౧, అక్షి - ౨] - ౨౧, [పుష్కర - ౦, కర - ౨] - ౨౦, [అభి - ౪, భరా - ౧] - ౧౪, [అభి - ౪, చంద్రైః - ౧] - ౧౪, వీనిచేత, శూన్యేందువేదవసుధారససాయకైశ్చ - [శూన్య - ౦, ఇందు - ౧] - ౧౦, [వేద - ౪, వసుధా - ౧] - ౧౪, [రస - ౬, సాయకైశ్చ - ౫] - ౫౬, వీనిచేతను, వేదాక్షిశూన్యభుజ ద్విగతనాగచంద్రైః - [వేద - ౪, అక్షి - ౨] - ౨౪, [శూన్య - ౦, భుజ - ౨] - ౨౦, దిక్ - ౧౦, దశ - ౧౦, [నాగ - ౮, చంద్రైః - ౧] - ౧౮, వీనిచేతను, తర్కేందు వేద భుజ పుష్కరవహ్నిభిశ్చ - [తర్క - ౬, ఇందు - ౧] - ౧౬, [వేద - ౪, భుజ - ౨] - ౨౪, [పుష్కర - ౦, వహ్నిభిశ్చ - ౩] - ౩౦, వీనిచేతను, అశ్వినీనక్షత్ర క్రమముగా, విషధృవంబులగుని పూర్వార్థకార్యములతో నన్వయము.

తా॥ నక్షత్రముల విషధృవ సంఖ్యలు యీ క్రింద వాయించబడుచున్నవి.

అశ్వినికి	గిం	మఘకు	30	మూలకు	గిం
భరణికి	౨౪	పూషకి	౨౦	పూర్వాషాఢకు	౨౪
కృత్తికకు	30	ఉభకి	౧౮	ఉత్తరాషాఢకు	౨౦
రోహిణికి	౪౦	మృగశిరకు	౨౧	శ్రవణముకు	౧౦
మృగశిరముకు	౧౪	చిత్తికు	౨౦	ధనిష్ఠకు	౧౦
ఆర్ద్రాకు	౨౧	స్వాతికి	౧౪	శతభిషమునకు	౧౮
పునర్వసుకు	30	విశాఖకు	౧౪	పూర్వాభాద్రకు	౧౬
పుష్యమికి	౨౦	ఆనూరాధకు	౧౦	ఉత్తరాభాద్రకు	౨౪
ఆశ్లేషకు	3౨	జ్యేష్ఠకు	౧౪	రేవతికి	30

నక్షత్ర ధృవ సంఖ్యచేత పూర్వోక్త ప్రకారము విషఖటికా ప్రారంభ కాలము సాధించవలెననుట.

అమృత ధ్రువనిర్ణయము.

శ్లో॥ అశ్వినీ విషధ్రువోష్ఠహీనతో ౨మృతధ్రువస్సన్యద్విధేధ్రువః
వస్తు సర్వదార్కసంయుతోభవేత్ | ఆసురేర్కశోధితేఖలేషు
శేషభేషువై సంభవతి వేదబాహుసంయుతేషుతథ్రువాః॥

టీ॥ అశ్వినీవిషధ్రువః - అశ్వినీ విషధ్రువము, ఆష్ఠహీనః - ౮ చే తగిన దగుచు, అమృతధ్రువః - అమృతధ్రువము, స్వాత్ - అగును, విషధ్రువః రోహిణీ విషధ్రువము, సర్వదా - ఎల్లప్పుడూను, అర్కసంయుతః - ౧౨ తో చేరినదై, భవేత్ - అమృతధ్రువంబగును, అర్కశోధితే - ౧౨ ను తీవచబడిన, ఆసురే - మూలానక్షత్ర విషధ్రువము, అమృతధ్రువంబగును, అఖిలేషు - సకలములైన, శేషభేషు - మిగిలిన నక్షత్ర విషధ్రువంబులు, వేదబాహుసంయుతేషు - (వేద - ౪, బాహు - ౨) - ౨౪ తో, సంయుతేషు - కలియుచు, తథ్రువాః - అమృతధ్రువంబులు, సంభవతి - అగుచున్నవి.

తా॥ అశ్వినీ విషధ్రువములో ౮ తీవచగా, దాని అమృతధ్రువంబగును. రోహిణీ విషధ్రువములో ౧౨ చేర్చగా, దాని అమృతధ్రువంబగును. మూలా నక్షత్ర విషధ్రువములో ౧౨ తీవచగా, దాని అమృతధ్రువంబగును. మిగిలిన నక్షత్ర ధ్రువంబులకు ౨౪ తో ప్రత్యేకముగ గూడినదై, వానివాని అమృతధ్రువంబులగునని తాత్పర్యము.

అమృతధ్రువములచే అమృతాదులందెచ్చు క్రమము.

శ్లో॥ ఋతూద్యంత ఘటిమానం నక్షత్రధ్రువ తాడితం |

షష్ఠ్యాస్తా పూర్వనక్షత్రే సంయోగా దమృతాదయః ॥

టీ॥ ఋతూద్యంతఘటిమానం = నక్షత్రాద్యంత ఘటికా ప్రమాణము, నక్షత్ర ధ్రువతాడితం = ఆ యా నక్షత్ర ధ్రువముచేత గుణింపబడుచు, షష్ఠ్యాస్తం = (౬౦) చే భాగింపబడగా నేర్పడిన లబ్ధ ఘడియా విఘడియలను, పూర్వనక్షత్రే = పూర్వ నక్షత్రమందు, సంయోగాత్ = కలుపుటవలన, అమృతాదయః = అమృతాది ఘడియలగును.

తా॥ ఆ యా నక్షత్రాద్యంత ఘడియలను, ఆ యా నక్షత్ర ధ్రువముచేత గుణించి ౬౦ చే భాగించిన లబ్ధము ఘడియలను, ఆ కేవలము విఘడియలునగును. ఈ లబ్ధ ఘడియా విఘడియలను, పూర్వ నక్షత్ర ఘడియల యందుజేర్చగా, అమృతాది ఘడియలగునని తా॥

త్యాజ్య పరిమూల నిర్ణయము.

శ్లో॥ నక్షత్రాద్యంత తిథ్యంతం త్యాజ్యమానం భవేదిదం |

రాత్రిత్యాజ్య ఘటియుక్తం రాత్రిమానాదికం యది ॥

టీ॥ నక్షత్రాద్యంత తిథ్యంతం = నక్షత్రాద్యంత = నక్షత్రాద్యంతఘడియలయొక్క తిథ్యంతం = ౧౫ వ భాగము, త్యాజ్యకాల ప్రమాణము, భవేత్ = అగును. ఇదం = ఇది, రాత్రి త్యాజ్యఘటియుక్తం = రాత్రి కాల త్యాజ్య ప్రారంభ ఘటికాయుక్తమైనదగుచు, రాత్రిమానాదికంయది = రాత్రిమాన = రాత్రి ప్రమాణమున కంటె, అధికంయది = అధికమైనయెడల,

శ్లో॥ తన్మానేన విహీనంత ఛేషత్యాజ్య మితిరితం |

త్యాజ్యకాలేసమస్తాని శుభకర్మాణి వర్జయేత్ ॥

టీ॥ తత్ = అది, తన్మానేన = రాత్రి ప్రమాణముచేత, విహీనం = తగిన దగుచు, శేషత్యాజ్యమితి = శేషత్యాజ్యమని, ఈరితం = చెప్పబడిన. త్యాజ్య

కాలే = వర్ణకాలమందు, సమస్తాని = సమస్తములందు, శుభకర్మాణి = శుభకర్మములను, వర్ణయేత్ = విడువవలెను. అనగా చేయకూడదనుట.

తా॥ సత్కృత ఆద్యంత ఘడియలయొక్క ౧౫ వ భాగము త్యాజ్యకాల ప్రమాణమగును. ఆత్యాజ్య ప్రమాణము, రాత్రి కాల త్యాజ్య ప్రారంభ ఘటికాయుక్తమైన దగుచు, రాత్రి కాల ప్రమాణముకంటే అధికమైనయెడల, నష్టమగుచు, దానిలో రాత్రి కాలప్రమాణమును తీవ్రచగా మిగిలిన ఘడియావిభుయలు, శేషత్యాజ్య ఘడియలగును. త్యాజ్యకాలమందు, యే శుభకర్మములను జరుపకూడదని తా॥

తిథి సత్కృతములకు ఏవ్యఘటికలు దెచ్చు విధము.

శ్లో॥ ఖతర్క స్తిథినక్షత్ర పరిమాణ కలాహతః ।

తయోర్గత్యా విభక్తశ్చే దేవ్యనాడి వినాడికాః ॥

టీ॥ తిథి సత్కృత పరిమాణకలాహతః = తిథి సత్కృత పరిమాణకలా = తిథి సత్కృతములయొక్క ప్రమాణ లిప్తలచేత, హతః = గుణింపబడిన, ఖతర్కః = (ఖ = ౦, తర్కః = ౬) = ౬౦, ది, అనగా, (౬౦ చే గుణింపబడిన తిథినక్షత్ర) పరిమాణ లిప్తలనుట, తయోః = ఆ తిథి సత్కృత సంబంధములైన, వ్యక్తేందు చంద్రులయొక్క గత్యా = గతిచేత, విభక్తశ్చే = భాగింపబడినయెడల, ఆ లబ్ధము = ఏవ్యనాడివినాడికాః = ఏవ్య ఘడియా విభుడియగును.

తా॥ తిథి సత్కృత పరిమాణ లిప్తలను ౬౦ చే గుణించి వాని సంబంధములగు వ్యక్తేందు చంద్ర గతులచే భాగించగా లబ్ధము ఏవ్య ఘడియా విభుడియ లగుననుట. ఈ విషయమయి పూర్వము తిథి సత్కృతములను సాధించునపుడే విశదముగా వ్రాసితిమి. అచ్చట చూడవలెను.

సత్కృత పాద పరివేశము.

శ్లో॥ గ్రహస్యలిప్తాఃఖనాగభక్తాః ఫలంగతర్వాణ్యధ శేషలిప్తాః ।

ఖశూన్య నాగర్హి వ్యతైశ్చతుశ్చతై శ్శూన్యా భ్రతర్హి ర్యది సమ్మితాస్తాః ॥

టీ॥ గ్రహస్య = గ్రహముయొక్క, లిప్తాః = లిప్తలు, ఖనాగభక్తాః = (ఖ = ౦, ఖ = ౦, నాగ = ౮) ౮౦౦, వీనిచేత, భక్తాః = భాగింపబడగా, ఫలం = లబ్ధము

గతర్వాణి = గత సత్కృతములగును. అథ = తదనంతరము, శేషలిప్తాః = మిగిలిన లిప్తలు ఖశూన్యానాః = (ఖ = ౦, శూన్య = ౦, నాః = ౮) = ౮౦౦ తోడను ద్విశతైః = ౨౦౦ తోడను, చతుశ్శతైః = ౪౦౦ తోడను, శూన్యాభ్రతర్హైః = (శూన్య = ౦, అభ్ర = ౦, తర్హైః = ౬) = ౬౦౦ తోడను, సమ్మితాయది = పరిమితిగలవి యైనయెడల, తాః = అవి.

శ్లో॥ ఆద్యద్వితీయాదిపదానిదమ్య గ్నతైవ్యలిప్తాఃఖరస్యైశ్చనిఘ్నాః ।

గ్రహస్య భక్త్యావిహృతాస్తు తాస్యై ర్నాడ్యో వినాడ్య శ్చగ్నతైవ్యభేదాత్ ॥

టీ॥ ఆద్యద్వితీయాదిపదాని = ప్రథమ ద్వితీయాదిపాదములను, దమ్యః = ఇచ్చుచున్నవి. ఇట్లుచేయగా, గ్నతైవ్యలిప్తాః = గత = తక్కువగునట్టియు, ఏవ్య మిగిలినట్టియు, లిప్తాః = లిప్తలు, ఖరస్యైః = (ఖ = ౦, రస్యైః = ౬) = ౬౦ చేత, నిఘ్నాః = గుణింపబడినవగుచు, తాః = అవి, గ్రహస్య = గ్రహముయొక్క, భక్త్యా = స్ఫుట గతిచేత, విహృతాస్తు = భాగింపబడగా నేర్పడిన లబ్ధము, నాడ్యః = ఘడియలును, వినాడ్యశ్చ = విభుడియలును, గ్నతైవ్యభేదాత్ = గత ఏవ్య భేదముల వల్ల, స్యుః = కాగలవు.

తా॥ ఇవ్వకాల గ్రహమును లిప్తలు చేసికొని (౮౦౦) చే భాగించగా ఆ లబ్ధమువల్ల ఆ గ్రహము అశ్వినాదిగా అన్ని సత్కృతములు గతించినదని తెలియవలెను. శేషించిన లిప్తలువల్ల (౨౦౦) లిప్తలకు ఒక సత్కృత పాదము వంతున గణించగా యెన్ని యగునో అన్ని సత్కృతపాదములను ఏవ్య సత్కృతమందు ఆ గ్రహము గతించినదని తెలియవలెను. ఇట్లు సత్కృత పాదముల నిర్ణయించుటకు తక్కువైన లిప్తలను ౬౦ చే గుణించి ఆ గ్రహస్ఫుట గతిచే భాగించి ఘడియా విభుయలను సాధించుకొని ఆ ఘడియా విభుడియలను ఇవ్వ కాలములో కలపగా యెంత కాలమగునో అంతకాలమునకు ఆ గ్రహము వర్తమాన సత్కృత ఏవ్య పాద పరివేశమగునని తెలియవలెను. మఱియు సత్కృత పాద నిర్ణయముచేయగా మిగిలిన లిప్తలను ౬౦ చే గుణించి ఆ గ్రహస్ఫుట గతిచే భాగించగా యెన్ని ఘడియా విభుడియలగునో ఆ ఘడియా విభుడియలను ఇవ్వకాలములో (తీవ్రచగా) మిగిలిన కాలము ఆ గ్రహముయొక్క వర్తమాన సత్కృతపాద ప్రవేశకాలమగునని తా॥

శ్లో॥ తిథిసత్త్రయోగానాం గణితాగతసాడికాః ।

దినార్థవియుతాశ్చైతాః యుతాస్సర్వత గమ్యతః ॥

టీ॥ తిథి సత్త్రయోగానాం = తిథి సత్త్రములయొక్క, గణితాగతసాడికాః = గణితమువల్ల వచ్చిన ఘడియలు, దినార్థే = అహర్థమునందు, గతగమ్యతః = గత ఏవ్యములనుబట్టి, వియుతాః = తివచబడగాను, యుతాః = కూర్చగాను, ఏతాస్సర్వతః = తిథి సత్త్రయోగ ఘడియలగును.

తా॥ గణితమువల్ల వచ్చిన తిథి సత్త్రయోగ ఘడియలను గత ఏవ్య ప్రకారము దినార్థములలో సంస్కరించగా అదినమందు తిథి సత్త్రయోగ ఘడియలగు ననుట. ఈ విషయమై పూర్వము తిథి సత్త్ర సాధనమందు విశదముగా చూడవలెను గతమునకు-దినార్థలలో తివచడము, ఏవ్యమునకుదినార్థలలోకలవలెను తాత్పర్యము

వక్ర గ్రహములకు పాద ప్రవేశము.

శ్లో॥ కుజాది పంచగ్రహ వక్రకాలే పూర్వక్రమాద్వ్యత్యయతోం
ఘ్రియస్సర్వః । యతోవియద్యోవ్యమగజైశ్చతుర్థ శ్చతద్వ
యేన ప్రథమోహిపాదః ॥

టీ॥ కుజాదిపంచగ్రహవక్రకాలే = కుజాది పంచ గ్రహ వక్ర సమయమందు, పూర్వక్రమాత్ = ముందు జెప్పిన క్రమముకంటే, వ్యత్యయః = విపరీతముగను, అంఘ్రియః = సత్త్ర పాదములు, స్వః = అగుచున్నవి. యతో = ఏ కారణమున, వియద్యోవ్యమగజైః = (వియత్ - ౦, వ్యోవ - ౦, గజైః - ౮,) - ౮౦౦ లిష్టలచేత, చతుర్థః = నాలుగవ పాదంబును, శతద్వయేన = (౨౦౦) లిష్టలచేత, ప్రథమః = మొదటిదగు - పాదః - పాదంబును,

శ్లో॥ ద్వితీయపాదస్తు చతుశ్శతేన తృతీయపాదోవియద భ్రతర్కైః ।
భవేత్తే వేశస్యతతో గతైష్య నాన్యోదిన్దారేపివిలోమ
సంస్కృతాః ॥

టీ॥ చతుశ్శతేన = ౪౦౦ లిష్టలచేత, ద్వితీయపాదః = రెండవ పాదంబును, వియదభ్రతర్కైః = (వియత్ - ౦, అభ్ర - ౦, తర్కైః - ౬,) - (౬౦౦)

లిష్టలచేత, తృతీయపాదః = మూడవ పాదంబును, ప్రవేశస్య = పాద-ప్రవేశమునకు, భవేత్ = అగునో, తతః - ఆ కారణమున, గతైష్యనాన్యోపి - గత ఏవ్య గడియలను, దినార్థే - ఆ అహస్సునందు, విలోమసంస్కృతాః = వ్యత్యయముగ సంస్కరింపబడినవి.

తా॥ గ్రహము వక్రించినప్పుడు అపసవ్యగతిగలది. గనుక, నాలుగవ పాదమునుండి మూడవ పాదమునకును, మూడవ పాదమునుండి రెండవ పాదమున కిట్లు వచ్చుచుండును. ఆ పేతువున ౮౦౦ లిష్టలచేత నాలుగవ పాద ప్రవేశంబును, ౬౦౦ లిష్టలచేత మూడవ పాద ప్రవేశంబును, ౪౦౦ లిష్టలచేత రెండవ పాద ప్రవేశంబును, ౨౦౦ లిష్టలచేత ప్రథమ పాద ప్రవేశంబును చూచుకొనవలయును. పూర్వమందు చెప్పిన ప్రకారము పాద ప్రవేశమునకు గత ఏవ్య గడియలను సాధించుకొని వ్యత్యయముగ దినార్థములలో సంస్కరించగా పాద ప్రవేశ కాల మగునని తాత్పర్యము.

షడశీతి ముఖనిర్ణయము.

శ్లో॥ స్ఫుటార్కోద్విస్వభావేషు రాశిష్యేవప్రవేశతః ।

షడశీతిముఖైర్వ్యోమ్ని జ్యోతిశ్చక్రివిరాజితే ॥

టీ॥ స్ఫుటార్కః = స్ఫుటరవిని, ద్విస్వభావేషు = ద్వి స్వభావములైన, రాశిష్యేవ = రాసులయందే, ప్రవేశతః = ప్రవేశించుటవలన, షడశీతిముఖైః = షడశీతి ముఖములచేత, వ్యోమ్ని = ఆకాశమున, జ్యోతిశ్చక్రే = జ్యోతిశ్చక్రమందు, విరాజితే = ప్రకాశింపుచుండును.

తా॥ స్ఫుట నూర్పుడు ద్వి స్వభావరాసులగు, మిథున కన్య భనుర్మీనముల యందు ప్రవేశించి, చెప్పబోయ్యడి భాగములయందుండి జ్యోతిశ్చక్రమున షడశీతి ముఖము సంభవించునని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ గజేభైర్వేదభూపాలై రంతైస్తర్కాంగబాహుభిః ।

కరబాణాగ్నిభిశ్చార్క షడశీతి ముఖంగతః ॥

టీ॥ గజేభైః = (గజ - ౮, ఇభైః - ౮,) - ౮౮, అంతైః = భాగలచేతను, వేదభూపాలైః = (వేద - ౪, భూపాలైః - ౧౬,) - ౧౬౪ భాగలనుచేతను,

తర్కాంగభాషాభిః - (తర్క - ౬, అంగ - ౬, భాషాభిః - ౨,) - ౨౬౬ భాగల
చెతను, కరణాగ్నిభిః - (కర - ౨, బాణ - ౫, అగ్నిభిః - ౩,) - ౩౫౨ భాగల
చెతను, ఆర్కః - సూర్యుడు, వడశీతిముఖం - వడశీతి ముఖత్వమును, గతః -
పోందును.

తా॥ సూర్యుడు మిథున రాశియందు, ౨౮ వ భాగయందున్నప్పుడును, కన్యా
రాశియందు ౧౮ వ భాగయందున్నప్పుడును, ధనురాశియందు ౨౬ వ భాగయం
దున్నప్పుడును, మీనరాశియందు ౨౨ వ భాగయందున్నప్పుడును, వడశీతిముఖము
సంభవించునని తాత్పర్యము.

అయన ప్రవేశము.

శ్లో॥ అయనాంశయుతసూర్య స్వరాశ్యంశకలాదిభిః ।

కరోత్యజాది రాశీనా మయనాని గతైవ్యతః ॥

టీ॥ స్వరాశ్యంశకలాదిభిః - స్వ - తనయొక్క, రాశ్యంశకలాదిభిః - రాశి
భాగ లిప్తావిలిప్తలచెత, అయనాంశయుతః - అయనాంశములతోగూడిన, సూర్యః -
స్ఫుట సూర్యుడు, అజాదిరాశీనాం - మేషాది రాసులయొక్క, అయనాని - అయన
ప్రవేశములను, గతైవ్యతః - గత ఏవ్యయలనుబట్టి, కరోతి - పొందుచును

తా॥ స్ఫుట సూర్యుడు తన రాశి భాగ లిప్తావిలిప్తలచెత, అయనాంశము
లతో జేరినవాడై, మేషాదిరాసులయొక్క అయన ప్రదేశములను గత ఏవ్యయవలన
బొందుచున్నాడని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ స్ఫుటసూర్యేణసామ్యత్వం వడశీతిముఖస్యహి ।

సాయనార్కేణసామ్యత్వ మయనానాం విచింతయేత్ ॥

టీ॥ వడశీతిముఖస్య - వడశీతి ముఖత్వమునకు, స్ఫుట సూర్యేణ - స్ఫుట
సూర్యునితోటి, సామ్యత్వం - సమత్వమును, అయనానాం - మేషాది అయన ప్రవే
శములకు, సాయనార్కేణ - సాయన రవితోటి, సామ్యత్వం - సమత్వమునున్నా,
విచింతయేత్ - విచారించవలయును.

తా॥ స్ఫుట సూర్యుని భాగలవల్ల వడశీతి ముఖత్వమునున్నా, సాయన రవి
వలన మేషాది అయనములనున్నా చూడవలెననుట.

అగస్త్యాస్తమయ ప్రవేశము.

శ్లో॥ అగస్త్యాస్తమయంప్రాహు స్సప్తశ్చైతర్రసిషిణః ।

ఉదయంగిరినందైశ్చ స్ఫుటసూర్యసమాంశకైః ॥

టీ॥ మసీషిణః - విద్వాంసులు, స్ఫుటసూర్యసమాంశకైః - స్ఫుటసూర్య -
స్ఫుట రవియొక్క, సమాంశకైః - సమభాగలగు, సప్తశ్చైతః - (సప్త - ౭, శ్చైతః
- ౭,) - ౭౭ చెతను, అగస్త్యాస్తమయం - అగస్త్యాస్తమయమును, ప్రాహుః - పరికిరి.
గిరినందైశ్చ - (గిరి - ౭, నందైశ్చ - ౯,) - ౯౭ చెతను, ఉదయం - ఉదయమును,
(ప్రాహుః) చెప్పబడెను.

తా॥ స్ఫుట సూర్యునియొక్క ౭౭ భాగలచెత అగస్త్యాస్తమయమనియు,
౯౭ భాగలచెత అగస్త్యాస్తమయమనియు విద్వాంసులుచేత చెప్పబడెనని తా॥

శ్లో॥ స్వదేశాక్షప్రభాప్తా హీనయుక్తాతదంశకైః ।

అగస్త్యాస్తమయోంశాస్స్య రుదయాంశాస్వదేశజాః ॥

టీ॥ అప్తా - ౮ చే గుణింపబడిన, స్వదేశాక్షప్రభా - స్వదేశ విషు
వచ్ఛాయ, తదంశకైః - ఆ అగస్త్యాస్తమయోదయ భాగలచె, హీనయుక్తా - హీన
తగ్గినదియు, యుక్తా - కూడినదియు నగుచుండ, స్వదేశజాః - స్వదేశీయములైన,
అగస్త్యాస్తమయాంశాః - అగస్త్యాస్తమయాంశములును, ఉదయాంశాః - ఉదయాంశ
ములును, స్వయః - కాగలవు.

తా॥ స్వదేశ విషువచ్ఛాయాంగుళ వియంగుళములను, లిప్తావిలిప్తలనుగా
భావించుకొని, ౮ చే గుణించి దానిని అగస్త్యాస్తమయ భాగములగు ౭౭ లో తివచ
వలెననియు ఉదయ భాగలగు ౯౭ లో కలపవలెననియు ఇట్లు జేయగా స్వదేశాస్త
మయోదయ భాగలగుననియు తా॥

రాశ్యాత్మక గ్రహములను నక్షత్రాత్మకముగా మార్పుట.

శ్లో॥ భాగీకృతగ్రహస్త్రిఘ్నః ఖవేదైర్భజితఃఫలం ।

నక్షత్రనాడికారూపం స్వాత్తదేవహిఫేచరః ॥

టీ॥ భాగ్యక్రమా = భాగ్యరూపముగా జేయబడిన గ్రహము, త్రిషు = 3 చే గుణింపబడినదై, ఖవేదై - (ఖ - ౦, వేదై - ౪,) - (౪౦) చేత, భాజితః = భాగింపబడగా నేర్పడిన, ఫలం - లబ్ధము, సత్తుత్రినాడికా రూపం - సత్తుత్రపుటికా రూపముగల, భేదరః - గ్రహము, తదేవ - ఆ లబ్ధమే, స్యాత్ - అగును.

తా॥ స్ఫుట గ్రహ రాసులను 3౦ చే గుణించి క్రింది భాగలను కలుపు కొని ఆ భాగ లిప్తా విలిప్తలను 3 చే గుణించి ౪౦ చే భాగించగా (౬౦ ఘడియల ప్రమాణమైన) - సత్తుత్ర నాడికారూపముగల గ్రహమగునని తా॥

శ్లో॥ యద్వారాశ్యాదిభేటస్య లిప్తాఖగజైర్వృతాః ।

ఫలంతాత్మకఃభేటో భవేదితివినిశ్చితః ।

టీ॥ యద్వా - మఱియొక పక్షంబున, రాశ్యాదిభేటస్య - రాశ్యాదిస్ఫుట గ్రహముయొక్క, లిప్తాః - లిప్తలు, ఖగజైః - (ఖ - ౦, ఖ - ౦, గజైః - ౮,) - (౮౦౦) చే వృతాః - భాగింపబడగా నేర్పడిన, ఫలం - లబ్ధము, తాత్మకః భేటః - సత్తుత్ర స్వరూపముగల గ్రహము, భవేదితి - అగునని, వినిశ్చితః - నిశ్చయింపబడిన.

తా॥ మఱియొక పక్షంబున రాశ్యాది స్ఫుట గ్రహమును లిప్తలుచేసికొని (౮౦౦) చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము పూర్వ శ్లోకోక్త ప్రకారము సత్తుత్రినాడికా రూప గ్రహమగునని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ సత్తుత్రాత్మకభేటస్య నాడికాకరతాడితాః ।

సవభక్తాఃఫలంభాగ పూర్వకోభేదరోభవేత్ ॥

టీ॥ సత్తుత్రాత్మక భేటస్య - సత్తుత్ర రూప గ్రహముయొక్క, నాడికాః - ఘడియలు, కరతాడితాః - ౨ చే గుణింపబడినదై, సవభక్తాః - ౯ చే భాగింపబడుచుండగా నేర్పడిన, ఫలం - లబ్ధము, భాగపూర్వకః - భాగపూర్వకమైన, భేదరః - గ్రహము, భవేత్ - అగును.

తా॥ పూర్వోక్తముగ (౬౦) ఘడియల ప్రమాణముగల సత్తుత్రాత్మక గ్రహముయొక్క ఘడియలను, ౨ చే గుణించి ౯ చే భాగించగా లబ్ధము భాగలగును. ఆ శేషమువల్ల లిప్తావిలిప్తలను సాధించుకొనవలెను.

తిథినిర్ణయము (అపరాహ్ణవ్యాప్తిః)

శ్లో॥ అహోర్షితౌశంబ్దిధావేద నిఘ్నాత్పూర్వతిథింత్యజేత్ ,

తిథిఘ్నం పరతిథే శ్లోధ్య మధికం యత్ర సాతిథిః ।

టీ॥ అహ్నః - అహాప్రమాణముయొక్క, అశంశం - ఐదవ భాగమును, ద్విధా - రెండు విధములుగా చెట్టి, అందు మొదటి ప్రతి, వేదనిఘ్నాత్ - ౪ చే గుణింపబడిన ఘడియూది రూపమువల్ల, పూర్వ తిథిం - పూర్వతిథి ఘడియలను, త్యజేత్ = తివచవలెను. రెండవ ప్రతి, త్రి ఘ్నం - 3 చే గుణింపబడినదై, పరతిథేః - మరుదిన మం దుదయముననుండు తిథి ఘటికా రూపమువల్ల శ్లోధ్యం - తివచదగినదగును. ఇట్లు చేయగా యత్ర - ఎక్కడ, అధికం - అపరాహ్ణవ్యాప్తి అధికమే, సా - ఆ దినమునందు తిథిః - తిథి పెట్టవలెను.

తా॥ అహాప్రమాణ ఘడియలను ౪ చే భాగించి వచ్చిన లబ్ధమును రెండు ప్రతులు పెట్టి అందు మొదటి ప్రతిని ౪ చే గుణించి దానిలో పూర్వ తిథి ఘడియలను (తివిచి) ఆ శేషమును నెలుంగవలెను. మఱియు రెండవ ప్రతిని 3 చే గుణించి దానిని మరుదిన మందుదయముననుండు తిథి ఘడియలలో (తివిచి) ఆ శేషము నెలుంగవలెను. ఈ ద్వి విధ నిర్ణయము చెయదగును అపరాహ్ణవ్యాప్తి ఏ దినమందు అధికమగునో ఆదినమందు తిథినిర్ణయము చెయదగును. “శ్లో॥ క్షీణమా నేతుపూర్వైవ వర్థమానేతుచైవరా ” అను న్యాయము చూ॥ తిథి నిర్ణయము చెయదగును.

కుజాది పంచ గ్రహ స్ఫుట క్రమము.

—♦ అ తా) దా శీ ఘో చ్చ నిర్ణ య ము ♦—

శ్లో॥ కుజ జీవ శనీనాం తు రవిశీఘ్రాచ్చ నామకః ।

జ్ఞ సుక్రయోర్గ్రహసూర్యః భవేత్ శీఘ్ర నామకౌ ॥

టీ॥ రవిః = మధ్య సూర్యుడు, కుజ జీవ శనీనాం = కుజ గురు శనులకు, శీఘ్రాచ్చనామకః = శీఘ్రాచ్చమనెడు పేరుగలవాడగును. జ్ఞశుక్రయోః = బుధ శుక్రలకు, సూర్యః = ఆ మధ్య సూర్యుడే, గ్రహః = గ్రహము, భవేత్ = అగును. తౌ = ఆ బుధ శుక్రలు, శీఘ్రనామకౌ = శీఘ్రాచ్చమనెడు పేరుగలవారగుదురు.

తా॥ కుజ గురు శను ల నె డి గ్రహములయొక్క, స్ఫుటమందు, భుజా ఫల భాగ సంస్కార కృత మధ్య సూర్యుడు శీఘ్రాచ్చముగాగును. బుధ శుక్రలకు, స్ఫుటమందు, ఆ భుజా ఫల భాగ సంస్కార కృత మధ్య సూర్యుడే గ్రహముగా నగుననియు, ఆ బుధ శుక్రలు తమ స్ఫుటమందు శీఘ్రాచ్చములుగా నగునని తాత్పర్యము.

ఇచ్చట శీఘ్రకేంద్రమును, తద్వారా, భుజ సాధనమును, తద్వారా, శీఘ్ర పదక సాధనము జెప్పబడును.

శ్లో॥ గ్రహాలోకశీఘ్రం చలకేంద్రీ నామకం వడ్భాధికం చక్రవిశోధితం తత్ । శీ ఘ్రే భుజస్ఫుటభుజ భాగ సంఖ్యయా భవత్యజసంపదకం గ్రహస్య ॥

టీ॥ గ్రహాలోకశీఘ్రం = గ్రహము తివచబడిన శీఘ్రాచ్చము, చలకేంద్ర నామకం = శీఘ్రకేంద్ర మనెడు పేరుగలది యగును, తత్ = ఆ శీఘ్రకేంద్రము వడ్భాధికం = అటు రాసులకంటె నధిక మైనయెడల, చక్రవిశోధితం = (చక్ర ౧౨) ద్వారా సంఖ్యాకమువల్ల, విశోధితం = తివచబడుచుండగా మిగిలినది, శీఘ్రే

సిద్ధాంత గణకానంద బోధిని .

75

శీఘ్ర సంస్కారమందు, భుజః = భుజము, స్యాత్ = అగును. భుజభాగసంఖ్య యా = ఆ భుజ భాగ సంఖ్యచేత, గ్రహస్య = ఆ యా గ్రహముయొక్క, పదకం = శీఘ్రపదకము అజస్రం = ఎల్లపుడును, భవతి = అగుచున్నది.

తా॥ శీఘ్రాచ్చయందు భుజా ఫల భాగ సంస్కార కృత మధ్య గ్రహమును తివచగా మిగిలినది శీఘ్ర కేంద్రమనఁ బడును. ఆ శీఘ్ర కేంద్రము (౬) - అటు రాసులలోగా నున్నయెడల, అదియే భుజయగును. మరియు, ఆ శీఘ్ర కేంద్రము అటు రాసులకంటె నధికమయినయెడల, ఆ కేంద్రమును (౧౨) పదిరెండు రాసు లలో తివచగా మిగిలిన రాశ్యాత్మకము, భుజయగును. ఇట్లు శీఘ్ర భుజను సాధించుకొని, ఆ భుజ రాసులను 3౦ చే గుణించి క్రింది భాగాలు కలపగా శీఘ్ర సంస్కారమందు ఆ యా గ్రహముయొక్క, పదక సంఖ్యయగుననుట.

—♦ శీఘ్ర సంస్కార భుజా ఫల సాధనము ♦—

శ్లో॥ పదకాంతరసంక్షుణ్ణం లిప్తాద్యం వప్తిహృత్ఫలం ।

వర్ధమానపదేయోజ్యం క్షీయమాణేవియోగతః ॥

టీ॥ లిప్తాద్యం = భుజయందుండు లిప్తావిలిప్తలు, పదకాంతరసంక్షుణ్ణం = ఆ యా శీఘ్ర పదకాంతర లిప్తావిలిప్తలచే చతుస్సరిత్యాయముగా గుణింపబడుచు, వప్తిహృత్ఫలం = వప్తి ౬౦ చేత, హృత్ = భాగించగా నెప్పడిన, ఫలం = లబ్ధ మగు లిప్తావిలిప్తలను, వర్ధమానపదే = వృద్ధిబొందుచున్న శీఘ్ర పదక లిప్తావిలిప్తల యందు, యోజ్యం = కలుపదగినది, క్షీయమాణే = తుయింపుచున్న పదకలిప్తల యందు, వియోగతః = తివచుటవలన మిగిలిన లిప్తావిలిప్తలు.

శ్లో॥ భుజాఫలం భవత్యేవ శీఘ్రకర్మణి నర్వదా ॥

ధనర్జుతత్ఫలం కార్యం కేంద్రే మేషతులాదిగే ॥

టీ॥ శీఘ్రకర్మణి = శీఘ్ర సంస్కారమందు, నర్వదా = ఈ గ్రంథము దెల్లపబడును, భుజాఫలం = భుజాఫలము, భవత్యేవ = అగుచున్నదేను, కేంద్రే = కేంద్రము, మేష తులాదిగే = మేషాది తులాదులం బొందు చుండగా, తత్ఫలం = ఆ భుజా ఫలమును, ధనర్జు = ధన ఋణ సంఖ్తా రూపముగల దానినిగా, కార్యం = చేయదగినది యగును.

తా॥ ఆ శీఘ్ర భుజ రాశ్యాదిక మందుడు లిప్తావిలిప్తలను ఆయా శీఘ్ర పదకాంతర లిప్తావిలిప్తలచేత చతుష్పృథివ్యాముగా గుణించి ౬౦ చే భాగించగా లభ్యమగు లిప్తావిలిప్తలను వృద్ధిబొందుచున్న శీఘ్ర పదక లిప్తలయందు కలపవలెను. మఱియు త్తయింపుచున్న శీఘ్ర పదక లిప్తలయందు తీసివేయవలెను. ఇట్లుచేయగ ఆ గ్రహ భుజాఫలమగును ఆ భుజాఫలమును మేషాదికేంద్రమైనయెడల మధ్యగ్రహ ములలో ధన సంజ్ఞగలదియగుననియు తులాదికేంద్రమైనయెడల మధ్య గ్రహములలో ఋణ సంజ్ఞగలదియగుననియు నభిప్రాయము.

—♦ కుజాది గ్రహ స్ఫుట కర్మయందు, సంస్కార కర్మము —

శ్లో॥ శీఘ్రం మందం పునర్మాదం శీఘ్రంచేతిచతుర్విధం ।

కర్తవ్యంహి కుజాదీనాం స్ఫుటత్వే కర్మ సూరిభిః ॥

టీ॥ కుజాదీనాం = కుజాది పంచ గ్రహముల యొక్క, స్ఫుటత్వే = స్ఫుట భావమందు, (౧) శీఘ్రం = శీఘ్రసంస్కారంబును, (౨) మందం = మందసంస్కారంబును, పునః = మఱి, (౩) మాదం (౩) పునర్మందసంస్కారమును, పునశ్శీఘ్రం = (౪) పునశ్శీఘ్ర సంస్కారంబును, ఇతి = ఈ క్రమమున, చతుర్విధం = చతుర్విధమైన, కర్మ = సంస్కారవర్గము, సూరిభిః = విద్వాంసులచేత, కర్తవ్యం = చేయదగినది.

తా॥ కుజాది పంచ గ్రహములకు, స్ఫుటభావమందు (౧) శీఘ్ర సంస్కారంబును, (౨) మందసంస్కారంబును, (౩) మఱి, పునర్మంద సంస్కారంబును, మఱి (౪) పునశ్శీఘ్ర సంస్కారంబును సంస్కరించవలెను. ఇట్లు క్రమముగా గ్రహమునకు నాలుగు సంస్కారములు చేయదగినవనుట.

—○:గ్రహ ఫల సంస్కార కర్మము:○—

శ్లో॥ శైఘ్రం ఫలార్థ ప్రథమం తతోమదార్థ మేవచ ।

పశ్చాత్తద ఫలం సర్వం తద్వచ్చీఘ్ర ఫలం గ్రహేత్ ॥

టీ॥ ప్రథమం = మొదటిదైన, శైఘ్రం = శీఘ్రభావమగు, ఫలార్థం = అర్థ ఫలమార్త్రంబును, తతో = తదనంతరము, మదార్థమేవచ = మంద = మంద సంస్కారముయొక్క, అర్థమేవచ = అర్థఫలమార్త్రంబును, పశ్చాత్ = అటుపిమ్మట, మంద

ఫలం = పునర్మంద ఫలమగు, సర్వం = సర్వంబును, తద్వదేవ = ఆప్రకారమే (అనగా సర్వంబుననుట) శీఘ్రఫలం = శీఘ్రసంస్కార ఫలమును, గ్రహేత్ = గ్రహించవలెను.

తా॥ మధ్య గ్రహమువల్ల యేర్పడిన ప్రథమ సంస్కార శీఘ్ర ఫలమును సగముచేసి దానిని మధ్య గ్రహములలో ధన ఋణము లెఱిగి సంస్కరించవలెననియు, మఱియు, ఈ ప్రథమ సంస్కార గ్రహమువల్ల యేర్పడిన రెండవ సంస్కారమగు (మందఫలమును) సగముచేసి దానిని, ధన ఋణము లెఱిగి, ప్రథమ సంస్కార గ్రహములలో సంస్కరించవలెననియు, మఱియు, ఈ రెండవ సంస్కారముచేసిన గ్రహమువల్ల యేర్పడిన మూడవ సంస్కారమగు (మందఫలంబంతయు) ధన ఋణము లెఱిగి, ప్రథమ సంస్కారముచేయని గ్రహములలో (అనగా మధ్యగ్రహ ములలో) సంస్కరించవలెననియు, మఱియు, ఈ మూడవ సంస్కారము చేసిన గ్రహమువల్ల యేర్పడిన నాల్గవ సంస్కారమగు, (శీఘ్రఫలమంతయు,) ధన ఋణము లెఱిగి మూడవ సంస్కారముచేసిన గ్రహములలో సంస్కరించవలెననియు, ఇట్లుచేయగా ఆ గ్రహము దృక్పిథ మధ్యాక్షు స్ఫుట గ్రహంబగునని తా॥

ఈ అధ్యాయమందు ప్రథమ శ్లోకమందు జెప్పిన చొప్పున శీఘ్రాచ్చముల నెఱింగి ఆ యా గ్రహముల శీఘ్రాచ్చమువల్ల శీఘ్ర సంస్కార కేంద్రమును ఆ యా గ్రహముల మందోచ్చమువల్ల మంద సంస్కార కేంద్రమును సాధించవలెను. రవి చంద్రులకువలెనే కుజాది పంచ గ్రహంబులకును వారి వారి మందపదకములచేత మంద ఫలము సాధించవలెనని తెలియవలెను.

శ్లో॥ యథా సూర్యస్య చంద్రస్య స్ఫుటత్వే సాధ్యతే భుజః ।

కుజాదీనాం తథామంద భుజస్సా ధ్యోహ్యభేదతః ॥

టీ॥ సూర్యస్య = సూర్యునియొక్కయు, చంద్రస్య = చంద్రునియొక్కయు, స్ఫుటత్వే = స్ఫుటభావమందు, యథా = ఏ ప్రకారము, భుజః = భుజ, సాధ్యతే = సాధింపబడెనో, తథా = ఆ ప్రకారమే, కుజాదీనాం = కుజాది పంచగ్రహం బులకును, అభేదతః = భేదములేకుండగా, మందభుజః = మందభుజ, సాధ్యః = సాధింపదగినది.

తా॥ రవి చంద్రుల స్ఫుటమందు ఆ రవి చంద్రులకు యెట్లు భుజ సాధనము చేయబడెనో ఆ ప్రకారమే కుజాది పంచ గ్రహంబులను మందభుజను సాధించ వలెను. ఈ మంద భుజమువల్ల రవి చంద్రులకువలెనే పదక సంఖ్యలను దెలిసి ఈ గ్రంథమందుండు ఆ యా గ్రహముల మంద పదక లిప్తావిలిప్తలనున్న ఆ యా మంద పదకాంతర లిప్తావిలిప్తలనున్న వ్రాసికొని రవి చంద్రులకు వలెనే కుజాది పంచ గ్రహంబులను మందభుజమును సాధించవలెనని యభిప్రాయము.

—♦ కుజానకు ప్రథమ సంస్కారోదహరణము ♦—

మొదట చెప్పిన గ్రాహక ప్రకారము ఇతనికి రాశ్యాది భుజాఫలభాగ సంస్థార మధ్యరవియే శీఘ్రోచ్చము, ఇందులో అక్షోక ప్రకారము గ్రహమైన రాశ్యాది

మధ్యకుజాని తివచగా శీఘ్రకేంద్రము ఇది అటు రాసులకంటె సధికమై నందున, ౧౨-౨౯-౫౯-౬౦

౬-౧౯-౧౭-౫౯

రాశ్యాది శీఘ్రభుజ ౫-౧౦-౪౨-౧

ఈ భుజ రాసులను ౫

౩౦

౧౫౦

౧౦

౧౬౦

రా-భా-లి-విలి
౧-౨౩- ౩-౪౯

౭- ౩-౪౫-౫౦

౬-౧౯-౧౭-౫౯

వ కుజ శీఘ్ర పదక లిప్తావిలిప్తలు ౧౭౪౩-౪౧ యజాంతర లిప్తావిలిప్తలు ౫౭-౧౦ ఈ అంతర లిప్తావిలిప్తలచేత, భుజ లిప్తావిలిప్తలగు ౪౨-౧౧ ని పూర్వోక్త ప్రకారము చతుష్పతి న్యాయముగా గుణించి ౬౦ చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధ లిప్తా విలిప్తలు ౪౦-౨ ను, తుయింపుచున్న పదకమైనందున, ఆ శీఘ్ర పదకములూ తివచగా మిగిలిన లిప్తావిలిప్తలు ౧౭౪౩-౩౯ ఇదియే పూర్వోక్త ప్రకారము శీఘ్ర భుజా ఫలమగును. మఱియు, శీఘ్రకేంద్రము ౬ రాసులకంటె సధికమైయున్నందున (తులాదికేంద్రమగుటచేత) యీ భుజాఫలము ఋణ సంజ్ఞగలది యగును.

కనుక, పూర్వోక్త ప్రకారము యీ భుజాఫలమును అర్థించగా వచ్చిన లిప్తావిలిప్తలు ౪౭౧-౫౦ వీనిని ౬౦ చే భాగించగా వచ్చిన భాగాదులు ౧౪-౩౧-౫౦ వీనిని మైరాశ్యాది మధ్య కుజాదగు ౭-౩-౪౫-౫౦ లూ తివచగా, రాశ్యాది ఈ ౬-౧౯-౧౭-౦ ప్రథమ సంస్కార కుజాదాయెను.

౨ డ వ సంస్కారము.

ఇకను రెండవ సంస్కార క్రమమున మంద సంస్కారము చెప్పబడును. కుజాని రాశ్యాది మందోచ్చము, ౪-౧౦-౨-౪౫ దీనిలో రాశ్యాది ప్రథమ సంస్థార కుజాదగు, ౬-౧౯-౧౭-౦ ఇతని తివచగా వచ్చిన రాశ్యాది మంద కేంద్రము ౯-౨౦-౪౨-౪౫ ఈ కేంద్రము ౯ రాసులకంటె సధికమైనందున ౧౨ రాసులలో తివచగా వచ్చిన రాశ్యాది మంద భుజ ౨-౯-౧౧-౧౫ ఈ భుజ రాసులగు ౨ ని, ౩౦ చే గుణించి క్రింది భాగలను కలపగా, కుజాని ౬౯దవ మందపదక లిప్తావిలిప్తలు ౬౪౭-౨౯ అంతర లిప్తావిలిప్తలు ౪-౭ ఈ అంతర లిప్తావిలిప్తలచేత మంద భుజ లిప్తావిలిప్తలగు ౧౧-౧౫ ను చతుష్పతి న్యాయముగా గుణించి ౬౦ చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధ లిప్తావిలిప్తలు ౦-౪౬ వీనిని కుజ మంద పదకములూ కలపగా ఆయిన లిప్తావిలిప్తలు ౬౪౭-౧౫ ఇదియే మంద భుజా ఫల మనబడును. మఱియు, మంద కేంద్రము ౬ రాసులకంటె సధికమైనందున (తులాది కేంద్రమగుటచేత) ఈ భుజా ఫలము ఋణ సంజ్ఞగలదియగును. కనుక, పూర్వోక్త ప్రకారము ఈ మంద భుజా ఫలమును అర్థించగా వచ్చిన లిప్తావిలిప్తలు ౩౨౪-౭ వీనిని ౬౦ చే భాగించగా భాగాది మంద భుజాఫలం ౫-౨౪-౭ దీనిని ప్రథమ సంస్థార కుజ రాశ్యాదికమగు ౬-౧౯-౧౭-౦ లూ తివచగా, రాశ్యాది ఈ ౬-౧౩-౪౯-౫౩ ద్వితీయ సంస్కార కుజాదాయెను.

౩ డ వ సంస్కారము.

మఱియు పూర్వోక్త క్రమమున మఱల మంద సంస్థారమును పూర్వోక్త ప్రకారము చేయవలెను. ద్వితీయ సంస్థార కుజాని అతని మందోచ్చములూ తివచగా రాశ్యాది మంద కేంద్రము ౯-౨౬-౧౨-౫౨ దీనికి మందభుజ ౨-౩-౪౭-౪ దీని ౬౩ వ మంద పదక లిప్తావిలిప్తలు ౬౧౪-౪౩ అంతర లిప్తావిలిప్తలు ౫-౧౬ ఋణ భుజా ఫల భాగాదులు ౧౦-౨౨-౫౧ ఈ భుజా ఫలమును పూర్వోక్త ప్రకారము

రము అర్థించకుండా, పూర్వోక్త ప్రకారము, రవి భుజా ఫల భాగ సంస్కారము ధన్య కుజునియందు తివచగ, రాశ్యాది తృతీయ సంస్కార కుజుడు ౬-౨౩-౨౭-౧౯ ఆయెను.

౪ వ సంస్కారము.

ఇకను, పూర్వోక్త క్రమమున, శీఘ్ర సంస్కారమును, (మొదటి సంస్కారము వలెనే) చేయవలెను. కనుక, తృతీయ సంస్కార కుజుని అతని రాశ్యాది శీఘ్రోచ్చయగు ౧-౨౩-౩-౪౯ లో తివచగ, రాశ్యాది శీఘ్ర కేంద్రము ౬-౨౯-౪౦-౧౦ దీని రాశ్యాది శీఘ్ర భుజ ౧౦-౧౯-౧౦ కి ౧౧౦ వ శీఘ్ర పదక లిప్తావిలిప్తలు ౨౧౦౯-౧౯ రుజాంతర లిప్తావిలిప్తలు ౨౮-౧౦ శీఘ్ర ఋణ భుజాఫలము రాశ్యాది ౧-౬-౨౦-౪౬ దీనిని పూర్వోక్త ప్రకారము అర్థించకుండా తృతీయ సంస్కార కుజునిలో తివచగ, రాశ్యాదిగా మధ్యాహ్న దృక్పథ స్ఫుటకుజుడు ౧౦-౧౭-౨-౧౩ ఆయెను.

ఇట్లు బుధ గురు శుక్ర శనిలకును, నాలుగు సంస్కారముల క్రమముగ జేయగా, దృక్పథ స్ఫుట గ్రహంబులగును. గురు శనిలకు (కుజునకు వలెనే) మధ్య రవిని శీఘ్రోచ్చముగ బెట్టుకొనవలెను. బుధ శుక్రలకు మాత్రము మధ్య రవిని (గ్రహముగ) బెట్టుకొని, ఆ బుధ శుక్రలను, శీఘ్రోచ్చముగ బెలిసికొని, (కుజునకువలెనే) క్రమముగ నాలుగు సంస్కారములను జేయగా దృక్పథ స్ఫుట గ్రహంబులగును.

—♦ కుజుదులకు మందగతి సాధన క్రిమము ♦—

శ్లో॥ ద్వితీయ పర్యాయ పదాంత రేణ మాంధేన సంతాడితమధ్య భుక్తేః । ఖతర్కలభేనయుతాయుతాచేత్ స్ఫుటాగతిః కర్మిమృగాది కేంద్రాత్ ॥

టీ॥ మాంధేన = మంద కర్మ సంబంధమైన, ద్వితీయపర్యాయ పదాంతరేణ = రెండవ పర్యాయ పదకాంతరముచేత, సంతాడిత మధ్య భుక్తేః = సంతాడిత = గుణింపబడిన, మధ్య భుక్తేః = గ్రహ మధ్యగతియొక్క, ఖతర్కలభేన = ౬౦ వ భాగమున లభించే, కర్మిమృగాది కేంద్రాత్ = కర్మాదిమకరాది కేంద్రమునబట్టి

యుతాయుతాచేత్ = సంకలన. వ్యవకలనము. చేయబడినయెడల, గతిః = గ్రహ మధ్యగతి, స్ఫుటా = మంద స్ఫుటగతియగును.

తా॥ కుజుని పంచ గ్రహ మధ్యగతిని రెండు ప్రతులుపెట్టి, అందొక ప్రతిని రెండవ పర్యాయ మంద పదకాంతరముచేత (అనగా మూడవ సంస్కారాంతరము చేసినటు) చతుష్పృతి న్యాయముగ గుణించి ౬౦ చే భాగించగ వచ్చిన లిప్తా విలిప్తలను (ద్వితీయ పర్యాయ మంద కేంద్రము) కర్మాదియైనయెడల, రెండవ పృతిలో కలపవలెను. మకరాదియైనయెడల తివచవలెను. ఇట్లుచేయగా మంద స్ఫుట గతి యగునుట.

—♦ ఉదాహరణము ♦—

కుజ మధ్యగతి లిప్తావిలిప్తలు ౩౧-౨౬ దీనిని రెండు ప్రతులుపెట్టి అందొక పృతిని మూడవ సంస్కార మంద పదకాంతర లిప్తావిలిప్తలగు ౧౦-౧౬ చేత చతుష్పృతి న్యాయముగా గుణించి ౬౦ చే భాగించగ వచ్చిన లబ్ధ లిప్తావిలిప్తలు ౨-౪౯ దీనిని (మూడవ సంస్కార మంద కేంద్రము మ క రా ది య గు ట వ ల్ల) రెండవ ప్రతియగు ౩౧-౨౬ లో తివచగ మిగిలిన లిప్తావిలిప్తలు ౨౮-౪౯ ఇదియే కుజ మంద స్ఫుట గతి యగును. బుధ శుక్రలకు నూర్వదే గ్రహము గనుక అతని స్ఫుట గతియే మంద గతి యగునని తెలియవలెను.

—♦ కుజుదులకు శీఘ్రగతిని దెచ్చు క్రిమము ♦—

శ్లో॥ మందగత్యాన శీఘ్రోచ్చ గతిః కేంద్ర గతిర్భవేత్ । గ్రహస్యోదయ వక్రాది కాలస్సంసాధ్య తేతయా ॥

టీ॥ మందగత్యాన శీఘ్రోచ్చగతిః = మందగతి తివచబడిన శీఘ్రోచ్చ మధ్యగతి, కేంద్రగతిః = కేంద్రగతి, భవేత్ = అగును. తయా = ఆ కేంద్రగతిచేత, గ్రహస్య = కుజుదికముయొక్క, ఉదయవక్ర కాలః = ఉదయవక్ర వక్రత్యాగాస్త మనూదికాలము, సంసాధ్యతే = సాధింపబడును.

తా॥ పూర్వోక్తమగు మందస్ఫుటగతిని శీఘ్రోచ్ఛముయొక్క మధ్యగతిలో తివచగా మిగిలినది కేంద్ర గతియగును. ఆ కేంద్రగతిచేత గ్రహముయొక్క ఉదయాస్తమయవక్ర వక్రత్యాగాదికాలము సాధింపబడుననుట.

* ○ * ఉదాహరణము * ○ *

కుజమందస్ఫుటగతి ౨౮-౪౧ వీనిని ఇతని శీఘ్రోచ్ఛము (సూర్యుడు) అతని మధ్యగతి ౫౯-౮ దీనిలో తివచగ మిగిలిన లిప్తావిలిప్తలు ౩౦-౨౭ ఇదియే కుజుని కేంద్ర గతి యగును. ఋష శుక్రలకు ఆ ఋష శుక్రల మధ్య గతులనుగా నెఱుంగవలెను.

—* కుజాదులకు శీఘ్రస్ఫుటగతిని సాధించు క్రమము *—

శ్లో॥ గ్రహకేంద్రగతిశీఘ్ర పదకాంతరతాడితా ।

ఖరసాప్తఫలమంద భుక్తయోజ్యంధనాంతరే ॥

టీ॥ గ్రహ కేంద్ర గతిః = కుజాది గ్రహముల యొక్క కేంద్ర గతి, శీఘ్ర పదకాంతరతాడితా = శీఘ్రపదకాంతర = ద్వితీయపర్యాయ శీఘ్రపదకాంతరముచేత, తాడితా = గుణింపబడినదగుచు, ఖరసాప్తఫలం = ఖరస - (ఖ - ౦, రస - ౬) ౬౦ చేత, ఆప్త - భాగింపబడగ నేర్పడిన, ఫలం = లభ్యము, భనాంతరే = ఆ శీఘ్రపదకము భనాంతరముగలవేయైనయెడల, మందభుక్త = గ్రహమందస్ఫుటగతియందు, యోజ్యం = కూర్చుదగినదియగును.

శ్లో॥ ఋణాంతరే వియోగేన గతి స్పష్టతరా భవేత్ ।

యదాఫల కలాదిభ్య స్ఫుద్ధా మంద గతిర్యది ॥

టీ॥ ఋణాంతరేయదీ = ఆ శీఘ్రపదకము ఋణాంతరము గలదియైనయెడల, వియోగేన = మంద స్ఫుటగతిలో తివచుచేత, గతిస్పష్టతరా = స్ఫుటగతి, భవేత్ =

అగును. యదా = ఎప్పుడు, ఫలకలాదిభ్యః = ఆ లభ్య లిప్తావిలిప్తలవల్ల, మందగతిః = గ్రహమందగతి, శుద్ధా = తివచబడునో,

శ్లో॥ తదావక్రగతిస్తస్య గ్రహస్య భవతి ధ్రువమ్ ।

గతేస్ఫుటత్వం సంస్కార ద్వితయేన ప్రజాయతే ॥

టీ॥ తదా = అప్పుడు, తస్యగ్రహస్య = ఆ గ్రహమునకు, వక్రగతిః = వక్రగతి, భవతి = అగుచున్నది. ధ్రువం = నీళ్ళయము, గతేస్ఫుటత్వం = కుజాది గ్రహగతి యొక్క స్ఫుట భావము, సంస్కారద్వితయేన = రెండు సంస్కారములచేత, ప్రజాయతే = కలుగుచున్నది.

తా॥ కుజాది గ్రహ కేంద్రగతి నాలగవ సంస్కార సంబంధమగు (శీఘ్రపద కాంతరముచేత) గుణించి దానిని ౬౦ చే భాగించగ వచ్చిన లిప్తావిలిప్తలను ఆశీఘ్ర పదకాంతరము భనాంతరమైనయెడల గ్రహ మందగతిలో కలపవలెను. ఋణాంతర మైనయెడల మందగతిలో తివచగ స్ఫుటగతియగును. మఱియు ఎప్పుడైతే ఆ లభ్య లిప్తావిలిప్తలు అధికమై మందగతి తక్కువగునో అప్పుడు ఆ లభ్య లిప్తావిలిప్తలలో మందగతిని తివచగ మిగిలినది ఆ గ్రహముయొక్క వక్రగతియగును. ఇట్లు కుజాది గ్రహములకు రెండు సంస్కారములచేత గతి స్ఫుటత్వము కలుగు చున్నదనుట.

○ * ఉదాహరణము * ○

కుజుని కేంద్రగతి లిప్తావిలిప్తలు ౩౦-౨౭ దీనిని ఇతని ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర పదకాంతర ఋణ లిప్తావిలిప్తలగు ౨౮-౪౧ వీనిచేత చతుష్ప్రతి న్యాయముగ గుణించి ౬౦ చే భాగించగ వచ్చిన లభ్య లిప్తావిలిప్తలు ౧౪-౩౮ వీనిని ఋణాంతరము గనుక మందగతి లిప్తావిలిప్తలగు ౨౮-౪౧ వీనిలో తివచగ మిగిలినది ౧౪-౩ ఇదియే కుజ స్ఫుటగతియగును. మందగతి తక్కువై ఆ లభ్య లిప్తావిలిప్తలు యెక్కువై నప్పుడు దానిలో మందగతిని తివచగ మిగిలినది వక్రగతియగును. ఈ కుజునకు వక్రగతి కాదు.

కుజాది పంచ గ్రహములకు వక్ర కేంద్ర

భాగముల క్రమము.

శ్లో॥ గుణర్తు చంద్రైశ్చర వేద రూపైః బాణాక్షి చంద్రైర్గరితర్క
రూపైః । గుణేందు భూభిశ్చల కేంద్ర భాగై ర్వక్రత్వ మా
యాంతికుజాదిభేదాః ॥

టీ॥ కుజాది భేదాః = కుజాది పంచ గ్రహములు క్రమముగా, చలకేంద్ర
భాగైః = ద్వితీయ శీఘ్ర కేంద్ర భాగలగు, గుణర్తుచంద్రైః = (గుణ - 3, ఋతు -
౬, చంద్రైః - ౧,) - ౧౬౩ భాగలచేతను, శరవేదరూపైః = (శర - ౫, వేద -
౪, రూపైః - ౧,) - ౧౪౫ భాగలచేతను, బాణాక్షిచంద్రైః = (బాణ - ౫,
అక్షి - ౨, చంద్రైః - ౧,) - ౧౨౫ భాగలచేతను, గరితర్కరూపైః = (గరి - ౨,
తర్క - ౬, రూపైః - ౧,) - ౧౬౨ భాగలచేతను, గుణేందుభూభిశ్చ = (గుణ -
౩, ఇందు - ౧, భూభిః - ౧,) - ౧౧౩ భాగలచేతను, వక్రత్వం = వక్ర స్వ భావ
మును, ఆయాంతి = పొందుచున్నారు.

తా॥ ఆ యా గ్రహముల ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్రమును (౪ నాల్గవ
సంస్కార కేంద్రముననుట) భాగలుచేయగా, ౧౬౩ భాగలున్నప్పుడు కుజాదును,
౧౪౫ భాగలున్నప్పుడు బుధుడును, ౧౨౫ భాగలున్నప్పుడు గురుడును, ౧౬౨ భాగ
లున్నప్పుడు శుక్రుడును, ౧౧౩ భాగలున్నప్పుడు శనియు, వక్రప్రారంభము బొందు
చున్నారని తాత్పర్యము.

—♦ వక్ర త్యాగ కేంద్ర భాగలు ♦—

శ్లో॥ శైలాంక చంద్రైశ్చరచంద్రా బాహుభి ర్బాణాక్షి నేత్రై
ర్గుణగోకుభిశ్చ శైలాంక నేత్రైః క్రమశః కుజాద్యా ఋజుత్వ
మాయాంతిచ కేంద్రభాగైః ॥

టీ॥ కుజాద్యాః = కుజాది పంచ గ్రహములు, క్రమశః = క్రమముగాను,
కేంద్రభాగైః = ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్ర భాగలగు, శైలాంకచంద్రైః =
(శైల - ౨, అంక - ౯, చంద్రైః - ౧,) - ౧౯౨ భాగలచేతను, శరచంద్ర

బాహుభిః = (శర - ౫, చంద్ర - ౧, బాహుభిః - ౨,) - ౧౨౫ భాగలచేతను,
బాణాక్షి నేత్రైః = (బాణ - ౫, అక్షి - ౩, నేత్రైః - ౨,) - ౨౩౫ భాగ
లచేతను, గుణగోకుభిశ్చ = (గుణ - ౩, గో - ౯, కుభిః - ౧,) - ౧౯౩ భాగల
చేతను, శైలాంకనేత్రైః = (శైల - ౨, అంక - ౯, నేత్రైః - ౨,) - ౨౪౨ భాగల
చేతను, ఋజుత్వం = ఋజుస్వభావమును, (అనగా వక్రత్యాగముననుట) ఆయాంతి =
పొందుచున్నారనుట.

తా॥ ఆ యా గ్రహముల ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్రమును భాగలు
చేయగా ౧౯౨ భాగలయినప్పుడు కుజాదును, ౧౨౫ భాగలయినప్పుడు బుధుడును,
౨౩౫ భాగలయినప్పుడు గురుడును, ౧౯౩ భాగలయినప్పుడు శుక్రుడును,
౨౪౨ భాగలయినప్పుడు శనియు, వక్ర త్యాగమును [అనగా ఋజుగతిని]
పొందుదురని తాత్పర్యము.

—♦ వక్ర దినములు ♦—

శ్లో॥ రస తక్రైశ్చంద్రైశ్చంద్రైర్వియద్బాహిర్వియద్భిః క్రమాత్ ।

నేత్రబాణైశ్చంద్రైర్వియద్భిః క్రమాత్ వక్రవాసరాః ॥

టీ॥ గ్రహాణాం = కుజాది పంచ గ్రహములకు, క్రమాత్ = క్రమముగా,
వక్రవాసరాః = వక్ర దినములు, రసతక్రైః = (రస - ౬, తక్రైః - ౬,) కుజాదు
౬౬ దినములకును, చంద్రనేత్రైః = [చంద్ర - ౧, నేత్రైః - ౨,] - బుధుడు ౨౧
దినములకును, వియద్బాహిర్వియద్భిః = [వియత్ - ౦, బాహుభిః - ౨, ఇందుభిః -
౧,] - గురుడు ౧౨౦ దినములకును, నేత్రబాణైః = [నేత్ర - ౨, బాణైః - ౫,] -
శుక్రుడు ౫౨ దినములకును, భూతవిత్వైః = [భూత - ౫, విత్వైః - ౧౩] - శని
శ్చరుడు ౧౩౫ దినములకును, [భవంతి], అగుచున్నవి.

తా॥ కుజాదు ౬౬ దినములును, బుధుడును ౨౧ దినమును, గురుడు ౧౨౦
దినములును, శుక్రుడు ౫౨ దినములును, శనిశ్చరుడు ౧౩౫ దినములును, రహస్యమిగ
వక్రించి యుండురని తాత్పర్యము.

—* పశ్చాద్ స్తమయ కేంద్ర భాగలు (మాధ్యం) :—

శ్లో॥ దంతాన్నిభి స్సాయక బాణచంద్రైః వక్ష్యేద రామైరిన ప్ర
మాపైః । శూన్యాభి రామైః కుసుతాదయోస్తం ప్రయాంతి
పశ్చాచ్ఛల కేంద్ర భాగైః ॥

టీ॥ కుసుతాదయః = కుజాది పంచ గ్రహంబులు, క్రమః = క్రమముగా, చలకేంద్రభాగైః = ద్వితీయపర్యాయ శీఘ్ర కేంద్రభాగలగు, దంతాన్నిభిః = [దంత - 3౨, అన్నిభిః - 3,] - 3౩౨ భాగలును, సాయకబాణచంద్రైః = [సాయక - ౧౯, బాణ - ౧౯, చంద్రైః - ౧,] - ౧౧౯ భాగలచేతను, వక్ష్యేదరామైః = [వక్ష - ౬, వేద - ౪, రామైః - 3,] - 3౪౬ భాగలచేతను, నిరస్తమాపైః = [నిర - 2, సప్త - 2, మాపైః - ౧,] - ౧౨౨ భాగలచేతను, శూన్యాభిరామైః = [శూన్య - ౦, అభి - ౪, రామైః - 3,] - 3౪౦ భాగలచేతను, పశ్చాద్ స్తం = పశ్చాద్ స్తమయమును, ప్రయాంతి = పొందుచున్నారనుట.

తా॥ నాలగవ సంస్కార కేంద్ర భాగలగు 3౩౨ భాగలచేత కుజుడును, ౧౧౯ భాగలచేత బుధుడును, 3౪౬ భాగలచేత గురుడును, ౧౨౨ భాగలచేత శుక్ర డును, 3౪౦ భాగలచేత శనియు, పడమటి దిశను అస్తమించుచున్నారని తా॥

—* ప్రాగుదయ కేంద్ర భాగలు (మాధ్యనివృత్తి) *—

శ్లో॥ నాగాశ్విభిః సాయక శూన్యదస్త్రైః ద్వేదేందుభిః పావక
నాగ చంద్రైః । ఖబాహుభి శ్చంచల కేంద్ర భాగైః
ప్రాచ్యాంకుజాద్యా ఉదయం ప్రయాంతి ॥

టీ॥ కుజాద్యాః = కుజ బుధ శుక్ర శనిలు, క్రమః = క్రమముగా, చంచల కేంద్రభాగైః = ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్ర భాగలగు, నాగాశ్విభిః = [నాగ - ౮, అశ్విభిః - ౨,] - ౨౮ భాగలచేతను, సాయకశూన్యదస్త్రైః = [సాయక - ౧౯, శూన్య - ౦, దస్త్రైః - ౨,] - ౨౧ భాగలచేతను, వేదేందుభిః = [వేద - ౪, ఇందుభిః - ౧,] - ౧౪ భాగలచేతను, పావకనాగచంద్రైః = [పావక - 3, నాగ

-౮, చంద్రైః - ౧,] - ౧౮౩ భాగలచేతను, ఖబాహుభిః = [ఖ - ౦, బాహుభిః - ౨,] - ౨౦ భాగలచేతను, ప్రాచ్యా = తూర్పుదిక్కును, ఉదయం = ఉదయమును, ప్రయాంతి = పొందుచున్నారనుట.

తా॥ నాలగవ సంస్కార కేంద్ర భాగలగు ౨౮ భాగలచేత కుజుడును, ౨౦ భాగలచేత బుధుడును, ౧౪ భాగలచేత గురుడును, ౧౮౩ భాగలచేత శుక్రడును, ౨౦ భాగలచేత శనిశ్చరుడును, ప్రాగుదయమును పొందుచున్నారని తాత్పర్యము.

బుధ శుక్రలకు ప్రాగస్తమయ

—* కేంద్ర భాగలు *—

శ్లో॥ నవాభ్ర రామై స్తురగాన్ని పావకైః ప్రాగస్తగా సామ్యసితో
చలాంతైః । పశ్చాద్భ్రశుక్రాపుదయం ప్రయాంతః క్వధైః
ప్రేదస్త్రిశ్చల కేంద్రభాగైః ॥

టీ॥ సామ్యసితో = బుధ శుక్రలు క్రమముగ, చలాంతైః = తమ ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్ర భాగలగు, నవాభ్రరామైః = [నవ - ౯, అభ్ర - ౦, రామైః - 3,] - 3౦౯ భాగలచేతను, తురగాన్నిపావకైః = [తురగ - 2, అన్ని - 3, పావకైః - 3,] - 3౩౨ భాగలచేతను, ప్రాగస్తగా = తూర్పు దిశ స్తంత్రులగుదులు. భ్రశుక్రా = బుధ శుక్రలు, చలకేంద్రభాగైః = ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్ర భాగలగు, క్వధైః = [కు - ౧, అధైః - ౧,] - ౧౧ భాగలచేతను, త్రిదస్త్రైః = [త్రి - 3, దస్త్రైః - ౨,] - ౨౩ భాగలచేతను, పశ్చాదుదయం = పశ్చమ దిక్కును ప్రయాంతః = పొందుచున్నారనుట.

తా॥ చతుర్థ సంస్కార శీఘ్ర కేంద్రభాగలగు 3౦౯ భాగలచేత బుధుడును, 3౩౨ భాగలచేత శుక్రడును, ప్రాగస్తమయమును పొందుచున్నారు. మఱియు పశ్చాదుదయమును బుధుడు ౧౧ భాగలచేతను, శుక్రడు ౨౩ భాగలచేతను, పశ్చాదుదయమును అనగా పడమర దిక్కును ఉదయించుచున్నారనుట.

శ్లో॥ తౌవక్ర కాలే స్తగతో ప్రతీచ్యాం ప్రాగుద్గతో శుక్రబుధౌ
తథైవ । స్వభావగత్యాస్తగతో భ్రశుక్రా ప్రాచ్యాం ప్రతీ
చ్యాం భవతః క్రమేణ ॥

టీ॥ తా - ఆ, శుక్రబుధౌ - శుక్ర బుధులు, వక్రకారే - వక్రసమయమందు, ప్రతీచ్యాం - పడమర దిశను, అగస్త్యతా - అస్తంగతులును, ప్రాగస్త్యతా - తూర్పు దిశ నుదయంగతులనగుదురు. తదైవః - ఆ ప్రకారమే, జ్ఞశుక్రా - బుధ శుక్రులు, స్వభావగత్యా - సవ్యగతిచేత, ప్రాచ్యాం - తూర్పు దిశను, అగస్త్యతా - అస్తంగతులును, ప్రతీచ్యాం - పడమర దిశను, భవతః - ఉదయంగతులును, కృమేణ - కృమంబుగ నగుచున్నారనుట.

తా॥ ఆ బుధ శుక్రులు వక్రకాలమందు సృష్టిమంబున నస్తమించి క్రమముగ ప్రాగ్నుదయమును బొందుదురు. మఱియు ఆ బుధ శుక్రులు సవ్యగతిచేత తూర్పున నస్తమించి పడమర దిశ నుదయమును క్రమంబుగ బొందుదురని తా॥

—♦ కుజాదులకు అస్తమయాది ఉదయ దినములు♦—

శ్లో॥ భార్గూ నృపా శూన్యగుణా దిశోంగ రామాః ప్రతీచ్యాం
దిశిచాస్తవాసరాః । జ్ఞశుక్రయోర్ద్రస్రగుణాః కుశైలాః
ప్రాగస్త కాలాద్దివసాభవంతి ॥

టీ॥ ప్రతీచ్యాదిశః - పడమర దిశను, అస్తవాసరాః - అస్తంగతి దినములు, అనగా, అస్తమయాది ఉదయ పర్యంత దినములనుట. భార్గూ - [భ - ౦, అర్క - ౧౨,] - ౧౨౦ దినములు ఇవి కుజునకును, నృపా - ౧౬ దినములు ఇవి, బుధునకును, శూన్యగుణాః - [శూన్య - ౦, గుణాః - ౩,] - ౩౦ దినములు ఇవి గురునకును, దిశః - ౧౦ దినములు ఇవి శుక్రనకును, అంగరామోః - [అంగ - ౬, రామా - ౩,] - ౩౬ దినములు ఇవి శనికిని, [భవంతి - అగుచున్నవి] జ్ఞశుక్రయోః - బుధశుక్రులకు, ప్రాగస్తకాలాత్ - ప్రాగస్తమయదినమునుండి, దివసాః - పశ్చాదుదయ పర్యంత దినములు, ద్రస్రగుణాః - [ద్రస్ర - ౨, గుణాః - ౩,] - ౩౨ దినములును, కుశైలాః - [కు - ౧, శైలాః - ౨,] - ౨౧ దినములును, భవంతి - అగుచున్నవి.

తా॥ పశ్చాదస్తమయ దినము మొదలుకొని ౧౨౦ దినములచే కుజుడును ౧౬ దినములచే బుధుడును, ౩౦ దినములచే గురుడును, ౧౦ దినములచే శుక్రుడును

౩౬ దినములచే శనియు, ప్రాగ్నుదయమును బొందుచున్నారను. మఱియు ప్రాగస్తమయ దినము మొదలుకొని పశ్చాదుదయమును ౩౨ దినములచే బుధుడును, ౨౧ దినములచే శుక్రుడును, బొందుచున్నారని తా॥

—♦ కు జాదుల కస్తమయ దినములు♦—

శ్లో॥ శూన్యాగ తరై స్తురగాగ్నిభిశ్చ దసాద్దిరామై శ్వశి
బాణనేత్రైః । ద్వివేద రామై ద్వివస్తే స్తథాస్తం ప్రయాంతి
భేటాఉదితాః కుజాద్యాః ॥

టీక॥ ఉదితాః = తూర్పు దిశ నుదయించిన, భేటాః = గృహబులగు, కుజాద్యాః = కుజాదులు, అస్తం = అస్తమయమును, శూన్యాగతరైః = (శూన్య - ౦, అంగ - ౬, తరైః - ౬,) - (౬౬౦) అగు, దివస్తేః = దినముల చేతను, తురగాగ్నిభిశ్చ = (తురగ - ౨, అగ్నిభిశ్చ - ౩,) - ౩౨ దినములచేతను, దసాద్దిరామైః = (ద్రస్ర - ౨, ఆది - ౨, రామైః - ౩,) - ౩౨ దినములచేతను, శ్వశిబాణనేత్రైః = (శ్వ - ౧, బాణ - ౫, నేత్రైః - ౨,) - ౨౫ దినములచేతను, ద్వివేదరామైః = (ద్వి - ౨, వేద - ౪, రామైః - ౩,) - ౩౪ దినములచేతను, తథా = పూర్వ గ్రంథోక్త ప్రకారము, అస్తం = అస్తమయమును, ప్రయాంతి = బొందుచున్నారనుట.

తా॥ ప్రాగ్దిశ నుదయించిన గృహములలో కుజుడు ౬౬౦ దినములకును, బుధుడు ౩౨ దినములకును, గురుడు ౩౨ దినములకును, శుక్రుడు ౨౫ దినములకును, శ్వశిబాణుడు ౩౪ దినములకును, అస్తమించెదరనుట. అందు కుజ గురు శనులు పశ్చిమంబున నస్తమించెదరనియు, బుధ శుక్రులు తూర్పుననే అస్తమించెదరని యభిప్రాయము.

బుధ శుక్రులకు పశ్చాదుదయ పశ్చాదస్తమయ

—* దినములు *—

శ్లో॥ పశ్చాదుదయ మారభ్య పశ్చాదస్తమయావధి ।
పంచాగ్ని దివసాస్సామ్యే నేత్రైర్కరకరాః కపా ॥

టీక॥ పశ్చాదుదయమారభ్య = పశ్చాదుదయము మొదలుకొని, పశ్చాదస్తమయావధి = పశ్చాదస్తమయపర్యంతము, సామ్యే = బుధుడు, పంచాగ్నిదివసాః =

(పంచ - ౫, అగ్ని - ౩,) - ౩౫, దివసాః = దినములును, కవో = శుక్రడు,
నేత్రోత్కరాః = (నేత్ర - ౨, తర్క - ౬, కరాః - ౨,) - ౨౬౨ దినములు
నందును.

తా॥ పశ్చాదుదయము మొదలుకొని మఱల పశ్చాదుదయమును జేయుట
యందు బుధునకు ౩౫ దినముల కాలము పట్టుననియు, శుక్రునకు ౨౬౨ దినముల
కాలము పట్టునని తాత్పర్యము.

బుధ శుక్రులయొక్క పాగస్త పశ్చాదుదయ వక్ర వక్ర

—♦ త్యాగాదులకు క్రమముగా పరిమాణ దినములు ♦—

శ్లో॥ పాగస్త కాలాద్వివర్ధిరామైః పశ్చాదుదయ పోదయమా
హురస్మాత్ నేత్రాగ్నిభిర్యక్ సముద్భవ స్తతస్త్రిభిః
ప్రతీచ్యాదిశిచాస్తగత్వం॥

టీక॥ బుధస్య = బుధునకు, ప్రాగస్త కాలాత్ = ప్రాగస్త కాలమునుండి,
ద్విరామైః - (ద్వి - ౨, రామైః - ౩,) - ౩౨ అగు, వివర్ధైః = దినములచేత,
పశ్చాదుదయం = పశ్చాదుదయమును, ప్రాహుః - విద్వాంసులు చెప్పిరి. అస్మాత్ =
ఈ పశ్చాదుదయమునుండి, నేత్రాగ్నిభిః = (నేత్ర - ౨, అగ్నిభిః - ౩,) - ౩౨ దిన
ములచేత, వక్రసముద్భవః = వక్రంబుకలుగును. తతః = తక్కింపుత్తి యొనపిమ్మట,
త్రిభిః = మూడు దినములచేత, ప్రతీచ్యాదిశి = పడమర దిక్కునందు, అస్తగత్వం =
అస్తగతత్వంబు పొందును.

శ్లో॥ తదాదిత్యేగ్గురుదివైస్తు పూర్వదిగుద్భవస్యాదితిసంవదంతి॥

తతస్త్రిభిర్యక్రతేర్విమోచనా కరాగ్నిభిః ప్రాగ్దిశిచాస్తగత్వం॥

టీక॥ తదాది = ఆ పశ్చాదుదయము మొదలుకొని, తక్కిందుద్వివైః =
(తర్క - ౬, ఇందు - ౧,) - ౭ అగు, ద్వివైః = దినములచేత, పూర్వదిగుద్భవం -
పాగదుదయము, స్యాదితి - అగునని, సంవదంతి - చెప్పుదురు. తతః - ఆ ప్రాగు
దయానంతరము, త్రిభిః - మూడు దినములచేత, వక్రగతేః - వక్రగతియొక్క,
విమోచనం - విముక్తియగును. (తతః) అనంతరము, కరాగ్నిభిః - (కర - ౨,
అగ్నిభిః - ౩, ౩౨ దినములచేత, స్యాగ్నిభిః - తూర్పు దిక్కునందు, అస్తగత్వం -
అస్తగతత్వంబు పొందును.

తా॥ బుధునకు పాగస్తయ దినము మొదలు ౩౨ దినములకు పశ్చాదుద
యంబుగలుగును. ఆ పిమ్మట ౩౨ దినములకు వక్రము కలుగును. ఆ పిమ్మట ౩
దినములకు పశ్చాదుదయంబు కలుగును. ఆ పిమ్మట ౧౬ దినములకు ప్రాగుదయం
బగును. ఆ పిమ్మట ౩ దినములకు వక్రగతి విడుచును. ఆ పిమ్మట ౩౨ దినములకు
పాగస్తయమగునని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ శుక్రః ప్రతీచ్యదయతోగ్ని గుణాక్షిః స్యాద్విక్రీతతో
గగన నేత్రద్వినై స్తథాస్తం॥ పాచ్యామధావృభి రుదేత్యధ
బాణనేత్రైః నిర్వక్రముత్కృతికరై రధచాస్తమేతి॥

టీక॥ శుక్రః - శుక్రుడు, ప్రతీచ్యదయతోః - పశ్చాదుదయము మొదలు
కొని, అగ్నిగుణాక్షిభిః - (అగ్ని - ౩, గుణ - ౩, అక్షిభిః - ౨,) - ౨౩౩ దిన
ములచేత, వక్రీవక్రగతిగలవాడు, స్యాత్ - అగును. తతః - అటుపిమ్మట గగన
నేత్రద్వినైః - (గగన - ౦, నేత్ర - ౨,) - ౨౦ అగు, ద్వివైః - దినములచే,
తథాస్తం - పశ్చాదుదయము నొందును. అథ - అనంతరము, ప్రాచ్యాం -
తూర్పున, అవృభిః - ౮ దినములచేత, ఉతేతి - ఉదయించుచున్నాడు. అథ -
అనంతరము, బాణనేత్రైః - (బాణ - ౫, నేత్రైః - ౨,) - ౨౫ దినములచేత,
నిర్వక్రం - వక్రత్యాగము నొందును. అథ - తదనంతరము, ఉత్కృతికరైః -
(ఉత్కృతి - ౨౬, కరైః - ౨,) - ౨౮ దినములచేత, అస్తమేతి - ప్రాగస్తయ
మును బొందుచున్నాడు.

తా॥ శుక్రుడు, పశ్చాదుదయము మొదలుకొని ౨౩౩ దినములకు వక్రీంచును.
ఆ పిమ్మట ౨౦ దినములకు, పశ్చాదుదయంబుగలుగును. అటుపిమ్మట ౮ దినములకు
తూర్పున ఉదయించును. అటుపిమ్మట ౨౫ దినములకు వక్రత్యాగమగును.
ఆ పిమ్మట ౨౮ దినములకు, తూర్పున అస్తమించుననుట.

వ క) వ క) త్యాగోదయాస్తమయాది

—* ప్రవేశ ఘటికా నిర్ణయము *

శ్లో॥ వక్రవక్రోదయాస్తాంశాః ధ్రువాంశేభ్యోధికాల్పతః॥

కలీకృతాహృతాః కేంద్రీ గత్యాతైష్యవాసరాః॥

టీక! వక్రవాక్రొదయాస్తాంశాః - వక్ర వక్రత్యాగోదయాస్తయంతరాలు, భువాంశేభ్యః - పూర్వోక్తములగు ఆయా భువాంశములకంటె, అధికాల్పతః - అధిక అల్పత్వంబు గలిగియున్నయెడల, కలికృతాః - ఆ కేంద్ర భాగాదులు లిప్తులు చేయబడినవై, కేంద్రత్యాగయాగ్రహకేంద్రగతిచేత, హృతాః - భాగింపబడుచుండుగా నేర్పడిన లభము, యాత్రైవ్యవాసరాః - గత ఏవ్య దినంబులగును.

తా॥ ఆయా గ్రహముల ద్వితీయ పర్యాయ శీఘ్ర కేంద్రభాగాలు, అయా గ్రహములకు జెప్పిన వక్రవక్రత్యాగోదయాస్తయ భువ భాగ సంఖ్యల కంటె, అధికాల్పములుగా నున్నయెడల, ఆ అధిక అల్పములగు భాగాదులను లిప్తులుచేసి, ఆయా గ్రహ కేంద్రగతిచే భాగించగా లభము గత ఏవ్య దినంబులగును. ఈ దినములవలన, యీ గ్రహ మిన్ని దినముల క్రిందట వక్రవాది భావమును బొందినదని యైనను, మఱియు ఇన్ని దినములకు వక్రవాది భావమును పొందుననియున్నను, తెలియవలెనని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ ప్రతిచ్యస్తంగతేసుక్తే మూఢోదశదినావధి ।

ప్రాగస్తగేభవేన్మూఢో సాధమాసద్వయావధి ॥

టీక! శుక్రే - శుక్రడు, ప్రతిచ్యస్తంగతే - పశ్చాదస్తయమును బొందుచుండ, దశదినావధి - ౧౦ దినముల పర్యంతము, మూఢః - మూఢ్యంబు ప్రాగస్తగే - ప్రాగస్తయమును బొందుచుండ సార్ధమాసద్వయావధి - రెండున్నరమాస పర్యంతము, మూఢః - మూఢ్యంబు, భవేత్ - అగును.

తా॥ శుక్రడు, పశ్చాదస్తయమును బొందుచుండ (౧౦) దినముల పర్యంతము మూఢమి యగును. శుక్రడు ప్రాగస్తయమును బొందుచుండ, రెండున్నర మాసము మూఢమి కలిగియుండునట.

శ్లో॥ గురోస్సదా ప్రతిచ్యాతు దిశిచాస్తమయం భవేత్ ।

ప్రాచ్యాముదయ మేతస్య మూఢోమాసైక్యకమేవహి ॥

టీక! గురోః - గురునకు, సదా - ఎల్లప్పుడను, ప్రతిచ్యాంతి - పడమర దిక్కునందు, అస్తమయం - ఆస్తమానము, భవేత్ - అగును. ప్రాచ్యాం - తూర్పు దిక్కునందు, ఉదయం - ఉదయమగును. ఏతస్య - ఈ గురునకు, మూఢః - మూఢ్యత, మాసైక్యమేవహి - ఒక మాసమేను.

తా॥ బృహస్పతి (సర్వదా) పడమర దిక్కున అస్తమించును, తూర్పున ఉదయించును. ఈ గురు మూఢమి ఒకమాసమేననుట.

ఇతి స్ఫుటాధికారస్సమాప్తః ।

అథ త్రిప్రశ్నాధ్యాయ ప్రారంభః

ఈ అధ్యాయమందు కొంతవఱకు శంకుస్థాపనము తద్వారా, దిక్సాధనమును, విషువచ్ఛాయా సాధనములను జెప్పబడును. ఈ ప్రశ్నాధ్యాయము గురుముఖంబుగ దెలిసికొనవలయును. గ్రంథ విస్తరముచే టీక వ్రాయబడలేదు.

శ్లో॥ యః కర్మసాక్షిభగవాన్ యోవేదప్రతిపాదితః ।

తమాశ్రయే సదామోహ తమోరాశినవృత్తయే ॥

మేసాయనదిసేర్కస్య తులాయనదిసేపివా । స్వదేశాక్షు
ప్రభా సాధ్యాద్వా దశాంగుళశంకునా ॥ ౧ ॥ సమీకృతశిలాయాం
వా సమభూమితలేపివా । ఇప్తశంకోఃప్రమాణేన విలిఖేద్వృత్తమండ
లం ॥ ౨ ॥ వృత్తమధ్యస్థితస్యాస్య శంకోఃపూర్వాపరాష్ఠాయాః ।
ఛాయోగ్రంథ్యత్రవిశలి వృత్తయత్రవిముంచతి ॥ ౩ ॥ వృత్తేప్రాకృ
శ్చిమస్థాన ద్వయేబిందూకృతేయది । పూర్వాపరాష్ఠ్యాత్రోస్యా
తాం వక్ష్యమాణానుసారతః ॥ ౪ ॥ పూర్వబిందుంసమారభ్య శంకు
మూలస్యయత్నతః । కర్కటేనలిఖేద్ద చంద్రవద్బలయంతతః ॥ ౫ ॥
పశ్చాద్బిందుం సమారభ్య వలయ చంద్ర ఖండవత్ । శంకుదీర్ఘ
ప్రమాణేన కర్కటేనైవసంలిఖేత్ ॥ ౬ ॥ కేంద్రీకృతప్రాగపర బిం
ద్యోర్వలయ యోగతః । మత్స్య కృతిర్భవేదేత ద్వృత్తమండల
మధ్యగా ॥ ౭ ॥ తస్మాత్స్యపుచ్చముఖయో ర్మధ్యతోవృత్తమండ
లం । ప్రాచ్యామేకాంలిఖేదేఖాం సమయామోత్తరానిత్యాం ॥ ౮ ॥
వృత్తసంయోగయామోద గ్రేఖాగోబిందుచిహ్నితే । తేకేంద్రీ
కృత్యవలయ ద్వితీయంవిలిఖేత్సుధీః ॥ ౯ ॥ వలయద్వితీయస్యాస్య సం
యోగాస్మత్స్యసంభవః । మత్స్యమధ్యేవిలిఖతా రేఖాపూర్వాపరా
భిధాః ॥ ౧౦ ॥ ఏవందిక్సాధనంకృత్వా పూర్వోక్తవిషువద్వయాః ।
దినార్ధసమయేశంకుం దిక్కుధ్యేతువినిశ్చివేత్ ॥ ౧౧ ॥ యామోత్త
రాయాంరేఖాయాం శంకోరుత్తరయామ్యతః । యస్మిన్దేశేయా

ప్రదృష్టా చ్ఛాయాతత్రాక్షభాభవేత్ ॥ ౧౨ ॥ కుండిసి పట్టణేమేష
తులాయనదివ ద్వయాః । తీర్ణ్యంగుళాని వట్టింశ ద్వ్యంగుళా
3-3౬ న్యక్షభాభవేత్ ॥ ౧౩ ॥ దేవరాజ్య - ౨-౪౦ - శ్చన్నపుర్యా
మక్షభానిశ్చితాబుధైః । శ్రీకాళహస్తిచగరే త్యగిగుఃపద్వయం
గుళా - 3 - ౬ ॥

—♦ అనంతర మక్షకణానయనమాహ —

శ్లో॥ శంకోశ్చాక్షప్రభాయాశ్చ ఉభయోర్వర్గసంయుతాత్ ।
మూలంభవేదక్షకర్ణ ఇత్యేవం నిశ్చితోబుధైః ॥ ౧౪ ॥ అథవాక్షప్రభా
వర్గః పంచమిశతి ౨౫ భాజితః । అర్క ౧౨ సంఖ్యాయుతోవాచు
మక్షకర్ణోంగుళాత్మకః ॥ ౧౬ ॥

—* శంకుపమాణానయనమ్ —

శ్లో॥ ఛాయావర్గం కర్ణవర్గా త్యక్తావశేషస్యయత్పదం ।
తదేవదిబ్బధ్యశంకోః పరిమాణమనారతం ॥ ౧౭ ॥

—* విషువచ్ఛాయానయనమ్ —

శ్లో॥ కర్ణవర్గాచ్చంకువర్గం హిత్యాతదవశేషతః । మూలం
గ్రాహ్యో తదేవాక్ష చ్ఛాయాభవతి స తతం । ౧౮ కుండిన్యామక్ష
కర్ణస్తు సూర్యేంద్వగ్నికరాబ్ధిభిః । ౧౨-3౧-౪౨ । అంగుళైర్నిశ్చిత
శ్చన్నపట్టణేర్మధుతి ౧౨-౧౮ రభవేత్ ॥ ౧౯ ॥

—* అభేష్టచ్ఛాయయాసూర్యోదయాది ఘటికాపరిజ్ఞానార్థ
మాదౌ భాజ్యానయనమాహ —

శ్లో॥ దశ ౧౦ ఘ్నక్షభయాక్షస్య చరస్యైవకృతిస్సదా ।
ద్వి ౨ విఘ్నా స్వశరాం గి శాఢ్యా స్యాద్భాజ్యో వేద రుద్ర
౧౧౪ యుక్ ॥

—* అథ మధ్యాహారానయనమాహ —

శ్లో॥ శర గి భక్తాచ్చరాలబ్ధ ముదగ్గోశేంద్రభూ ౧౧౪ యుతా ।
మధ్యహారోభవేద్యామ్య గోళేతు వియుతంయది ॥

—* అథ అభిమతహారానయనమ్ —

శ్లో॥ ఇష్టచ్ఛాయాకృతియుతా చ్ఛంకువర్గాచ్చ యత్పదం ।
స్యాదిష్టకర్ణస్తద్భక్తా ద్భాజ్యా దభిమతోహరః ॥

—♦ అథ సతసాధన క్రమమాహ —

శ్లో॥ అక్షకర్ణహతాభీష్ట హారోమధ్యాద్వి శోధితః । భవేత్స
మాఖ్యస్తద్విగుణా వేదాకాజ్ఞా ౧౯౪ ధికంయది ॥ ౨౩ ॥ తదా
పుథక్ నివేశ్యాబ్ధి గోభూ ౧౯౪ హీనం గుణో 3 ద్భృతం । ఫలంసం
యోజ్యతస్మూల మర్థనాశీవియుగ్మతం ॥ ౨౪ ॥ స్యాద్దేవాంకధరా
౧౯౪ ల్పస్య సమాఖ్యద్విగుణస్యతు । మూలమేననతం హ్యే తదర్థ
నాశీ విశోధితం ॥ ౨౫ ॥

—♦ ఇష్టచ్ఛాయాసాధిత సతాదిష్ట ఘటికాశ్చాహ —

శ్లో॥ సతేనైవోనితంచాహ ర్దళంపూర్వాపరార్థయోః ।
అభీష్టచ్ఛాయయాజాతం ఘటికాద్యమితితమ్ ॥ ౨౬ ॥

—♦ సతోన్నతనాడికా స్వరూపమాహ —

శ్లో॥ సూర్యో దయాది ఘటికాః ప్రాక్కపాలేస్యరున్నతాః ।
పశ్చాత్పాలే సూర్యాస్త ఘటికాశ్చోన్నతాస్సదా ॥ ౨౭ ॥ తాభి
రున్నతనాడిభి రూవాహర్దళనాడికాః । సతనాడ్యో భవంత్యేతాః
ప్రాక్పశ్చిమ కపాలయోః ॥ ౨౮ ॥

—♦ అక్షాంశసాధనమాహ —

శ్లో॥ అక్షప్రభా పంచ గి హతా దశాం ౧౦ శోనాక్షభాకృతేః ।
అక్షాంశాస్సంభవంత్యేతే సదాదక్షిణదిగ్భవాః ॥ ౨౯ ॥

—♦ అథ క్రాంతిసాధనమాహ —

శ్లో॥ ఖాబ్ధయః ౪౦ శూన్యనాగాశ్చ ౮౦ కైలరుద్రాః ౧౧౭
కుపంచభూః ౧౫౧ । హపనాగేందవ ౧౮౧ స్తర్క వ్యోమాక్షిణి

౨౦౬ తతఃపరం || ౩౦ || వేదబాహుకరా ౨౨ర శ్చాస్త్ర వైశ్వసర
భుజా ౨౩౬ సతః! వ్యోమాభిబాహవః ౨౪౦ క్రాంతి పదకాస్సు
రిమేధ్రువాః || ౩౧ ||

౧-ప- ౪౦-౮-౪౦౪-ప-౧౧౧౮-౩౦౨-ప-౨౨౪-౮-౧౨ ౦-ప-౦-౮-౪౦
౨-ప- ౪౦-౮-౩౨౪-ప-౧౧౧౮-౨౪౦-ప-౨౩౬-౮- ౪
౩-ప-౧౧౨-౮-౩౪౬-ప-౨౦౬-౮-౧౧౪-ప-౨౪౦-౮- ౦

శ్లో|| యస్యకస్యగ్రహస్యాపి కర్తవ్యేక్రాంతిసాధనే | సోగ్ర
హోయనభాగాది యుతః కేంద్రత్వమాప్నూయాత్ || ౩౨ || సాయ
నాంశగ్రహస్యాస్య భుజభాగాదశో ౧౦ ధృతాః | లబ్ధ పదకసం
ఖ్యాస్యా దంతరేణావ శేషితమ్ || ౩౩ || హత్వాదశ ౧౦ హృతం
లబ్ధ పదకేనయుతంతతః | దశ ౧౦ హృత్క్రాంతిరంశాది సాయన
ద్రహదిగృహేత్ || ౩౪ ||

—♦ అథ సతాంశ సాధనమాహ ♦—

శ్లో|| క్రాంత్యక్ష భాగయోరేక విక్స్థితత్వే సమన్వితాత్ |
దిగ్భేదేతువిహీనేన సతాంశాస్సంభవంతిహి || ౩౫ ||

—♦ అత్రాయం విశేషః ♦—

శ్లో|| క్రాంత్యక్షయోరేకవిక్షేప్తే సతాంశాదక్షిణస్తదా |
భిన్నదిశ్యభయార్కధ్యే యోధికస్తద్విగంశకాః ||

—♦ లంకోదయ లగ్నప్రమాణ నిర్ణయః ♦—

శ్లో|| లంకోదయా విఘటికాః మేషస్య గజ తారకాః |
వృషభస్యాంకగోక్షీణి యుగ్మస్యత్రిద్వివహ్నయః ||

టీ|| విఘటికాః = విఘటికారూపములగు, లంకోదయాః = లంకాలగ్న ప్రమా
ణములు, మేషస్య = మేషమునకు, గజ తారకాః = (గజ-౮, తారకాః-౨౭) ౨౭౮
యున్న, వృషభస్య = వృషభమునకు, అంకగోక్షీణి = [అంక-౯, గో-౯, అక్షీణి-౨]
౨౯౯ యున్న, యుగ్మస్య = మిథునమునకు, త్రిద్వివహ్నయః = [త్రి-౩, ద్వి-౨,
వహ్నయః-౩] ౩౨౩ న్ను,

శ్లో|| ఏతాః కర్కటకాదీనాం వ్యుత్క్రమేణ భవంతిహి |

తులాదీనాం క్రమాదేతాః మృగాదీనాం విలోమతః ||

టీ|| ఏతాః = పైన చెప్పిన మేష వృషభ మిథున ప్రమాణవిఘడియులు, వ్యుత్క్ర-
మేణ = తలక్రిందుగా, కర్కటకాదీనాం = కర్కటక సింహ కన్యా రాసులకును,
ఏతాః = ఇవి, తులాదీనాం = తులా వృశ్చిక ధను రాసులకు, క్రమాత్ = క్రమము
గాను, మృగాదీనాం = మకర కుంభ మీనరాసులకు, విలోమతః = తలక్రిందుగాను,
భవంతి = అగుచున్నవి.

తా|| లంకాలగ్న ప్రమాణములు విఘటికారూపముగా యీక్రింద వ్రాయఁ
బడును.

మీనమేషములకు	... ౨౭౮	కర్కటకధనుసులకు	... ౩౨౩
వృషభకుంభములకు	... ౨౯౯	సింహ వృశ్చికములకు	... ౨౯౯
మిథునమకరములకు	... ౩౨౩	కన్యాతులకు	... ౨౭౮

—♦ స్వదేశలగ్న ప్రమాణ సాధనమ్ ♦—

శ్లో|| స్వదేశ చర ఖండోనా మేషాద్యా రాశయ స్త్రయః |

వ్యస్తైస్తైశ్చరఖండై స్తే కర్కటాద్యాస్త్రయో యుతాః ||

టీ|| అందు, మేషాద్యాః = మేషాదిరాసులు, త్రయః = మూడైన, రాశయః =
రాసులు, స్వదేశచరఖండోనాః = స్వదేశ - ఆయాదేశములయొక్క, చరఖండ - ఆది
మధ్యాంత్య చరఖండములచేత క్రమంబుగ, ఊనాః - తగ్గుచు, స్వదేశీయరాసులగును.
వ్యస్తైః - తలక్రిందు లగు, తైః - ఆ, చరఖండైః - చరఖండములచేత, యుతాః -
కూడిన, తే - ఆ లంకాలగ్నములగు, కర్కటాద్యాః - కటకసింహకన్యలు, త్రయః -
మూడును, స్వదేశరాసులగును.

శ్లో|| క్రమతశ్చరఖండైస్తైస్తే తులాద్యాస్త్రయోయుతాః |

వ్యుత్క్రమైశ్చరఖండైస్తే త్రయోహీనా మృగాదయః ||

టీ|| తే - ఆ లంకాలగ్నములగు, తులాద్యాః - తులాదులగు, త్రయః - మూడును
క్రమతః - క్రమంబుగ, తైశ్చరఖండైః - ఆచరఖండములచేత, యుతాః - కూడినవగు
చును, మృగాదయః - మకరాదులగు, త్రయః - మూడైన, తే - అవి, వ్యుత్క్రమైః -

తలక్రిందులగు, చరఖండైః - చరఖండములచేత, హీనాః - తగ్గినవగుచును, స్వదేశ
లగ్నములగును.

శ్లో॥ వినాడికాత్మకాశ్చైతే భవేయస్వస్వదేశజాః ।

స్వదేశచరఖండోన యుక్తలంకోదయైః క్రమాత్ ॥

టీ॥ క్రమాత్ - పూర్వోక్త క్రమంబున, స్వదేశ చరఖండోన యుక్త లంకో
దయైః - ఆయా స్వదేశ చరఖండములతో న్యూనాధిక్యములగు లంకాలగ్న ప్రమాణ
ములచేత, స్వస్వదేశజాః - ఆయా స్వదేశీయములగు, ఏతేః - ఈ మేసాది ద్వాదశ
రాసులును, వినాడికాత్మకాః - విఘటికారూపముగలవి, భవేయః - కాగలవు.

తా॥ లంకాలగ్నములగు మేషమందు అదిచరఖండమును, వృషభమందు
మధ్యచరఖండమును, మిథునమందు అంత్యచరఖండమును తీవచవలెను. మఱియు
లంకాలగ్నములగు కర్కటకమందు అంత్యచరఖండమును, సింహభందు మధ్యచర
ఖండమును, కన్యాయందు అదిచరఖండమును కూడవలెను. మఱియు లంకాలగ్నము
లగు తులాది రాశిత్రయమందు క్రమంబున చరఖండములం గలవవలెను. మఱియు
లంకాలగ్నములగు మకరాదిరాశిత్రయమందు చరఖండములను వ్యవస్థాపనముగ తీవ
చవలెను. ఇట్లు చేయబడిన లంకాలగ్న ప్రమాణములే ఆయా స్వదేశలగ్న ప్రమాణం
బులు విఘటికారూపములం గలవగుననుట.

అకారాది సకలదేశములకు విషువచ్ఛాయాంగుల వియుంగు
ళములును, ఆయా దేశముల చరఖండములును, ఆయా దేశము
యొక్క మేసాది ద్వాదశలగ్న ప్రమాణ ఘడియా విఘడియలును
గల చక్రము ముందు చూడఁదగును.

—♦ ఇష్టకాల లగ్నానయన క్రమము ♦—

శ్లో॥ తత్కాలసాయనార్కస్య భోగ్యాశాస్తోదయః పుతాః ।

త్రిశదృశ్చభవేత్తోభ్యగ్య కాలస్తేవం గతాంశైః ॥

టీ॥ తత్కాల సాయనార్కస్య = తాత్కాలిక సాయన రవియొక్క,
భోగ్యాంశాః = భోగ్యాంశములు, (అనగా తత్కాల సాయనరవియొక్క, భాగలిప్తా
విలీప్తము 30 భాగలలో తీవచగా మిగిలిన భాగ లిప్తావిలీప్త లనుట) స్తోదయ
నార్కః = ఉదయించునట్లు, ఇతనుండు రాశియందు గలదిని భాగాదులు భుక్తము లనఁ

పుతాః = స్వ-తనయొక్క, (అనగా సాయనరవి స్థితరాశియొక్కయనుట) ఉదయః
రాశిప్రమాణవిలీప్తలచేత, పుతాః = గుణింపబడినవై, త్రిశదృశ్చభాగింప
బడగా నేర్పడిన లగ్న విఘటికలు, భోగ్యకాలః = భుజింపదగిన కాలము, భవేత్ =
అగును. ఏవం = ఈప్రకారము, గతాంశైః = సాయనరవి భుక్తాంశలచేతను,

శ్లో॥ గతకాలోభవేద్భోగ్య శ్శోభోగ్యభీష్టవినాడిషు ।

యావద్రాశిప్రమాణాని తావచ్ఛోభాన్యానియత్నతః ॥

టీ॥ గతకాలః - గతవిఘడియలు, భవేత్ - అగును. భోగ్యః - భుజింప
దగిన విఘటికారూపము, అభీష్టవినాడిషు - ఇష్టకాలవిఘడియలయందు, శోభ్యః -
తీవచదగినది. మిగిలిన విఘడియలలో, యావద్రాశి ప్రమాణాని - క్రమముగ తదనంత
రములగు యెన్ని రాశిప్రమాణములు, శోభ్యాని - తీవచదగినవో, తావత్ - అన్ని
రాశిప్రమాణములు, యత్నతః - ప్రయత్నమువల్ల, (శోభ్యాని) తీవచదగినవగును.

శ్లో॥ తతోవశిష్టంభుత్రిఘ్న మహినోదయభాజితం ।

ఫలంభాగాదికంతత్ర రాశిస్థానేత్వజాదికైః ।

అహీనపూర్వైస్సహితే లగ్నంసాయనముచ్యతే ॥

టీ॥ తతః - తదనంతరము, అవశిష్టం - మిగిలిన విఘటికారూపము, భుత్రిఘ్నం -
(భు-0, త్రి-3) 30 చేత, పున్ - గుణింపబడినదియై, అహీనోదయభాజితం - అహీన-
తీవచబడిన, ఉదయ - రాశిప్రమాణ విఘటికలచేత, భాజితం - భాగింపబడగా నేర్ప
డిన, ఫలం - లబ్ధముగు, భాగాదికం - భాగ లిప్తావిలీప్తము, అహీనపూర్వైః - తీవ
బడిన లగ్నముకంటె పూర్వములగు, అజాదికైః - మేషదులచేత, సహితే - కూడిన,
తత్ర - ఆరాశిస్థానే, సాయనార్క రాశిస్థానమందు, (సహితే) చేర్చగా, సాయనం-
అయనముతోగూడిన, లగ్నం - లగ్నమని, ఉచ్యతే - చెప్పబడును.

శ్లో॥ అయనాంశైర్విహీనం తల్లగ్నం తాత్కాలికంభవేత్ ॥

టీ॥ అయనాంశైః - అయనాంశములచేత, విహీనం - తగ్గిన, తత్ - ఆ, లగ్నం-
లగ్నము, తాత్కాలికం - తాత్కాలిక లగ్నమగును.

తా॥ తాత్కాలికసూర్యుని అయనాంశములతో కూడగా, (తాత్కాలిక సాయ
నార్కః ఉదయించును.) ఇతనుండు రాశియందు గలదిని భాగాదులు భుక్తము లనఁ

బడును. మఱియు, ఆభాగాదులను 30 భాగములలో తీవచగా మిగిలినవి (భోగ్య భాగాదు లనబడును) ఈ భోగ్యభాగాదులను సాయనరవి పున్న రాశియొక్క స్వదేశీయ ప్రమాణ విభుడియలచేత గుణించి, 30 చే భాగించగా లభ్యవిభుడియలు (భోగ్య కాల మనబడును) ఇట్లు భుక్తభాగాదులవల్ల గతకాలము వెలుగువలెను. మూర్ఖో దయాది యిష్టకాలములలో పూర్వోక్తభోగ్య విభుడియలను తీసిచి, సాయనరవియొక్క క్రిందభాగాదులను విడచి, సాయనరవి రాశిస్థానమందు (౧) ఒకటి కలపవలెను. శేషించిన యిష్టకాలములలో సాయనరవిస్థిత తదనంతర స్వదేశరాశి ప్రమాణములు యెన్ని పోగలవో, అన్ని రాశిప్రమాణములను క్రమముగా తీసిచి, అన్ని సంఖ్యలను సాయనరవి రాశిస్థానమందు కలపవలెను. అట్లు చేయగా (శేషించిన యిష్టకాల విభుటికలను 30 చే గుణించి) తదనంతర రాశిప్రమాణముచేత (అనగా తీవచబడని స్వరాశిప్రమాణ విభుడియలచే ననుట) భాగించగా లభ్యము భాగలగును. ఆశేషమును ౬౦ చే గుణించి, మఱల భాగించగా లభ్యము లిప్తలగును. ఇట్లు విలిప్తలనున్ను దెచ్చుకొనవలెను. ఈలభ్యమగు భాగ లిప్తావిలిప్తలను పూర్వోక్త సాయనరవి రాశి స్థానమందు కలిపిన (మేషాదిరాశి) సంఖ్యకింద చేర్చుకొనగా సాయనలగ్నమగును. ఈ సాయనలగ్నములలో అయనాంశములు తీవచగా తాత్కాలికలగ్న మగుననుట.

శ్లో॥ భోగ్యాదల్పేష్టకాలేతు తదీష్టంభాగ్నిసంగుణం ।

సోదయాప్తఫలోజేత స్సూర్యయేవ తనుర్భవేత్ ॥

టీ॥ భోగ్యాత్ - భోగ్యకాలముకంటె, ఇష్టకాలే - ఇష్టకాలము, ఆల్పే నతి - తక్కువగుచుండ, తదీష్టం - ఆయిష్టకాలము, భాగ్నిసంగుణం - (౧ - ౦, అన్ని - 3) 30 చేత, సంగుణం - గుణింపబడినదై, సోదయాప్తఫలంజేతః - సోదయ - సాయనసూర్యోదయ లగ్న ప్రమాణముచేత, ఆప్త - భాగింపబడగా నేర్పడిన భాగాది లభ్యములలో, ఉపేతః - కూడిన, సూర్యవేవ - సూర్యుడే, తనుః - లగ్న భావము, భవేత్ - అగును.

తా॥ భోగ్య విభుడియలకంటె జననాది యిష్టకాలము తక్కువైనయెడల అప్పుడు ఆయిష్టకాలమును 30 చే గుణించి, సాయనరవిస్థిత లగ్నప్రమాణముచే భాగించగా వచ్చిన లభ్యమగు భాగావశమును తాత్కాలికసాయన సూర్యనియందు కల

పగా ఆసూర్యుడే సాయనలగ్నంబగును. అందు అయనాంశములు తీవచగా తాత్కాలిక లగ్నంబగుననుట.

—♦ రాత్రికాల లగ్న సాధనక్రమము ♦—

శ్లో॥ సమద్భసాయనార్కస్య భుక్తభోగ్యాంశకైరపి ।

నిశాయామిష్టకాలస్య లగ్నంసాధ్య మితీరితమ్ ॥

టీ॥ సమద్భసాయనార్కస్య - ఆఱురాసులతో కూడిన తాత్కాలిక సాయన రవియొక్క, భుక్తభోగ్యాంశకైరపి - భుక్తభోగ్యాంశములచేత, ఇష్టకాలస్య - ఇష్ట కాలమునకు, నిశాయాం - రాత్రియందు, లగ్నం - లగ్నము, సాధ్యం - సాధింపదగిన దని, ఈరితం - చెప్పబడినది.

తా॥ రాత్రికాలమందు జననాది యిష్టకాలమైనయెడల తాత్కాలిక సాయన రవియందు (౬) ఆఱురాసులను కలిపి సూర్యోదయాది యిష్టకాలములలో అనాంశ ప్రమాణమును తీసివేసి మిగిలినకాలమువల్ల పూర్వోక్తప్రకారము లగ్నము సాధింప దగినదనుట.

—♦ లగ్నమువల్ల యిష్టకాలమును సాధించుక్రమము ♦—

శ్లో॥ సాయనాంశస్యలగ్నస్య భుక్తకాల వినాడికాః ।

అయనాంశాన్వితార్కస్య భోగ్యకాల వినాడికాః ॥

టీ॥ సాయనాంశస్య - అయనాంశములతోగూడిన, లగ్నస్య-లగ్నముయొక్క, భుక్తకాల వినాడికాః - భుక్తకాలవిభుడియలను, అయనాంశాన్వితార్కస్య - అయనాంశములతో గూడిన సూర్యునియొక్క, భోగ్యకాల వినాడికాః - భోగ్యకాల విభుడియలను,

శ్లో॥ లగ్నార్కయోగ్యధ్యగత సోదయానాం వినాడికాః ।

ఏకీకృత్యఖశాస్త్రాస్తా దిప్తనాడి వినాడికాః ॥

టీ॥ లగ్నార్కయోగ - లగ్నసూర్యులయొక్క, మధ్యగత సోదయానాం - మధ్యయందుండు రాశిప్రమాణములయొక్క, వినాడికాః - విభుడియలనున్న, ఏకీ

శృత్య - కలిపి, ఖశాస్త్రాప్రాత్ - (ఖ - ౦, శాస్త్ర - ౬) ౬౦ చేత, అప్రాత్ - భాగం
మకుటలన, ఇష్టనాడివివాడికాః - ఇష్టకాల విఘడియవిఘడియలగును.

తా॥ సాయనలగ్నముయొక్క భుక్తకాల విఘడియలనున్నూ, సాయనరవి
యొక్క భోగ్యకాల విఘడియలనున్నూ, లగ్న రవులయొక్క మధ్యగతములగు రాశి
ప్రమాణ విఘడియలనున్న చేర్చి ౬౦ చే భాగించగా లబ్ధము యిష్టకాల విఘడియా
విఘడియ లగుననుట.

శ్లో॥ లగ్నార్కవేకరాశౌచే ద్రవిలగ్నాంతరాంశకాః ।

స్వోదయఘ్నః ఖాగ్నిభక్తా స్విష్టకాలో భవేత్తదా ॥

టీ॥ లగ్నార్క - లగ్న సూర్యులు, ఏకరాశౌచేత్ - ఒకరాశీయం దున్న
యెడల, అష్టాదు, రవిలగ్నాంతరాంశకాః - రవిలగ్నములయొక్క అంతరాంశములు,
స్వోదయఘ్నః - అలగ్న ప్రమాణముచే గుణించబడినవై, ఖాగ్నిభక్తాః [ఖ - ౦,
అగ్ని - 3] 3౦ చేత, భక్తాః - భాగింపబడగా నేర్పడినది, ఇష్టకాలః - యిష్టకాలము,
భవేత్ - అగును.

తా॥ లగ్నసూర్య లేకరాశీయం దున్నయెడల అపుడు లగ్నసూర్యులయొక్క
అంతరాంశములను అలగ్నస్వోదయ విఘడియలచే గుణించి 3౦ చే భాగించగా
లబ్ధవిఘడియలు యిష్టకాల మగుననుట.

ఇతి త్రిప్రశ్నాధ్యాయ స్సమాప్తః.

అథ పాతాభ్యాం ప్రారంభః.

—♦ అత్రానా పాతోత్పత్తిలక్షణమాహ ♦—

శ్లో॥ అచింత్యమవ్యయం తేజ స్సవితుర్జగతాంపతేః ।

అంతఃకరణశుభ్యర్థ మనారతముపాస్మహే ॥

శ్లో॥ సూర్యేందు కిరణాన్యోన్య ఘాతేన క్రాంతిమండలం । పాత
స్సంజాయతేవ్యవ్ర వైప్రభేదోజ్వలాగ్నివత్ ॥౧॥ వృద్ధియోగస్య
పూర్వేవా పరేవాత్రిదినావధి । వ్యవ్రస్సంభవతీత్యేవం వైధృతేరైవ
ప్రనామకః ॥౨॥ పాతప్రవేశదిసత స్త్రయోదశిదినేధవా । చతుర్దశ
దినేవాపి పునఃపాతస్సమేష్యతి ॥౩॥ చలాంశసహితార్చేందు యోగ
ష్టద్రాశిభిస్సముః । యద్వాచక్రసమోవాపి పాతోత్పత్తిర్భవేత్తదా ॥౪॥
ఏకాయనగతోభిన్న దిక్పా సూర్యనిశాకరా । సంయోగా చ్చక్ర
తుల్యాచే తదావైప్ర సముద్భవేత్ ॥౫॥ ఏకదిక్సంస్థితౌ సూర్య
చక్రదౌభిన్నాయస్థితౌ । సంయోగాదాశిష్యేణ సమావ్యప్ర
సముద్భవేత్ ॥౬॥

—♦ అయన దిక్ పదసంజ్ఞామాహ ♦—

శ్లో॥ కటకాదిధనూరంత యామ్యాయన మితిస్మృతం । మకరా
ద్యుగ్గవర్యంతం చింత్యమే వోత్తరాయణం ॥౧॥ మేషాదికన్యా
పర్యంత ముత్తరాదిగితిస్మృతం । తులాదిమీనపర్యంతం భవేద్దిగ్మీ
ణానిశం ॥౨॥ మేషాదిమీనపర్యంత మోజేత్యుగ్గేతిచక్రమాత్ ।
త్రిభిస్త్రిభిఃపదంలగ్నై రేకైకంస్యాత్పునఃపునః ॥౩॥ ఏతేషామయనా
దీనాం ప్రయోజన మప్యవ్యతే ॥ అయనాభ్యాం క్రాంతిగతోః
ప్రయోజనమిహోదితం । దిగ్భ్యాముదగ్మీణాభ్యాం క్రాంతీనాంతు
ప్రయోజనమ్ ॥౪॥

—♦ అత్ర విశేషక్రమమాహ —♦

శ్లో॥ ఏవంపూర్వోక్తసకల లక్షణాన్యత్రసంత్యసి । సూర్యాచంద్ర
మసోక్రాంతి సామ్యాభావాన్నసంభవేత్ ॥౧౧॥ మేషేవృషేచ
సింహాభి కుంభరాశిషుపూషణి । సంస్థితేనతిపాతస్య ప్రవేశస్యాన్య
న్నసంశయః ॥౧౨॥ కన్యామాసేతులామీన మాసయోరర్కచంద్ర
యోః । క్రాంతిసామ్యం భవేత్పాత ప్రవేశో వక్రతోపివా ॥౧౩॥
మిథునేకటకేవాపి ధనుర్మకరయోరపి । రవేస్థితేఃక్రాంతిసామ్యం
సంభవేత్పాతసంభవః ॥౧౪॥ ఓజస్థితసూర్యస్య క్రాంతేరల్పా యదా
భవేత్ । యుగ్మస్థితేందుక్రాంతిస్తు తదాపాతోనసంభవేత్ ॥౧౫॥
రవీందోఃక్రాంతిపదకా సంభవంతియదాంత్యగాః । తక్లేవాదిగతా
శ్వాపి తదాపాతో నసంభవేత్ ॥౧౬॥ గండయోగోత్తరాధ్యాచ్ఛ
శుక్లయోగాదితః పునః । ఉద్భవస్యైవపాతస్య క్రాంతిసామ్యాది
సంభవాత్ ॥౧౭॥ ప్రవేశనిర్గమాదీని లక్షణానిబుధోత్తమైః । ఫణితా
నీతరేషాంతు లక్షణం నవిచార్యతే ॥౧౮॥ దృష్టియోగా దష్టవిధాః
పాతాస్తు రవిచంద్రయోః । సామ్యాఖండద్విర్భవాది ప్రభేదాః
ప్రభవంతిహి ॥౧౯॥ యోగతారాన్వితార్కేంద్రో స్సమాంఘ్రి
విషమమంఘ్రిజాః । వేధావిశేషాః పాతాస్సుః ఖజ్జూరీ చక్రసం
శ్రయాః ॥౨౦॥ యోగతారా భవంత్యేతా శ్చక్రస్యశిరస్థితాః ।
విష్కంభస్యాశ్వసీశూల యోగస్య మృగశీర్షభం ॥౨౧॥ పరిఘస్య
మఘాచైవం వ్యతిపాతస్యసార్పభం । వజ్రస్యపుష్కతారాచ వ్యాసూ
తస్య పునర్వసుః ॥౨౨॥ వైధుః తే న్యష్టనక్షత్రం గండస్య దనుజా
హ్వయం । అతిగండస్యయోగస్య మిత్రనక్షత్రమిరితం ॥౨౩॥

—♦ రవిచంద్రక్రాంత్యానయనక్రమమాహ —♦

శ్లో॥ సాయనస్యరవేరిందో ర్భుజసాధోహితమ్భజాత్ । జ్ఞాత్వా
ర్కశశినోక్రాంతి పదకం వన్యసేత్పుథక్ ॥౨౪॥ పదాంతరహతా
లిప్తా వృష్టి (౬౦) భక్తాశ్చతల్ఫలం । పదకాభ్యాంయుతంచేదం స్యా
తాంక్రాంతీనచంద్రయోః ॥౨౫॥

—♦ విశేషక్రాంతిసాధనక్రమమాహ —♦

శ్లో॥ సాయనేందుస్సాయనేన రాహుణాశోధితోయది । పాతోన
కేంద్రస్యాద్భావోః పదకం సాధితంస్యసేత్ ॥౨౬॥ శేషలిప్తావిలి
ప్తాస్తు పదకాంతరతాడితాః । షష్ట్యాప్తయుక్తంపదకం విశేషస్యా
గమోభవేత్ ॥౨౭॥

—♦ శుద్ధచంద్రక్రాంతి సాధనమాహ —♦

శ్లో॥ విశేషశశినోరేక విశిక్రాంత్యోశ్చ యోగతః । భిన్నవిశ్వ
తరాచ్ఛుద్ధ చంద్రక్రాంతిర్భవిష్యతి ॥౨౮॥

—♦ వక్రపాతసంభవ జ్ఞానమాహ —♦

శ్లో॥ విశేషాచ్ఛశినఃక్రాంతి శోధితాయద్యదాకదా । వక్రపాత
స్యతుభవే త్సంభవత్వ మతస్సుధీః ॥౨౯॥ శోధ్యావశేషం సంశుద్ధ
చంద్రక్రాంతిర్భవేదితి । జ్ఞాత్వాసకలసంస్కారాన్ వ్యత్యయేనైవ
కారయేత్ ॥౩౦॥

—♦ అథ పాతస్యగతైవ్యకాలనిర్ణయ జ్ఞానమాహ —♦

శ్లో॥ యుగ్మస్థితస్య చంద్రస్య క్రాంతిరల్పాతుచేద్యతః । అధికా
చేద్రవిక్రాంతే రేవ్యః పాతస్సముద్భవేత్ ॥౩౧॥ ఓజస్థితస్యచంద్రస్య
క్రాంతిరేవాధికాయది । పాతోగతో రవిక్రాంతే రల్పాచేదేవ్య
ఏవసః ॥౩౨॥ పాతస్యవక్రకాలేతు గతైవ్యభవతోన్యథా । ఏవ్యశ్చే
ద్యత్యత్యేవం గతశ్చేదేవ్యత్యత్య ॥౩౩॥

—♦ రవిచంద్రక్రాంతిగతి సాధనమాహ —♦

శ్లో॥ స్ఫుటార్కేంద్రో ర్భుక్తిలిప్తాః పదగత్యా సమాహతాః ।
వృష్టి (౬౦) భక్తాస్తయోఃక్రాంతి గతిస్యాతానిరంతరం ॥౩౪॥

—♦ విశేషక్రాంతిగత్యానయనమాహ —♦

శ్లో॥ రాహుగర్భతియుతాశ్చంద్ర స్ఫుటభుక్తికలాదయః । విశేష
క్రాంతిపదక గత్యాసంగుణితాశ్చతాః ॥౩౫॥ వృష్టి (౬౦) భక్తాస్తు

విశేష క్రాంతిభుక్తిర్భవేత్తయోః | గత్యోరేకాయనేయోగా చ్చుద్ధ
చంద్రగతిస్తదా || 3౬ ||

—♦ ప్రకారాంతరేణ శుద్ధచంద్రక్రాంతిగతే రాసయనమాహ ♦—

శ్లో॥ అథవాచంద్రవిశేష పదగత్యోశ్చసంయుతేః | వియుతిశ్చ
యనవశా త్ప్రత్యా తత్సంఖ్యయామాతా || 3౭ || చంద్రస్ఫుటగతి
షష్ఠి (౬౦) భాజితాచేత్కలాదికా | శుద్ధచంద్రక్రాంతిగతి ర్భవతీతి
జగుర్బుధాః || 3౮ ||

—♦ అథ హారానయనక్రమమాహ ♦—

శ్లో॥ ఏతదింద్యర్కయోగ్యో రయనై క్యేతుయోగతః | అయన
వ్యత్యయేగత్యో ర్వయోగేనై వహారకః || 3౯ ||

—♦ అథేష్టఘటికాసాధనమాహ ♦—

శ్లో॥ శుద్ధచంద్ర రవిక్రాంత్యో రంతరం షష్ఠి (౬౦) తాడితం |
హారేణవిమృతంబభ మిప్తనాడీ వినాడికాః || ౪౦ ||

—♦ ఇష్టకాల గ్రహానయన క్రమమాహ ♦—

శ్లో॥ ఇప్తనాడిభిరక్మేందు రాహూణాంగతయోమాతాః | షష్ఠి
(౬౦) భక్తాత్ఫలం స్వర్ణం పాతేగమ్యేగతేసతి || ౪౧ || గతగమ్యప్రకా
రేణ సంస్కృతార్కనిశాకరా తద్వ్యత్యయకృతోరాహు రాయా
త్యేవేష్టకాలతః || ౪౨ || పునఃపునః క్రాంతయశ్చ గతేష్యఘటికా
దయః | సాధ్యాసూర్యస్యశుద్ధేదోః క్రాంతిసామ్యపథిక్రమాత్ ||

—♦ స్థిరనాడికాక్రమమాహ ♦—

శ్లో॥ క్రాంతిసామ్యస్యకాలస్య మధ్యేమధ్యేసకృద్దతః | సకృదేష్యో
భవేత్పాత స్తస్మాదేవం నివేదితం || ౪౩ || గతేష్టనాడి సర్వస్యం గత
నాడిభిరన్వితం | ఏషేష్టనాడి సర్వస్యం ఏష్యనాడి భిరన్వితం || ౪౪ ||

తయోర్గతైష్వయోర్విష్ట నాడ్యోరంతరనాడికాః | స్థిరనాడ్యోభవం
త్యేతాః గతగమ్యానుసారతః || ౪౬ ||

—♦ అథ మధ్యకాల ఘటికా నిర్ణయమాహ ♦—

శ్లో॥ దినార్ధేస్థిరనాడ్యాది గతుచే ద్వియుతంభవేత్ | గమ్యంచే
త్సహితాన్మధ్య కాలోయంసంప్రకీర్తితః || ౪౭ || దినార్ధాదధికేతస్థిక్
గతనాడ్యాదికేసతి | తదాపూర్వదినేమధ్య కాలః పాతస్యసంభవేత్ ||

—♦ అథ రవిచంద్ర బింబానయనమాహ ♦—

శ్లో॥ ఏకాదశ (౧౧) దశా (౧౦) భ్యస్తాః రవీంద్యో ర్భుక్తిలిప్తి
కాః | నఖై (౨౦) స్పష్టార్ణవయమై (౨౨) ర్భుక్తాః బింబ కలా
స్పృతాః || ౪౮ ||

—♦ అథ స్థిత్యర్థసాధనక్రమమాహ ♦—

శ్లో॥ బింబయోగదశం షష్ఠి (౬౦) తాడితంహారభాజితం | స్థిత్య
ర్థస్యాన్మధ్యకాల సహితం వియుతంచ తత్ || ౪౯ || ప్రవేశనిర్ణమా
స్యాతాం వ్యవ్రవైప్రప్రభేదయోః | తయోరాద్యౌ తయోర్మధ్య
కాలోజ్ఞేయోతిదారుణః || ౫౦ || అన్యోన్యాభిముఖాక్మేంద్వో ర్వావ
త్కిరణసంహతిః | తావదగ్నిః ప్రజాతోయం భవేల్లోక వినాశకృత్ ||
పాతస్య మధ్యకాలేతు క్షీరవృక్షదళాదపి | సప్రపంతి పయాంస్యేత
త్సాన్వత్ప్రత్యక్ష ప్రమాణకం || ౫౧ || వ్యప్రోత్పత్తి దినేవాధ వైపో
త్పత్తిదినేపివా | శుభకార్యాణి సర్వాణి వర్జనీయానిమానవైః || ౫౨ ||

ఇతి పాతాధ్యాయ స్సమాప్తః.

అథ చంద్రగ్రహణాధ్యాయ ప్రారంభః.

శ్లో॥ అఖండమండలాకారం వ్యాప్తయేన చరాచరం । తత్పదం
దర్శితంయేన తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

శ్లో॥ చంద్రార్కయో ర్గ్రహణయోః స్ఫుర్వమౌక్ష వినిశ్చయే ।
చంద్రోచ్ఛస్యచ రాహోశ్చ కుర్యాద్భిజఫలంస్ఫుటం ॥౧॥

—♦ గ్రహణసంభవ లక్షణమాహా ♦—

శ్లో॥ షడైకద్వాదశస్థానే వ్యర్కేంద్రో స్ఫుప్తమేపిచ । రాహు
ర్యాయదివాకేతు ర్గ్రహణంసంభవిష్యతి ॥౨॥ రాత్రికేష దివాకేష
పూర్ణిమాదర్శయోక్రమాత్ । చంద్రస్యగ్రహణంసూర్య గ్రహణం
సంభవిష్యతి ॥౩॥ దృక్తుల్యతుంగాచ్ఛశినం స్పష్టికృత్యరవిస్ఫుటం ।
కృత్వాస్యర్కేందునామధ్య పర్వనాడ్యస్తు సాధయేత్ ॥౪॥ గతే
ష్యాభిర్మధ్యపర్వ నాడికాభిస్తుచాలనం । మధ్యార్కచంద్రయోః
కృత్వా తతఃకుర్యాత్తయోఃస్ఫుటం ॥౫॥ తాభ్యాంతు రవిచంద్రా
భ్యాం సాధ్యఃపర్వంతనాడికాః । తాభిస్సంచలితావర్క చంద్రా
పర్వంతకాలికా ॥౬॥ భాగోదితుల్యారాకాంతే దర్శంతేభాదిభి
స్సహా । స్యాతాంపర్వంతకాలస్య రాహుకర్తవ్యవహి ॥౭॥

—♦ స్ఫుటపర్వ నిర్ణయమాహా ♦—

శ్లో॥ గతేష్యాప్రాప్తదృక్తుల్య పర్వనాడినివాడికాః । దినార్ధే
సంస్ఫుతాస్తత్యః స్ఫుటపర్వంతనాడికాః ॥౮॥

—♦ అథ విక్షేపసాధనక్రమమాహా ♦—

శ్లో॥ పర్వంతచంద్రా త్పాతోనం శిష్టంకేంద్ర మితీతం । భుజ
స్యాంశాః యదీంద్రా (౧౪) ల్పాః గ్రహణం సంభవేద్విధోః ॥౯॥
భుజాంశాది దేవ (౩౩) నిఘ్నో రూపబాహు విభాజితః । అంగు

(14) సిద్ధాంత గణకానంద బోధిని.

109

కాత్మకమేష సాన్సత్పాతోనే యదిగ్యశాత్ ॥౧౦॥ పాతోన కేంద్రో
మేషాది గతేగత్యుత్తరాతునిః । షలూపాయామ్యుచారి స్వ కేవలస్య
వినిశ్చయేత్ ౧౧

—♦ అథ బింబసాధనక్రమమాహా ♦—

శ్లో॥ దశ (౧౦) నిఘ్నగతిః పంచ పంచాశ (౫౫) ద్విహృతా
యది । లబ్ధా భరతుచేష్టింబ మిదంస్యాదంగుళాత్మకం ॥౧౨॥ స్పష్టా
గతిర్ద్వి (౨) నిహతా వసువేదేందు (౧౪౫) భాజితా । చంద్రస్య
బింబముదిత మిదమప్యంగుళాదికం ॥౧౩॥ నృపాశోర్వి (౩౧౬) నాశశి
గతి ర్ద్వావింశతి (౨౨) విభాజితా । దంతాన్వి (౩౨) తారవిగతే
ర్నగాం (౭) శేన వివర్జితా ॥౧౪॥ భూబింబంస్యా దిదంరాహో ధ్వింబ
మిత్యుచ్యతేబుధ్ధేః । అచ్ఛాదయతి చంద్రోర్కం భూచ్ఛాయా
శశినంసదా ॥౧౫॥

—♦ రాహుదూషణమాహా ♦—

శ్లో॥ రాహుర్భూమండలగత శ్చంద్రం ఛాదయతీతిచ । చంద్ర
మండలగసూర్య మితికేచి ద్వితంత్యహా ॥౧౬॥ పూర్ణిమాయాం
భువంప్రాప్య దర్శాంతే చంద్రమండలం । రాహుకథంసమాయాతి
ప్రాకథాతుమృథాకిల ॥౧౭॥ కింతుభూమేరధసూర్య శ్చిర్ధ్వభాగే
నిశాకరః । ఉభయోపూర్ణిమాయాంతు రాశిషట్కంతరంభవేత్ ॥
అతోర్ధ్వన్యాపిభూఛాయాం యావద్విశతిచంద్రమాః । తావద్విక్షేప
తశ్చంద్ర గ్రహణస్యమితిర్భవేత్ ॥౧౮॥

—♦ సూర్యగ్రహణసంభవకారణమాహా ♦—

శ్లో॥ స్వకక్ష్యా రాశి తుల్యత్వం దర్శాంతే సూర్యచంద్రయోః ।
భవత్యేవహిసూర్యస్య కక్ష్యాధస్సంస్థితశ్శశి ॥౨౦॥ కాలేనయావతా
సూర్య మచ్ఛాదయతిపర్వణి । సూర్యస్యతావద్గ్రహణం భవేదత్ర
నసంశయః ॥౨౧॥ యదాకదావాసూర్యస్య సర్వగ్రాసోభవిష్యతి ।
తదాదృక్కుత్రభేదేన గ్రాసభేదోపిదృశ్యతే ॥౨౨॥

—♦ అథ గాఢ్యాగ్రాహక లక్షణమాహా ♦—

శ్లో॥ చంద్రగ్రహే శశీగ్రాహ్యః భూచ్ఛాయా గ్రాహకస్త్వతః ।
రవిగ్రహేరవిగ్రాహ్యః గ్రాహకస్తువిమర్శవేత్ ॥౨౩॥

—♦ అథ గాఢ్యాగ్రాహకసానయనమాహా ♦—

శ్లో॥ గ్రాహ్య గ్రాహకయోఽబ్జింబ యోగార్థే సంప్రయత్నతః ।
విశోధితశ్చేన్విక్షేపో గ్రాసస్యాదేవకేవలమ్ ॥౨౪॥ గాఢ్యాగ్రాహక
ద్యదాగ్రాహ్య బింబమూనంభవేత్తదా । శేషాఖగ్రాసిత్యేవం చింత
నీయంబుధోత్తమైః ॥౨౫॥

—♦ గ్రాసాంశనిర్ణయమాహా ♦—

శ్లో॥ గ్రాసంఘోడశభి (౧౬) ర్హత్వా గ్రాహ్యబింబేన భాజితం ।
ఫలారపీనుగ్రహణ ద్వయేన్యదంశనిర్ణయః ॥౨౬॥

—♦ గ్రాహణస్యా సంభవత్వమాహా ♦—

శ్లో॥ విక్షేపాబ్జింబయోగార్థో యదాహీనో భవేత్తదా । చం
ద్రస్యవాపిసూర్యస్య గ్రాహణంనాస్తిశాస్త్రతః ॥౨౭॥

—* అథ మధ్యస్థిత్వర్థ సాధనక్రమమాహా *—

శ్లో॥ బింబయోగార్థ సంయుక్త విక్షేపో దశ (౧౦) తాడితః ।
పునశ్చగ్రాసగుణిత స్తన్నూల విక్షేపేత్ పృథక్ ॥౨౮॥ తద్రసా (౬)
శేనరహితం మప్తి (౬౦) ఘ్నంచనుభానిధేః । బింభేనహృత్ఫలంమధ్య
స్థిత్వర్థస్యాద్విఘ్నగ్రహే ॥౨౯॥

—♦ సర్వగ్రాసేందుగ్రహణే మధ్యవిమర్దానయనమాహా ♦—

శ్లో॥ గ్రాహ్య గ్రాహక యోఽబ్జింబ విక్షేపార్థేన సంయుతాత్ ।
విక్షేపాద్దశ (౧౦) నిఘ్నాచ్చ ఖగ్రాసనిహతాత్పదం ॥౩౦॥ పృథ

గ్రసాంశ (౬) హీనంత త్వప్తి (౬౦) ఘ్నంతు కళానిధేః । బింబేనవిహృ
తంమధ్య విమర్దార్థంఫలంభవేత్ ॥౩౧॥

—♦ అథ స్పర్శమోక్ష స్థిత్వర్థానయనమాహా ♦—

శ్లో॥ పాతోనకేంద్ర బాహ్యైశ్చ ద్వి (౯-౨) నిక్షేప్తుస్తత్త్వైః
పల్లైః । ద్విస్థామధ్యస్థిత్వోజ్ఞా వియోజ్ఞాజ్ఞాది కేంద్రతః ॥౩౨॥
సాస్కారకమతస్పర్శ మోక్ష స్థిత్వర్థనాడికాః । స్వస్థులాదిగతే
కేంద్రే పల్లైర్విరహితాయుతా ॥౩౩॥ ఏవంమధ్యవిమర్దార్థో ద్విస్థైః
స్సాస్కృతఃపల్లైః । స్పర్శమోక్షవిమర్దార్థో న్యాతాఖగ్రాససాధవే॥

—♦ అథ స్పర్శమోక్షాది కాలానయనమాహా ♦—

శ్లో॥ స్పర్శస్థిత్వర్థరహితాః మోక్షస్థిత్వర్థ సంయుతాః । దృక్స్థి
పర్యమితికాః క్రమతస్పర్శమోక్షదాః ॥౩౪॥ స్పర్శమోక్షవిమర్దార్థా
మేవంవిరహితాయుతాః । నిమిలనోస్థిలనదాః పర్వాంతో మధ్య
కాలదః ॥౩౫॥ కాలాంత్రయో భవంత్యర్థ పాదాది గ్రాససంభవే ।
సంపూర్ణగ్రహణేపంచ కాలాంతిబుధోదితాః ॥౩౬॥

—♦ అథ గోళదిష్టిర్ణయమాహా ♦—

శ్లో॥ చంద్రస్యగ్రహణేసామ్య దిగ్విక్షేపస్యసంభవే । యామ్య
గోళేగ్నిచక్రస్పర్శః నైఋతిర్మోక్షదిగ్భవేత్ ॥౩౭॥ యదాదక్షిణ
విక్షేపో భవత్వత్వత్తరగోళకే । ఈశాన్యదిశిసంస్పర్శః వాయవాం
మోక్షసంభవః ॥౩౮॥ చంద్రస్యగ్రహణోత్పత్తి కాలాంతాన్యాసతః
పరం । పునశ్చంద్రోపరాగస్తు సంభవేదితినిశ్చితః ॥౩౯॥

ఇతి చంద్రగ్రహణాధ్యాయ స్సమాప్తః.

అథ సూర్యగ్రహణాధ్యాయ ప్రారంభః.

శ్లో॥ శ్రీసద్మనశ్శ్రియంయస్య దదాతికిరణావళిః । కరోమి వందనం తస్య భాస్కరస్య దినేదినే ॥

శ్లో॥ చంద్రతుంగస్యరాహుశ్చ బిజసంస్కారము క్తవత్ । కృత్వా స్ఫుటార్కచంద్రాభ్యాం మధ్యామావాస్యనాడికాః ॥౧॥ సంసాభ్య తదమావాస్య గతైష్యఘటికాదిభిః । మధ్యసూర్యేందుచలనం విధాయానంతరంతయోః ॥౨॥ సూర్యేంద్వా స్సంస్ఫుటంకృత్వా పునర్ద్వ్యాంతనాడికాః । సాధ్యాస్తాత్కాలికాక్లేందూ సాశ్వతస్సూర్యాంతకాలికా ॥౩॥ ఏతద్దత్తైష్యదృక్తుల్య దర్శనాడివినాడికాః । దినార్ధే సంస్కృతాస్తత్యః పర్వాంతఘటికాస్సుప్తతాః ॥౪॥

—♦ అథ వ్యగునిర్ణమాహ ♦—

శ్లో॥ పర్వాంతరాహు స్సూర్యేవా చంద్రేవా శోధితోయది । వ్యగుర్భవేమదగ్యామ్య దిగ్యుతశ్చరకారణః ॥౫॥

—♦ అథ త్రిభోనలగ్ననిర్ణయంహారకానయనంచాహ ♦—

శ్లో॥ పర్వాంత సాయనార్కస్య భోగ్యాంశైరిష్టపర్వణి । శుద్ధలగ్నంసమానీయ రాశిభిస్త్రియానితమ్ ॥౬॥ త్రిభోనలగ్నమిత్యుక్తం పృథగేకత్రసంస్థితం । అయనాంశయతుచాస్య కాంతిసాధ్యాహి పూర్వవత్ ॥౭॥ క్రాంత్యక్షాంశాస్సంస్కృతాశ్చేన్నతాంశాదక్షిణోత్తరాః । భవంత్యేతన్నతాంశాస్తు ద్వావింశశి (౨౨) విభజితాః ॥౮॥ ఫలంభాగాదికంచైత గ్రోమూత్రన్యామార్గతః । వర్గీకృతంద్వాదశభి (౧౨) స్సంయుతంహరకంభవేత్ ॥౯॥ ఫలవర్గయదా ద్వాభ్యాం (౨) మధికంయదితత్పృథక్ । ఘోష్యద్వావిం (౨) తస్య దశం ఫలవర్గేణసంయుతం ॥౧౦॥ అర్క ౧౨ సంఖ్యా సమాయుక్తం తదాహరో భవేత్తతః । త్రిభోనలగ్నపర్వాంత రవిశ్శోభోధికో

యది ॥౧౧॥ రవోత్రిభోనంసంశోధ్య శిష్టాంశాదశభి (౧౦) ర్హృతాః । ఫలమంద్రా ౧౪ ద్విశాభ్యంత త్ఫలేనైవమాతంతతః ॥౧౨॥ హారాస్తు మధ్యకాలస్య లంబనంసాధ్యదర్శితః । త్రిభోన సూర్యయోర్మధ్యే త్రిభోనేత్యధికేధనం ॥౧౩॥ సూర్యేధికేసతిముణం లంబనంపరికితం । మధ్యాహ్న సమయేమధ్య లంబనంనాస్త్యనారతం ॥౧౪॥

—♦ అథ సూర్యగ్రహణస్య మధ్యకాలనిర్ణయమాహ ♦—

శ్లో॥ పర్వాంతఘటికా స్త్యేత ల్లంబనేనైవసంస్కృతాః । భవంతి సూర్యగ్రహణే మధ్యకాలస్యనాడికాః ॥౧౫॥

—♦ అథ మధ్యశరసాధనార్థం పూర్వోక్తవ్యగోః

లంబనసంస్కారమాహ ♦—

శ్లో॥ లంబనవిశ్వ ౧౩ గుణితం లిప్తాద్యంతద్వ్యగాయతం । వియుతంస్యాల్లంబనస్య ధనర్ణ త్వేనసర్వదా ॥౧౬॥ వ్యగుచంద్ర భుజాంశాద్వా శ్శివ ౧౧ ఘ్నస్సప్త ౭ భాజితాః । ఫలంమధ్యశరసామ్యయామ్యదిగ్భేదతోభవేత్ ॥౧౭॥

—♦ అథ స్ఫుటశర సాధనార్థం త్రిభోనలగ్నస్యాపి

లంబనసంస్కారమాహ ♦—

శ్లో॥ తర్క ౬ ఘ్న లంబనం భాగ లిప్తాద్యంస్యా త్పృథక్కినతే । త్రిభోనేసహితంశోధ్యం లంబనస్యధనర్ణతః ॥౧౮॥

—♦ అథ నతీసాధనమాహ ♦—

శ్లో॥ అయనాంశయతస్యైత త్రిభోనస్యాపిపూర్వవత్ । సాధితా క్రాంతిరక్షాంశై స్సంస్కృతాశ్చేన్నతాంశకాః ॥౧౯॥ దక్షిణోత్తర దిగ్భేద నతాంశాస్తు దశో (౧౦) ధృతాః । ఫలం గజేందు ౧౦ తశ్శోభ్యం తచ్చేషేణ మాతంస్వయం ॥౨౦॥ హార్యంభవేత్పృథగిదం ఘోష్యపప్తి (౬౦) హృతంఫలం । భాగాదికంభవేచ్ఛోభ్య మేతదభి

గాత్మకధ్రువే || ౧౦ || ధ్రువభాగాస్తుతర్కాస్య ర్నిష్ఠాశ్చపనుభూమయః
౬-౧౮-౦ | ధ్రువాచచ్ఛిభ్యావశిష్టంత ద్భాగాద్యహరకంభవేత్ || ౨౨ ||
సవర్ణితేనహారేణ హర్యంతద్వత్సవర్ణితం | విభాజితంచేత్సంప్రాప్తం
ఫలానతిరితీతా || ౨౩ ||

—♦ నతిసంస్కృత స్ఫుట శరానయనమాహ ♦—

శ్లో || నతాంశదిశిసంభూత నతేర్మధ్యశరస్యచ | దిశై క్యేసహితా
ద్భిన్న దిశిహిసాచ్చరస్ఫుటః || ౨౪ ||

—♦ అథ మధ్యస్థిత్యానయనమాహ ♦—

శ్లో || అధార్కబింబంచంద్రస్య బింబపూర్వోక్తమార్గతః | సం
సాధ్యబింబయోగార్థా మానితశ్చేత్ స్ఫుటశ్చరః || ౨౫ || శిష్టంభన్నం
భవేత్సూర్య గ్రహణేచతతఃపరం | చంద్రగ్రహణవత్సాధ్యః మధ్య
స్థిత్యర్థనాడికాః || ౨౬ ||

—♦ అథ స్పర్శమోక్ష దర్శకుటికానిర్ణయమాహ ♦—

శ్లో || మధ్యస్థిత్యర్థరహిత యుక్తపర్వాంతనాడికాః | భవంతిస్పర్శ
మోక్షాఖ్య దర్శయోర్నాడికాఃక్రమాత్ || ౨౭ ||

—♦ స్పర్శమోక్ష దర్శాంతయోః రవేరానయనమాహ ♦—

శ్లో || మధ్యస్థిత్యాహతాభక్తి వృష్టి (౬౦) భక్తాత్మలంకా | వియో
జ్యస్పర్శకాలస్య మోక్షకాలస్యయోజయేత్ || ౨౮ ||

—♦ అథ స్పర్శలంబన స్పర్శకాలానయనక్రమః ♦—

శ్లో || స్పర్శదర్శాంతకాలీన రవే పూర్వోక్తమార్గతః | లగ్నం
త్రిభోనంత్రత్కాంతి ర్నతాంశా సాధయేత్క్రమాత్ || ౨౯ || స్పర్శ
లంబనమానియ భవంతిస్పర్శపర్వణి | సంయుతా ద్వియుతాత్పర్శ
కాలసాన్న్యోహారవే || ౩౦ ||

—♦ అథ మోక్షలంబన మోక్షకాలానయనక్రమః ♦—

శ్లో || మోక్షకాలీనదర్శాంత రవేర్లగ్నంచ విత్రిభం | తత్కాంత
తిశ్చనతాంశాశ్చ లంబనచధనర్ణకం || ౩౧ || క్రమాదానీయతత్పర్శ
నాడిభిర్లంబనంయుతం | వియుతంచధనర్ణేన మోక్షకాలస్సముద్భవేత్ ||

—♦ ప్రకారాంతరలఘూపాయేన స్పర్శమోక్షదర్శాంతయోః
రవేరానయనం త్రిభోనలగ్నానయనక్రమః ♦—

శ్లో || మధ్యస్థిత్యర్థతుల్యాభి ర్నిష్ఠాభిర్వియుతోయుతః | స్యాద్రవి
స్సపర్శదర్శాంతే మోక్షామాంతేచక్రమాత్ || ౩౩ || స్థిత్యర్థనాడికా
స్తర్క ౬ హతాశ్చేద్భాగలి ప్తికాః | ఏతాఃవియుగ్మతాఃకార్యాః
స్ఫుటపర్వాంతవిత్రిభే || ౩౪ || రహితా తత్త్రిభోనంస్యా త్పర్శకాల
సముద్భవం | సహితాన్మోక్షకాలస్య విత్రిభంభవతిద్రువమ్ || ౩౫ ||

—♦ అథ స్పర్శమోక్ష త్రిభోనలగ్న భాగం స్పర్శమోక్ష
లంబనసాధనం తత్సంస్కారక్రమః ♦—

శ్లో || స్పర్శమోక్షత్రిభోనాభాగం సాధితం లంబనద్యయం | ధనర్ణా
త్పర్శనాడిభి స్సహితం వియుతంభవేత్ || ౩౬ ||

—♦ అథ స్పర్శకాల మోక్షకాలానయనక్రమః ♦—

శ్లో || ఏతల్లంబనసంస్కార స్పర్శమోక్షాంత పర్వణోః | నాడి
కాస్సయః స్పర్శమోక్ష కాలయోగోహారవే || ౩౭ || ఏవంవినిశ్చితౌ
స్పర్శ మోక్షకాలారవేర్గ్రహే | తాంత్రికగ్రంథకారైశ్చ సిద్ధాంత
గ్రంథకర్తృభిః || ౩౮ || మధ్యాహ్నతుల్యతనూనర్య గ్రహణం సం
భవేద్ద్యది | వైషమ్యం స్పర్శమోక్షాది కాలస్యపరిదృశ్యతే || ౩౯ ||
మధ్యగ్రహణకాలోయ స్సతుస్థిత్యావియుగ్మతః | తేస్పర్శమోక్ష
కాలాతు స్యాతాంలంబనసంస్కృతే || ౪౦ || మిలనోస్థిలనేమర్థా
దిద్ధమేవ ప్రసాధయేత్ | పాదార్థపూర్ణగ్రాసేవా కృష్ణపర్ణో భవే
ద్రవే || ౪౧ || చంద్రస్తుపాదగ్రహణే భూమనర్ణస్తతోధికే | కృష్ణ

వర్ణోభవేత్సర్వ గ్రాసేపింగళవర్ణకః ॥౪౨॥ దివాకరస్యగ్రహణే విమర్శః
ప్రాయశోసహి అస్తిచేత్పాదఘటికా కాలమాత్రాద్భవిష్యతి ॥౪౩॥

—♦ ల ఘు మా న సె —

శ్లో॥ అర్కబింబాచ్చంద్రబింబ మల్పంతేషస్తుశూన్యతః । పరితః
కంకణాకార మర్కబింబప్రదృశ్యతే ॥౪౪॥ దృక్పూత్రభేదాచర్కస్య
వలయగ్రహణంకృచిత్ । దేశేషుకేషుచిత్పూర్ణం స్యాదేవాత్రనసా
శయః ॥౪౫॥ సర్వతేందుగ్రహస్తులోయై నైరంతర్యాత్స్వభూభయోః ।
చిత్రోరవిగ్రహస్సేవ్యందోయై రంతరాద్భగ్వశాదపి ॥౪౬॥ పూర్ణార్క-
గ్రాసవేళాయాం వైవర్ణ్యం సర్వవస్తునాం । విచేయతారకాస్సంఘై
ర్విహాయస్సంప్రదృశ్యతే ॥౪౭॥ కలవింకాశ్శుకాఃకాకాః నిమిలిత-
విలోచనాః । కులాయానవిముంచంతి యాంతివాసుంగవాంగణాః ॥
దస్యభీతిర్భవేదత్ర జనానాం ముఖదర్శనం । దీపైరేవాఖిలద్రవ్య-
పరిజ్ఞానంచజాయతే ॥౪౮॥

—♦ అథ ఇష్టగ్రాసానయనమాహ —

శ్లో॥ ద్వివి (౨) ఘ్నమిష్టంఛన్నఘ్నం మధ్యకాలహృతాత్ఫలం ।
అర్ధనాడిసమాయుక్త మిష్టగ్రాసోభవేదిదం ॥౫౦॥

—♦ శరవశాస్త్రోశనిర్ణయం గ్రహణస్సర్వ మోక్ష విజ్ఞిర్ణయక్రమః —

శ్లో॥ అర్కస్యగ్రహణేసామ్య శరశ్చేత్సమ్యగోశతః । వాయు-
వ్యాదిశిసాస్సర్వః ఈశాన్యేతువిమోచనం ॥౫౧॥ పితృస్థాన్తోశతో-
ర్కస్య సర్వగ్రాసేనిమిలనం । భవేదాగ్నేయదిగ్భాగే నైఋత్య-
స్థిలనంతతః ॥౫౨॥ యామ్యస్థితశరాత్తస్మిన్ గోశేస్సర్వస్తునైఋతో ।
ఆగ్నేయాం దిశిమోక్షస్సాస్య దీశాన్యేతునిమిలనం ॥౫౩॥ ఉస్థిల-
నంతు వాయవాం సంపూర్ణ గ్రహణాద్రవేః । గ్రహణాద్యంత-
కాలస్సా దంతరంస్సర్వమోక్షయోః ॥౫౪॥ చంద్రస్యగ్రహణేసామ్య

శరాద్దక్షిణగోశతః । నిమిలనంతువాయవా మిశాన్తోస్థిలనంత-
భవేత్ ॥౫౫॥ సర్వగ్రాసేవిధోర్యామ్య శరశ్చేత్సమ్యగోశతః ।
నైఋత్యాంమిలనంవహ్నై ర్దిశ్యుస్థిలనమేవహి ॥౫౬॥ నిమిలనో-
స్థిలనయోః కాలయోరంతరంయథా । తథాభవేద్విధోఽపిబ దర్శన-
స్యాంతరంసృణా ॥౫౭॥ బింబస్యేందోః పూర్వభాగే స్సర్వపశ్చా-
ద్విమోచనం । సూర్యస్య పశ్చిమేస్సర్వః ప్రాచ్యాం మోక్షస్సదా-
భవేత్ ॥౫౮॥ చంద్రసూర్యోపరాగస్తు యావద్దర్శనగోచరః । పుణ్య-
కాలస్సవిజ్ఞేయ స్సాన్నినదానాదికర్మసు ॥౫౯॥ సూర్యోపరాగశ్చాం-
ద్రోవా శాస్త్రతస్సంభవేద్యది । మేఘైరాచ్ఛాదితస్సాసి స్సాని-
దానాదికంచరేత్ ॥౬౦॥ స్సర్వకాలే లక్షగుణం గ్రహణం చంద్ర-
సూర్యయోః । పుణ్యంకోటిగుణంమధ్యే దద్యాన్ముక్తేరపారతః ॥౬౧॥
గ్రస్యమానేభవేత్సాన్నినం గ్రస్తేహోమేవిధీయతే । ఘ్నచ్యమానే-
భవేద్దానం మ్లుక్తేస్సాన్నినం పునశ్చరేత్ ॥౬౨॥ గ్రస్తోదయోవిధోః
పూర్వం నాహర్భోజనమాచరేత్ । పరేగ్రస్తాస్తమయోశో నదిమా-
భోజనంచరేత్ ॥౬౩॥ సూర్యగ్రహేతు నాశ్చీయా త్పూర్వం
యామచతుష్టయం । చాంద్రేయామత్రయంతద్వ ద్బలవృద్ధాన్వినా
జనాః ॥౬౪॥

ఇతి సూర్యగ్రహణాధ్యాయ స్సమాప్తః.

అథ చంద్రశృంగోన్నత్యధ్యాయప్రారంభః.

శ్లో॥ శ్రీసద్గతఃప్రియకృతే సవిత్తేవిష్ణుచక్షుషే । నమస్కర్వంతి
విబుధాః య స్తైత స్తై నమామ్యహమ్ ॥

శ్లో॥ మాసస్య ప్రథమేపాదే చాంతిమేవాపదేవిధోః । శృంగో
న్నతిత్వోద్రప్తవ్యం సాయంతన్యామినోదయే ॥౧॥ సాయంతన్యా
సితేపక్షే పశ్చాదుదయతోవిధోః । దృశ్యాశృంగోన్నతికృష్టప్రాతః
ప్రాచ్యాంవిహూదయాత్ ॥౨॥ శుక్లపక్షేదినాంతస్య వ్యర్కేందో
స్తిధయోగతాః । సాధ్యాసావయవాఃకృష్టే ఏష్యాసూర్యోదయ
స్యతు ॥౩॥ ఏతాస్తుతిథయస్తర్క చంద్ర ౧౬ సంతాడితాస్తతః ।
తిథివర్గవిహీనాశ్చ విషువచ్ఛాయయాహతాః ॥౪॥ బాణేందుభి ౧౫
ర్హృతౌల్లభౌ ఫలునిత్యముదగ్భవం । భాగాదికంభవేత్తేన సంస్కృ
తార్కాపమాన్సుతా ॥౫॥ అర్కస్యవాపిచంద్రస్య క్రాంతేరాన
యనక్రమః । త్రిప్రశ్నేవమయాప్రోక్తః పునరత్రకిముచ్యతే ॥౬॥

—♦ అథ చంద్రశరానయనక్రమః ♦—

శ్లో॥ విరాహువిధుబాహ్వంశాః ప్రథమేస్వార్థసంయుతాః । రాశౌ
ద్వితీయేసప్తాభి ౪౭ యుక్తాఃరాశౌతృతీయకే ॥౭॥ దశితాశ్చైలగిరిభి
౭౭ రుక్మైశ్చేద్యగుదిగ్వశాత్ । శరోంగుళాదిస్సాన్యదత్ర భాగా
నేవగ్రహేద్యుగోః ॥౮॥

—♦ శరాంశక్రిమమాహ ♦—

శ్లో॥ శరోయంతి ౩ గుణవృష్టి ౬౦ భాజితాద్యత్ఫలంలభేత్ ।
తదత్రభాగలిప్తాద్య మితిదై వవిదోవిదుః ॥౯॥

—♦ రవిక్రాంతేశ్చంద్రశరాంశ సంస్కార చంద్రక్రాంతి
సంస్కారక్రమః ♦—

శ్లో॥ ఫలేనానేనశరది గ్వ్యత్యయేనతథావిధోః । వ్యస్తకాంత్యాచ
సంస్కార్యా పూర్వాసీతాపమారవేః ॥౧౦॥

—♦ యామ్యోత్తరదిగ్వలననిర్ణయం వలనాంగుళానయన
నిర్ణయ క్రమః ♦—

శ్లో॥ సంస్కారై శ్చేషితాయామ్య సామ్యదిక్కుప్తతాపమా ।
ద్వి ౨ నిఘ్న తిథిభక్తాచే త్ఫలంవలనమేవహి ॥౧౧॥ వలనస్యదిశి
శృంగ మంగుళై రున్నతంవిధోః । భవేదస్యదిశి శృంగం నతంతద్వల
నాంగుళైః ॥౧౨॥ సావ్యోక్షాంశో గి నాస్సావయవాః యావంత్యస్తిధ
యోగతాః । తావత్సుఖ్యాంగుళై శ్చైక్లవ్యం చంద్రమస్యేవదృశ్యతే॥
వలనస్యతుశూన్యత్వే సమశృంగోన్నతిర్విధోః । భవేజ్జలమయేబిందే
ఘృణిచారవశాదీవేః ॥౧౪॥

ఇతి చంద్రశృంగోన్నత్యధ్యాయ స్సమాప్తః,

—:♦ అథ భార్వాస్పత్యాబ్దనిర్ణయః :♦—

శ్లో॥ శకేంద్రకాలః పృథగాకృతి(౨౨) ఘ్నం శశాంకనందాశ్వి
యుగై (౪౨౯౧) స్సమేతః । శరాద్రివస్వేందు (౧౮౭౫) హృతస్స
లభౌ షష్ట్యైప్రశేషః ప్రథవాదయోబ్దాః ॥

తా॥ శాలివాహనశక సంవత్సరములను రెండు ప్రతులుబెట్టి
మొదటిప్రతిని (౨౨) చే గుణించి, గుణించినమొత్తమందు (౪౨౯౧)
చేర్చి, అనగా కలిపి, కలిపినప్రతిని (౧౮౭౫) చే భాగించి, భాగిం
చినలభ్యము రెండవప్రతిలో కలిపి (౬౦) చే భాగించినశేషము ప్రథ
వాది భార్వాస్పత్యమాన సంవత్సరమగును. మరియు “చాంద్రాబ్దే
రుద్రసంయుక్తే భార్వాస్పత్యాబ్దవత్సరః ॥

	చాంద్ర సం॥	బార్హస్పత్య సం॥
౧౮౫౬ శాలిశకము	భావ	వ్యయ
౧౮౫౭ శాలిశకము	యువ	సర్వజితు
౧౮౫౮ శాలిశకము	ధాత	సర్వధారి
౧౮౫౯ శాలిశకము	ఈశ్వర	విరోధి
౧౮౬౦ శాలిశకము	బహుభాన్య	వికృతి

ఈప్రకారముగా గుణించవలెను.

—* బార్హస్పత్య బ్రాహ్మణ సం॥ —

శాలి భావ సం॥	శాలిశకము
౧౮౫౬ రెండవప్రతి	౧౮౫౬ మొదటిప్రతి
౨౪ లబ్ధం	౨౨ గుణకం
౬౦) ౧౮౮౦ (3౧	౪౦౫౨
౧౮౬౦	౪౨౯౧ సంయుతం
౨౦ శేషం	౪౫౧౩ (౨౪ లబ్ధి)
ప్రభవాది వ్యయ సంవత్సరః	౪౫౦౦౦
	౧౪౩ శేషం.

—♦ హూణశకానందనక్షత్రము: ♦—

శ్లో॥ కల్యాది వర్తమానాబ్దః కరాం బుధరాగ్నిభిః (3౧౦౨) ।
ఉనితశ్శకవర్ష స్సన్య ద్దూణక్షోణీభృతాంసదా ॥

—♦ ద్యు గణానందనమ్ ♦—

శ్లో॥ ఘంఛాంగగుణ (3౬౫) నిఘ్నాబ్దా ఇబ్బవేదాం (౪) శశం
యుతాః । పునరభ్యాభసూర్యాంశ (౧౨౦) సంయుక్తాశ్చేదహర్షణాః ॥

గతమాసదిన్నే శ్చేష్ట మాసయాతదిన్నే ర్యుతః । ద్యుగణస్సప్త ౭ సం
భక్త శ్చేషంవారమితాదితః ॥ వేద ౪ హృద్వర్షనిచయా శ్చేషం
శూన్యం యదాభవేత్ । తదాద్వితీయమాసస్య దినైకమధిభవేత్ ॥
ప్రాప్తేదినాధికేమాసే తత్రతత్పూర్వమాసేచ । ఏకోనమ్యగణాద్వారో
విజ్ఞేయస్సప్త ౭ తప్తతః ॥ ధనూరాశిప్రవేశాది దినాత్పరయచేపరం ।
ఏకోనమితేతి ౧౯ దినే హూణబ్రహ్మసంజనిష్యతి ॥ మిసప్రవేశాదర్కస్య
ప్రభమేదివసేసదా । తృతీయమాసతోహూణాద్దినంద్వాదశకంభవేత్ ॥
చైత్రాదా మిససంక్రాంతి దినసంఖ్యాసమూదిసం । హూణాంత్యతియ
మాసస్య ద్వాదశాద్దినతోభవేత్ ॥ జూన్ సవంబరుయేప్రైలు సెప్టంబ
ర్నామసంజ్ఞికాః । మాసాఃప్రత్యేకతస్త్రింశద్దినైరేవవిన్దితాః । ఫిబ్రవ
ర్నామమాసస్తు ద్వావ్యసత్రింశ ద్దినైర్భవేత్ । సైకత్రింశద్దినై రస్యే
మాసాస్సర్వేవిన్దితాః ॥

—♦ స వ నా య కా : ♦—

శ్లో॥ రాజాచైత్రాదివారేశః సచివో మేషసంక్రమే । సేనాధీశ
స్సింహరాశే స్సంక్రాంతౌవారనాయకః ॥౧॥ సన్యాధిపఃకర్కటకే
ధాన్యాధీశస్తకార్కుకే । అర్హేశో యుగ్మసంక్రాంతౌ మేఘేశోరుద్రగే
రవౌ ॥౨॥ రసనాధస్తూలారాశి ప్రవేశదిననాయకః । నీరసాధిపతిర్నక్ష
సంక్రాంతౌవారపోభవేత్ ॥౩॥

—♦ కల్యాది సారాహర్షణానందనమ్ ♦—

శ్లో॥ కల్యాద్యబ్దగణోదివాకర ౧౨ గుణశ్చైత్రాదిమాసై ర్యుతః ।
త్రింశశూన్య సగా ౭౦ ప్రయుక్తుర ౩౩ హృతోలబ్ధాధి మాసై
ర్యుతః ॥ త్రింశద్ద్వీ (3౦) దినయుగ్విధాశివ ౧౧ గుణఃత్ర్యభాగ
౭౦౩ భక్తోనితః । కల్యాది ద్యుగణోభవే ద్భృగుదినా ల్లంకార్థ
రాత్ర్యుద్భవః ॥

—♦ బౌద్ధస్మృత్యాబ్జనిరయస్య భగవాదిమధ్యగురోరానయనక్రమః♦—

శ్లో॥ కల్యాదిమ్యగణఃఖాశ్వి నేత్రాబ్ధిరసవహ్నిభిః 3౬౪౨౦౦ ।
హతఃకువాసరై ౧౫౭౭౯౧౭౮౨౨ ర్భక్తో భగవాదిగురుర్భవేత్ ॥
ద్వాదశ ౧౨ ఘ్నః గురోర్యాత భగవానర్తమానకైః । రాశిభి
స్సహితాశ్శుద్ధాష్టప్త్య ౬౦ స్మృర్విజయాదయః ॥

—♦ ఇష్టగ్రహ పాదప్రవేశే ఘటికాభి ఇష్టగ్రహ స్ఫుటరాశి
భాగాదయస్సాధ్యతే ♦—

శ్లో॥ పాదఃప్రవేశస్య గతైవ్యనాడ్యః గత్యాహతాష్టప్తి (౬౦)
విభాజితాత్ఫలం । కలాదికంతద్ద్రహస్సస్థితేన రాశ్యాదినాయుగ్వియు
తంస్ఫుటగ్రహః ॥

—♦ స్ఫుటగతి పరిజ్ఞానక్రమః ♦—

శ్లో॥ వారాదిపూర్వోత్తరయోఃప్రవేశయో ర్యదంతరంతేనసవరి
తేన । హతాఃఖఖవ్యోమఖబాహుశైలాః ౭౨౦౦౦౦ స్ఫుష్టాగతి
స్సాస్యత్తిథియంత్రమార్గతః ॥

—♦ ఇష్టకాల నక్షత్రఘటికాభిః స్ఫుటచంద్రరాశిభాగానయనక్రమః♦—

శ్లో॥ నక్షత్రస్యగతంత్రయో దశగుణాశ్చేనైవ 13-20/60 సంతా
డితుం ఋషాద్యంత హృత కలాదిసహితం యాతేన రాశ్యాదినా ।
చంద్రస్యస్ఫుటతాభవే దధగతిర్నక్షత్రలిప్తాః ౮౦౦ ఖఖాఃగాగ్ని
3౬౦౦ ఘ్నాస్తువిభాజితాయది ఉడోరాద్యంతనాడిచయైః ॥

సూర్యపుష్కము.

సులభముగా సూర్యప్రవేశము తెలియుటకు.

శ్లో॥ పూర్వార్ధేర్ద్రుప్రవేశానాం తిథివారఘటితతః
భవభూతిథిభూరామై ర్యుతాశ్చోత్తర వత్సరే॥
* ప్రతిమాస ప్రవేశస్యగురుశ్చక్రాతితో భవేత్ ।
దివామాస ప్రవేశే శ్చేన్యానాదిస్తత్ర ప్రవహి ॥ సూ
ర్యాస్తాత్సరతోమాస ప్రవేశస్సంభవేద్యది । తదా
పర దినేసారమహాసార భ దినం భవేత్ ॥

—* సార మా స ధ్మి వ ము లు *—

మేషం	మేషం	మేషం	మేషం
వృషభం	౧-౧౫-౩౧	మేషం	౪-౫౪-౬
మిథునం	౨-౧౫-౩౨	వృశ్చికం	౬-౪౮-౧౩
కర్కటం	౬-౧౯-౪౦	ధనుస్సు	౧-౧౮-౩౭
సింహం	౨-౧౬-౨౨	మకరం	౨-౩౯-౩౦
కన్యా	౬-౨౪-౩౪	మంథం	౪-౬-౪౬
	౨-౨౬-౪౪	మీనం	౫-౫౫-౧౦

మేషప్రవేశదినస్మృత్యాది సారాహర్గణానమ్.

కలేశరచ్చ యశ్చరగసాన్ని - ౩౬౫ సంతాడితః కలేశ
గమ ర భాజితాదుదితవాగ నాద్యాదియమ్ । పుశ్చర - ౫ -
హతాత్మకేణి గుణాక్షిచంద్ర - ౧౨౩౭ నితాద్యసాద్యోశర -
౫౭౬ - సంక్యావత్సలంబినాన్వితోహర్గణః ॥
కలాద్యస్థితి - ౮౨ పృథవాది వృష్టి సంవత్సరాణాం
మేష ప్రవేశ వారాదయోత్ర లిఖ్యంతే ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

పొగవ	౬-౫౮-౩౯	తారణ	౦-౨౨-౨౫	పవ	౦-౪౬-౧౨	కాశ్యపు	౧-౧౦-౯
విభవ	౧-౧౪-౧౦	పాణి	౧-౩౭-౫౬	కుభక్త్య	౨-౧-౪౨	సిద్ధా	౨-౨౫-౪౦
శుక్ల	౨-౨౯-౪౧	వ్యయ	౨-౫౩-౨౭	శోభక్త్య	౩-౧౭-౧౪	కాద్రి	౩-౪౧-౧౧
ప్రమోదవ	౩-౪౫-౧౨	సర్వజ్ఞ	౪-౮-౫౮	కాద్రి	౪-౩౨-౪౫	దుర్గ	౪-౫౬-౪౧
ప్రజ్ఞోత్పత్తి	౫-౦-౪౩	సర్వధారి	౫-౨౪-౨౯	విశ్వావసు	౫-౪౮-౧౬	దుర్గ	౬-౧౨-౧౩
అంగీరస	౬-౧౬-౧౪	విశ్వా	౬-౪౦-౦	పరాభవ	౦-౩-౫౭	బుద్ధిహారి	౦-౨౭-౪౪
శ్రీముఖ	౦-౩౧-౪౫	విక్ర	౦-౫౫-౩౧	పవంగ	౧-౧౯-౨౮	రక్తాక్ష	౧-౪౩-౧౫
భావ	౧-౪౭-౧౬	భార	౨-౧౧-౨	కీలక	౨-౩౪-౫౯	క్రొధన	౨-౫౮-౪౬
యవ	౩-౨-౪౬	నందన	౩-౨౬-౩౩	సౌమ్య	౩-౫౦-౩౦	శ్రుయ	౪-౧౪-౨౨
ధాత	౪-౧౮-౧౭	విజయ	౪-౪౨-౪	సాధారణ	౫-౬-౧	వారాధిర్యేష	౫-౧౦-౩౦
ఈశ్వర	౫-౩౩-౪౮	జయ	౫-౫౭-౩౫	విశ్వా	౬-౨౧-౩౨	పృథ్వీ	౦
బహుధాన్య	౬-౪౯-౧౯	మనోధ	౦-౧౩-౬	పరీధా	౦-౩౭-౩	ప్రవృత్తి	౦
ప్రమాది	౧-౪-౫౦	దుర్ముఖ	౧-౨౮-౩౭	ప్రమాదీ	౧-౫౨-౩౪	ప్రవృత్తి	౦
విక్రమ	౨-౨౦-౨౧	హేమ	౨-౪౪-౮	అనంద	౩-౮-౫	ప్రవృత్తి	౦
వృష	౩-౩౫-౫౨	విశ్వా	౩-౫౯-౩౯	రాక్షస	౪-౨౩-౩౬	ప్రవృత్తి	౦
విశ్వా	౪-౫౧-౨౩	వికారి	౫-౧౫-౧౦	నల	౫-౩౯-౭	ప్రవృత్తి	౦
స్వభావ	౬-౬-౫౪	కార్య	౬-౩౦-౪౧	వింగ	౬-౫౪-౩౮	ప్రవృత్తి	౦

మ హా యు గ భ గ న ము లు .

రవి	౪౩౨౦౦౦౦	బుధ	౧౭౯౩౭౦౬౦	శని	౧౪౬౫౬౮
చంద్ర	౭౭౫౩౩౩౬	గురు	౩౬౪౨౨౦	చంద్రోచ్చ	౪౮౮౨౦౩
కుజ	౨౨౯౬౮౩౨	శుక్ర	౭౦౨౨౩౭౬	రాహు	౨౩౨౨౩౮

కల్పమందోచ్చ భగణములు.		పాతలకు కల్పభగణములు		ప్రమాములమధ్య విశేషలిప్తము	
రవి	౩౮౭	కుజ	౨౧౪	చంద్ర	౨౭౦
కుజ	౨౦౪	బుధ	౪౮౮	కుజ	౯౦
బుధ	౩౬౮	గురు	౧౭౪	బుధ	౧౨౦
గురు	౯౦౦	శుక్ర	౯౦౩	గురు	౬౦
శుక్ర	౫౩౫	శని	౬౬౨	శుక్ర	౧౨౦
శని	౩౯			శని	౧౨౦

* కువాసరములు ౧౫౭౭౯౧౭౮౨ * అనగాయుగసావనవీనములు

సూర్యసిద్ధాంతజీవాలు.

၈	၁၁၂	ဗ	၁၁၃	၈၃	၁၂၅၂	ဗ	၈၃၃
၉	၂၃၄	ဗ	၁၁၄	၈၄	၁၂၁၄	ဗ	၈၃၈
၁၀	၃၄၅	ဗ	၁၁၅	၈၅	၁၃၂၅	ဗ	၈၃၉
၁၁	၄၅၆	ဗ	၁၁၆	၈၆	၁၄၃၆	ဗ	၈၄၀
၁၂	၅၆၇	ဗ	၁၁၇	၈၇	၁၅၄၇	ဗ	၈၄၁
၁၃	၆၇၈	ဗ	၁၁၈	၈၈	၁၆၅၈	ဗ	၈၄၂
၁၄	၇၈၉	ဗ	၁၁၉	၈၉	၁၇၆၉	ဗ	၈၄၃
၁၅	၈၉၀	ဗ	၁၂၀	၉၀	၁၈၇၀	ဗ	၈၄၄
၁၆	၉၀၁	ဗ	၁၂၁	၉၁	၁၉၈၁	ဗ	၈၄၅
၁၇	၀၁၂	ဗ	၁၂၂	၉၂	၂၀၉၂	ဗ	၈၄၆
၁၈	၁၂၃	ဗ	၁၂၃	၉၃	၂၁၀၃	ဗ	၈၄၇
၁၉	၂၃၄	ဗ	၁၂၄	၉၄	၂၂၁၄	ဗ	၈၄၈
၂၀	၃၄၅	ဗ	၁၂၅	၉၅	၂၃၂၅	ဗ	၈၄၉
၂၁	၄၅၆	ဗ	၁၂၆	၉၆	၂၄၃၆	ဗ	၈၅၀
၂၂	၅၆၇	ဗ	၁၂၇	၉၇	၂၅၄၇	ဗ	၈၅၁
၂၃	၆၇၈	ဗ	၁၂၈	၉၈	၂၆၅၈	ဗ	၈၅၂
၂၄	၇၈၉	ဗ	၁၂၉	၉၉	၂၇၆၉	ဗ	၈၅၃
၂၅	၈၉၀	ဗ	၁၃၀	၁၀၀	၂၈၇၀	ဗ	၈၅၄
၂၆	၉၀၁	ဗ	၁၃၁	၁၀၁	၂၉၈၁	ဗ	၈၅၅
၂၇	၀၁၂	ဗ	၁၃၂	၁၀၂	၃၀၉၂	ဗ	၈၅၆
၂၈	၁၂၃	ဗ	၁၃၃	၁၀၃	၃၁၀၃	ဗ	၈၅၇
၂၉	၂၃၄	ဗ	၁၃၄	၁၀၄	၃၂၁၄	ဗ	၈၅၈
၃၀	၃၄၅	ဗ	၁၃၅	၁၀၅	၃၃၂၅	ဗ	၈၅၉
၃၁	၄၅၆	ဗ	၁၃၆	၁၀၆	၃၄၃၆	ဗ	၈၆၀
၃၂	၅၆၇	ဗ	၁၃၇	၁၀၇	၃၅၄၇	ဗ	၈၆၁
၃၃	၆၇၈	ဗ	၁၃၈	၁၀၈	၃၆၅၈	ဗ	၈၆၂
၃၄	၇၈၉	ဗ	၁၃၉	၁၀၉	၃၇၆၉	ဗ	၈၆၃
၃၅	၈၉၀	ဗ	၁၄၀	၁၁၀	၃၈၇၀	ဗ	၈၆၄
၃၆	၉၀၁	ဗ	၁၄၁	၁၁၁	၃၉၈၁	ဗ	၈၆၅
၃၇	၀၁၂	ဗ	၁၄၂	၁၁၂	၄၀၉၂	ဗ	၈၆၆
၃၈	၁၂၃	ဗ	၁၄၃	၁၁၃	၄၁၀၃	ဗ	၈၆၇
၃၉	၂၃၄	ဗ	၁၄၄	၁၁၄	၄၂၁၄	ဗ	၈၆၈
၄၀	၃၄၅	ဗ	၁၄၅	၁၁၅	၄၃၂၅	ဗ	၈၆၉
၄၁	၄၅၆	ဗ	၁၄၆	၁၁၆	၄၄၃၆	ဗ	၈၇၀
၄၂	၅၆၇	ဗ	၁၄၇	၁၁၇	၄၅၄၇	ဗ	၈၇၁
၄၃	၆၇၈	ဗ	၁၄၈	၁၁၈	၄၆၅၈	ဗ	၈၇၂
၄၄	၇၈၉	ဗ	၁၄၉	၁၁၉	၄၇၆၉	ဗ	၈၇၃
၄၅	၈၉၀	ဗ	၁၅၀	၁၂၀	၄၈၇၀	ဗ	၈၇၄
၄၆	၉၀၁	ဗ	၁၅၁	၁၂၁	၄၉၈၁	ဗ	၈၇၅
၄၇	၀၁၂	ဗ	၁၅၂	၁၂၂	၅၀၉၂	ဗ	၈၇၆
၄၈	၁၂၃	ဗ	၁၅၃	၁၂၃	၅၁၀၃	ဗ	၈၇၇
၄၉	၂၃၄	ဗ	၁၅၄	၁၂၄	၅၂၁၄	ဗ	၈၇၈
၅၀	၃၄၅	ဗ	၁၅၅	၁၂၅	၅၃၂၅	ဗ	၈၇၉

* ఈ ౨ర వ జీవ (త్రైజ్య) యాని వ్యవహారికబుధును.

గ్రహముల యుగ్యమందపరిధి భాగాదేకము.		గ్రహముల ఓజమంద పరిధి భాగాదేకము.		కుజాదులకు యుగ్యశీఘ్రపరిధి భాగాదేకము.		కుజాదులకు ఓజశీఘ్రపరిధి భాగాదేకము.	
రవి	౧౪ " "	౧౩ — ౪౦ " "	కుజ	౨౩౫ " "	౨౩౨ " "	" "	" "
చంద్ర	౩౨ " "	౩౧ — ౪౦ " "	బుధ	౧౩౩ " "	౧౩౨ " "	" "	" "
కుజ	౨౫ " "	౨౨ — " "	గురు	౨౦ " "	౨౨ " "	" "	" "
బుధ	౩౦ " "	౨౮ — " "	శుక్ర	౨౬౨ " "	౨౬౦ " "	" "	" "
గురు	౩౩ " "	౩౨ — " "	శని	౩౯ " "	౪౦ " "	" "	" "
శుక్ర	౧౨ " "	౧౧ — " "					
శని	౪౯ " "	౪౮ — " "					

—♦ మధ్యగ్రహముల క్రమము —♦

సృష్ట్యాది ద్యుగణమును ఆ యాగ్రహముల యుగ్యగణముచే గుణించి, కువాసరములచే భాగించగా వచ్చినలబ్ధము భగణరాశ్యాది అర్ధరాత్రక గ్రహంబగును. అందు భగణములను విడిచి రాశ్యాది గ్రహములను వ్రాసికొనవలెను. అందు దేశాంతర లిప్తలనున్న ఆయాగ్రహములమధ్య గత్యర్థమునున్న తివచగా దృక్సంస్కారము చేయని గణకానంద మధ్యాహ్న మధ్యగ్రహంబగును. అట్టి గ్రహములో గణకానందప్రకారము దృక్సంస్కారమును జేసికొనవలెను. పూర్వోక్త సృష్ట్యాది ద్యుగణమువల్ల యేర్పడడి రాశ్యాది రాహు వును చక్రమువల్ల తివిచి, అందు దేశాంతర లిప్తలనున్న తివిచి, అతని గత్యర్థమును కలపగా గణకానంద మధ్యాహ్న మధ్యరాహు వగును. పిమ్మట గణకానందప్రకారమే దృక్సంస్కారమును జేయ వలయును.

—♦ మందోచ్చానయనక్రమము —♦

సృష్ట్యాది ద్యుగణమును ఆయాగ్రహముల కల్పమందోచ్చ భగణములచే గుణించి, సహస్రగుణిత కువాసరములచే భాగించగా లబ్ధము భగణరాశ్యాది మందోచ్చములగును. అందు భగణములను విడిచి రాశ్యాది మందోచ్చలను వ్రాసికొనవలయును,

—♦ రవ్యాది గ్రహములకు మందసంస్కారానయన క్రమము —♦

రవిభుజాఫలభాగసంస్కార మధ్యగ్రహమును అతని మందోచ్చములో తివగామిగిలినది కేంద్రమగును. ఈ కేంద్రమును గణకానందమందు రవికి జెప్పినచోప్పున భుజ సాధించి, ఆ భుజరాశ్యాదికమును లిప్తలుచేసికొని, ౨౨గి చే భాగించగా లబ్ధము గతజీవసంఖ్యయగును. ఆగతజీవలిప్తలను ఏష్యజీవలిప్తలలో తివచగా మిగిలినది గతజీవాంతరలిప్తలగును. ఈ అంతరలిప్తలచేత పూర్వోక్త భుజయంతు గల శేషలిప్తాలిప్తలను గుణించి, ౨౨గి చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధ లిప్తాలిప్తలను గతజీవలిప్తలలో కలపగా భుజజ్యయగును. ఆ భుజజ్యను ఆయాగ్రహముల ఓజయుగ్యపరిధ్యంతరముచే గుణించి, త్రిజ్య చేత (అనగా ౨౪ న వివముగు ౩౪౩౨ లిప్తలచేత) భాగించగా వచ్చిన లిప్తాలిప్తలను మందపరిధిలో తివచగా స్ఫుటపరిధియగును. ఈ స్ఫుటపరిధిచేత భుజజ్యను గుణించి, భగణాంశములగు ౩౬౦ చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధ లిప్తాలిప్తలు మందభుజా ఫలంబగును. ఈ మందఫలము ౨౨గి లిప్తలకంటె అధికమైనయెడల (ధనువు) యివ్వవలెను.

—♦ ధనువిచ్ఛేడిక్రమము —♦

పూర్వోక్త భుజాఫలములో అధికమైనచో యెన్న వజీవహాగదో అన్న వ అధికజీవలిప్తలను తివిచి శేషము నెటింగి ఆతివచబడిన జీవాంతరలిప్తలనున్న, ఆ జీవసంఖ్యనున్న వ్రాసికొని పూర్వోక్త శేష లిప్తాలిప్తలను ౨౨గి చే గుణించి, పూర్వోక్త జీవాంతరలిప్తలచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాలిప్తల నొకచోటనుంచి పూర్వము తివచబడిన జీవసంఖ్యను ౨౨గి చే గుణించి, దానిలో పూర్వముక చోటనుంచిన లబ్ధలిప్తాలిప్తలను కలపగా ధనువిచ్ఛేద మందభుజాఫల లిప్తాలిప్తలగును. ఈ మందభుజాఫలమును మధ్యగ్రహములో మేషతులాది కేంద్రములంబట్టి ధన ఋణములెరిగి సంస్కరించగా

మందస్ఫుటమగును. ఇట్లు రవ్యాదులకు మందసంస్కారము జేయవలయును. ఒక మందసంస్కారముచేతనే రవిచంద్రులు స్ఫుటమౌతగుదురు.

—♦ శీఘ్రసంస్కారక్రమము ♦—

సిద్ధాంతగణకానందోక్తప్రకారము కుజాదులకు శీఘ్రాచ్ఛములనెఱిగి ఆయాగ్రహముయొక్క శీఘ్రాచ్ఛములో రవిభుజాఫలభాగ సంస్కారముజేసిన మధ్యగ్రహమును తివచగా మిగిలినది శీఘ్రకేంద్రమగును. ఈశీఘ్రకేంద్రమును మందసంస్కారమునకు వలెనే భుజను సాధించవలెను. గణకానందోక్తప్రకారము సూర్యసిద్ధాంతప్రక్రియయందు శీఘ్రభుజను సాధించకూడదు. ఇట్లుసాధించబడిన భుజను మూడు రాసులలో తివచగా మిగిలిన రాశ్యాదికము (కోటి) యగును. ఇట్లు యేర్పడిన భుజను లిప్తలుచేసికొని ఆలిప్తలను ౨౫ గా భాగించగా వచ్చిన లబ్ధము గతజీవసంఖ్య యగును. ఆగతజీవలిప్తలను ఏష్యజీవలిప్తలలో తివచగా మిగిలిన లిప్తలచేత పూర్వోక్తభుజశేష లిప్తాలిప్తలను గుణించి ౨౫ గా భాగించగా వచ్చిన లబ్ధ లిప్తాలిప్తలను గతజీవ లిప్తలలో కలపగా భుజజ్యయగును. ఈప్రకారమే కోటిజ్యనున్న తెచ్చుకొనవలయును. తదనంతరము కుజాదులకు జెప్పబడిన ఓజయుగ్మశీఘ్రపరిధ్యంతరభాగలచేత భుజజ్యనుగుణించి, త్రిజ్యచేత (అనగా ౩౪౩౨ లిప్తలచేత) భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాలిప్తలను ఓజపరిధికంటె యుగ్మపరిధి తక్కువైనయెడల యుగ్మపరిధి భాగలలో కలపవలెను. ఓజపరిధికంటె యుగ్మపరిధి యెక్కువైనయెడల ఆయుగ్మపరిధియందు తివచగా స్ఫుటపరిధియగును. ఈ స్ఫుటయుగ్మ శీఘ్ర పరిధిచేత పూర్వోక్తభుజకోటిజ్యలను ప్రత్యేకముగా గుణించి, భగణాంశములగు ౩౬౦ చే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాలిప్తలు క్రమంబున భుజజ్యాఫలమనియు, కోటిజ్యాఫలమనియు జెప్పబడును. శీఘ్రకేంద్రము మకరాదియైనయెడల కోటిజ్యాఫలమును త్రిజ్యయందు

కలపవలెను. కర్కాదియైనయెడల త్రిజ్యయందుతివచవలెను. ఇట్లు చేయబడిన కోటిజ్యా ఫలమునున్న, భుజజ్యా ఫలమునున్న, ప్రత్యేకముగ వర్ణించుకొని ఆరెండువర్గముల నైక్యముజేసి, ఆవర్గమూలమును సాధించగా అది చలమనెడు కర్ణమగును. తదనంతరము భుజజ్యాఫలమును త్రిజ్యచేత గుణించి, పూర్వోక్తమగు చలమనెడు కర్ణముచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాలిప్తలకు ధనువు నివ్వగా శీఘ్రఫల లిప్తాలిప్తలగును. ఈశీఘ్రఫల లిప్తాలిప్తలను మేషతులాది కేంద్రములంబట్టి ధనముణము లెఱిగి, గ్రహములో సంస్కరించవలెను. గణకానందోక్తప్రకారమే కుజాదులకు ప్రథమంబున శీఘ్రసంస్కారంబును, తదనంతరము రెండు మందసంస్కారంబులును, అటుపిమ్మట మఱి శీఘ్రసంస్కారంబును జేయవలయును. మొదటి రెండు సంస్కారఫలములను అర్థించియు, వెనుక నుండు రెండు సంస్కారఫలములను అర్థించక సర్వంబును గ్రహములో సంస్కరించవలెను. రెండవ సంస్కారఫలమును గణకానందోక్తప్రకారమే మధ్యగ్రహములో సంస్కరించవలెనని తెలియవలయును.

—♦ మధ్యక్రాంతిసాధనక్రమము ♦—

దేవాసుర విభాగ సీమయగు లంకకు నుత్తరముగనైనను, దక్షిణముగనయినను అపక్రాంతమగు గ్రహమునకు పరమాపక్రమజ్యాప్రమాణ లిప్తలు ౧౩౯౭, వీనికి ధనువివ్వగా ౧౪౪౦ అగును. ఇష్టమగు తాత్కాలిక స్ఫుటగ్రహమందు అయనాంశము లంగలిపి ఉత్తర దక్షిణగోళములు జెలిసికొని, పూర్వోక్తప్రకారము భుజనుసాధించి, పిమ్మట భుజజ్యను సాధించుకొని, ఆభుజజ్యను పూర్వోక్త పరమాపక్రమజ్యయగు (౧౩౯౭) చే గుణించి, త్రిజ్యచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాలిప్తలను క్రాంతిజ్యయగును. అక్రాంతిజ్యకుధనువివ్వగా మధ్యక్రాంతిలిప్తలగును. రవికినూత్రము ఈమధ్యక్రాంతియే స్ఫుటక్రాంతియగును.

—♦ విశేషసాధనక్రమము ♦—

సృష్ట్యాది ద్యుగణమును ఆయాగ్రహములయొక్క పాతకల్ప భగణముచే గుణించి, సహస్రగుణిత కువాసరములచే భాగించి, భగణరాశ్యాదికమును సాధించుకొని, అందు భగణములను విడచి రాశ్యాదిపాతలను వ్రాసికొని, యీ రాశ్యాదిపాతలను చక్రములో (అనగా ౧౨ రాసులలో) తివచగా మధ్యపాతలగును. ఇట్లు మధ్య పాతలను సాధించుకొని, అందు కుజ గురు శని పాతలలో ఆ కుజ గురు శనులయొక్క అంత్యశీఘ్రఫలమును, ఆకుజగురు శనులకువలెనే ధనముణములెఱిగి సంస్కరించగా స్ఫుటపాతలగును. బుధశుక్రల పాతలయందు ఆబుధశుక్రలయొక్క తృతీయసంస్కార సంబంధముగు మందఫలమును, ఆ బుధ శుక్రలయొక్క ధనముణ వైపరీత్యమున సంస్కరించగా స్ఫుటములగును. చంద్రపాతలగు రాహువునకు వేరే స్ఫుటములేదు గనుక మధ్యరాహువే స్ఫుటరాహువగును. ఇట్లు కుజాదిపాతలను స్ఫుటముచేసికొని తాత్కాలిక కుజగురుశని గ్రహములలో తమతమ పాతలనున్న, బుధశుక్రల శీఘ్రోచ్చ స్ఫుటములో ఆబుధశుక్రలయొక్క పాతలనున్న ప్రత్యేకముగ తివచి, శేషమునకు భుజజ్యను సాధించుకొని ఆభుజజ్యను ఆయా గ్రహముల మధ్యవిశేషలిప్తలచే గుణించి అంత్యమగు చలమనెడు కర్ణముచే భాగించగా లబ్ధమగు లిప్తాదిఫలము స్ఫుటవిశేషమగును. చంద్రునకు విశేషము సాధించునపుడు తాత్కాలిక స్ఫుటచంద్రునిలో రాహువును తివచి, శేషమునకు భుజజ్యను సాధించుకొని దానిని చంద్రమధ్యవిశేషలిప్తలచే గుణించి, త్రిజ్యచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాదిలిప్తలు చంద్రస్ఫుటవిశేషమగును.

—♦ స్ఫుటక్రాంతి సాధనక్రమము ♦—

పూర్వోక్త మధ్యక్రాంతియొక్కయు, విశేషముయొక్కయు దిక్కు యేకమైనయెడల విశేషముతో క్రాంతి గలవగా చంద్రా

దులకు స్ఫుటక్రాంతియగును. భిన్నదిక్కులైనయెడల అంతరించగా స్ఫుటక్రాంతియగును. క్రాంతి యెప్పుడు విశేషములో శోధింపబడునో అప్పుడు స్ఫుటక్రాంతికి విశేషదిక్కు గ్రహింపదగినది.

—♦ గ్రహయుద్ధవిషయము ♦—

కుజాది మంచగ్రహంబులు అన్యోన్యయుక్తములైనయెడల యుద్ధంబును, చంద్రునితోగూడినయెడల సమ్మాగమంబును, సూర్యునితోగూడినయెడల అస్తమయంబును గలవియగును. అందు కుజాదులకు రాశ్యాది సమకలస్థిత్యము యుద్ధసమయమగును. కన్యక యేకరాశిగతులైన రెండుగ్రహములయొక్క యోగము గతమో గమ్యమోయని మొదట తెలియదగినది. అది యెట్లనిన:— సవ్యగతిగల ఆరెండు గ్రహములలో అల్పగతిగల గ్రహముకంటె శీఘ్రగతిగల గ్రహము అధికమైనయెడల ఆరెంటియొక్క యోగము గతమనియు, తక్కువైనయెడల గమ్యమనియుఁ దెలియవలెను. ఆరెండుగ్రహంబులును వక్రించియుండి అల్పగతిగల గ్రహముకంటె అధికగతిగలగ్రహము అధికమైనయెడల ఆరెంటియొక్క యోగము గమ్యమనియు, తక్కువైనయెడల గతమనియు నెఱుగవలెను. మఱియు వాకగ్రహము వక్రించి యున్నవక్షంబున అపుడు సవ్యగతి గలగ్రహము అధికమైనయెడల ఆరెంటియొక్క యోగముగతమనియు వక్రగ్రహమధికమైనయెడల గమ్యమనియు నెఱుగవలెను. ఇట్లు యోగకాలమును మొదట స్థూలముగా నిశ్చయించుకొని ఆరెండు గ్రహములయొక్క సమసూత్రస్థితి సమయమును సాధించుకొనవలయును. అది యెట్లనిన:— రెండు గ్రహములయొక్క అంతరలిప్తలను తమతమ స్ఫుటగతులచే ప్రత్యేకముగ గుణించి, యిరువురును సవ్యగతులైనను, వక్రగతులైనను, ఉభయగత్యంతరముచేత ప్రత్యేకముగ భాగించవలెను. మఱియు వాకగ్రహము వక్రగతిగలది యెడల యెడల ఆరెండుగ్రహముల స్ఫుటగతియోగముచే భాగించవలెను.

ఇట్లు భాగించగావచ్చిన లబ్ధలిప్తాదికము సవ్యగతులగు ఆగ్రహముల యొక్క యోగము గతమైనయెడల ఆయా గ్రహములలో వారివారి లిప్తాదికమును తివచవలెను గమ్యమైనయెడల కలపవలెను. ఇటు వుదను వక్రగతులై వారియోగము గతమైనయెడల వారివారిలిప్తాదికమును ఆయా గ్రహములలో కలపవలెను. గమ్యమైనయెడల తివచవలెను. మఱియొకగ్రహము వక్రించియుండి యోగము గతమైనయెడల ఆగ్రహముందు ఆగ్రహలిప్తాదికమును కలపవలయును. యోగము గమ్యమైనయెడలతివచవలెను. ఇట్లుచేయగా వక్రగతములైన ఆరెండుగ్రహంబులును సమకలుగులవియగును. మఱియు, ఆరెండుగ్రహములయొక్క అంతరలిప్తలను సమగతులైనయెడల గత్యంతరముచేతను, భిన్నగతులైనయెడల గతియోగముచేతను భాగించగా లబ్ధము దినాదిగా యిష్టకాలమునకు గతగమ్యయోగకాలమగును. ఇట్లు గతగమ్య దినాదికమువల్ల యోగకాలమును సాధించుకొని తాత్కాలికమునకు ఆరెండుగ్రహములను స్ఫుటము చేసికొని స్ఫుటగతులను సాధించుకొనగా నపుడు యారెండుగ్రహములకును కలాభేద మున్నయెడల మఱల పూర్వోక్త ప్రకారము సమకలాకాలమువలన సమకలావంతులనుగా జేసికొనవలయును. ఇట్లుచేయగా అది యుద్ధకాలమగును. ఇట్లు యుద్ధకాలమునకు సమలిప్తలగుల గ్రహములను సాధించుకొని, ఆ సమలిప్తగ్రహములలో తనుతమ పాతను తివిచి విక్షేపమును సాధించుకొనవలెను. ఇట్లు రెండుగ్రహంబులకును విక్షేపసాధనముజేసి ఆవిక్షేపములయొక్క దిక్కులనెఱిగి, ఆ ద్వివిధవిక్షేపములకు యేకదిక్కుయైనయెడల ఆవిక్షేపముల అంతరమే గ్రహాంతరమగును. భిన్నదిక్కులయినయెడల యా ద్వివిధ విక్షేపయోగమే గ్రహాంతర మగునని తెలియవలెను.

—♦ కుజాదులకు బింబసాధనక్రమము ♦—

చంద్రకక్ష్యయందు కనబడెడు కుజాదిగ్రహబింబ విష్కంభయోజనములు, కుజునకు 30, బుధునకు ౪౫, గురునకు ౧౨౫,

శుక్రునకు ౬౦, శనికి 32౫. ఆయా గ్రహబింబ విష్కంభమును ద్విగుణీకృత త్రిజ్యచే గుణించి, తృతీయ చతుర్థ కర్ణములం గలిపి భాగించగా స్ఫుటములగును. వానిని ౧౫ చే భాగించగా బింబ పరిమాణలిప్తలగును. తృతీయకర్ణము తృతీయ మందకేంద్రమువల్ల భుజకోటులను యేర్పఱచుకొని, చతుర్థకర్ణమునకునెఱవే సాగించుకొనవలెను. ఇట్లు యుద్ధగ్రహముల విక్షేపమువల్ల ఉత్తరదక్షిణ దిక్కును, బింబములను సాధించి తెలిసికొని శీఘ్రత్యాది జాతక గ్రంథములయందు యుద్ధచేష్టాబలమును సాధించవలెను.

—♦ గణకానందపదక ఫలములుదెచ్చు క్రమము ♦—

గణకానంద శీఘ్రపదక మొక్కొకటికి నొక్కొకభాగవంతున తెలిసికొని, యెన్నవ పదకఫలము దెచ్చుకొనవలెనో అన్నిపదక సంఖ్యలను, అన్ని భాగలనుగా బెట్టుకొని, ఆ పదకభాగలను 30 చే భాగించి రాశ్యాదిభుజను సాధించుకొని, తద్వారా కోటిని యేర్పరచుకొని ఆ భుజకోటులవల్ల భుజజ్యను కోటిజ్యను సాధించుకొని తదనంతరము ఆయాగ్రహముల శీఘ్రఓజయుగ్మపరిధులను స్ఫుటము జేసికొని, తద్వారా భుజజ్యాఫలమునున్నా కోటిజ్యాఫలమునున్న సాధించుకొని, తదనంతరము కర్కాది మకరాది కేంద్రములంబట్టి, కోటిజ్యాఫలమును త్రిజ్యయందు సంస్కరించుకొని, ఆభుజజ్యాఫల వర్గమును, తత్కోటివర్గమును ప్రత్యేకముగా దెచ్చుకొని, ఆ రెండు వర్గంబుల నై క్యంబుజేసికొని, దాని మూలముగొనగా అది చలకర్ణమగును. తదనంతరము భుజజ్యాఫలమును త్రిజ్యచే గుణించి, చలకర్ణముచే భాగించగా వచ్చిన లబ్ధలిప్తాదిలిప్తలకు ధనువిచ్చినయెడల శీఘ్రపదక లిప్తాదిలిప్తలగును. ఇట్లు ఆయాగ్రహముల ఓజయుగ్మ శీఘ్రపరిధులచేత ఆయా గ్రహముల శీఘ్రసంస్కార క్రమముననే శీఘ్రపదకఫలములం దెచ్చుకొనవచ్చును. మఱియు ఆయాగ్రహముల ఓజయుగ్మమందపరిధులచేత ఆయా గ్రహములయొక్క మంద

సంస్కారక్రమముననే మందపదకఫలములను సాధించుకొనవచ్చును. ఇట్లు గణకానందమందుడు ఆయా గ్రహమంద శీఘ్రపదకఫల లిప్తా విలిప్తలను చెప్పుకొనవలెను.

—♦ పంచాంగమందు నిర్ణయించబడు నవనూయకనిర్ణయము —

నారదీయే || శ్లో|| చైత్రాదిమేష హరికర్కట చాపయుగ్మ
రాద్రక్ష తౌళీ మకరోదయవాసరేశాః | రాజాచమత్రిభటనూయక
సస్యనాభధాన్యార్థ మేఘ రసనీరసపాభవతి || సచివసస్యపోమేఘ
రసనీరసభాన్యపాః | తిర్ధరాత్రమతిక్రాంతా భవంత్యుత్తరవారపాః ||

—♦ పశునూయక నిర్ణయము —

శ్లో|| భానాభామేయమోరాజ్ఞ బలభద్రోబుధేశనా | సోమేశుకే
గురాభూయా ద్దోపాలః పశునూయకః ||

—♦ వర్షాధిక నిర్ణయము —

శ్లో|| గురాశుక్రేభవేద్రాజ్ఞ వర్షాధికచతుష్టయం | చంద్రేబుధే
పివావర్ష మాధికత్రితయస్కృతమ్ | రవోభామేద్వాద్యధికంస్యా దేక
మాధుశనైశ్చరే ||

—♦ కందాయనిర్ణయము —

శ్లో|| చైత్రాదితిథివారేషు కరణయోగతారకం | జన్మనక్షత్ర
సంయుక్తం తథాత్రిసాపితంపదం | పురశైలగుణఘ్నంచ పనువహ్ని
శరైర్హతం | లబ్ధవిమృశ్యతచ్ఛేషం కందాయత్రయముచ్యతే ||

—♦ కందాయచక్రము —

గు. ప్ర-3, ద్వ-2, తృ-3, } ఈ ప్రకారము గణితముచేసి
భా. ప్ర-౮, ద్వ-3, తృ-౫, } కొనవలయును.

ప్రథమకందాయం	అవసరమానగతా	౧-౪-౭-౨-౫-౦-౩-౬
ద్వితీయ	పేరన	౧-౨-౦
తృతీయ	కంభంరానాగా	౧-౪-౨-౦-౩

—♦ తిథి నిర్ణయము —

శ్లో|| సాయంతస్యపరత్రచేన్మృత తిథిస్సైవాబ్ధికేమాసికే | సాగ్రా
హ్యద్వ్యపరాహ్మయోర్యదితనా యత్రాధికాసామతా || తుల్యాచే
దుభయాపరాహ్మసమయే పూర్వానచేత్తద్వయోః పూర్వైవత్రిము
హూర్తగాస్త సమయే నోచేత్పరేవోచితా ||

—♦ బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర కాలస్వరూపము —

శ్లో|| చతుర్మ్యగసహస్రాణి బ్రహ్మోదివముచ్యతే | పితామహా
సహస్రంతు విష్ణోః టికపవచ | విష్ణోర్ద్వాదశలక్షంతు నిమిషార్ధంమహే
శ్వరః | మహేశ్వరాస్తుకోట్యస్తు లీలాయీశ్వరడచ్యతే ||

—♦ ఖండత్రయ నిర్ణయము —

శ్లో|| ఆనందాదిభవేద్బ్రహ్మ భావాదివిష్ణురుచ్యతే | జయాశాచ
భవేద్రాద్ర ఇత్యేతేఖండలక్షణమ్ | కొచ | ప్రభవాదిచతుర్బ్రహ్మ
శ్రీముఖాదిత్రయం హరిః | ధాతాదిపంచమం శంభో వృషాది పర
మేష్ఠినః || విరోధిత్రయం విష్ణుః నందనాదిదశం హరః | శుభకృత్
ద్వయం బ్రహ్మ క్రోధితత్వారి కేశవః | కీలకాద్యష్ట రుద్రస్య నశ
వస్తి విధిస్మృతం | దుందుభిఃపంచం శంభో ఇత్యేతేఖండనిర్ణయః ||

—♦ అహర్గణమందు విశేషము —

ఈ సిద్ధాంతగ్రంథములు మూడు విధములు. ౧ సిద్ధాంత,
౨ తంత్ర, ౩ కరణ గ్రంథములని పేర్లు గలవు. వాటి వివరముల
నిరూపించెదను.

పదకప్రదర్శిని ప్రారంభము.

స.ప.గ్ర.హ.ము.లు.

శ్రీ సప్తగ్రహదేవతాభ్యోనమః.

అథ రవిమండపదశాంతరగతుల లిప్తావిష్టలు.

పదకసంఖ్య.	లిప్తావిష్ట.	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య.	లిప్తావిష్ట.	పదకసంఖ్య.	క.	మకరా.	అంతరం.	క.	మకరా.
౧	౨-౨౦	౨-౨౦	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౧౯	౪౩-౦౨	౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	మకరా.
౨	౪-౪౦	౨-౨౦	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౦	౪౪-౨౨	౨౦	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౩-౦౨
౩	౬-౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౧	౪౫-౩౦	౨౧	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౪-౨౨
౪	౮-౧౯	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౨	౪౬-౩౮	౨౨	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౫-౩౦
౫	౧౦-౩౮	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౩	౪౭-౪౬	౨౩	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౬-౩౮
౬	౧౩-౫౬	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౪	౪౮-౫౪	౨౪	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౭-౪౬
౭	౧౬-౭౪	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౫	౪౯-౬౨	౨౫	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౮-౫౪
౮	౧౯-౯౨	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౬	౫౦-౭౦	౨౬	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౪౯-౬౨
౯	౨౨-౧౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౭	౫౧-౮౦	౨౭	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౦-౭౦
౧౦	౨౩-౨౮	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౮	౫౨-౯౦	౨౮	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౧-౮౦
౧౧	౨౪-౪౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨౯	౫౩-౧౦	౨౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౨-౯౦
౧౨	౨౫-౫౪	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౦	౫౪-౨౦	౩౦	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౩-౧౦
౧౩	౨౬-౭౪	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౧	౫౫-౩౦	౩౧	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౪-౨౦
౧౪	౨౭-౯౨	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౨	౫౬-౪౦	౩౨	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౫-౩౦
౧౫	౨౮-౧౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౩	౫౭-౫౦	౩౩	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౬-౪౦
౧౬	౩౦-౧౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౪	౫౮-౬౦	౩౪	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౭-౫౦
౧౭	౩౨-౧౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౫	౫౯-౭౦	౩౫	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౮-౬౦
౧౮	౩౪-౧౦	౨-౧౯	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౩౬	౬౦-౮౦	౩౬	౬౦-౨౬	గే-గే౦	౨-౧౦	౬౦-౧౬	౫౯-౭౦

అథ రవిమందపదకాంతరగతుల విస్తావితీ పలు.

పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.
32	2౯-౧౮	౧-౪౮	౬౦-౫౪	౫2-౨౨	౫౫	౧౧౨-౨౪	౧-౧2	౬౦-౨3	౫2-౫3
3౩	౮౧-౬	౧-౪౬	౬౦-౫౨	౫2-౨౪	౫౬	౧౧౮-౪౧	౧-౧౪	౬౦-౨౧	౫2-౫౫
3౪	౮౨-౫౨	౧-౪౫	౬౦-౫౧	౫2-౨౫	౫7	౧౦౯-౫౫	౧-౧౨	౬౦-౧౯	౫2-౫౭
౪౦	౮౪-32	౧-౪౪	౬౦-౫౦	౫2-౨౬	౫౮	౧౧౧-2	౧-౧౦	౬౦-౧౭	౫2-౫౯
౪౧	౮౬-౨౧	౧-౪౨	౬౦-౪౮	౫2-౨౮	౫౯	౧౧౨-౧2	౧-౮	౬౦-౧౫	౫౩-౧
౪౨	౮౮-3	౧-౪౦	౬౦-౪౬	౫2-3౦	౬౦	౧౧3-౨౫	౧-౬	౬౦-౧3	౫౩-3
౪3	౮౯-౪3	౧-3౮	౬౦-౪౪	౫2-3౨	౬౧	౧౧౪-3౧	౧-౪	౬౦-౧౧	౫౩-౫
౪౪	౯౧-౨౧	౧-3౬	౬౦-౪౨	౫2-3౪	౬౨	౧౧౫-3౫	౧-౨	౬౦-౯	౫౩-౭
౪౫	౯౨-౫2	౧-3౫	౬౦-౪౧	౫2-3౫	౬3	౧౧౬-32	౧-౦	౬౦-౭	౫౩-౯
౪౬	౯౪-3౨	౧-33	౬౦-3౯	౫2-3౭	౬౪	౧౧౭-32	౧-౫౩	౬౦-౫	౫౩-౧౧
౪౭	౯౬-౫	౧-3౧	౬౦-3౭	౫2-3౯	౬౫	౧౧౮-3౫	౧-౫౫	౬౦-౩	౫౩-౧౩
౪౮	౯౭-3౬	౧-3౦	౬౦-3౬	౫2-౪౦	౬౬	౧౧౯-3౦	౧-౫౪	౬౦-౧	౫౩-౧౫
౪౯	౯౯-౬	౧-౨౮	౬౦-3౪	౫2-౪౨	౬౭	౧౨౦-౨౪	౧-౫౧	౫౯-౫౩	౫౩-౧౮
౫౦	౧౦౦-3౪	౧-౨౬	౬౦-3౨	౫2-౪౪	౬౮	౧౨౧-౧౫	౧-౪౯	౫౯-౫౬	౫౩-౨౦
౫౧	౧౦౨-౦	౧-౨౪	౬౦-3౦	౫2-౪౬	౬౯	౧౨౨-౪	౧-౪౭	౫౯-౫౪	౫౩-౨౨
౫౨	౧౦3-౨౪	౧-౨౨	౬౦-౨౮	౫2-౪౮	౭౦	౧౨౩-3౫	౧-౪౫	౫౯-౪౯	౫౩-౨౪
౫3	౧౦౪-౪౬	౧-౨౦	౬౦-౨౬	౫2-౫౦	౭౧	౧౨౪-౩౫	౧-౪౩	౫౯-౪౮	౫౩-౨౬
౫౪	౧౦౬-౬	౧-౧౮	౬౦-౨౪	౫2-౫౨	౭౨	౧౨౫-౧2	౧-౪౧	౫౯-౪౬	౫౩-౨౮

అథ రవిమంద పదకాంతరగతుల విస్తావితీ పలు.

పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.
23	౧౨౪-౫౮	౧-3౮	౫౯-౪౫	౫౩-3౧	౮3	౧౨౯-3౫	౦-౧౫	౫౯-౨౨	౫౩-౫౪
2౪	౧౨౫-3౬	౦-3౬	౫౯-౪3	౫౩-33	౮౪	౧౨౯-౫౦	౧-౧3	౫౯-౨౦	౫౩-౫౬
2౫	౧౨౬-౧౨	౦-33	౫౯-౪౦	౫౩-3౬	౮౫	౧3౦-3	౧-౧౦	౫౯-౧౮	౫౩-౫౮
2౬	౧౨౬-౪౫	౦-3౧	౫౯-3౮	౫౩-3౯	౮౬	౧3౧-౧3	౧-౮	౫౯-౧౬	౫౩-౬౦
2౭	౧౨౭-౧౬	౦-౨౯	౫౯-3౬	౫౩-౪౦	౮౭	౧3౧-౨౧	౦-౬	౫౯-౧౪	౫౩-౬౨
2౮	౧౨౭-౪౫	౦-౨౭	౫౯-3౪	౫౩-౪౨	౮౮	౧3౧-౨౭	౧-౪	౫౯-౧౨	౫౩-౬౪
2౯	౧౨౮-౧౨	౦-౨౪	౫౯-3౧	౫౩-౪౫	౮౯	౧3౧-3౧	౦-౧	౫౯-౯	౫౩-౬౬
౩౦	౧౨౮-3౬	౦-౨౨	౫౯-౨౯	౫౩-౪౭	౯౦	౧3౧-3౨	౧-౦	౫౯-౮	౫౩-౬౮
౩౧	౧౨౮-౫౮	౦-౨౦	౫౯-౨౭	౫౩-౪౯	౦	౧౩౧-౩౩	౨-౨౦	౬౧-౨౬	౫౩-౭౦
౩౨	౧౨౯-౧౮	౦-౧౭	౫౯-౨౪	౫౩-౫౨					

అథ సౌందర్యమంద పదకాంతరగతుల విస్తావితీ పలు.

పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య.	లిస్తాది.	అంతరం.	క.	మకరా.
౧	౫౬-౨౦	౫౬-౨౦	౮౬-౦-౧౬	౭౨౦-౫౪	౬	3౧-౫౫	౫౬-౨౦	౮౫౯-32	౭౨౧-33
౨	౧౦-౪౦	౫౬-౧౯	౮౬-౦-3	౭౨౧-2	౭	32-౧౨	౫౬-౧౬	౮౫౯-౨౪	౭౨౧-౪౬
3	౧౫-౫౯	౫౬-౧౯	౮౬-౦-3	౭౨౧-2	౮	౪౨-౨౮	౫౬-౧౫	౮౫౯-౧౧	౭౨౨-౦
౪	౨౧-౧౮	౫౬-౧౯	౮౬-౦-3	౭౨౧-2	౯	౪2-౪3	౫౬-౧౪	౮౫౯-౫2	౭౨౨-౧3
౫	౨౬-32	౫౬-౧౮	౮౫౯-౫౦	౭౨౧-౨౦	౧౦	౫2-౫2	౫౬-౧౪	౮౫౯-౫౦	౭౨౨-౧౩

అథ చంద్రమండ పదకాంతరగతుల విస్తావితీ పలు.

పదకసంఖ్య	విస్తావితీ	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య	విస్తావితీ	అంతరం.	క.	మకరా.
౧౧	గౌ-౧౧	గౌ-౧౩	గౌ-౧౪	౨౨౨-౨౬	౨౯	౧౪౨-౨౮	౪-౩౫	౪-౩౫	౨౩౦-౪౨
౧౨	౬౩-౨౪	గౌ-౧౧	గౌ-౧౨	౨౨౨-౫౨	౩౦	౧౫౨-౩	౪-౩౨	౪-౩౨	౨౩౦-౩౧
౧౩	౬౮-౩౫	గౌ-౧౦	గౌ-౧౧	౨౨౩-౫	౩౧	౧౫౬-౩౫	౪-౩౦	౪-౩౦	౨౩౦-౪౨
౧౪	౭౩-౪౫	గౌ-౯	గౌ-౧౦	౨౨౩-౩౧	౩౨	౧౬౧-౫	౪-౨౭	౪-౨౭	౨౩౨-౨౭
౧౫	౭౮-౫౩	గౌ-౮	గౌ-౯	౨౨౩-౪౪	౩౩	౧౬౫-౩౨	౪-౨౪	౪-౨౪	౨౩౩-౬
౧౬	౮౩-౦	గౌ-౭	గౌ-౮	౨౨౪-౧౦	౩౪	౧౬౯-౫౬	౪-౨౧	౪-౨౧	౨౩౩-౪౫
౧౭	౮౮-౫	గౌ-౬	గౌ-౭	౨౨౪-౩౬	౩౫	౧౭౪-౧౭	౪-౧౮	౪-౧౮	౨౩౪-౪౨
౧౮	౯౩-౮	గౌ-౫	గౌ-౬	౨౨౫-౨	౩౬	౧౭౮-౩౫	౪-౧౪	౪-౧౪	౨౩౫-౧౬
౧౯	౯౮-౯	గౌ-౪	గౌ-౫	౨౨౫-౧౫	౩౭	౧౮౨-౪౯	౪-౧౧	౪-౧౧	౨౩౫-౫౫
౨౦	౧౦౩-౮	గౌ-౩	గౌ-౪	౨౨౫-౨౨	౩౮	౧౮౭-౦	౪-౮	౪-౮	౨౩౬-౩౪
౨౧	౧౦౮-౭	గౌ-౨	గౌ-౩	౨౨౬-౮	౩౯	౧౯౧-౮	౪-౪	౪-౪	౨౩౭-౨౭
౨౨	౧౧౩-౩	గౌ-౧	గౌ-౨	౨౨౬-౪౭	౪౦	౧౯౫-౧౨	౩-౫౭	౩-౫౭	౨౩౮-౬
౨౩	౧౧౮-౫౬	గౌ-౧౦	గౌ-౧౧	౨౨౭-౧౩	౪౧	౧౯౯-౧౩	౩-౫౭	౩-౫౭	౨౩౯-౩౮
౨౪	౧౨౩-౪౭	గౌ-౯	గౌ-౧౦	౨౨౭-౩౯	౪౨	౨౦౩-౧౦	౩-౫౦	౩-౫౦	౨౪౦-౩౦
౨౫	౧౨౮-౩౬	గౌ-౮	గౌ-౯	౨౨౮-౫	౪౩	౨౦౭-౪	౩-౪౬	౩-౪౬	౨౪౧-౨౨
౨౬	౧౩౩-౨౩	గౌ-౭	గౌ-౮	౨౨౮-౪౫	౪౪	౨౧౦-౫౪	౩-౪౧	౩-౪౧	౨౪౨-౨౨
౨౭	౧౩౮-౭	గౌ-౬	గౌ-౭	౨౨౯-౧౦	౪౫	౨౧౪-౪౦	౩-౪౧	౩-౪౧	౨౪౩-౨౦
౨౮	౧౪౩-౪౯	గౌ-౫	గౌ-౬	౨౨౯-౫౦	౪౬	౨౧౮-౨౧	౩-౩౭	౩-౩౭	౨౪౩-౨౦

అథ చంద్రమండ పదకాంతరగతుల విస్తావితీ పలు.

పదకసంఖ్య	విస్తావితీ	అంతరం.	క.	మకరా.	పదకసంఖ్య	విస్తావితీ	అంతరం.	క.	మకరా.
౪౭	౨౨౧-౫౮	౩-౩౨	౪౩౬-౪౫	౨౪౪-౨౫	౬౫	౨౭౪-౩౮	౨-౧౦	౨-౧౦	౨౬౯-౩
౪౮	౨౨౫-౩౦	౩-౨౯	౪౩౬-౬	౨౪౫-౪	౬౬	౨౭౬-౪౯	౨-౬	౨-౬	౨౬౩-౮
౪౯	౨౨౮-౫౯	౩-౨౫	౪౩౫-౧౪	౨౪౫-౫౬	౬౭	౨౭౮-౫౫	౨-౦	౨-౦	౨౬౪-౨౭
౫౦	౨౩౨-౨౪	౩-౨౧	౪౩౪-౨౧	౨౪౬-౪౯	౬౮	౨౮౧-౫౫	౧-౫౫	౧-౫౫	౨౬౫-౩౮
౫౧	౨౩౫-౪౫	౩-౧౬	౪౩౩-౧౬	౨౪౭-౫౪	౬౯	౨౮౨-౫౦	౧-౫౪	౧-౫౪	౨౬౬-౩౭
౫౨	౨౩౯-౧	౩-౧౨	౪౩౨-౨౩	౨౪౭-౪౭	౭౦	౨౮౪-౬౦	౧-౪౫	౧-౪౫	౨౬౭-౪౨
౫౩	౨౪౨-౧౩	౩-౮	౪౩౧-౩౧	౨౪౮-౪౭	౭౧	౨౮౬-౫౫	౧-౪౦	౧-౪౦	౨౬౮-౪౭
౫౪	౨౪౫-౨౧	౩-౩	౪౩౦-౨౬	౨౫౦-౪౪	౭౨	౨౮౮-౫	౧-౩౫	౧-౩౫	౨౬౯-౫౪
౫౫	౨౪౮-౨౪	౨-౫౯	౪౨౯-౩౪	౨౫౧-౩౬	౭౩	౨౯౦-౪౦	౧-౨౯	౧-౨౯	౨౭౦-౧౦
౫౬	౨౫౧-౨౩	౨-౫౪	౪౨౮-౨౯	౨౫౨-౪౧	౭౪	౨౯౧-౪౯	౧-౨౪	౧-౨౪	౨౭౧-౫౭
౫౭	౨౫౪-౧౭	౨-౪౯	౪౨౭-౨౩	౨౫౩-౪౭	౭౫	౨౯౨-౩౩	౧-౧౯	౧-౧౯	౨౭౨-౫౭
౫౮	౨౫౭-౬	౨-౪౪	౪౨౬-౩౧	౨౫౪-౪౪	౭౬	౨౯౩-౫౨	౧-౧౩	౧-౧౩	౨౭౩-౨౩
౫౯	౨౬౦-౫౧	౨-౪౦	౪౨౫-౨౫	౨౫౫-౪౫	౭౭	౨౯౪-౫౬	౧-౮	౧-౮	౨౭౪-౪౬
౬౦	౨౬౩-౩౧	౨-౩౫	౪౨౪-౨౦	౨౫౬-౫౦	౭౮	౨౯౬-౧౩	౧-౩	౧-౩	౨౭౫-౪౬
౬౧	౨౬౬-౬	౨-౩౦	౪౨౩-౧౫	౨౫౭-౫౫	౭౯	౨౯౭-౧౬	౦-౫౭	౦-౫౭	౨౭౬-౫౧
౬౨	౨౬౯-౩౬	౨-౨౬	౪౨౨-౨౩	౨౫౮-౪౭	౮౦	౨౯౮-౧౩	౦-౫౦	౦-౫౦	౨౭౭-౧౫
౬౩	౨౭౦-౨	౨-౨౧	౪౨౧-౧౭	౨౫౯-౪౩	౮౧	౨౯౯-౫	౦-౪౭	౦-౪౭	౨౭౮-౩౩
౬౪	౨౭౨-౨౩	౨-౧౫	౪౨౦-౫౯	౨౬౦-౧౦	౮౨	౩౦౦-౫౧	౦-౪౧	౦-౪౧	౨౭౯-౩౯

అథ చంద్రమండ పదకావ్యగతుల నిశ్చయిస్త్యుః.

పదకావ్య.	నిశ్చయి.	అక్షరం.	క.	మతం.	పదకావ్య.	నిశ్చయి.	క.	మతం.
ర3	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర2	300-30	25-10-00	25-10-00
ర4	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర3	300-30	25-10-00	25-10-00
ర5	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర4	300-30	25-10-00	25-10-00
ర6	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర5	300-30	25-10-00	25-10-00

పదకావ్య.	నిశ్చయి.	అక్షరం.	క.	మతం.	పదకావ్య.	నిశ్చయి.	క.	మతం.
ర7	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర6	300-30	25-10-00	25-10-00
ర8	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర7	300-30	25-10-00	25-10-00
ర9	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర8	300-30	25-10-00	25-10-00
ర10	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర9	300-30	25-10-00	25-10-00

అథ చంద్రమండ పదకావ్యగతుల నిశ్చయిస్త్యుః.

పదకావ్య.	నిశ్చయి.	అక్షరం.	క.	మతం.	పదకావ్య.	నిశ్చయి.	క.	మతం.
ర11	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర10	300-30	25-10-00	25-10-00
ర12	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర11	300-30	25-10-00	25-10-00
ర13	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర12	300-30	25-10-00	25-10-00
ర14	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర13	300-30	25-10-00	25-10-00
ర15	300-30	0-30	25-10-00	25-10-00	ర14	300-30	25-10-00	25-10-00

అథ చంద్రస్య మధ్య పద కా ని.

పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.	పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.
య	౧	౦౩	౧౦	౩౪	౫౭	౪	౨	౨౨	౩౮	౬	౪౬
	౨	౨౬	౨౦	౪౯	౪౪	౨	౩	౨౫	౧౬	౫౩	౪౩
	౩	౯	౩౦	౪౪	౩౬	౩	౧౦	౨౨	౫౪	౨౦	౧౯
	౪	౨౨	౪౨	౧౯	౨౮	౪	౨	౨౦	౩౭	౪౦	౫
	౫	౫	౫౨	౫౪	౨౦	౫	౩	౧౮	౪౮	౩౮	౫౧
	౬	౧౯	౩	౯	౧౨	౬	౧౦	౧౫	౬౬	౪౫	౫౨
	౭	౨	౧౪	౪	౪	౭	౨	౧౩	౪౩	౪౨	౫౩
	౮	౩	౧౪	౩౮	౫౬	౮	౩	౧౦	౪౩	౪౨	౫౩
	౯	౧౫	౩౫	౧౩	౪౯	౯	౧౦	౮	౪౩	౪౨	౫౩
	౧౦	౧౮	౪౫	౩౨	౪౧	౧౦	౨	౬	౪౩	౪౨	౫౩
	౧౧	౨౩	౧౨	౩౬	౩	౧౧	౩	౧౯	౩	౪౩	౫౩
	౧౨	౧౨	౩	౧౪	౪౪	౧౨	౪	౧౫	౪౫	౪౬	౫౩
	౧౩	౧౫	౪౯	౩	౨౪	౧౩	౫	౧౦	౪౫	౪౬	౫౩
	౧౪	౧౮	౨౦	౪౦	౫౫	౧౪	౬	౮	౪౫	౪౬	౫౩
	౧౫	౨౨	౬	౨౯	౨౬	౧౫	౭	౧౪	౪౫	౪౬	౫౩
	౧౬	౩	౫౨	౧౮	౫	౧౬	౮	౨౦	౪౫	౪౬	౫౩

అథ చంద్రస్య మధ్య పద కా ని.

పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.	పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.
య	౧	౦	౩౦	౧౨	౧౨	౧	౨	౧౦	౨౫	౪౦	౪౦
	౨	౦	౩౪	౩౪	౩౪	౨	౩	౧౫	౩౮	౪౩	౪౩
	౩	౦	౫౧	౫౧	౫౧	౩	౪	౨౦	౪౦	౪౩	౪౩
	౪	౦	౯	౯	౯	౪	౫	౨౬	౪౩	౪౩	౪౩
	౫	౦	౩౬	౩౬	౨౫	౫	౬	౧	౪౩	౪౩	౪౩
	౬	౦	౨	౪౩	౪౨	౬	౭	౬	౪౩	౪౩	౪౩
	౭	౦	౩౯	౦	౫౯	౭	౮	౧౦	౪౫	౪౩	౪౩
	౮	౦	౧౮	౧౮	౧౬	౮	౯	౧౬	౪౫	౪౩	౪౩
	౯	౦	౪౧	౩౫	౩౩	౯	౧౦	౨౦	౪౫	౪౩	౪౩
	౧౦	౦	౧౨	౫౨	౫౦	౧౦	౧౧	౨౬	౪౫	౪౩	౪౩

అథ చంద్రోచ్చస్య మధ్య పద కా ని.

పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.	పదక.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.
య	౧	౦	౬	౪౦	౫౯	౧	౦	౦	౪౦	౫౩	౪౯
	౨	౦	౧౩	౨౦	౫౮	౨	౦	౦	౪౬	౫౩	౪౯
	౩	౦	౨౦	౨౫	౫౬	౩	౦	౦	౫౩	౫౦	౪౯
	౪	౦	౨౬	౪౩	౫౫	౪	౦	౦	౫౩	౫౦	౪౯
	౫	౦	౩౩	౨౪	౫౪	౫	౦	౦	౫౩	౫౦	౪౯

అక్షరసంఖ్య మధ్యపదకాని.

పదక.	రా.	భా.	లి.	పి.	మ.	పదక.	రా.
౧	౦	౦	౬	౪౯	౪౮	౦	౩
౨	౦	౦	౧౩	౩౯	౩౪	౧	౨
౩	౦	౩	౨౦	౨౯	౨౦	౩	౧౦
౪	౦	౪	౨౭	౧౯	౨	౪	౨
౫	౦	౪	౩౪	౮	౫౫	౫	౬
౬	౦	౬	౪౦	౫౮	౪౩	౬	౧౦
౭	౦	౭	౪౭	౪౮	౩౦	౭	౦
౮	౦	౮	౫౪	౩౮	౧౯	౮	౫
౯	౦	౧౦	౬౦	౩౮	౨	౯	౯
౧౦	౦	౧౦	౬౭	౧౭	౫౦	౧౦	౦
౧౧	౦	౧౨	౭౪	౩౫	౪౨	౧౧	౦
౧౨	౧	౩	౮౧	౫౩	౩౩	౧౨	౩
౧౩	౧	౪	౮౮	౧౧	౨౩	౧౩	౪
౧౪	౧	౫	౯౫	౨౯	౧౪	౧౪	౫
౧౫	౧	౬	౧౦౨	౪౭	౫	౧౫	౬
౧౬	౧	౭	౧౦౯	౪	౫౬	౧౬	౭
౧౭	౧	౯	౧౧౬	౨౨	౪౭	౧౭	౯
౧౮	౨	౧౦	౧౨౩	౧౨	౪౮	౧౮	౧౦
౧౯	౨	౧౨	౧౩౦	౧౭	౪౯	౧౯	౧౨
౨౦	౩	౧౩	౧౩౭	౧౩	౫౦	౨౦	౧౩

అక్షరసంఖ్య మధ్యపదకాని.

అక్షరసంఖ్య మధ్యపదకాని.

పదక.	రా.	భా.	లి.	పి.	మ.	పదక.	రా.
౧	౦	౦	౧౨	౨౭	౪౪	౧	౩
౨	౦	౦	౧౯	౫౫	౩౮	౨	౨
౩	౦	౦	౨౬	౨౩	౨౮	౩	౧౦
౪	౦	౦	౩౩	౧౩	౧౯	౪	౨
౫	౦	౦	౪౦	౫౦	౫౬	౫	౬
౬	౦	౦	౪౭	౧౮	౪౦	౬	౧౦
౭	౦	౦	౫౪	౯	౪౧	౭	౦
౮	౦	౦	౬౧	౨౭	౪౨	౮	౫
౯	౦	౦	౬౮	౩౪	౪౩	౯	౯
౧౦	౦	౦	౭౫	౪౨	౪౪	౧౦	౩
౧౧	౦	౦	౮౨	౫౦	౪౫	౧౧	౨
౧౨	౦	౦	౮౯	౫౮	౪౬	౧౨	౧
౧౩	౦	౦	౯౬	౬౭	౪౭	౧౩	౦
౧౪	౦	౦	౧౦౩	౭౬	౪౮	౧౪	౦
౧౫	౦	౦	౧౧౦	౮౫	౪౯	౧౫	౦
౧౬	౦	౦	౧౧౭	౯౪	౫౦	౧౬	౦
౧౭	౦	౦	౧౨౪	౧౦౩	౫౧	౧౭	౦
౧౮	౦	౦	౧౩౧	౧౧౨	౫౨	౧౮	౦
౧౯	౦	౦	౧౩౮	౧౨౧	౫౩	౧౯	౦
౨౦	౦	౦	౧౪౫	౧౩౦	౫౪	౨౦	౦

అక్షరసంఖ్య మధ్యపదకాని.

అథ గురోర్మధ్యపదకావీ.

పదక.	రా.	భా.	వి.	ప.	పదక.	రా.
అ	౦	౨౯	౩౮	౩	౧౪	౫
	౦	౨౯	౧౬	౬	౨౯	౬
	౦	౨౯	౫౪	౯	౪౩	౭
	౦	౨౯	౩౨	౧౦	౫౭	౮
	౦	౨౯	౧౦	౧౬	౧౦	౯
	౦	౨౯	౧౦	౧౦	౧౦	౧౦

ఈ యక్ష ప్రాంతము.

అథ శుక్రస్యమధ్యపదకావీ.

పదక.	రా.	భా.	వి.	ప.	పదక.	రా.
య	౦	౦	౩౬	౨	౪౪	౦
	౦	౩	౧౨	౧౫	౨౭	౦
	౦	౪	౪౮	౩౦	౧౦	౦
	౦	౬	౨౪	౩౦	౫౪	౦
	౦	౮	౦	౩౮	౩౮	౦
	౦	౯	౩౬	౨౨	౫	౦
	౦	౧౦	౧౨	౫౪	౫	౦
	౦	౧౨	౪౯	౦	౪౯	౦
	౦	౧౪	౨౫	౩౩	౩౩	౦

ఈ యక్ష ప్రాంతము.

అథ శుక్రస్యమధ్యపదకావీ.

పదక.	రా.	భా.	వి.	ప.	పదక.	రా.
౧	౫	౧౦	౧౨	౪౨	౧	౬
౨	౧౦	౨౦	౨౫	౨౪	౨	౦
౩	౧౦	౦	౩౮	౬	౩	౬
౪	౧౦	౧౦	౫౦	౪౯	౪	౦
౫	౧౦	౨౦	౪	౩౦	౫	౦
౬	౧౦	౦	౧౭	౧౬	౬	౦
౭	౧౦	౧౦	౩౦	౫	౭	౦
౮	౧౦	౦	౫౫	౩౭	౮	౦
౯	౧౦	౧౨	౪	౧౯	౯	౦
౧౦	౧౦	౨౪	౧౩	౦	౧౦	౦
౧౧	౧౦	౬	౩౪	౩	౧౧	౦
౧౨	౧౦	౦	౨౦	౫	౧౨	౦
౧౩	౧౦	౦	౫౫	౭	౧౩	౦
౧౪	౧౦	౧౨	౪౩	౪	౧౪	౦
౧౫	౧౦	౨౫	౫	౮	౧౫	౦
౧౬	౧౦	౨౫	౧౦	౯	౧౬	౦
౧౭	౧౦	౨౫	౧౦	౧౦	౧౭	౦
౧౮	౧౦	౨౫	౧౦	౧౧	౧౮	౦
౧౯	౧౦	౨౫	౧౦	౧౨	౧౯	౦
౨౦	౧౦	౨౫	౧౦	౧౩	౨౦	౦
౨౧	౧౦	౨౫	౧౦	౧౪	౨౧	౦
౨౨	౧౦	౨౫	౧౦	౧౫	౨౨	౦
౨౩	౧౦	౨౫	౧౦	౧౬	౨౩	౦
౨౪	౧౦	౨౫	౧౦	౧౭	౨౪	౦
౨౫	౧౦	౨౫	౧౦	౧౮	౨౫	౦
౨౬	౧౦	౨౫	౧౦	౧౯	౨౬	౦
౨౭	౧౦	౨౫	౧౦	౨౦	౨౭	౦
౨౮	౧౦	౨౫	౧౦	౨౧	౨౮	౦
౨౯	౧౦	౨౫	౧౦	౨౨	౨౯	౦
౩౦	౧౦	౨౫	౧౦	౨౩	౩౦	౦
౩౧	౧౦	౨౫	౧౦	౨౪	౩౧	౦
౩౨	౧౦	౨౫	౧౦	౨౫	౩౨	౦
౩౩	౧౦	౨౫	౧౦	౨౬	౩౩	౦
౩౪	౧౦	౨౫	౧౦	౨౭	౩౪	౦
౩౫	౧౦	౨౫	౧౦	౨౮	౩౫	౦
౩౬	౧౦	౨౫	౧౦	౨౯	౩౬	౦
౩౭	౧౦	౨౫	౧౦	౩౦	౩౭	౦
౩౮	౧౦	౨౫	౧౦	౩౧	౩౮	౦
౩౯	౧౦	౨౫	౧౦	౩౨	౩౯	౦
౪౦	౧౦	౨౫	౧౦	౩౩	౪౦	౦
౪౧	౧౦	౨౫	౧౦	౩౪	౪౧	౦
౪౨	౧౦	౨౫	౧౦	౩౫	౪౨	౦
౪౩	౧౦	౨౫	౧౦	౩౬	౪౩	౦
౪౪	౧౦	౨౫	౧౦	౩౭	౪౪	౦
౪౫	౧౦	౨౫	౧౦	౩౮	౪౫	౦
౪౬	౧౦	౨౫	౧౦	౩౯	౪౬	౦
౪౭	౧౦	౨౫	౧౦	౪౦	౪౭	౦
౪౮	౧౦	౨౫	౧౦	౪౧	౪౮	౦
౪౯	౧౦	౨౫	౧౦	౪౨	౪౯	౦
౫౦	౧౦	౨౫	౧౦	౪౩	౫౦	౦
౫౧	౧౦	౨౫	౧౦	౪౪	౫౧	౦
౫౨	౧౦	౨౫	౧౦	౪౫	౫౨	౦
౫౩	౧౦	౨౫	౧౦	౪౬	౫౩	౦
౫౪	౧౦	౨౫	౧౦	౪౭	౫౪	౦
౫౫	౧౦	౨౫	౧౦	౪౮	౫౫	౦
౫౬	౧౦	౨౫	౧౦	౪౯	౫౬	౦
౫౭	౧౦	౨౫	౧౦	౫౦	౫౭	౦
౫౮	౧౦	౨౫	౧౦	౫౧	౫౮	౦
౫౯	౧౦	౨౫	౧౦	౫౨	౫౯	౦
౬౦	౧౦	౨౫	౧౦	౫౩	౬౦	౦
౬౧	౧౦	౨౫	౧౦	౫౪	౬౧	౦
౬౨	౧౦	౨౫	౧౦	౫౫	౬౨	౦
౬౩	౧౦	౨౫	౧౦	౫౬	౬౩	౦
౬౪	౧౦	౨౫	౧౦	౫౭	౬౪	౦
౬౫	౧౦	౨౫	౧౦	౫౮	౬౫	౦
౬౬	౧౦	౨౫	౧౦	౫౯	౬౬	౦
౬౭	౧౦	౨౫	౧౦	౬౦	౬౭	౦
౬౮	౧౦	౨౫	౧౦	౬౧	౬౮	౦
౬౯	౧౦	౨౫	౧౦	౬౨	౬౯	౦
౭౦	౧౦	౨౫	౧౦	౬౩	౭౦	౦
౭౧	౧౦	౨౫	౧౦	౬౪	౭౧	౦
౭౨	౧౦	౨౫	౧౦	౬౫	౭౨	౦
౭౩	౧౦	౨౫	౧౦	౬౬	౭౩	౦
౭౪	౧౦	౨౫	౧౦	౬౭	౭౪	౦
౭౫	౧౦	౨౫	౧౦	౬౮	౭౫	౦
౭౬	౧౦	౨౫	౧౦	౬౯	౭౬	౦
౭౭	౧౦	౨౫	౧౦	౭౦	౭౭	౦
౭౮	౧౦	౨౫	౧౦	౭౧	౭౮	౦
౭౯	౧౦	౨౫	౧౦	౭౨	౭౯	౦
౮౦	౧౦	౨౫	౧౦	౭౩	౮౦	౦
౮౧	౧౦	౨౫	౧౦	౭౪	౮౧	౦
౮౨	౧౦	౨౫	౧౦	౭౫	౮౨	౦
౮౩	౧౦	౨౫	౧౦	౭౬	౮౩	౦
౮౪	౧౦	౨౫	౧౦	౭౭	౮౪	౦
౮౫	౧౦	౨౫	౧౦	౭౮	౮౫	౦
౮౬	౧౦	౨౫	౧౦	౭౯	౮౬	౦
౮౭	౧౦	౨౫	౧౦	౮౦	౮౭	౦
౮౮	౧౦	౨౫	౧౦	౮౧	౮౮	౦
౮౯	౧౦	౨౫	౧౦	౮౨	౮౯	౦
౯౦	౧౦	౨౫	౧౦	౮౩	౯౦	౦
౯౧	౧౦	౨౫	౧౦	౮౪	౯౧	౦
౯౨	౧౦	౨౫	౧౦	౮౫	౯౨	౦
౯౩	౧౦	౨౫	౧౦	౮౬	౯౩	౦
౯౪	౧౦	౨౫	౧౦	౮౭	౯౪	౦
౯౫	౧౦	౨౫	౧౦	౮౮	౯౫	౦
౯౬	౧౦	౨౫	౧౦	౮౯	౯౬	౦
౯౭	౧౦	౨౫	౧౦	౯౦	౯౭	౦
౯౮	౧౦	౨౫	౧౦	౯౧	౯౮	౦
౯౯	౧౦	౨౫	౧౦	౯౨	౯౯	౦
౧౦౦	౧౦	౨౫	౧౦	౯౩	౧౦౦	౦

అథ పక్ష గతయః.

దిగంకి గ్రహరాశ్వాది.						దిగంకి గ్రహరాశ్వాది.					
గ్ర.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.	గ్ర.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.
ర	౦	౧౨	౪౨	౪౬	౧౩	ర	౦	౧౩	౪౨	౪౪	౨౩
చం	౫	౨౦	౧౨	౩౩	౧౨	చం	౬	౪	౨౨	౪	౨
చండ	౦	౧	౨౬	౫౨	౪౪	చండ	౦	౧	౩౩	౩౩	౪౩
కు	౦	౬	౪౦	౪౪	౨	కు	౦	౨	౨౦	౧౦	౩౫
బు	౧	౨౩	౧౨	౦	౩౦	బు	౧	౨౨	౧౨	౩౨	౫౧
గు	౦	౧	౪	౪౨	౫౪	గు	౦	౧	౨	౪౨	౩
కు	౦	౨౦	౪౬	౪౦	౨౨	కు	౦	౨౨	౨౫	౪౨	౧౨
శ	౦	౦	౨౬	౪	౫౨	శ	౦	౦	౨౨	౫	౨౦
రా	౦	౦	౪౧	౧౨	౪౧	రా	౦	౦	౪౪	౩౦	౨౬
రాశి	౧౧	౨౨	౧౨	౪౦	౧౨	రాశి	౧౧	౨౨	౧౫	౨౨	౩౪

బ ద క బ్ర ద ద్వి ౨.

అథ పక్ష గతయః.

ది గంకి ప్రహరాశ్వాది.					ది గంకి గ్రహరాశ్వాది.					
గ్ర.	రా.	భా.	లి.	వి.	మ.	గ్ర.	రా.	భా.	లి.	వి.
ర	౦	౧౪	౪౨	౨	౩౩	ర	౦	౧౫	౪౬	౧౦
చం	౬	౧౨	౩౨	౪౩	౧	చం	౨	౦	౪౨	౧౨
చండ	౦	౧	౪౦	౧౪	౪౨	చండ	౦	౧	౪౬	౫౫
కు	౦	౨	౫౧	౩౨	౩	కు	౦	౨	౨౩	౩
బు	౧	౧	౨౩	౫	౧౨	బు	౧	౫	౨౨	౩౨
గు	౦	౧	౧౪	౪౨	౧౨	గు	౦	౧	౧౨	౪౬
కు	౦	౨౪	౧	౫౫	౫౬	కు	౦	౨౫	౩౨	౩
శ	౦	౦	౩౦	౫	౪౪	శ	౦	౦	౩౨	౬
రా	౦	౦	౪౨	౪౧	౧౧	రా	౦	౦	౫౧	౫౬

బ ద క బ్ర ద ద్వి ౨.

6-27-08

[illegible]

పదక ప్రదర్శిని.

၆၂၈၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀၁၁၂၁၃၁၄၁၅၁၆၁၇၁၈၁၉၂၀

పదక.	కుంజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుంజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.
౧	అర్	౧౬	౧౦	అర్	౬	౧౯	౪౪౮	౩౦౫	౧౦౫	౪౭౯	౪౧౧
౨	౪౭	౩౨	౨౦	గ౧	౧౨	౨౦	౪౭౧	౩౨౧	౧౯౫	౫౦౪	౧౧౬
౩	౭౧	౪౯	౨౯	౭౬	౧౮	౨౧	౪౯౫	౩౩౭	౨౦౪	౫౨౯	౧౨౨
౪	౯౫	౬౫	౩౯	౧౦౧	౨౩	౨౨	౫౧౮	౩౫౨	౨౧౪	౫౫౪	౧౨౮
౫	౧౧౮	౮౧	౪౯	౧౨౬	౨౯	౨౩	౫౪౧	౩౬౮	౨౨౩	౫౭౯	౧౩౩
౬	౧౪౨	౯౭	౫౯	౧౫౨	౩౫	౨౪	౫౬౫	౩౮౩	౨౩౩	౫౭౯	౧౩౯
౭	౧౬౬	౧౧౩	౬౮	౧౭౭	౪౧	౨౫	౫౮౮	౩౯౯	౨౪౦	౬౦౪	౧౪౫
౮	౧౮౯	౧౨౯	౭౮	౨౦౨	౪౭	౨౬	౬౧౧	౪౧౫	౨౪౦	౬౫౪	౧౫౦
౯	౨౧౩	౧౪౫	౮౮	౨౨౭	౫౩	౨౭	౬౩౪	౪౩౦	౨౬౧	౬౭౯	౧౫౬
౧౦	౨౩౬	౧౬౧	౯౮	౨౫౨	౫౯	౨౮	౬౫౮	౪౪౬	౨౭౦	౭౦౪	౧౬౧
౧౧	౨౬౦	౧౭౭	౧౦౮	౨౭౮	౬౫	౨౯	౬౮౧	౪౬౧	౨౮౦	౭౨౮	౧౬౭
౧౨	౨౮౪	౧౯౪	౧౧౭	౩౦౩	౭౦	౩౦	౭౦౪	౪౭౭	౨౮౯	౭౫౩	౧౭౨
౧౩	౩౦౭	౨౧౦	౧౨౭	౩౨౮	౭౬	౩౧	౭౨౭	౪౯౨	౨౯౮	౭౭౮	౧౭౭
౧౪	౩౩౧	౨౨౬	౧౩౭	౩౫౩	౮౨	౩౨	౭౫౦	౫౦౭	౩౦౭	౮౦౩	౧౮౩
౧౫	౩౫౪	౨౪౨	౧౪౬	౩౭౮	౮౮	౩౩	౭౭౩	౫౨౨	౩౧౬	౮౨౮	౧౮౮
౧౬	౩౭౮	౨౫౭	౧౫౬	౪౦౩	౯౪	౩౪	౭౯౬	౫౩౭	౩౨౫	౮౫౨	౧౯౩
౧౭	౪౦౧	౨౭౩	౧౬౬	౪౨౯	౯౯	౩౫	౮౧౯	౫౫౩	౩౩౪	౮౭౭	౧౯౯
౧౮	౪౨౫	౨౮౯	౧౭౫	౪౫౪	౧౦౫	౩౬	౮౪౨	౫౬౮	౩౪౩	౯౦౨	౨౦౪

62
P
X
X
0
12
0
R
0
F
X
X
Q

[illegible]

6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

[illegible]

అ థ కు జా దీ నాం శీ ఘ్రి ప ద కా ని.

28

పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.
౧౦౯	౨౨౬౦	౧౨౯౦	౬౦౫	౨౫౦౬	౩౩౩	౧౨౨	౨౪౧౧	౧౨౩౮	౬౧౪	౨౨౩౯	౩౨౪
౧౧౦	౨౨౨౨	౧౨౯౧	౬౦౩	౨౫౨౩	౩౩౧	౧౨౮	౨౪౧౩	౧౨౩౦	౬౦౨	౨౨౪౨	౩౨౦
౧౧౧	౨౨౦౪	౧౨౯౧	౬౦౧	౨౫౨౯	౩౩౯	౧౨౯	౨౪౧౫	౧౨౨౨	౬౦౧	౨౨౫౪	౩౧౬
౧౧౨	౨౨౦౬	౧౨౯౧	౬౨౯	౨౫౫౪	౩౬౨	౧౩౦	౨౪౧౬	౧౨౧౩	౫౯౪	౨౨౬౧	౩౧౨
౧౧౩	౨౩౦౨	౧౨౯౧	౬౨౬	౨౫౫౦	౩౬౫	౧౩౧	౨౪౧౬	౧౨౦౪	౫౯౨	౨౨౬౨	౩౦౮
౧౧౪	౨౩౧౮	౧౨౯౦	౬౨౩	౨౫౫౫	౩౬౩	౧౩౨	౨౪౧౬	౧౧౯౪	౫౯౦	౨౨౬౨	౩౦౪
౧౧౫	౨౩౨౮	౧౨౯౦	౬౨౦	౨౫౫౯	౩౬౧	౧౩౩	౨౪౧౬	౧౧౮౪	౫౯౨	౨౨౬౨	౩౦౪
౧౧౬	౨౩౩౮	౧౨౮౨	౬౬౨	౨౬౧౪	౩౫౯	౧౩౪	౨౪౧౨	౧౧౭౨	౫౯౪	౨౨౬౨	౨౯౯
౧౧౭	౨౩౪౨	౧౨౮౫	౬౬౩	౨౬౨౨	౩౫౬	౧౩౫	౨౪౦౩	౧౧౬౧	౫౯౬	౨౨౬౨	౨౯౫
౧౧౮	౨౩౫౬	౧౨౮౩	౬౫౯	౨౬౪౧	౩౫౩	౧౩౬	౨౪౦౩	౧౧౫౦	౫౯౬	౨౨౬౨	౨౯౦
౧౧౯	౨౩౬౫	౧౨౮౦	౬౫౫	౨౬౫౪	౩౫౧	౧౩౭	౨౪౦౩	౧౧౪౦	౫౯౪	౨౨౬౨	౨౮౫
౧౨౦	౨౩౭౨	౧౨౮౦	౬౫౦	౨౬౬౬	౩౪౮	౧౩౮	౨౪౦౩	౧౧౩౦	౫౯౩	౨౨౬౨	౨౮౦
౧౨౧	౨౩౮౦	౧౨౮౨	౬౪౬	౨౬౭౮	౩౪౫	౧౩౯	౨౪౦౨	౧౧౨౦	౫౯౧	౨౨౬౨	౨౭౫
౧౨౨	౨౩౮౬	౧౨౮౨	౬౪౨	౨౬౯౦	౩౪౨	౧౪౦	౨౪౨౩	౧౦౯౩	౫౯౧	౨౨౭౨	౨౬౫
౧౨౩	౨౩౯౩	౧౨౬౩	౬౩౬	౨౭౦౧	౩౩౮	౧౪౧	౨౪౬౨	౧౦౭౨	౫౯౦	౨౨౭౨	౨౬౦
౧౨౪	౨౩౯౮	౧౨౫౨	౬౩౧	౨౭౧౧	౩౩౫	౧౪౨	౨౪౪౯	౧౦౬౧	౪౯౩	౨౨౬౬	౨౫౫
౧౨౫	౨౪౦౩	౧౨౫౦	౬౨౬	౨౭౨౧	౩౩౨	౧౪౩	౨౪౩౬	౧౦౪౪	౪౯౩	౨౨౬౬	౨౪౯
౧౨౬	౨౪౦౭	౧౨౪౫	౬౨౦	౨౭౩౦	౩౨౮	౧౪౪	౨౪౨౦	౧౦౨౬	౪౭౩	౨౨౪౯	౨౪౩

౪౫ ౪౫ ౫౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫ ౪౫

అ థ కు జా దీ నాం శీ ఘ్రి ప ద కా ని.

౨౯

పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.
౧౪౫	౨౩౦౩	౧౦౦౮	౪౬౨	౨౭౩౮	౨౩౮	౧౬౩	౧౬౦౨	౫౬౨	౨౪౨	౨౦౪౨	౧౦౨
౧౪౬	౨౨౮౪	౯౯౯	౪౫౨	౨౭౨౬	౨౩౨	౧౬౪	౧౫౩౪	౫౬౨	౨౪౨	౨౦౧౩	౧౦౫
౧౪౭	౨౨౬౪	౯౯౦	౪౪౧	౨౭౧౧	౨౨౬	౧౬౫	౧౪౬౩	౫౦౬	౨౦౫	౧౯౩౩	౧౦౮
౧౪౮	౨౨౪౧	౯౯౦	౪౩౦	౨౬౯౫	౨౨౦	౧౬౬	౧౩౮౮	౪౭౫	౨౦౧	౧౮౪౬	౧౦౧
౧౪౯	౨౨౨౦	౯౯౦	౪౨౦	౨౬౭౬	౨౧౪	౧౬౭	౧౩౦౯	౪౪౩	౨౦౨	౧౭౫౪	౯౪
౧౫౦	౨౨౦౦	౯౯౦	౪౧౦	౨౬౫౫	౨౦౯	౧౬౮	౧౨౭౨	౪౧౦	౧౭౩	౧౬౫౫	౯౨
౧౫౧	౨౧౮౧	౯౯౦	౪౦౦	౨౬౩౧	౨౦౨	౧౬౯	౧౧౪౦	౩౭౮	౧౫౯	౧౫౪౯	౯౦
౧౫౨	౨౧౬౧	౯౯౦	౩౮౩	౨౬౦౫	౧౯౬	౧౭౦	౧౦౫౦	౩౪౫	౧౪౪	౧౪౩౨	౮౩
౧౫౩	౨౦౯౬	౯౯౦	౩౭౧	౨౫౭౨	౧౮౯	౧౭౧	౯౫౭	౩౧౧	౧౩౦	౧౩౧౭	౬౬
౧౫౪	౨౦౭౦	౯౯౦	౩౬౦	౨౫౪౪	౧౮౩	౧౭౨	౮౬౦	౨౭౮	౧౧౬	౧౧౯౨	౫౮
౧౫౫	౨౦౫౧	౯౯౦	౩౪౭	౨౫౧౦	౧౭౬	౧౭౩	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౫౧
౧౫౬	౨౦౩౧	౯౯౦	౩౩౪	౨౪౭౧	౧౭౦	౧౭౪	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౫౭	౨౦౧౧	౯౯౦	౩౨౨	౨౪౪౯	౧౬౩	౧౭౫	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౫౮	౨౦౦౦	౯౯౦	౩౧౦	౨౪౨౪	౧౫౭	౧౭౬	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౫౯	౧౯౮౧	౯౯౦	౩౦౦	౨౪౦౪	౧౫౦	౧౭౭	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౦	౧౯౬౧	౯౯౦	౨౯౦	౨౩౮౪	౧౪౦	౧౭౮	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౧	౧౯౪౧	౯౯౦	౨౮౦	౨౩౬౪	౧౩౩	౧౭౯	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౨	౧౯౨౧	౯౯౦	౨౭౦	౨౩౪౪	౧౨౬	౧౮౦	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౩	౧౯౦౧	౯౯౦	౨౬౦	౨౩౨౪	౧౧౯	౧౮౧	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౪	౧౮౮౧	౯౯౦	౨౫౦	౨౩౦౪	౧౧౨	౧౮౨	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౫	౧౮౬౧	౯౯౦	౨౪౦	౨౨౮౪	౧౦౫	౧౮౩	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౬	౧౮౪౧	౯౯౦	౨౩౦	౨౨౬౪	౧౦౦	౧౮౪	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౭	౧౮౨౧	౯౯౦	౨౨౦	౨౨౪౪	౧౦౦	౧౮౫	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౮	౧౮౦౧	౯౯౦	౨౧౦	౨౨౨౪	౧౦౦	౧౮౬	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౬౯	౧౭౮౧	౯౯౦	౨౦౦	౨౨౦౪	౧౦౦	౧౮౭	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౦	౧౭౬౧	౯౯౦	౧౯౦	౨౧౮౪	౧౦౦	౧౮౮	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౧	౧౭౪౧	౯౯౦	౧౮౦	౨౧౬౪	౧౦౦	౧౮౯	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౨	౧౭౨౧	౯౯౦	౧౭౦	౨౧౪౪	౧౦౦	౧౯౦	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౩	౧౭౦౧	౯౯౦	౧౬౦	౨౧౨౪	౧౦౦	౧౯౧	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౪	౧౬౮౧	౯౯౦	౧౫౦	౨౧౦౪	౧౦౦	౧౯౨	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౫	౧౬౬౧	౯౯౦	౧౪౦	౨౦౮౪	౧౦౦	౧౯౩	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౬	౧౬౪౧	౯౯౦	౧౩౦	౨౦౬౪	౧౦౦	౧౯౪	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౭	౧౬౨౧	౯౯౦	౧౨౦	౨౦౪౪	౧౦౦	౧౯౫	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౮	౧౬౦౧	౯౯౦	౧౧౦	౨౦౨౪	౧౦౦	౧౯౬	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౭౯	౧౫౮౧	౯౯౦	౧౦౦	౨౦౦౪	౧౦౦	౧౯౭	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪
౧౮౦	౧౫౬౧	౯౯౦	౯౯౦	౧౯౮౪	౧౦౦	౧౯౮	౮౬౧	౨౪౪	౧౦౧	౧౦౬౦	౪౪

29

అథ కుజాదీనామందపదకానీ.

పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.
౧	౧౨	౫	౫	౨	౮	౧	౧౫	౫	౫	౩౬	౩౬
౨	౧౫	౧౦	౧౦	౪	౧౬	౨	౧౮	౧౦	౧౦	౩౮	౧౫
౩	౩౨	౧౫	౧౬	౬	౨౪	౩	౨౦	౧౫	౧౦	౪౦	౧౫
౪	౫౦	౨౦	౨౨	౮	౩౩	౪	౨౫	౨౦	౧౦	౪౨	౧౫
౫	౬౨	౨౫	౨౭	౧౦	౪౧	౫	౩౦	౨౫	౧౦	౪౪	౧౫
౬	౭౫	౩౦	౩౩	౧౨	౪౯	౬	౩౫	౩౦	౧౦	౪౬	౧౫
౭	౯౦	౩౫	౩౮	౧౪	౫౭	౭	౪౦	౩౫	౧౦	౪౮	౧౫
౮	౧౦౫	౪౦	౪౪	౧౬	౬౫	౮	౪౫	౪౦	౧౦	౫౦	౧౫
౯	౧౨౦	౪౫	౪౯	౧౮	౭౩	౯	౫౦	౪౫	౧౦	౫౨	౧౫
౧౦	౧౩౫	౫౦	౫౪	౨౦	౮౧	౧౦	౫౫	౫౦	౧౦	౫౪	౧౫
౧౧	౧౫౦	౫౫	౫౮	౨౨	౮౯	౧౧	౬౦	౫౫	౧౦	౫౬	౧౫
౧౨	౧౬౫	౬౦	౬౪	౨౪	౯౭	౧౨	౬౫	౬౦	౧౦	౫౮	౧౫
౧౩	౧౮౦	౬౫	౬౮	౨౬	౧౦౫	౧౩	౭౦	౬౫	౧౦	౬౦	౧౫
౧౪	౧౯౫	౭౦	౭౪	౨౮	౧౧౩	౧౪	౭౫	౭౦	౧౦	౬౨	౧౫
౧౫	౨౧౦	౭౫	౭౯	౩౦	౧౨౧	౧౫	౮౦	౭౫	౧౦	౬౪	౧౫
౧౬	౨౨౫	౮౦	౮౪	౩౨	౧౨౯	౧౬	౮౫	౮౦	౧౦	౬౬	౧౫
౧౭	౨౪౦	౮౫	౮౮	౩౪	౧౩౭	౧౭	౯౦	౮౫	౧౦	౬౮	౧౫
౧౮	౨౫౫	౯౦	౯౪	౩౬	౧౪౫	౧౮	౯౫	౯౦	౧౦	౭౦	౧౫

అథ కుజాదీనామందపదకానీ.

పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుజ.	బుధ.	గురు.	శుక్ర.	శని.
౩౨	౪౨౨	౧౬౬	౧౮౬	౬౫	౨౭౮	౩౨	౪౨౨	౧౬౬	౧౮౬	౭౨	౩౭౮
౩౩	౪౩౦	౧౬౯	౧౯౦	౬౭	౨౮౫	౩౩	౪౩౦	౧౬౯	౧౯౦	౭౪	౩౮౫
౩౪	౪౪౦	౧౭౩	౧౯౫	౬౮	౨౯౧	౩౪	౪౪౦	౧౭౩	౧౯౫	౭౬	౩౯౧
౩౫	౪౫౦	౧౭౬	౧౯౯	౭౦	౨౯౭	౩౫	౪౫౦	౧౭౬	౧౯౯	౭౮	౩౯౭
౩౬	౪౬౦	౧౮౦	౨౦౩	౭౧	౩౦౩	౩౬	౪౬౦	౧౮౦	౨౦౩	౮౦	౪౦౩
౩౭	౪౭౦	౧౮౩	౨౦౭	౭౨	౩౦౯	౩౭	౪౭౦	౧౮౩	౨౦౭	౮౨	౪౦౯
౩౮	౪౮౦	౧౮౭	౨౧౧	౭౪	౩౧౫	౩౮	౪౮౦	౧౮౭	౨౧౧	౮౪	౪౧౫
౩౯	౪౯౦	౧౯౦	౨౧౫	౭౬	౩౨౧	౩౯	౪౯౦	౧౯౦	౨౧౫	౮౬	౪౨౧
౪౦	౫౦౦	౧౯౩	౨౧౯	౭౮	౩౨౭	౪౦	౫౦౦	౧౯౩	౨౧౯	౮౮	౪౨౭
౪౧	౫౧౦	౧౯౬	౨౨౩	౮౦	౩౩౩	౪౧	౫౧౦	౧౯౬	౨౨౩	౯౦	౪౩౩
౪౨	౫౨౦	౧౯౯	౨౨౭	౮౨	౩౩౯	౪౨	౫౨౦	౧౯౯	౨౨౭	౯౨	౪౩౯
౪౩	౫౩౦	౨౦౩	౨౩౧	౮౪	౩౪౫	౪౩	౫౩౦	౨౦౩	౨౩౧	౯౪	౪౪౫
౪౪	౫౪౦	౨౦౭	౨౩౫	౮౬	౩౫౧	౪౪	౫౪౦	౨౦౭	౨౩౫	౯౬	౪౫౧
౪౫	౫౫౦	౨౧౧	౨౩౯	౮౮	౩౫౭	౪౫	౫౫౦	౨౧౧	౨౩౯	౯౮	౪౫౭
౪౬	౫౬౦	౨౧౫	౨౪౩	౯౦	౩౬౩	౪౬	౫౬౦	౨౧౫	౨౪౩	౧౦౦	౪౬౩
౪౭	౫౭౦	౨౧౯	౨౪౭	౯౨	౩౬౯	౪౭	౫౭౦	౨౧౯	౨౪౭	౧౦౨	౪౬౯
౪౮	౫౮౦	౨౨౩	౨౫౧	౯౪	౩౭౫	౪౮	౫౮౦	౨౨౩	౨౫౧	౧౦౪	౪౭౫
౪౯	౫౯౦	౨౨౭	౨౫౫	౯౬	౩౮౧	౪౯	౫౯౦	౨౨౭	౨౫౫	౧౦౬	౪౮౧
౫౦	౬౦౦	౨౩౧	౨౫౯	౯౮	౩౮౭	౫౦	౬౦౦	౨౩౧	౨౫౯	౧౦౮	౪౮౭
౫౧	౬౧౦	౨౩౫	౨౬౩	౧౦౦	౩౯౩	౫౧	౬౧౦	౨౩౫	౨౬౩	౧౧౦	౪౯౩
౫౨	౬౨౦	౨౩౯	౨౬౭	౧౦౨	౩౯౯	౫౨	౬౨౦	౨౩౯	౨౬౭	౧౧౨	౪౯౯
౫౩	౬౩౦	౨౪౩	౨౭౧	౧౦౪	౪౦౫	౫౩	౬౩౦	౨౪౩	౨౭౧	౧౧౪	౫౦౫
౫౪	౬౪౦	౨౪౭	౨౭౫	౧౦౬	౪౧౧	౫౪	౬౪౦	౨౪౭	౨౭౫	౧౧౬	౫౧౧
౫౫	౬౫౦	౨౫౧	౨౭౯	౧౦౮	౪౧౭	౫౫	౬౫౦	౨౫౧	౨౭౯	౧౧౮	౫౧౭

అథ కుజాద్వి నాం మం ద ప ద కా ని.

పదక.	కుజా.	బుధా.	గురు.	శుక్ర.	శని.	పదక.	కుజా.	బుధా.	గురు.	శుక్ర.	శని.
23	౬౬౩	౨౫౭	౨౯౩	౧౦౧	౪౪౦	౮౩	౬౮౭	౨౬౬	౩౦౪	౧౦౪	౪౫౬
2౪	౬౬౬	౨౫౮	౨౯౪	౧౦౧	౪౪౨	౮౪	౬౮౯	౨౬౬	౩౦౪	౧౦౫	౪౫౫
2౫	౬౬౯	౨౫౯	౨౯౬	౧౦౨	౪౪౪	౮౫	౬౯౦	౨౬౭	౩౦౫	౧౦౫	౪౫౮
2౬	౬౭౨	౨౬౦	౨౯౭	౧౦౨	౪౪౬	౮౬	౬౯౧	౨౬౭	౩౦౫	౧౦౫	౪౫౯
2౭	౬౭౫	౨౬౧	౨౯౮	౧౦౩	౪౪౮	౮౭	౬౯౨	౨౬౭	౩౦౬	౧౦౫	౪౫౯
2౮	౬౭౮	౨౬౩	౨౯౯	౧౦౩	౪౫౦	౮౮	౬౯౩	౨౬౮	౩౦౬	౧౦౫	౪౫౯
౨౯	౬౮౧	౨౬౪	౩౦౧	౧౦౩	౪౫౧	౮౯	౬౯౪	౨౬౮	౩౦౬	౧౦౫	౪౬౦
౩౦	౬౮౪	౨౬౫	౩౦౨	౧౦౪	౪౫౩	౯౦	౬౯౫	౨౬౯	౩౦౬	౧౦౫	౪౬౦
౩౧	౬౮౭	౨౬౬	౩౦౩	౧౦౪	౪౫౪						
౩౨	౬౮౯	౨౬౭	౩౦౪	౧౦౪	౪౫౫						

ఇతి మంద పద కాని నమాప్తాని.

అథ క ర వి చ ర ద్ర కాం తి ప ద కా ని.

పదక.	లిప్త.	విలిప్తము.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్తము.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్తము.
౧	౨౪	౨౪	౮	౫	౧౨౧	౫౩	౮	౪౪౨
౨	౪౮	౪౮	౮	౬	౧౪౬	౧౨	౮	౪౪౨
౩	౭౩	౭౩	౮	౭	౧౭౦	౨౯	౮	౪౪౨
౪	౯౭	౩౩	౮	౮	౧౯౪	౪౨	౮	౪౪౨

అథ ర వి చ ర ద్ర కాం తి ప ద కా ని.

పదక.	లిప్త.	విలిప్తము.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్తము.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్తము.
౯	౨౧౮	౫౩	౮	౨౭	౬౩౮	౨౭	౮	౪౪౨
౧౦	౨౪౩	౦	౮	౨౮	౬౬౦	౨౯	౮	౪౪౨
౧౧	౨౬౭	౪	౮	౨౯	౬౮౨	౩౦	౮	౪౪౨
౧౨	౨౯౧	౪	౮	౩౦	౭౦౪	౩౧	౮	౪౪౨
౧౩	౩౧౫	౦	౮	౩౧	౭౨౫	౩౨	౮	౪౪౨
౧౪	౩౩౮	౫౦	౮	౩౨	౭౪౬	౩౩	౮	౪౪౨
౧౫	౩౬౨	౩౪	౮	౩౩	౭౬౭	౩౪	౮	౪౪౨
౧౬	౩౮౬	౧౩	౮	౩౪	౭౮౮	౩౫	౮	౪౪౨
౧౭	౪౦౯	౪౬	౮	౩౫	౮౦౯	౩౬	౮	౪౪౨
౧౮	౪౩౩	౧౪	౮	౩౬	౮౩౦	౩౭	౮	౪౪౨
౧౯	౪౫౬	౩౪	౮	౩౭	౮౫౧	౩౮	౮	౪౪౨
౨౦	౪౭౯	౪౭	౮	౩౮	౮౭౦	౩౯	౮	౪౪౨
౨౧	౫౦౨	౫౫	౮	౩౯	౮౯౧	౪౦	౮	౪౪౨
౨౨	౫౨౫	౫౦	౮	౪౦	౯౧౨	౪౧	౮	౪౪౨
౨౩	౫౪౮	౪౦	౮	౪౧	౯౩౩	౪౨	౮	౪౪౨
౨౪	౫౭౧	౪౩	౮	౪౩	౯౫౬	౪౩	౮	౪౪౨
౨౫	౬౦౬	౧౫	౮	౪౪	౯౭౮	౪౪	౮	౪౪౨

అథ చంద్ర విశ్వే స ప ద కా ని లి ఖ్య తే.

పదక.	ఖ్య.	విశ్వే.	అంతరం.	లిష్ట.	విశ్వే.	పదక.	లిష్ట.	విశ్వే.	అంతరం.	లిష్ట.	విశ్వే.
౮౭	౨౬౯	౩౮	౦	౦౩	౨౬౯	౨౮	౦	౦౩	౨	౦	౨
౮౮	౨౬౯	౩౯౦	౦	౨	౨౬౦	౨౯౦	౦	౨౨౦	౨	౦	౦

ఇతి చంద్ర విశ్వే స ప ద కా ని స మాప్తా ని.

అథ అమార్గ ప ద కా ని.

అథ అమార్గ ప ద కా ని.

పదక.	ధనం.	ఘటి.	విశ్వే.	ఘటి.	పదక.	ధనం.	ఘటి.	విశ్వే.	ఘటి.	ఘటం.	విశ్వే.
౦	౩	౦౫	౦	౦	౦౦	౩	౦౫	౦	౦	౩	౦౫
౧	౩	౦౫	౧	౦౫	౦౧	౩	౦౫	౧	౦౫	౩	౦౫
౨	౩	౦౫	౨	౦౫	౦౨	౩	౦౫	౨	౦౫	౩	౦౫
౩	౩	౦౫	౩	౦౫	౦౩	౩	౦౫	౩	౦౫	౩	౦౫
౪	౩	౦౫	౪	౦౫	౦౪	౩	౦౫	౪	౦౫	౪	౦౫
౫	౩	౦౫	౫	౦౫	౦౫	౩	౦౫	౫	౦౫	౫	౦౫
౬	౩	౦౫	౬	౦౫	౦౬	౩	౦౫	౬	౦౫	౬	౦౫
౭	౩	౦౫	౭	౦౫	౦౭	౩	౦౫	౭	౦౫	౭	౦౫
౮	౩	౦౫	౮	౦౫	౦౮	౩	౦౫	౮	౦౫	౮	౦౫
౯	౩	౦౫	౯	౦౫	౦౯	౩	౦౫	౯	౦౫	౯	౦౫

అథ అమార్గ ప ద కా ని.

అథ అమార్గ ప ద కా ని.

పదక.	ధనం.	ఘటి.	విశ్వే.	ఘటి.	పదక.	ధనం.	ఘటి.	విశ్వే.	ఘటి.	ఘటం.	విశ్వే.
౧౦	౩	౦౫	౧౦	౩౬	౩౮	౩	౦౫	౧౦	౩౬	౩౮	౩౬
౧౧	౩	౦౫	౧౧	౩౭	౩౯	౩	౦౫	౧౧	౩౭	౩౯	౩౭
౧౨	౩	౦౫	౧౨	౩౮	౪౦	౩	౦౫	౧౨	౩౮	౪౦	౩౮
౧౩	౩	౦౫	౧౩	౩౯	౪౧	౩	౦౫	౧౩	౩౯	౪౧	౩౯
౧౪	౩	౦౫	౧౪	౪౦	౪౨	౩	౦౫	౧౪	౪౦	౪౨	౪౦
౧౫	౩	౦౫	౧౫	౪౧	౪౩	౩	౦౫	౧౫	౪౧	౪౩	౪౧
౧౬	౩	౦౫	౧౬	౪౨	౪౪	౩	౦౫	౧౬	౪౨	౪౪	౪౨
౧౭	౩	౦౫	౧౭	౪౩	౪౫	౩	౦౫	౧౭	౪౩	౪౫	౪౩
౧౮	౩	౦౫	౧౮	౪౪	౪౬	౩	౦౫	౧౮	౪౪	౪౬	౪౪
౧౯	౩	౦౫	౧౯	౪౫	౪౭	౩	౦౫	౧౯	౪౫	౪౭	౪౫
౨౦	౩	౦౫	౨౦	౪౬	౪౮	౩	౦౫	౨౦	౪౬	౪౮	౪౬
౨౧	౩	౦౫	౨౧	౪౭	౪౯	౩	౦౫	౨౧	౪౭	౪౯	౪౭
౨౨	౩	౦౫	౨౨	౪౮	౫౦	౩	౦౫	౨౨	౪౮	౫౦	౪౮
౨౩	౩	౦౫	౨౩	౪౯	౫౧	౩	౦౫	౨౩	౪౯	౫౧	౪౯
౨౪	౩	౦౫	౨౪	౫౦	౫౨	౩	౦౫	౨౪	౫౦	౫౨	౫౦
౨౫	౩	౦౫	౨౫	౫౧	౫౩	౩	౦౫	౨౫	౫౧	౫౩	౫౧
౨౬	౩	౦౫	౨౬	౫౨	౫౪	౩	౦౫	౨౬	౫౨	౫౪	౫౨
౨౭	౩	౦౫	౨౭	౫౩	౫౫	౩	౦౫	౨౭	౫౩	౫౫	౫౩
౨౮	౩	౦౫	౨౮	౫౪	౫౬	౩	౦౫	౨౮	౫౪	౫౬	౫౪
౨౯	౩	౦౫	౨౯	౫౫	౫౭	౩	౦౫	౨౯	౫౫	౫౭	౫౫
౩౦	౩	౦౫	౩౦	౫౬	౫౮	౩	౦౫	౩౦	౫౬	౫౮	౫౬
౩౧	౩	౦౫	౩౧	౫౭	౫౯	౩	౦౫	౩౧	౫౭	౫౯	౫౭
౩౨	౩	౦౫	౩౨	౫౮	౬౦	౩	౦౫	౩౨	౫౮	౬౦	౫౮
౩౩	౩	౦౫	౩౩	౫౯	౬౧	౩	౦౫	౩౩	౫౯	౬౧	౫౯
౩౪	౩	౦౫	౩౪	౬౦	౬౨	౩	౦౫	౩౪	౬౦	౬౨	౬౦
౩౫	౩	౦౫	౩౫	౬౧	౬౩	౩	౦౫	౩౫	౬౧	౬౩	౬౧
౩౬	౩	౦౫	౩౬	౬౨	౬౪	౩	౦౫	౩౬	౬౨	౬౪	౬౨
౩౭	౩	౦౫	౩౭	౬౩	౬౫	౩	౦౫	౩౭	౬౩	౬౫	౬౩

అథ అమార్గ ప ద కా ని.

[illegible][illegible]

అ థ క ణ న ప ద శాంత ర లి ప్తా వి లి ప్తలు.

మదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	మదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
౧	౧౧	౧౧	అ	౧౧	౧౧	౧౧	౧౧	అ	౧౧	౧౧
౨	౨౪	౨౪	అ	౨౪	౨౪	౨౪	౨౪	అ	౨౪	౨౪
౩	౩౨	౩౨	అ	౩౨	౩౨	౩౨	౩౨	అ	౩౨	౩౨
౪	౪౪	౪౪	అ	౪౪	౪౪	౪౪	౪౪	అ	౪౪	౪౪
౫	౫౪	౫౪	అ	౫౪	౫౪	౫౪	౫౪	అ	౫౪	౫౪
౬	౬౪	౬౪	అ	౬౪	౬౪	౬౪	౬౪	అ	౬౪	౬౪
౭	౭౪	౭౪	అ	౭౪	౭౪	౭౪	౭౪	అ	౭౪	౭౪
౮	౮౪	౮౪	అ	౮౪	౮౪	౮౪	౮౪	అ	౮౪	౮౪
౯	౯౪	౯౪	అ	౯౪	౯౪	౯౪	౯౪	అ	౯౪	౯౪
౧౦	౧౦౪	౧౦౪	అ	౧౦౪	౧౦౪	౧౦౪	౧౦౪	అ	౧౦౪	౧౦౪
౧౧	౧౧౪	౧౧౪	అ	౧౧౪	౧౧౪	౧౧౪	౧౧౪	అ	౧౧౪	౧౧౪
౧౨	౧౨౪	౧౨౪	అ	౧౨౪	౧౨౪	౧౨౪	౧౨౪	అ	౧౨౪	౧౨౪
౧౩	౧౩౪	౧౩౪	అ	౧౩౪	౧౩౪	౧౩౪	౧౩౪	అ	౧౩౪	౧౩౪
౧౪	౧౪౪	౧౪౪	అ	౧౪౪	౧౪౪	౧౪౪	౧౪౪	అ	౧౪౪	౧౪౪
౧౫	౧౫౪	౧౫౪	అ	౧౫౪	౧౫౪	౧౫౪	౧౫౪	అ	౧౫౪	౧౫౪
౧౬	౧౬౪	౧౬౪	అ	౧౬౪	౧౬౪	౧౬౪	౧౬౪	అ	౧౬౪	౧౬౪
౧౭	౧౭౪	౧౭౪	అ	౧౭౪	౧౭౪	౧౭౪	౧౭౪	అ	౧౭౪	౧౭౪
౧౮	౧౮౪	౧౮౪	అ	౧౮౪	౧౮౪	౧౮౪	౧౮౪	అ	౧౮౪	౧౮౪

అ థ క ణ న ప ద శాంత ర లి ప్తా వి లి ప్తలు.

మదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	మదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
౩౨	౩౨౪	౩౨౪	అ	౩౨౪	౩౨౪	౩౨౪	౩౨౪	అ	౩౨౪	౩౨౪
౩౩	౩౩౪	౩౩౪	అ	౩౩౪	౩౩౪	౩౩౪	౩౩౪	అ	౩౩౪	౩౩౪
౩౪	౩౪౪	౩౪౪	అ	౩౪౪	౩౪౪	౩౪౪	౩౪౪	అ	౩౪౪	౩౪౪
౩౫	౩౫౪	౩౫౪	అ	౩౫౪	౩౫౪	౩౫౪	౩౫౪	అ	౩౫౪	౩౫౪
౩౬	౩౬౪	౩౬౪	అ	౩౬౪	౩౬౪	౩౬౪	౩౬౪	అ	౩౬౪	౩౬౪
౩౭	౩౭౪	౩౭౪	అ	౩౭౪	౩౭౪	౩౭౪	౩౭౪	అ	౩౭౪	౩౭౪
౩౮	౩౮౪	౩౮౪	అ	౩౮౪	౩౮౪	౩౮౪	౩౮౪	అ	౩౮౪	౩౮౪
౩౯	౩౯౪	౩౯౪	అ	౩౯౪	౩౯౪	౩౯౪	౩౯౪	అ	౩౯౪	౩౯౪
౪౦	౪౦౪	౪౦౪	అ	౪౦౪	౪౦౪	౪౦౪	౪౦౪	అ	౪౦౪	౪౦౪
౪౧	౪౧౪	౪౧౪	అ	౪౧౪	౪౧౪	౪౧౪	౪౧౪	అ	౪౧౪	౪౧౪
౪౨	౪౨౪	౪౨౪	అ	౪౨౪	౪౨౪	౪౨౪	౪౨౪	అ	౪౨౪	౪౨౪
౪౩	౪౩౪	౪౩౪	అ	౪౩౪	౪౩౪	౪౩౪	౪౩౪	అ	౪౩౪	౪౩౪
౪౪	౪౪౪	౪౪౪	అ	౪౪౪	౪౪౪	౪౪౪	౪౪౪	అ	౪౪౪	౪౪౪
౪౫	౪౫౪	౪౫౪	అ	౪౫౪	౪౫౪	౪౫౪	౪౫౪	అ	౪౫౪	౪౫౪
౪౬	౪౬౪	౪౬౪	అ	౪౬౪	౪౬౪	౪౬౪	౪౬౪	అ	౪౬౪	౪౬౪
౪౭	౪౭౪	౪౭౪	అ	౪౭౪	౪౭౪	౪౭౪	౪౭౪	అ	౪౭౪	౪౭౪
౪౮	౪౮౪	౪౮౪	అ	౪౮౪	౪౮౪	౪౮౪	౪౮౪	అ	౪౮౪	౪౮౪
౪౯	౪౯౪	౪౯౪	అ	౪౯౪	౪౯౪	౪౯౪	౪౯౪	అ	౪౯౪	౪౯౪
౫౦	౫౦౪	౫౦౪	అ	౫౦౪	౫౦౪	౫౦౪	౫౦౪	అ	౫౦౪	౫౦౪
౫౧	౫౧౪	౫౧౪	అ	౫౧౪	౫౧౪	౫౧౪	౫౧౪	అ	౫౧౪	౫౧౪
౫౨	౫౨౪	౫౨౪	అ	౫౨౪	౫౨౪	౫౨౪	౫౨౪	అ	౫౨౪	౫౨౪
౫౩	౫౩౪	౫౩౪	అ	౫౩౪	౫౩౪	౫౩౪	౫౩౪	అ	౫౩౪	౫౩౪
౫౪	౫౪౪	౫౪౪	అ	౫౪౪	౫౪౪	౫౪౪	౫౪౪	అ	౫౪౪	౫౪౪
౫౫	౫౫౪	౫౫౪	అ	౫౫౪	౫౫౪	౫౫౪	౫౫౪	అ	౫౫౪	౫౫౪
౫౬	౫౬౪	౫౬౪	అ	౫౬౪	౫౬౪	౫౬౪	౫౬౪	అ	౫౬౪	౫౬౪
౫౭	౫౭౪	౫౭౪	అ	౫౭౪	౫౭౪	౫౭౪	౫౭౪	అ	౫౭౪	౫౭౪
౫౮	౫౮౪	౫౮౪	అ	౫౮౪	౫౮౪	౫౮౪	౫౮౪	అ	౫౮౪	౫౮౪
౫౯	౫౯౪	౫౯౪	అ	౫౯౪	౫౯౪	౫౯౪	౫౯౪	అ	౫౯౪	౫౯౪
౬౦	౬౦౪	౬౦౪	అ	౬౦౪	౬౦౪	౬౦౪	౬౦౪	అ	౬౦౪	౬౦౪

అథ కుజమందపదకాంతరలిప్తావిలిప్తము.

పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	పదక.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.
23	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౪	౬౬౬	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౫	౬౬౬	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౬	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౭	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౮	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
2౯	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
౩౦	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨
౩౧	౬౬౨	౩	అ	౩	౨౦	౬౦౫	అ	౩౨	౩౨

కుజమందపదకాంతరలిప్తావిలిప్తము.

అథ బుధశ్రీమృపదకాంతరలిప్తావిలిప్తము.

పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	పదక.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.
౧	౧౬	౧౬	అ	౧౬	౨౦	౧౬	అ	౧౬	౧౬
౨	౩౨	౧౬	అ	౧౬	౨౦	౧౬	అ	౧౬	౧౬
౩	౪౮	౧౬	అ	౧౬	౨౦	౧౬	అ	౧౬	౧౬
౪	౬౪	౧౬	అ	౧౬	౨౦	౧౬	అ	౧౬	౧౬
౫	౮౦	౧౬	అ	౧౬	౨౦	౧౬	అ	౧౬	౧౬

అథ బుధశ్రీమృపదకాంతరలిప్తావిలిప్తము.

పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	పదక.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.
౧౧	౧౭౭	౩౦	అ	౩౦	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౨	౧౮౩	౩౩	అ	౩౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౩	౨౦౮	౩౪	అ	౩౪	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౪	౨౨౫	౩౩	అ	౩౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౫	౨౪౧	౩౩	అ	౩౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౬	౨౫౭	౨౭	అ	౨౭	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౭	౨౭౩	౨౭	అ	౨౭	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౮	౨౮౯	౧౪	అ	౧౪	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౧౯	౩౦౫	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౦	౩౨౦	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౧	౩౩౬	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౨	౩౫౨	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౩	౩౬౮	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౪	౩౮౪	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౫	౪౦౦	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౬	౪౧౬	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౭	౪౩౨	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭
౨౮	౪౪౮	౪౩	అ	౪౩	౨౦	౧౭౭	అ	౧౭౭	౧౭౭

అథ బుధ శీఘ్ర పదునాంశ రలి పావలి ప్రతి.

పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.	పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.
౪౭	౭౭౭	౩౬	అ	౧౪	౨	౬౫	౯౬౩	౪౧	అ	౧౧	౫౫
౪౮	౭౪౧	౩౮	అ	౧౩	౫౭	౬౬	౯౭౫	౩౬	అ	౧౧	౪౬
౪౯	౭౫౫	౩౫	అ	౧౩	౫౧	౬౭	౯౮౭	౨౨	అ	౧౧	౩౬
౫౦	౭౬౯	౨౬	అ	౧౩	౪౫	౬౮	౯౯౮	౫౮	అ	౧౧	౨౭
౫౧	౭౮౩	౧౧	అ	౧౩	౩౯	౬౯	౧౦౧౦	౨౫	అ	౧౧	౧౯
౫౨	౭౯౬	౫౩	అ	౧౩	౩౩	౭౦	౧౦౨౧	౪౪	అ	౧౧	౧౦
౫౩	౮౧౦	౨౩	అ	౧౩	౨౬	౭౧	౧౦౩౨	౫౨	అ	౧౧	౫౮
౫౪	౮౨౩	౪౯	అ	౧౩	౨౦	౭౨	౧౦౪౩	౫౨	అ	౧౧	౪౮
౫౫	౮౩౭	౯	అ	౧౩	౧౨	౭౩	౧౦౫౪	౪౦	అ	౧౧	౩౭
౫౬	౮౫౦	౨౧	అ	౧౨	౫౯	౭౪	౧౦౬౫	౧౭	అ	౧౧	౨౭
౫౭	౮౬౩	౨౭	అ	౧౨	౫౧	౭౫	౧౦౭౫	౪౪	అ	౧౧	౧౭
౫౮	౮౭౬	౧౭	అ	౧౨	౪౪	౭౬	౧౦౮౬	౧	అ	౧౧	౫
౫౯	౮౮౯	౧౭	అ	౧౨	౪౪	౭౭	౧౦౯౬	౬	అ	౯	౫౩
౬౦	౯౦౨	౧	అ	౧౨	౩౬	౭౮	౧౧౦౫	౫౯	అ	౯	౪౨
౬౧	౯౧౪	౩౭	అ	౧౨	౨౮	౭౯	౧౧౧౫	౪౧	అ	౯	౩౦
౬౨	౯౨౭	౫	అ	౧౨	౨౧	౮౦	౧౧౨౫	౧౦	అ	౯	౧౮
౬౩	౯౩౯	౨౬	అ	౧౨	౧౨	౮౧	౧౧౩౪	౨౯	అ	౯	౬
౬౪	౯౫౧	౩౯	అ	౧౨	౩	౮౨	౧౧౪౩	౩౫	అ	౮	౫౩

ఈ యక్షాక్షరములు.

ఈ యక్షాక్షరములు.

అథ బుధ శీఘ్ర పదునాంశ రలి పావలి ప్రతి.

పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.	పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.
౪౩	౧౧౫౨	౨౮	అ	౮	౩౯	౧౧౧	౧౨౬౯	౩౫	అ	౩	౪౫
౪౪	౧౧౬౧	౭	అ	౮	౨౬	౧౧౨	౧౨౭౩	౨౦	అ	౩	౨౫
౪౫	౧౧౬౯	౩౩	అ	౮	౧౪	౧౧౩	౧౨౭౬	౪౫	అ	౩	౫
౪౬	౧౧౭౭	౪౭	అ	౭	౫౮	౧౧౪	౧౨౭౯	౫౦	అ	౨	౪౪
౪౭	౧౧౮౫	౪౫	అ	౭	౪౨	౧౧౫	౧౨౮౨	౩౪	అ	౨	౨౪
౪౮	౧౧౯౩	౨౭	అ	౭	౨౯	౧౧౬	౧౨౮౪	౫౮	అ	౨	౧
౪౯	౧౨౦౦	౫౬	అ	౭	౧౪	౧౧౭	౧౨౮౬	౫౯	అ	౧	౩౮
౫౦	౧౨౦౮	౧౦	అ	౭	౭	౧౧౮	౧౨౮౮	౩౭	అ	౧	౧౬
౫౧	౧౨౧౫	౧౦	అ	౭	౪౩	౧౧౯	౧౨౯౦	౫౩	అ	౧	౫౩
౫౨	౧౨౨౧	౫౩	అ	౭	౨౭	౧౧౦	౧౨౯౨	౪౬	అ	౧	౨౯
౫౩	౧౨౨౮	౨౦	అ	౭	౧౧	౧౧౧	౧౨౯౪	౧౫	అ	౧	౫
౫౪	౧౨౩౪	౩౧	అ	౫	౫౪	౧౧౨	౧౨౯౬	౧౯	అ	౧	౨౦
౫౫	౧౨౪౦	౨౫	అ	౫	౩౭	౧౧౩	౧౨౯౮	౫౯	అ	౧	౪౫
౫౬	౧౨౪౬	౨	అ	౫	౧౯	౧౧౪	౧౨౯౯	౧౪	అ	౧	౧౨
౫౭	౧౨౫౧	౨	అ	౫	౫	౧౧౫	౧౩౦౦	౨	అ	౧	౩౯
౫౮	౧౨౫౧	౨౨	అ	౪	౪౩	౧౧౬	౧౩౦౨	౨౩	అ	౧	౫
౫౯	౧౨౫౬	౫	అ	౪	౪	౧౧౭	౧౩౦౪	౧౮	అ	౧	౩౨
౬౦	౧౨౬౧	౩౦	అ	౪	౪	౧౧౮	౧౩౦౬	౪౬	అ	౩	౦

అ ధ బు ధ మ ం ద ప ద కా ం త ర లి ప్తా వి లి ప్త లు .

పదక.	లిప్త.	విలీప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలీప్త.	పదక.	లిప్త.	విలీప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలీప్త.
౧	గ	౦	అ	౪	గ	౧౯	౯౦	౧౬	అ	౪	౩౦
౨	౯	గ	అ	౪	గ	౨౦	౯౫	౪౬	అ	౪	౨౯
౩	౧౪	గ	అ	౪	గ	౨౧	౧౦౦	౧౪	అ	౪	౨౫
౪	౧౯	గ	అ	౪	గ	౨౨	౧౦౪	౩౯	అ	౪	౨౪
౫	౨౪	గ	అ	౪	గ	౨౩	౧౦౯	౩	అ	౪	౨౦
౬	౨౯	గ	అ	౪	గ	౨౪	౧౧౩	౨౩	అ	౪	౧౯
౭	౩౪	గ	అ	౪	గ	౨౫	౧౧౭	౪౧	అ	౪	౧౫
౮	౩౯	గ	అ	౪	గ	౨౬	౧౨౦	౫౬	అ	౪	౧౩
౯	౪౪	గ	అ	౪	గ	౨౭	౧౨౬	౯	అ	౪	౧౦
౧౦	౪౯	గ	అ	౪	గ	౨౮	౧౩౦	౧౯	అ	౪	౭
౧౧	౫౩	గ	అ	౪	గ	౨౯	౧౩౪	౨౬	అ	౪	౪
౧౨	౫౮	గ	అ	౪	గ	౩౦	౧౩౮	౩౦	అ	౪	౧
౧౩	౬౩	గ	అ	౪	గ	౩౧	౧౪౨	౩౧	అ	౪	౫౯
౧౪	౬౮	గ	అ	౪	గ	౩౨	౧౪౬	౩౦	అ	౪	౫౫
౧౫	౭౩	గ	అ	౪	గ	౩౩	౧౫౦	౨౫	అ	౪	౫౨
౧౬	౭౮	గ	అ	౪	గ	౩౪	౧౫౪	౧౭	అ	౪	౪౯
౧౭	౮౩	గ	అ	౪	గ	౩౫	౧౫౮	౬	అ	౪	౪౫
౧౮	౮౮	గ	అ	౪	గ	౩౬	౧౬౧	౫౧	అ	౪	౪౨

అ ధ బు ధ మ ం ద ప ద కా ం త ర లి ప్తా వి లి ప్త లు .

పదక.	లిప్త.	విలీప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలీప్త.	పదక.	లిప్త.	విలీప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలీప్త.
౩౭	౧౬౫	౩౩	అ	౩	౩౯	౫౫	౨౨౨	౦	అ	౩౧	౩౧
౩౮	౧౬౯	౧౨	అ	౩	౩౬	౫౬	౨౨౪	౩౧	అ	౩౨	౨౯
౩౯	౧౭౨	౪౮	అ	౩	౩౩	౫౭	౨౨౬	౫౯	అ	౩౩	౨౪
౪౦	౧౭౬	౨౦	అ	౩	౨౯	౫౮	౨౨౯	౨౩	అ	౩౪	౧౯
౪౧	౧౭౯	౧౪	అ	౩	౨౫	౫౯	౨౩౧	౪౨	అ	౩౫	౧౫
౪౨	౧౮౩	౩౫	అ	౩	౨౧	౬౦	౨౩౩	౫౭	అ	౩౬	౧౦
౪౩	౧౮౬	౫౩	అ	౩	౧౮	౬౧	౨౩౬	౮	అ	౩౭	౭
౪౪	౧౮౯	౫౩	అ	౩	౧౪	౬౨	౨౩౮	౧౫	అ	౩౮	౫౪
౪౫	౧౯౩	౭	అ	౩	౧౧	౬౩	౨౪౦	౧౭	అ	౩౯	౫౦
౪౬	౧౯౬	౧౮	అ	౩	౭	౬౪	౨౪౨	౧౫	అ	౪౦	౪౫
౪౭	౧౯౯	౨౫	అ	౩	౩	౬౫	౨౪౪	౯	అ	౪౧	౪౧
౪౮	౨౦౨	౨౮	అ	౩	౫౯	౬౬	౨౪౫	౫౪	అ	౪౨	౩౭
౪౯	౨౦౫	౨౭	అ	౩	౫౬	౬౭	౨౪౭	౪౪	అ	౪౩	౨౭
౫౦	౨౦౮	౨౩	అ	౩	౫౧	౬౮	౨౪౯	౨౫	అ	౪౪	౨౩
౫౧	౨౧౧	౧౪	అ	౩	౪౭	౬౯	౨౫౧	౨౫	అ	౪౫	౧౯
౫౨	౨౧౪	౧౪	అ	౩	౪౭	౭౦	౨౫౩	౩౪	అ	౪౬	౧౯
౫౩	౨౧౬	౪౫	అ	౩	౪౦	౭౧	౨౫౪	౧	అ	౪౭	౧౯
౫౪	౨౧౯	౨౫	అ	౩	౩౫	౭౨	౨౫౫	౨౪	అ	౪౮	౧౯

అ థ గు రు శీ ఘృ ప ద కా త ర లి ప్త వి లి ప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
గం2	ఓఓ3	గ3	రు	3	గ3గ	గ3గ	గ3గ	రు	రు	విలిప్త.
గం౩	ఓఓ౪	ఓ3	రు	౪	గ3ఓ	గ3ఓ	గ3ఓ	రు	రు	౨౦
గం౪	ఓఓ౫	గ౩	రు	౫	గ3౨	గ3౨	గ3౨	రు	రు	3౪
గ౨౦	ఓఓ౦	గ౩	రు	౦	గ3౩	గ3౩	గ3౩	రు	రు	౪౩
గ౨౧	ఓఓ౧	గ౩	రు	౧	గ3౪	గ3౪	గ3౪	రు	రు	౫
గ౨౨	ఓఓ౨	గ౩	రు	౨	గ3౫	గ3౫	గ3౫	రు	రు	౧౨
గ౨౩	ఓఓ౩	గ౩	రు	౩	గ3౬	గ3౬	గ3౬	రు	రు	౩౧
గ౨౪	ఓఓ౪	గ౩	రు	౪	గ3౭	గ3౭	గ3౭	రు	రు	౪౫
గ౨౫	ఓఓ౫	గ౩	రు	౫	గ3౮	గ3౮	గ3౮	రు	రు	౫౩
గ౨౬	ఓఓ౬	గ౩	రు	౬	గ3౯	గ3౯	గ3౯	రు	రు	౧౧
గ౨౭	ఓఓ౭	గ౩	రు	౭	గ3౦	గ3౦	గ3౦	రు	రు	౨౫
గ౨౮	ఓఓ౮	గ౩	రు	౮	గ3౧	గ3౧	గ3౧	రు	రు	౩౦
గ౨౯	ఓఓ౯	గ౩	రు	౯	గ3౨	గ3౨	గ3౨	రు	రు	౩౫
గ౩౦	ఓ౪౩	గ౩	రు	౩	గ3౩	గ3౩	గ3౩	రు	రు	౪౦
గ౩౧	ఓ౪౪	గ౩	రు	౪	గ3౪	గ3౪	గ3౪	రు	రు	౪౫
గ౩౨	ఓ౪౫	గ౩	రు	౫	గ3౫	గ3౫	గ3౫	రు	రు	౫౩
గ౩౩	ఓ౪౬	గ౩	రు	౬	గ3౬	గ3౬	గ3౬	రు	రు	౫౮
గ౩౪	ఓ౪౭	గ౩	రు	౭	గ3౭	గ3౭	గ3౭	రు	రు	౬౩

అ థ గు రు శీ ఘృ ప ద కా త ర లి ప్త వి లి ప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
గ౫3	3౨౧	ఓ౪	రు	౧౨	గ౬౨	గ౬౨	గ౬౨	రు	రు	విలిప్త.
గ౫౪	3౫౪	౧౧	రు	౧౨	గ౬౩	గ౬౩	గ౬౩	రు	రు	౪
గ౫౫	3౪౬	౪౩	రు	౧౨	గ౬౪	గ౬౪	గ౬౪	రు	రు	౫
గ౫౬	3౩౪	౧౫	రు	౧౨	గ౬౫	గ౬౫	గ౬౫	రు	రు	౧౪
గ౫౭	3౨౧	౩౨	రు	౧౨	గ౬౬	గ౬౬	గ౬౬	రు	రు	౧౪
గ౫౮	3౦౮	౪౦	రు	౧౩	గ౬౭	గ౬౭	గ౬౭	రు	రు	౨౩
గ౫౯	౨౯౫	౩౩	రు	౧౩	గ౬౮	గ౬౮	గ౬౮	రు	రు	౨౫
గ౬౦	౨౮౨	౪౦	రు	౧౩	గ౬౯	గ౬౯	గ౬౯	రు	రు	౨౬
గ౬౧	౨౬౯	౪౩	రు	౧౩	గ౬౦	గ౬౦	గ౬౦	రు	రు	౩౦
గ౬౨	౨౫౫	౪౩	రు	౧౩	గ౬౧	గ౬౧	గ౬౧	రు	రు	౩౦
గ౬౩	౨౪౨	౪౩	రు	౧౩	గ౬౨	గ౬౨	గ౬౨	రు	రు	౩౦
గ౬౪	౨౨౮	౪౩	రు	౧౩	గ౬౩	గ౬౩	గ౬౩	రు	రు	౩౦
గ౬౫	౨౧౪	౪౩	రు	౧౩	గ౬౪	గ౬౪	గ౬౪	రు	రు	౩౦
గ౬౬	౨౦౦	౪౩	రు	౧౩	గ౬౫	గ౬౫	గ౬౫	రు	రు	౩౦

గు రు శీ ఘృ ప ద కా త ర లి ప్త వి లి ప్త లు స మ ప్త ము.

అథ గురుమందపదకాంతరలిప్తావిలిప్తలు.

పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.
౧	గీ	౩౦	అ	గీ	అ	౧	గీ	౩౧	అ	గీ	౩౧
౨	౧౦	గీ	అ	గీ	అ	౨	౧౦	౧౦౬	అ	గీ	౧౦౬
౩	౧౬	అ	అ	గీ	అ	౩	౧౬	౧౦౭	అ	గీ	౧౦౭
౪	౨౦	గీ	అ	గీ	అ	౪	౨౦	౧౦౮	అ	గీ	౧౦౮
౫	౨౬	గీ	అ	గీ	అ	౫	౨౬	౧౦౯	అ	గీ	౧౦౯
౬	౩౨	గీ	అ	గీ	అ	౬	౩౨	౧౧౦	అ	గీ	౧౧౦
౭	౩౮	గీ	అ	గీ	అ	౭	౩౮	౧౧౧	అ	గీ	౧౧౧
౮	౪౩	గీ	అ	గీ	అ	౮	౪౩	౧౧౨	అ	గీ	౧౧౨
౯	౪౯	గీ	అ	గీ	అ	౯	౪౯	౧౧౩	అ	గీ	౧౧౩
౧౦	౫౪	గీ	అ	గీ	అ	౧౦	౫౪	౧౧౪	అ	గీ	౧౧౪
౧౧	౫౯	గీ	అ	గీ	అ	౧౧	౫౯	౧౧౫	అ	గీ	౧౧౫
౧౨	౬౪	గీ	అ	గీ	అ	౧౨	౬౪	౧౧౬	అ	గీ	౧౧౬
౧౩	౭౦	గీ	అ	గీ	అ	౧౩	౭౦	౧౧౭	అ	గీ	౧౧౭
౧౪	౭౫	గీ	అ	గీ	అ	౧౪	౭౫	౧౧౮	అ	గీ	౧౧౮
౧౫	౮౦	గీ	అ	గీ	అ	౧౫	౮౦	౧౧౯	అ	గీ	౧౧౯
౧౬	౮౬	గీ	అ	గీ	అ	౧౬	౮౬	౧౨౦	అ	గీ	౧౨౦
౧౭	౯౧	గీ	అ	గీ	అ	౧౭	౯౧	౧౨౧	అ	గీ	౧౨౧
౧౮	౯౬	గీ	అ	గీ	అ	౧౮	౯౬	౧౨౨	అ	గీ	౧౨౨

అథ గురుమందపదకాంతరలిప్తావిలిప్తలు.

పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.
౩౨	౧౦౬	౧౬	అ	గీ	౧౬	౩౨	౧౦౬	౧౬	అ	గీ	౧౬
౩౩	౧౦౭	౧౭	అ	గీ	౧౭	౩౩	౧౦౭	౧౭	అ	గీ	౧౭
౩౪	౧౦౮	౧౮	అ	గీ	౧౮	౩౪	౧౦౮	౧౮	అ	గీ	౧౮
౩౫	౧౦౯	౧౯	అ	గీ	౧౯	౩౫	౧౦౯	౧౯	అ	గీ	౧౯
౩౬	౧౧౦	౨౦	అ	గీ	౨౦	౩౬	౧౧౦	౨౦	అ	గీ	౨౦
౩౭	౧౧౧	౨౧	అ	గీ	౨౧	౩౭	౧౧౧	౨౧	అ	గీ	౨౧
౩౮	౧౧౨	౨౨	అ	గీ	౨౨	౩౮	౧౧౨	౨౨	అ	గీ	౨౨
౩౯	౧౧౩	౨౩	అ	గీ	౨౩	౩౯	౧౧౩	౨౩	అ	గీ	౨౩
౪౦	౧౧౪	౨౪	అ	గీ	౨౪	౪౦	౧౧౪	౨౪	అ	గీ	౨౪
౪౧	౧౧౫	౨౫	అ	గీ	౨౫	౪౧	౧౧౫	౨౫	అ	గీ	౨౫
౪౨	౧౧౬	౨౬	అ	గీ	౨౬	౪౨	౧౧౬	౨౬	అ	గీ	౨౬
౪౩	౧౧౭	౨౭	అ	గీ	౨౭	౪౩	౧౧౭	౨౭	అ	గీ	౨౭
౪౪	౧౧౮	౨౮	అ	గీ	౨౮	౪౪	౧౧౮	౨౮	అ	గీ	౨౮
౪౫	౧౧౯	౨౯	అ	గీ	౨౯	౪౫	౧౧౯	౨౯	అ	గీ	౨౯
౪౬	౧౨౦	౩౦	అ	గీ	౩౦	౪౬	౧౨౦	౩౦	అ	గీ	౩౦
౪౭	౧౨౧	౩౧	అ	గీ	౩౧	౪౭	౧౨౧	౩౧	అ	గీ	౩౧
౪౮	౧౨౨	౩౨	అ	గీ	౩౨	౪౮	౧౨౨	౩౨	అ	గీ	౩౨
౪౯	౧౨౩	౩౩	అ	గీ	౩౩	౪౯	౧౨౩	౩౩	అ	గీ	౩౩
౫౦	౧౨౪	౩౪	అ	గీ	౩౪	౫౦	౧౨౪	౩౪	అ	గీ	౩౪
౫౧	౧౨౫	౩౫	అ	గీ	౩౫	౫౧	౧౨౫	౩౫	అ	గీ	౩౫
౫౨	౧౨౬	౩౬	అ	గీ	౩౬	౫౨	౧౨౬	౩౬	అ	గీ	౩౬
౫౩	౧౨౭	౩౭	అ	గీ	౩౭	౫౩	౧౨౭	౩౭	అ	గీ	౩౭
౫౪	౧౨౮	౩౮	అ	గీ	౩౮	౫౪	౧౨౮	౩౮	అ	గీ	౩౮

అక్షరములపదకాంతరలిప్తములు.									
పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.	పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.
23	అక్ష	గో	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
24	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
25	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
26	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
27	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
28	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
29	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
30	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
31	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ

గురుమంగలపదకాంతరలిప్తములు.

అక్షరములపదకాంతరలిప్తములు.									
పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.	పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.
1	అక్ష	గో	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
2	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
3	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
4	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ

అక్షరములపదకాంతరలిప్తములు.									
పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విప్త.	పదక.	లిప్త.	విప్త.	అంతరం.
1	అక్ష	గో	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
2	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
3	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
4	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
5	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
6	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
7	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
8	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
9	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ
10	అక్ష	అక్ష	అ	అ	303	అక్ష	గో	అ	అ

అథ శుక్ర శ్రీ ఘృ పద కాంత ర లిప్తా వి లిప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.	పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
౪౫	౧౧౨౨	౧౪	అ	అ	౧౫	౬౩	౧౫౫౨	౧౦	అ	౨౩	౨౦
౪౬	౧౧౪౬	౩౨	అ	అ	౧౬	౬౪	౧౫౭౫	౩౦	అ	౨౩	౧౬
౪౭	౧౧౭౦	౪౮	అ	అ	౧౩	౬౫	౧౫౯౮	౪౬	అ	౨౩	౧౧
౪౮	౧౧౯౫	౧	అ	అ	౧౦	౬౬	౧౬౨౧	౫౭	అ	౨౩	౬
౪౯	౧౨౧౯	౧౧	అ	అ	౮	౬౭	౧౬౪౫	౩	అ	౨౩	౨
౫౦	౧౨౪౩	౧౯	అ	అ	౫	౬౮	౧౬౬౮	౫	అ	౨౨	౫౭
౫౧	౧౨౬౭	౨౪	అ	అ	౨	౬౯	౧౬౯౧	౨	అ	౨౨	౫౩
౫౨	౧౨౯౧	౨౬	అ	అ	౫	౭౦	౧౭౧౩	౫౫	అ	౨౨	౪౮
౫౩	౧౩౧౫	౨౫	అ	అ	౫	౭౧	౧౭౩౬	౪౩	అ	౨౨	౪౩
౫౪	౧౩౩౯	౨౧	అ	అ	౫	౭౨	౧౭౫౯	౨౬	అ	౨౨	౩౭
౫౫	౧౩౬౩	౧౪	అ	అ	౪	౭౩	౧౭౮౨	౩	అ	౨౨	౩౨
౫౬	౧౩౮౭	౩	అ	అ	౪	౭౪	౧౮౦౪	౩౫	అ	౨౨	౨౬
౫౭	౧౪౧౦	౪౯	అ	అ	౪	౭౫	౧౮౨౭	౧	అ	౨౨	౨౦
౫౮	౧౪౩౪	౩౧	అ	అ	౩	౭౬	౧౮౪౯	౨౧	అ	౨౨	౧౫
౫౯	౧౪౫౮	౧౦	అ	అ	౩	౭౭	౧౮౭౧	౩౬	అ	౨౨	౮
౬౦	౧౪౮౧	౪౬	అ	అ	౩	౭౮	౧౮౯౩	౪౪	అ	౨౨	౨
౬౧	౧౫౦౫	౧౮	అ	అ	౨	౭౯	౧౯౧౫	౪౬	అ	౨౧	౫౬
౬౨	౧౫౨౮	౪౬	అ	అ	౨	౮౦	౧౯౩౭	౪౨	అ	౨౧	౫౦

౪౫ ౪౬ ౪౭ ౪౮ ౪౯ ౫౦ ౫౧ ౫౨ ౫౩ ౫౪ ౫౫ ౫౬ ౫౭ ౫౮ ౫౯ ౬౦ ౬౧ ౬౨

౪౫ ౪౬ ౪౭ ౪౮ ౪౯ ౫౦ ౫౧ ౫౨ ౫౩ ౫౪ ౫౫ ౫౬ ౫౭ ౫౮ ౫౯ ౬౦ ౬౧ ౬౨

అథ శుక్ర శ్రీ ఘృ పద కాంత ర లిప్తా వి లిప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.	పదక.	లిప్త.	విలిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విలిప్త.
౮౧	౧౯౫౯	౩౨	అ	అ	౪౨	౯౯	౨౩౨౮	౩౧	అ	౧౮	౫౨
౮౨	౧౯౮౧	౧౪	అ	అ	౩౫	౧౦౦	౨౩౪౭	౨౩	అ	౧౮	౩౯
౮౩	౨౦౦౨	౪౯	అ	అ	౨౮	౧౦౧	౨౩౬౬	౨	అ	౧౮	౨౬
౮౪	౨౦౨౪	౧౭	అ	అ	౨౦	౧౦౨	౨౩౮౪	౨౮	అ	౧౮	౧౨
౮౫	౨౦౪౫	౩౭	అ	అ	౧౨	౧౦౩	౨౪౦౨	౪౦	అ	౧౭	౫౭
౮౬	౨౦౬౬	౪౯	అ	అ	౪	౧౦౪	౨౪౨౦	౩౬	అ	౧౭	౪౨
౮౭	౨౦౮౭	౫౩	అ	అ	౫౭	౧౦౫	౨౪౩౮	౧౯	అ	౧౭	౨౬
౮౮	౨౧౦౮	౫౦	అ	అ	౪౮	౧౦౬	౨౪౫౫	౪౫	అ	౧౭	౧౧
౮౯	౨౧౨౯	౩౮	అ	అ	౩౮	౧౦౭	౨౪౭౨	౫౬	అ	౧౬	౫౪
౯౦	౨౧౫౦	౧౬	అ	అ	౩౦	౧౦౮	౨౪౯౮	౫౦	అ	౧౬	౩౭
౯౧	౨౧౭౦	౪౬	అ	అ	౨౦	౧౦౯	౨౫౧౬	౨౭	అ	౧౬	౧౮
౯౨	౨౧౯౧	౬	అ	అ	౧౦	౧౧౦	౨౫౩౨	౪౫	అ	౧౬	౫౯
౯౩	౨౨౧౧	౧౬	అ	అ	౦	౧౧౧	౨౫౫౮	౪౪	అ	౧౫	౪౧
౯౪	౨౨౩౧	౫	అ	అ	౪౯	౧౧౨	౨౫౮౪	౨౫	అ	౧౪	౫౮
౯౫	౨౨౫౧	౪౪	అ	అ	౩౯	౧౧౩	౨౫౬౯	౪౩	అ	౧౪	౩౬
౯౬	౨౨౭౦	౪౪	అ	అ	౨౭	౧౧౪	౨౫౮౪	౧౯	అ	౧౪	౧౩
౯౭	౨౨౯౦	౧౧	అ	అ	౧౬	౧౧౫	౨౫౯౯	౩౨	అ	౧౩	౫౨
౯౮	౨౩౦౯	౨౭	అ	అ	౪	౧౧౬	౨౬౧౩	౩౨	అ	౧౩	౫౨

୨୩
୧୧
୧୨
୧୩
୧୪
୧୫
୧୬
୧୭
୧୮
୧୯
୨୦
୨୧
୨୨
୨୩
୨୪
୨୫
୨୬
୨୭
୨୮
୨୯
୩୦

[illegible]

১৩
 ১৪
 ১৫
 ১৬
 ১৭
 ১৮
 ১৯
 ২০
 ২১
 ২২
 ২৩
 ২৪
 ২৫
 ২৬
 ২৭
 ২৮
 ২৯
 ৩০
 ৩১
 ৩২
 ৩৩
 ৩৪
 ৩৫
 ৩৬
 ৩৭
 ৩৮
 ৩৯
 ৪০
 ৪১
 ৪২
 ৪৩
 ৪৪
 ৪৫
 ৪৬
 ৪৭
 ৪৮
 ৪৯
 ৫০
 ৫১
 ৫২
 ৫৩
 ৫৪
 ৫৫
 ৫৬
 ৫৭
 ৫৮
 ৫৯
 ৬০
 ৬১
 ৬২
 ৬৩
 ৬৪
 ৬৫
 ৬৬
 ৬৭
 ৬৮
 ৬৯
 ৭০
 ৭১
 ৭২
 ৭৩
 ৭৪
 ৭৫
 ৭৬
 ৭৭
 ৭৮
 ৭৯
 ৮০
 ৮১
 ৮২
 ৮৩
 ৮৪
 ৮৫
 ৮৬
 ৮৭
 ৮৮
 ৮৯
 ৯০
 ৯১
 ৯২
 ৯৩
 ৯৪
 ৯৫
 ৯৬
 ৯৭
 ৯৮
 ৯৯
 ১০০

పదక.	శిష్ట.	విష్ట.	అంతరం.	లిష్ట.	విష్ట.	పదక.	లిష్ట.	విష్ట.	అంతరం.	లిష్ట.	పదక.	శిష్ట.	విష్ట.	అంతరం.	లిష్ట.	పదక.
౧౫౩	అగృ	౩గ	రు	౩గ	గృ	౧౬౭	౧౫౩	౪౪	రు	౯౯	౪	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౪	అగృ	౪గ	రు	౪గ	గృ	౧౬౮	౧౫౪	౪౫	రు	౧౦౦	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౫	అగృ	౪గ	రు	౪గ	గృ	౧౬౯	౧౫౫	౪౬	రు	౧౦౧	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౬	అగృ	౫గ	రు	౫గ	గృ	౧౭౦	౧౫౬	౪౭	రు	౧౦౨	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౭	అగృ	౫గ	రు	౫గ	గృ	౧౭౧	౧౫౭	౪౮	రు	౧౦౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౮	అగృ	౬గ	రు	౬గ	గృ	౧౭౨	౧౫౮	౪౯	రు	౧౦౪	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౫౯	అగృ	౬గ	రు	౬గ	గృ	౧౭౩	౧౫౯	౫౦	రు	౧౦౫	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౦	అగృ	౭గ	రు	౭గ	గృ	౧౭౪	౧౬౦	౫౧	రు	౧౦౬	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౧	అగృ	౭గ	రు	౭గ	గృ	౧౭౫	౧౬౧	౫౨	రు	౧౦౭	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౨	అగృ	౮గ	రు	౮గ	గృ	౧౭౬	౧౬౨	౫౩	రు	౧౦౮	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౩	అగృ	౮గ	రు	౮గ	గృ	౧౭౭	౧౬౩	౫౪	రు	౧౦౯	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౪	అగృ	౯గ	రు	౯గ	గృ	౧౭౮	౧౬౪	౫౫	రు	౧౧౦	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౫	అగృ	౯గ	రు	౯గ	గృ	౧౭౯	౧౬౫	౫౬	రు	౧౧౧	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩
౧౬౬	అగృ	౧౦గ	రు	౧౦గ	గృ	౧౮౦	౧౬౬	౫౭	రు	౧౧౨	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩	౪౩

১৩৭
 ১৮
 ১৯৭
 ২০
 ২১
 ২২
 ২৩
 ২৪
 ২৫
 ২৬
 ২৭
 ২৮
 ২৯
 ৩০
 ৩১
 ৩২
 ৩৩
 ৩৪
 ৩৫
 ৩৬
 ৩৭
 ৩৮
 ৩৯
 ৪০
 ৪১
 ৪২
 ৪৩
 ৪৪
 ৪৫
 ৪৬
 ৪৭
 ৪৮
 ৪৯
 ৫০
 ৫১
 ৫২
 ৫৩
 ৫৪
 ৫৫
 ৫৬
 ৫৭
 ৫৮
 ৫৯
 ৬০
 ৬১
 ৬২
 ৬৩
 ৬৪
 ৬৫
 ৬৬
 ৬৭
 ৬৮
 ৬৯
 ৭০
 ৭১
 ৭২
 ৭৩
 ৭৪
 ৭৫
 ৭৬
 ৭৭
 ৭৮
 ৭৯
 ৮০
 ৮১
 ৮২
 ৮৩
 ৮৪
 ৮৫
 ৮৬
 ৮৭
 ৮৮
 ৮৯
 ৯০
 ৯১
 ৯২
 ৯৩
 ৯৪
 ৯৫
 ৯৬
 ৯৭
 ৯৮
 ৯৯
 ১০০

అ థ శు క్ర మ ం ద ప ద కా ం త ర లి ప్తా వి లి ప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.
౦	౨	౦	౨	౦	౨	౦	౨	౦	౨	౦	౨
౩	౩	౧	౩	౧	౩	౩	౩	౧	౩	౧	౩
౪	౪	౧	౪	౧	౪	౪	౪	౧	౪	౧	౪
౫	౫	౧	౫	౧	౫	౫	౫	౧	౫	౧	౫
౬	౬	౧	౬	౧	౬	౬	౬	౧	౬	౧	౬
౭	౭	౧	౭	౧	౭	౭	౭	౧	౭	౧	౭
౮	౮	౧	౮	౧	౮	౮	౮	౧	౮	౧	౮
౯	౯	౧	౯	౧	౯	౯	౯	౧	౯	౧	౯
౧౦	౧౦	౧	౧౦	౧	౧౦	౧౦	౧౦	౧	౧౦	౧	౧౦
౧౧	౧౧	౧	౧౧	౧	౧౧	౧౧	౧౧	౧	౧౧	౧	౧౧
౧౨	౧౨	౧	౧౨	౧	౧౨	౧౨	౧౨	౧	౧౨	౧	౧౨
౧౩	౧౩	౧	౧౩	౧	౧౩	౧౩	౧౩	౧	౧౩	౧	౧౩
౧౪	౧౪	౧	౧౪	౧	౧౪	౧౪	౧౪	౧	౧౪	౧	౧౪
౧౫	౧౫	౧	౧౫	౧	౧౫	౧౫	౧౫	౧	౧౫	౧	౧౫
౧౬	౧౬	౧	౧౬	౧	౧౬	౧౬	౧౬	౧	౧౬	౧	౧౬
౧౭	౧౭	౧	౧౭	౧	౧౭	౧౭	౧౭	౧	౧౭	౧	౧౭
౧౮	౧౮	౧	౧౮	౧	౧౮	౧౮	౧౮	౧	౧౮	౧	౧౮

అ థ శు క్ర మ ం ద ప ద కా ం త ర లి ప్తా వి లి ప్త లు.

పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.	పదక.	లిప్త.	విల్లిప్త.	అంతరం.	లిప్త.	విల్లిప్త.
౩౨	౩౨	౩౦	౩౨	౩౦	౩౨	౩౨	౩౨	౩౦	౩౨	౩౦	౩౨
౩౩	౩౩	౩౧	౩౩	౩౧	౩౩	౩౩	౩౩	౩౧	౩౩	౩౧	౩౩
౩౪	౩౪	౩౧	౩౪	౩౧	౩౪	౩౪	౩౪	౩౧	౩౪	౩౧	౩౪
౩౫	౩౫	౩౧	౩౫	౩౧	౩౫	౩౫	౩౫	౩౧	౩౫	౩౧	౩౫
౩౬	౩౬	౩౧	౩౬	౩౧	౩౬	౩౬	౩౬	౩౧	౩౬	౩౧	౩౬
౩౭	౩౭	౩౧	౩౭	౩౧	౩౭	౩౭	౩౭	౩౧	౩౭	౩౧	౩౭
౩౮	౩౮	౩౧	౩౮	౩౧	౩౮	౩౮	౩౮	౩౧	౩౮	౩౧	౩౮
౩౯	౩౯	౩౧	౩౯	౩౧	౩౯	౩౯	౩౯	౩౧	౩౯	౩౧	౩౯
౪౦	౪౦	౩౧	౪౦	౩౧	౪౦	౪౦	౪౦	౩౧	౪౦	౩౧	౪౦
౪౧	౪౧	౩౧	౪౧	౩౧	౪౧	౪౧	౪౧	౩౧	౪౧	౩౧	౪౧
౪౨	౪౨	౩౧	౪౨	౩౧	౪౨	౪౨	౪౨	౩౧	౪౨	౩౧	౪౨
౪౩	౪౩	౩౧	౪౩	౩౧	౪౩	౪౩	౪౩	౩౧	౪౩	౩౧	౪౩
౪౪	౪౪	౩౧	౪౪	౩౧	౪౪	౪౪	౪౪	౩౧	౪౪	౩౧	౪౪
౪౫	౪౫	౩౧	౪౫	౩౧	౪౫	౪౫	౪౫	౩౧	౪౫	౩౧	౪౫
౪౬	౪౬	౩౧	౪౬	౩౧	౪౬	౪౬	౪౬	౩౧	౪౬	౩౧	౪౬
౪౭	౪౭	౩౧	౪౭	౩౧	౪౭	౪౭	౪౭	౩౧	౪౭	౩౧	౪౭
౪౮	౪౮	౩౧	౪౮	౩౧	౪౮	౪౮	౪౮	౩౧	౪౮	౩౧	౪౮
౪౯	౪౯	౩౧	౪౯	౩౧	౪౯	౪౯	౪౯	౩౧	౪౯	౩౧	౪౯
౫౦	౫౦	౩౧	౫౦	౩౧	౫౦	౫౦	౫౦	౩౧	౫౦	౩౧	౫౦
౫౧	౫౧	౩౧	౫౧	౩౧	౫౧	౫౧	౫౧	౩౧	౫౧	౩౧	౫౧
౫౨	౫౨	౩౧	౫౨	౩౧	౫౨	౫౨	౫౨	౩౧	౫౨	౩౧	౫౨
౫౩	౫౩	౩౧	౫౩	౩౧	౫౩	౫౩	౫౩	౩౧	౫౩	౩౧	౫౩
౫౪	౫౪	౩౧	౫౪	౩౧	౫౪	౫౪	౫౪	౩౧	౫౪	౩౧	౫౪
౫౫	౫౫	౩౧	౫౫	౩౧	౫౫	౫౫	౫౫	౩౧	౫౫	౩౧	౫౫

၁၁
 ၁၂
 ၁၃
 ၁၄
 ၁၅
 ၁၆
 ၁၇
 ၁၈
 ၁၉
 ၂၀
 ၂၁
 ၂၂
 ၂၃
 ၂၄
 ၂၅
 ၂၆
 ၂၇
 ၂၈
 ၂၉
 ၃၀
 ၃၁
 ၃၂
 ၃၃
 ၃၄
 ၃၅
 ၃၆
 ၃၇
 ၃၈
 ၃၉
 ၄၀
 ၄၁
 ၄၂
 ၄၃
 ၄၄
 ၄၅
 ၄၆
 ၄၇
 ၄၈
 ၄၉
 ၅၀
 ၅၁
 ၅၂
 ၅၃
 ၅၄
 ၅၅
 ၅၆
 ၅၇
 ၅၈
 ၅၉
 ၆၀
 ၆၁
 ၆၂
 ၆၃
 ၆၄
 ၆၅
 ၆၆
 ၆၇
 ၆၈
 ၆၉
 ၇၀
 ၇၁
 ၇၂
 ၇၃
 ၇၄
 ၇၅
 ၇၆
 ၇၇
 ၇၈
 ၇၉
 ၈၀
 ၈၁
 ၈၂
 ၈၃
 ၈၄
 ၈၅
 ၈၆
 ၈၇
 ၈၈
 ၈၉
 ၉၀
 ၉၁
 ၉၂
 ၉၃
 ၉၄
 ၉၅
 ၉၆
 ၉၇
 ၉၈
 ၉၉
 ၁၀၀

[illegible]

୧୫
୧୬
୧୭
୧୮
୧୯
୨୦
୨୧
୨୨
୨୩
୨୪
୨୫
୨୬
୨୭
୨୮
୨୯
୩୦
୩୧
୩୨
୩୩
୩୪
୩୫
୩୬
୩୭
୩୮
୩୯
୪୦
୪୧
୪୨
୪୩
୪୪
୪୫
୪୬
୪୭
୪୮
୪୯
୫୦
୫୧
୫୨
୫୩
୫୪
୫୫
୫୬
୫୭
୫୮
୫୯
୬୦
୬୧
୬୨
୬୩
୬୪
୬୫
୬୬
୬୭
୬୮
୬୯
୭୦
୭୧
୭୨
୭୩
୭୪
୭୫
୭୬
୭୭
୭୮
୭୯
୮୦
୮୧
୮୨
୮୩
୮୪
୮୫
୮୬
୮୭
୮୮
୮୯
୯୦
୯୧
୯୨
୯୩
୯୪
୯୫
୯୬
୯୭
୯୮
୯୯
୧୦୦

[illegible]

୩
୪
୫
୬
୭
୮
୯
୧୦
୧୧
୧୨
୧୩
୧୪
୧୫
୧୬
୧୭
୧୮
୧୯
୨୦

[illegible]

୨୫
 ୨୬
 ୨୭
 ୨୮
 ୨୯
 ୩୦
 ୩୧
 ୩୨
 ୩୩
 ୩୪
 ୩୫
 ୩୬
 ୩୭
 ୩୮
 ୩୯
 ୪୦
 ୪୧
 ୪୨
 ୪୩
 ୪୪
 ୪୫
 ୪୬
 ୪୭
 ୪୮
 ୪୯
 ୫୦
 ୫୧
 ୫୨
 ୫୩
 ୫୪
 ୫୫
 ୫୬
 ୫୭
 ୫୮
 ୫୯
 ୬୦
 ୬୧
 ୬୨
 ୬୩
 ୬୪
 ୬୫
 ୬୬
 ୬୭
 ୬୮
 ୬୯
 ୭୦
 ୭୧
 ୭୨
 ୭୩
 ୭୪
 ୭୫
 ୭୬
 ୭୭
 ୭୮
 ୭୯
 ୮୦
 ୮୧
 ୮୨
 ୮୩
 ୮୪
 ୮୫
 ୮୬
 ୮୭
 ୮୮
 ୮୯
 ୯୦
 ୯୧
 ୯୨
 ୯୩
 ୯୪
 ୯୫
 ୯୬
 ୯୭
 ୯୮
 ୯୯
 ୧୦୦

62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75

౧	సం॥	౧౦	అ	రగ్	౩౩	ర౩
౨	సం॥	౧౦	అ	రె	౭	౬
౩	సం॥	౧౦	అ	ల	రె	౯
౪	సం॥	౧౦	అ	ల	౧౪	౪౦
౫	సం॥	౧౦	అ	రె	రె	౩౧

[illegible]

ర	సం	౧౦	౪	౨౯	౪౪
౯	సం	౧౦	౫౦	౩	౨౮
౧౦	సం	౧౦	౩౫	౩౭	౧౦

చంద్రస్య పౌరవర్షపువసంతాని.

౧	సం	౩	౨౬	౩౦	౫౦
౨	సం	౭	౨౨	౩	౪౨
౩	సం	౧౦	౧౮	౩౫	౩౩
౪	సం	౩	౧౪	౪౬	౨౪
౫	సం	౭	౧౦	౫౭	౧౫

గ్రహ వక్ర లక్షణము .

గ్రహములకు వక్రము, అనువక్రము, వికలము, మందము, మందతరము, శీఘ్రము, శీఘ్రతరములని (౮) విధములైన గతులు జ్యోతిర్వక్రమునందు కలుగుచుండును. ఇందువల్లనే ప్రత్యేకము గణితాగతమువల్లనే తెలియబడును. ఈ గతులనే జనులు శుభా శుభములను బొందుచున్నారు. రవి చంద్రులకు యెల్లప్పుడు శీఘ్రగతివినా కడమగతులు లేవు. రాహు కేతువులకు వక్రమువినా యితర గతులు సంభవించదు. మిగిలిన తులూది పంచ గ్రహములకు అష్టవిధ గతులును కలదు. వక్రించినవారు పుష్కళాగమునకు ముఖముగలవారై అపసవ్యదృష్టికలవా రగుదురు. శీఘ్రచారులు శామదృష్టి అనగా సవ్యముగా చూచుచుందురు.

ఇందుకు సూర్య సిద్ధాంతే ॥ శ్లో॥ వక్రానువక్రాకుటిలా మందామందతరా సమా । తథాశీఘ్రతరాశీఘ్ర గ్రహణామష్టధాగతిః అని చెప్పిన అష్టవిధగతులలో శ్లో॥ తత్రాతి శీఘ్రా శీఘ్రాఖ్యా మందా మందతరా సమా । ఋజ్వీతిపంచథాజ్ఞేయా యావక్రాసానువక్రగా ॥ అని అయిదు విధములు ఋజుగతులుగాను మూడు విధములు వక్రగతులుగాను జెప్పియున్నవి. గ్రంథాంతరే శ్లో॥ వక్రగేదక్షిణాదృష్టివామదృష్టిస్తుశీఘ్రకే । పథ్యగామితథామధ్యే దృష్టిర్భూమాదిపంచకే । వక్రగామిపదారాహుశీఘ్రగౌ చంద్రభాస్కరా ॥ మఱియు వక్ర, అనువక్ర, కుటిలగతులలో నొకటిగల గ్రహము చెరువుకు సమర్థుడు. యిందు విషయమై గర్గపరాశరులు శుభ గ్రహ వక్రమును శుభం. క్షూరగ్రహ వక్ర మశుభము నివృత్తననిరి.

సంపూర్ణము .